

ISSN 1330-3643

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

PLANOVI RADA

ZA GODINU 2014.

ZAGREB, 2013.

ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM CROATICA

Nakladnik
HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Za nakladnika
akademik Pavao Rudan, glavni tajnik

Urednik
savj. Dobriša Skok

Naklada
300 primjeraka

Tisak
Zelina d. d.

ISSN 1330-3643

Tiskano kao rukopis

U ovoj knjizi prikazani su planovi rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2014. godinu i to: njezinih Razreda, znanstvenoistraživačkih jedinica, znanstvenih vijeća, muzejskogalerijskih jedinica, kabineta, jedinica u sastavu stručnih službi, odbora i drugih tijela Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U V O D

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti je nacionalna institucija jer ona legitimira svoj rad pred hrvatskom javnošću. Posebno mjesto zauzima korpus tzv. nacionalnih disciplina (povijest, jezici, kultura, komunikologija i sl.) koje su sve više okrenite konstituiranju društvene svijesti. Osim čuvanja identiteta Akademija usmjerava procese u društvu i uključena je u rješavanje aktualnih društvenih pitanja.

Hrvatska akademija mora biti siguran oslonac nacije u ovim turbulentnim vremenima užurbanih promjena i pridonositi konsenzusu oko strateških nacionalnih ciljeva uz njegovanje temeljnih vrednota na kojima počiva ljudsko društvo.

Uloga Akademije je okupljanje, mobiliziranje, vođenje i predstavljanje znanstvene, stručne i umjetničke elite u svim područjima te provođenje analiza i procjena o svim važnim nacionalnim pitanjima u državi. Jedna od važnih uloga Akademije je uz čuvanje identiteta promicanje jedinstva a protiv podjele nacije po bilo kojoj osnovi.

Akademija je jamac stabilnosti i jedinstva nacije i jedna od najvećih konstanta društva te treba biti prepoznata kao referentno mjesto koje naciji osigurava jedan pouzdan pristup svim izazovima u društvu ali ne na dnevno političkoj osnovi.

Akademija ima cilj promicati znanost i umjetnost najviše kvalitete poticanjem razvoja i jačati društvenu ulogu znanosti i umjetnosti fokusirajući se na važna društvena pitanja.

Znanje i znanost te obrazovni sustav bitno, možda najviše, utječu na gospodarski razvoj i društvene promjene i od strateškog su značenja za svaku zajednicu, Strategija razvoja hrvatskog obrazovnog i istraživačkog prostora treba postati osnovica sveopćeg napretka hrvatskog društva. To će omogućiti lakše uključivanje Hrvatske u globalizirani svijet i uspostavu inovativnog društva. Interakcija između akademskih ustanova i istraživačkih centara i gospodarstva treba biti stalna.

Optimalno se treba iskoristiti izniman geostrateški položaj i velika prirodna bogatstva države a gospodarski razvoj i zaštita okoliša moraju biti komplementarni.

Sada je nužno potreban konsenzus nacije oko nekih temeljnih pitanja i Akademija je ona institucija koja to može i treba osigurati. Konsenzus oko zajedničkih vrijednosti promiče izgradnju jedinstva i unutarnje kohezije i jača povjerenje unutar društva. Svojim autoritetom, sustavnim promišljanjem, nepristranošću i nezavisnošću Akademija je ona institucija u državi koja je u stanju okupiti, motivirati i mobilizirati najbolje pojedince i skupine.

Uloga Akademije je važna za formiranje društvene svijesti (prvenstveno odgovornosti) te promjene poremećenog sustava vrijednosti što dugoročno jedino može dovesti do istinskih društvenih promjena.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti će slijedom svoga poslanja dati svoj doprinos izgradnji suvremene Hrvatske sa naglaskom na obrazovanje, istraživanje i inovacije.

Akademija će redovito održavati: sjednice Razreda kao temeljnih jedinica Akademije, skupštine Akademije, sjednice njezina Predsjedništva te Uprave radi ostvarivanja ciljeva predviđenih Zakonom o HAZU, Statutom, te strateškim planom Akademije. Osim toga održavat će se tematske sjednice svih članova radi rasprave aktualnih društvenih pitanja ili pitanja rada i organizacija Akademije.

Akademija će nastaviti dijalog sa javnošću kao što je već uspostavljeno forumima četvrtkom.

Nastavit će se započeta suradnja sa Ministarstvima znanosti, obrazovanja i sporta, Zdravlja, Gospodarstva, Rada i mirovinskog sustava te nastojati uspostaviti suradnju sa ostalima ministarstvima.

Izdat će se prvi broj Glasnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Organizirat će se kongresi, simpoziji, konferencije, znanstveni skupovi, okrugli stolovi, predavanja, promocije knjiga, izložbe, koncerti i ostali događaji kojima se promiče znanstvena djelatnost i umjetničko stvaralaštvo.

Nastavit će se sa značajnim radom Znanstvenih vijeća i Odbora koji okupljaju najkompetentnije znanstvenike i stručnjake iz i izvan Akademije.

Osnovat će se Znanstveno vijeće Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Instituta Ruđer Bošković koje će donositi plan znanstvene suradnje, pratiti njegovo ostvarivanje i davati prijedloge za unapređenje suradnje.

I sljedeće godine održat će se Dani otvorenih vrata akademije u svih 30 svojih jedinica u Zagrebu, Cavtatu, Dubrovniku, Arboretumu u Trstenom, Splitu, Zadru, Rijeci, Puli, Varaždinu, Bjelovaru, Križevcima, Požegi, Vinkovcima, Osijeku i Vukovaru.

Akademija će sudjelovati sa svojim muzejsko-galerijskim jedinicama: Strossmayerovom galerijom starih majstora, Kabinetom grafike, Gliptotekom i Hrvatskim muzejom arhitekture u tradicionalnoj manifestaciji »Noć muzeja«.

Pojačat će se suradnja sa mladima (studentima i učenicima) i inovatorima te dobitnicima prestižnih nagrada za znanost na međunarodnim natjecanjima.

Akademija će posebno raditi na ostvarivanju programa međunarodne suradnje kako bilateralne sa više od 30 akademija čiji će se broj nastojati povećati tako i u asocijacijama ESF (European Science Foundation), ALLEA (All European

Academies), EMAN (Euro–Mediterranean Academic Network), IAP (Inter–Academy Panel), IAMP (Inter–Academy Medical Panel), DAC (Danube Academies Conference) i dr.

Nastavit će se suradnja sa National Academy of Sciences iz Washingtona D.C. i The Royal Society iz Londona sa kojima je ove godine započeta suradnja.

Akademija će surađivati sa Hrvatskim saborom, saborskim Odborom za obrazovanje, znanost i kulturu, drugim tijelima Sabora, Vlade, ministarstvima, uredom predsjednika Republike, Sveučilištima, fakultetima, institutima, znanstvenim i umjetničkim organizacijama, udrugama, medijima, gradom Zagrebom i drugim gradovima posebno onima u kojima ima svoje zavode.

Posebna pažnja posvetit će se radu akademijinih zavoda u Zagrebu i diljem Hrvatske.

Nastavit će se suradnja sa tijelima EU na svim područjima znanosti, umjetnosti i kulture.

Akademija će u svim područjima obrazovnog i istraživačkog prostora djelovati tako da zaživi trokut znanja koji se sastoji od obrazovanja, istraživanja i inovacija uz afirmaciju najviših standarda akademske etičnosti i čestitosti.

Strateške odrednice razvitka promatrat će se u skladu s programom Obzor 2020 koji određuje budućnost istraživanja i inovacija u svim zemljama EU a obuhvaća tri ključna prioriteta: vrhunski znanost, industrijsko liderstvo i društvene izazove.

Nastavit će se bogata izdavačka djelatnost u vlastitom izdanju i uz pomoć akademijine Zaklade i uska suradnja sa Hrvatskom Zakladom za znanost.

Posebna aktivnost je usmjerena prema prijavi znanstvenih projekata u Hrvatskoj i na strukturalne fondove EU.

Nastavit će se plodna suradnja sa stranim veleposlanstvima i kulturnim i znanstvenim institucijama.

Nastavit će se aktivnost u cilju korištenja svih objekata u vlasništvu Akademije.

Akademija će biti okrenuta budućnosti, djelovati dugoročno strateški u rješavanju postojećih problema. Akademija mora postati čvrsto referentno mjesto koje ima dominantnu vjerodostojnost i koje ima utemeljenost argumenata za neki stav.

Akademija će i dalje biti otvorena, s ciljem da se njen rad što više približi javnosti te da njen rad utječe na društvena zbivanja a da pritom ne dođe do pada razine koja odgovara najvišoj znanstvenoj i umjetničkoj instituciji i čuvaru vrijednosti društva.

Ona mora dijeliti sudbinu Hrvatske i kao aktivan čimbenik hrvatskog društva prepoznavati potrebe sredine u kojoj djeluje. Vrata HAZU će biti otvorena javnosti tijekom cijele godine jer svoju odgovornu poziciju jedne od stožernih hrvatskih institucija mora dokazivati neprestano, kao što građani od nje i očekuju na što je obavezuje njena slavna prošlost.

U Zagrebu, 23. studenoga 2013.

Predsjednik Hrvatske akademije
znanosti i umjetnosti

Akademik Zvonko Kusić

RAZREDI

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

RAZRED ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Razred za društvene znanosti nastavit će u 2014. godini razvijati i koordinirati znanstveno-istraživački rad na području struka koji obuhvaća: demografiju, filozofiju, ekonomske znanosti, politologiju, povijesne znanosti (povijest, arheologiju), pravne znanosti i sociologiju. Putem svojih predstavnika u Akademijinim i drugim vijećima, komisijama i sl., te zajedničkim organiziranjem ili sudjelovanjem na skupovima u Akademiji i izvan nje, Razred će doprinositi razvijanju znanstvene misli i razmatranju aktualne društvene problematike.

Posebnu pažnju Razred će posvetiti međunarodnoj suradnji.

Razred će sudjelovati u znanstvenoistraživačkom radu zavoda, odobravati njihove planove rada, recenzirati rukopise, brinuti se za imprimatur njihovih edicija, te provoditi izborni postupak u znanstvena zvanja njihovih radnika.

U okviru Razreda za društvene znanosti djeluju Zavod za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu (u okviru kojeg djeluju Odsjek za povijesne znanosti, Odsjek za arheologiju, Odsjek za etnologiju i Odsjek za ekonomska istraživanja); Zavod za povijesne i društvene znanosti u Rijeci; Zavod za povijesne znanosti u Zadru; Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku; Jadranski zavod u Zagrebu i Kabinet za pravne, političke i sociološke znanosti i njihovu primjenu »Juraj Križanić« u Zagrebu.

U okviru tematike kojom se bavi Razred će nastaviti stručni nadzor i rad u zavodima interdisciplinarnog karaktera kao što su Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zavod za znanstveni rad u Osijeku i Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu.

Poseban oblik djelatnosti Razreda odvijat će se u razrednom **Odboru za povijesne znanosti** (predsjednik akademik P. Strčić) i **Kabinetu za pravne, političke i sociološke znanosti** »Juraj Križanić« (voditelj akademik Z. Posavec)

Projekti

Istraživački projekt i znanstveni skup pod vodstvom Sveučilišta Paris IV – Sorbonne i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti »Jadran kao strateški prostor« (koordinator: akademik Franjo Šanjek)

Predavanja

- Nenad Cambi: »Burnum 2014. O desetgodišnjici istraživanja (2003. – 2013.)«.
- Nenad Moačanin: »Sulejmanov most kod Osijeka – istraživački izazovi i nedoumice«, u prikladnom terminu.

Obljetnice

Pripreme za obilježavanje 200–te obljetnice rođenja Josipa Jurja Strossmayera (1815.–2015.).

Izdavačka djelatnost

1. «Rad» za 2014. godinu (glavni urednik akademik Nikša Stančić).
2. «Spomenica preminulim akademikima»: Ivi Petrinoviću (akademik Davorin Rudolf), Hodimiru Sirotkoviću (akademik Petar Strčić), Predragu Vranickom (akademik Branko Despot), Josipu Županovu (akademik Ivan Cifrić).
3. »Starine«, knj. 65 (glavni urednik akademik Tomislav Raukar).
4. »Predavanja u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti« (predavanja održana tijekom 2013. godine).

Tijekom 2014. **članovi Razreda** nastaviti će rad na temama:

– *Zvonimir Baletić*: U 2014. godini pored povremenih nastavnih i mentorskih aktivnosti stalne funkcije predsjednika Vijeća za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo i voditelja Centra HAZU u Vukovaru, bit će angažiran na istraživanju i vođenju projekta »Prostorno–ekonomski aspekti revitalizacije i reindustrijalizacije vukovarsko–srijemske županije«. Planira nastaviti istraživanje regionalnog razvoja u okviru europske razvojne politike te istraživanje uloge i dosega monetarne politike u definiranju i poticanju nacionalnih razvojnih politika u uvjetima aktualne ekonomske recesije. Sudjelovat će na više međunarodnih i domaćih znanstvenih skupova i održat će više nastavnih i javnih predavanja. Priprema dalje objavljivanje djela Jean–Charlesa Simonde de Sismondija. Planira napisati veću studiju iz monetarna teorije za »Rad«.

– *Jakša Barbić*: Nastavit će s organiziranjem i vođenjem okruglih stolova Akademijinog Znanstvenog vijeća za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava te biti glavni urednik i urednik knjiga koje će se s njih objaviti u nakladničkom nizu *Modernizacija prava* kao i znanstvenih sastanaka Vijeća; organizirati i voditi 52. godišnje pravničko savjetovanje Hrvatskog saveza udruga pravnika u gospodarstvu i sudjelovati na njemu s referatom te sudjelovati s referatom na najmanje još jednom godišnjem pravničkom savjetovanju; nastaviti s organiziranjem i vođenjem tribina Kluba pravnika grada Zagreba i Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o aktualnim pravnim i društvenim temama i u okviru toga organizirati i voditi devet takvih tribina (182. do 190. tribinu) te objaviti biltene o održanim tribinama; izdati dvanaesti »Godišnjak Tribine Pravnog fakulteta u Zagrebu i Kluba pravnika grada Zagreba« (za 2013. godinu); nastaviti s radom na uvođenju u praksu novih pravnih rješenja s područja prava društava i trgovačkog prava u našem pravnom sustavu i u okviru prilagodbe europskom pravu te na podizanju stručnosti pravnika koji se bave tim granama prava i drugim stručnjacima, napose održavanjem savjetovanja i seminara te javnih predavanja; nastaviti s predavanjima na Poslijediplomskom specijalističkom i Poslijediplomskom doktorskom studiju iz trgovačkog prava i prava društava na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u njegovoj 53. godini neprekidnog rada; arbitrirati u najmanje jednoj međunarodnoj trgovačkoj arbitraži u inozemstvu i u najmanje jednoj trgovačkoj arbitraži u zemlji.

– *Nenad Cambi*: Dovršavat će za tisak knjigu »Dioklecijan: njegovi portreti i njegov pravi izgled«. Tiskanje će biti po svojoj prilici u suradnji HAZU i Književnog kruga Split; pripremit će članak za Radove I. Razreda HAZU »Christiansation of Roman Province of Dalmatia«; članak »Plutej s glagoljskim tekstom (Bašćanska ploča) u izvornoj funkciji« za »Adrias«, časopis Závoda za znanstveni rad HAZU u Splitu. U Akademiji planira održati predavanje pod nazivom: »Burnum 2014. O desetogodišnjici istraživanja (2003. – 2013.)«.

– *Ivan Cifrić*: Održavat će predavanja na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu na kolegijima: Socijalna ekologija, Sociologija sela, Sociologija religije i Etika okoli-

ša. Sudjelovat će u radu doktorskoga studija Sociologije na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (nositelj je dva kolegija: Sociologija religije i Društvo i okoliš). Sudjelovat će u priređivanju knjige (zbornika autorskih radova) u čast dviju obljetnica: 100–te godine rođenja i 20–te godine smrti profesora Rudija Supeka. Nastavit će s radom na rukopisu knjige »Ekologija vremena i kultura zidova«. Sudjelovat će u radu uredništva časopisa »Socijalna ekologija«. U okviru Odsjeka za etnologiju radit će na izdavanju »Zbornika za narodni život i običaje«.

– *Branko Despot*: Nastavlja rad na dugoročnom projektu »Filozof?«. Tu je nužno istražiti predpitanja: kako je filozofija uopće moguća, kako stvar stoji s filozofiranjem (kakvo je to biti i čemu je nužno), i, na koncu što je to biti filozof i komu ili čemu je to uopće moguće.

– *Gordan Družić* predviđa završetak rada na projektu »Teorijska polazišta i modeli ekonomskog razvoja« (šifra: 101–0671447–2473) koji je bio odobren i potpomognuta od strane Ministarstva znanosti, te prijava i početak rada na projektu vezanom uz određivanje ključnih makroekonomskih čimbenika dugoročnog rasta/razvoja hrvatskoga gospodarstva.

– *Davor Krapac*: Planira završiti rad na knjizi »Ustavnosudsko procesno pravo«.

– *Tomislav Raukar*: Nastavit će rad na knjizi iz hrvatske srednjovjekovne povijesti: Srednjovjekovni grad na istočnom Jadranu. Priredit će za tisak u seriji »Predavanja održana u Hrvatskoj akademiji« predavanje: Hrvatska akademija i historiografija o hrvatskom srednjovjekovlju. Priredit će za tisak 65. knjigu »Starina« Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

– *Nikša Stančić*: Planira istraživane pripremnog razdoblje Hrvatskog narodnog preporoda (1790.–1835.); sudjelovanje u radu odbora za obilježavanje 200. obljetnice rođenja Josipa Jurja Strossmayera (1815.–2015); obavljat će poslove glavnog urednika *Rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Razred za društvene znanosti*.

– *Vladimir Stipetić*: Uređivat će radove Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku; radit će na prikupljanju građe o povijesti svoje obitelji.

– *Petar Strčić*: Nastavit će sljedeće aktivnosti: voditelj Akademijina Zavoda za povijesne i društvene znanosti, Rijeka, s Područnom jedinicom, Pula, i njegovih XIII. »Dana F. Račkoga« (Fužine, Rijeka), član uredništva Zavodskoga zbornika »Problemi sjevernoga Jadrana«; člana Odbora Sabora Republike Hrvatske za Hrvate izvan Domovine, stručnoga savjetnika za podizanje spomen-obilježja i člana Povjerenstva za istraživanje, uređenje i održavanje vojnih groblja i groblja žrtava II. svj. r. i poslijeratnog razdoblja Ministarstva branitelja; predsjednika Odbora za povijesne znanosti ovoga Akademijina Razreda, Povijesnoga društva i Savjeta časopisa »Novi Kamov«, Rijeka, znanstvenoga skupa na »Danima M. Laginje«, Klana; glavni urednik »Krčkoga zbornika« i časopisa »Rijeka«, te više knjižnih nizova povijesnih društava o. Krka i Rijeke. Napose će proučavati povijest Zapadne Hrvatske i Doline u Italiji, hrvatsko–slovenskih–talijanskih odnosa, Frankopana i drugih ličnosti, antifašizma i Domovinskoga rata. Rezultate će iznositi na znanstvenim i stručnim skupovima te objavljivati u Hrvatskoj i inozemstvu.

– *Franjo Šanjek*: Planira održati znanstveni projekt *Hrvati i Europa duha, 15.–18. stoljeća*, koji pod njegovim vodstvom okuplja sveučilišne nastavnike s različitih područja humanističkih znanosti (M. Biškup, A. Čubelić, T. Janović, M. Jurčević, J. Oslić i J. Šalković), usmjeren istraživanju hrvatske rukopisne baštine u knjižnicama velikih europskih sveučilišnih i kulturnih središta (Pariz, Reims, Oxford, Madrid, Basel, Firenze, Beč i dr.), priprema objavljivanje pro-nađene građe (Martin Zadrani: *De anima*; Ivan Stojković: *Diarii de missione Constantinopolitana*; *Isti: Sermones in Synodo Pavia–Siena, 1423–1424.*; *Hrvati i hrvatski prostor u Vlačičevu Katalogu svjedoka istine*, i dr.). nepoznatih hrvatskih autora iz razdoblja humanizma i prosvjetiteljstva. Projekt istražuje stoljetne europske integracije koje polaze od znanosti i umjetnosti

preko filozofije i teologije do prava i politike, kojima Hrvati od ranog srednjeg vijeka (Dragišić, Česmički, Marulić, Petrić, Vlačić, De Dominis i dr.) utiskuju svoj pečat u oblikovanju europskoga kulturnog identiteta.

U suradnji s kolegama sa Pariškoga sveučilišta (prof. dr. Olivier Chaline) i pojedincima iz Akademijina Zavoda za povijesne znanosti u Zadru uključen je u organizaciju projekta »Jadran kao strateški prostor od srednjega vijeka 15. stoljeća do danas«, koji obuhvaća razvoj komunikacija, kulturno–umjetničke razmjene, izvješća zapadnih putnika i hodočasnika o našem priobalnom prostoru i dr.

Uz skoro 200–tu obljetnicu rođenja Josipa Jurja Strossmayera (1815.–2015.), ideologa hrvatske nacionalne individualnosti u sveopćem europskom »vijeku nacija«, s kolegama iz Đakova dr. Perom Aračićem i dr. Grgom Grbešićem organizira međunarodne znanstvene skupove u Osijeku, Beču, Rimu i Parizu, dostojne velikog Europljanina i najvećeg dobrotvora hrvatskog naroda. S kolegama sa Sorbonne dogovorio je međunarodni znanstveni skup. S produkcijom HRT–a dogovoreno snimanje filma koji će našoj i međunarodnoj javnosti predstaviti Strossmayerovu ulogu na crkvenom, društvenom, kulturno–umjetničkom i političkom polju.

Istraživački projekt i znanstveni skup pod vodstvom Sveučilišta Paris IV – Sorbonne i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti *Jadran kao strateški prostor*. Cilj projekta: proučiti kako su ovaj dugi pomorski prolaz, poveznicu istočne i zapadne Europe, mnogi priželjkivali, sporili se, vladali i dijelili navedeni prostor od kraja srednjega vijeka do danas.

– *Nenad Vekarić*: vidi u izvješću Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku.

– *Alica Wertheimer–Baletić*: Izvan programa rada u Akademiji, uz povremene aktivnosti prvenstveno na Ekonomskom fakultetu, nastavit će rad na studiji »Demografska tranzicija, posttranzicija i tzv. Druga demografska tranzicija«, te na temi »Druga demografska tranzicija« i posttranzicijska etapa – kontinuitet ili diskontinuitet« (što je nastavak rada na teorijsko–metodološkoj studiji o suvremenim demografskim procesima u postindustrijskom društvu u zapadnoeuropskim zemljama).

U završetku je rad na studiji »Demografski uzroci, determinante i posljedice procesa starenja stanovništva u Hrvatskoj«, te na temi »Depopulacija i starenje stanovništva u Hrvatskoj – ekonomsko–socijalne implikacije u 21. stoljeću«.

Članovi suradnici Razreda za društvene znanosti

– *Vladimir Đuro–Degan*: vidi u izvješću Jadranskoga zavoda.

– *Dragutin Feletar*: Uredit će i napisati nekoliko članaka za »Meridijane« – časopis za popularizaciju geografije, povijesti i ekologije – sljedećih 5 brojeva ili ukupno oko 550 stranica; urediti sljedeća dva broja (25. i 26.) znanstvenog časopisa »Podravina«, ukupno oko 380 str. Napisati jedan znanstveni rad za taj časopis; urediti 2. broj znanstvenog časopisa »Donjomedimurski zbornik«, oko 180 stranica; urediti stručno–popularni godišnjak »Virje« na razmeđu stoljeća, broj 8, oko 160 str.; završiti istraživanja, napisati dio priloga i urediti dvije temeljne povijesno–geografske monografije o gradovima Prelog i Đurđevac; napisati znanstveni članak »Splavarstvo (fljojsarstvo) na Dravi od 18. do polovice 20. stoljeća« – za »Radove« Razreda društvenih znanosti Hrvatske akademije; organizirati i voditi međunarodni znanstveni skup 350. godišnjica utvrde Novi Zrin, koji će se u srpnju 2014. održati u Donjoj Dubravi.

– *Ivo Grabovac*: Nakon izdanja knjige Ivo Grabovac – Slobodan Kaštela, »Međunarodni i nacionalni izvori hrvatskoga prometnog prava«, 2013., nakladnici Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i Književni krug, Split, u nastavku istraživanja objaviti radove u *Kapetanovom*

glasniku i Adriasu o primjeni Uredbe Europske unije o odgovornosti prijevoznika u prijevozu putnika morem i u Republici Hrvatskoj kao novoj članici EU-a (izmjene i dopune Pomorskog zakona). Suradivati u ediciji Splitski leksikon nakladnika Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža, Zagreb. Sudjelovati u poslijediplomskom doktorskom studiju »Pomorsko pravo i pravo mora«.

– *Slobodan Kaštela*: Aktivno će sudjelovati u radu Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije u Bjelovaru, čiji je voditelj i glavni urednik časopisa Radovi. Posebna će pažnja biti posvećena pripremi i organizaciji znanstvenog skupa, Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija u Domovinskom ratu koji će se održati u mjesecu rujnu 2014. godine. Radovi pripremljeni za ovaj skup bit će objavljeni u 8. knjizi časopisa Radovi, prije održavanja skupa. Potkraj iste godine priprema se i znanstveni kolokvij o znanosti u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji.

Početakom 2014. godine bit će u ediciji »Posebna izdanja Zavoda u Bjelovaru« tiskana knjiga prof. dr. sc. Dubravka Habeka »Iz povijesti zdravstva Bjelovara« čiji je glavni i odgovorni urednik. Aktivno će sudjelovati i u radu Zavoda za znanstveni rad Hrvatske akademije u Varaždinu, u svojstvu člana Znanstvenog vijeća. Sudjelovat će u radu Znanstvenog vijeća za promet Hrvatske akademije čiji je potpredsjednik. Nastavit će rad u svojstvu savjetnika predsjednika Hrvatske akademije te u radu Zaklade Hrvatske akademije u svojstvu ravnatelja. Početkom 2014. završit će rad na projektu »Acquis u području prometa« koji se financira od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, čiji je glavni istraživač.

– *Nenad Moačanin*: Planira objavljivanje knjige »Taxation and Demography: Ottoman Fiscal Practices on the Ground, 1650 – 1850«, te njeno objavljivanje. Knjiga je pisana u koautorstvu s prof. dr. Michaelom Ursinusom (Heidelberg – Birmingham). Sudjelovanje u konstituiranju i pokretanju aktivnosti Centra za ranonovovjekovnu povijest osmansko-turskog razdoblja transgranične regije Zagora – Jugozapadna Bosna pri Muzeju franjevačkog samostana Gorica u Livnu. Sudjelovanje u svojstvu člana upravnog odbora na 21. međunarodnoj konferenciji Comité international des études pré-ottomanes et ottomanes (CIEPO) u Budimpešti (listopad 2014.). Referat bi nosio radni naslov »The Ottoman province of Klis: demographic estimations«. Dovršavanje izrade sintetskog osvrtu na razdoblje osmanske vlasti u Sinjskoj krajini, za znanstveni skup uoči 300 – godišnjice opsade Sinja. Predavanje u Hrvatskoj akademiji pod naslovom »Sulejmanov most kod Osijeka – istraživački izazovi i nedoumice«, u prikladnom terminu.

– *Željko Tomičić*: Znanstveni studijski i komparativan rad u zemlji (i inozemstvu) predviđen je na srednjovjekovnoj arheološkoj građi iz Dvora vojvoda Iločkih u Iloku. Posebice se to odnosi na proučavanje, obradu i usporedni studij arheoloških i kulturno-povijesnih sveza dvora vojvoda Iločkih (Nikole i Lovre) s Europom. Nastavit će se sa studijskim istraživanjem kasnoantičkog profanog nasljeđa (sustav utvrda i njihove mikrotopografije primjenom daljinske interpretacije) iz epohe Justinijanove vladavine na posebice iskazljivim lokalitetima istočnojadranskog arhipelaga, priobalja i zaobalja uz komparativne analize i vrjednovanja.

Nakladnička djelatnost bit će usmjerena prema: pripremi za tisak znanstvene monografije o rezultatima arheoloških, antropoloških, etnoloških i inih interdisciplinarnih istraživanja srednjovjekovnih groblja (9. – 13. st.) tzv. bjelobrdске kulture u međuriječju Drave, Dunava i Save i u sjeverozapadnoj Bosni i Hercegovini. Predviđeno je objavljivanje izvornih znanstvenih radova u hrvatskim znanstvenim časopisima, tj. izdanjima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Rad Razreda za društvene znanosti; Radovi Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Požegi), odnosno u Archaeologia Adriatica, Starohrvatska prosvjeta i inozemnim časopisima. Priprema monografije o arheološkim svjedočanstvima kasnosrednjovjekovnih knjiga u Slavoniji uz predviđenu potporu Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Studijski rad, priprema i objavljivanje znanstvenog članka o arheološkom nasljeđu Preloga za potrebe Okruglog stola u Prelogu tijekom 2014. Sudjelovanje u koordiniranju prikaza arheološkog nasljeđa u okviru Kulturološkog segmenta Odbora za zaštitu dobara od nacionalnog interesa u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Sudjelovanje u međukademijskoj suradnji koju planiramo realizirati studijskim proučavanjem srednjovjekovnog arheološkog nasljeđa Hrvatske od 5. do 17. stoljeća u europskom kontekstu, uz sudjelovanje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Sveučilišta u Zadru i Arheološkog instituta Mađarske akademije znanosti te Centra izvrsnosti Slovačke akademije ved u Nitri.

Terenska arheološka istraživanja predviđena su kao potvrda rezultata daljinske interpretacije, rekognosciranjem i dokumentiranjem posebice iskazljivih nalazišta iz kasne antike i srednjega vijeka u sjevernom dijelu Dalmacije i u kontinentalnom dijelu Hrvatske (Požeško-slavonska županija). Sudjelovanje na Znanstvenim skupovima u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te kongresima i kolokvijima posebice s temama iz arheologije srednjovjekovnog razdoblja u Hrvatskoj i inozemstvu. Sudjelovanje u visokoškolskom obrazovanju na Sveučilištu u Zadru – Odjel za Arheologiju u okviru doktorskog studija i mentorstva doktorandima te na Odjelu za arheologiju Sveučilišta u Mostaru.

– *Marin Zaninović*: Planira kabinetski rad na nekim topografskim pitanjima s područja rimskih provincija Dalmacije i Panonije, te odnosima Ilira s grčkim i rimskim svijetom. Radit će na pripremi za tisak djela »Ilirski ratovi« (630 stranica + 70 ilustracija).

RAZRED ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE I KEMIJSKE ZNANOSTI

Za godinu 2014. članovi Razreda planiraju istraživanja na ovim znanstvenim područjima:

Matematičke znanosti

– *Žarko Dadić*: Radit će na monografiji o Boškovićevim radovima iz teorijske astronomije i nebeske mehanike. Analizirat će Boškovićev rukopis *De maris aestu*, drugi dio i priređivat ga za objavljivanje– Nastavit će suradnju s talijanskom *Accademia nazionale delle scienze* u Rimu u svrhu objavljivanja cjelokupnih Boškovićevih radova. Sudjelovat će na priređivanju edicije Hrvatska i Europa kao urednik petog sveska.

– *Andrej Dujella*: Nastavit će istraživanja u području teorije brojeva. U suradnji s domaćim i međunarodnim suradnicima, proučavat će različite probleme vezane uz egzistenciju i broj Diferentovih m -torki i njihovih poopćenja. Radit će i na problemima vezanim uz separaciju korijena cjelobrojnih polinoma, te konstrukciju eliptičkih krivulja velikog ranga.

– *Sibe Mardešić*: Nastavit će proučavanje Kartezijeva produkta kompakta i poliedra sa stanovišta teorije oblika. Posebno će se baviti problemom Kartezijeva produkta havajske naušnice i punktirane unije niza 1–dimezionalnih sfera. Bavit će se i fantomskim preslikavanjima koja su se neočekivano pojavila u spomenutom problemu s havajskom naušnicom.

– *Josip Pečarić*: Nastavlja istraživanja u teoriji analitičkih nejednakosti, raznih poopćenja konveksnih funkcija, sredina, geometrijskih nejednakosti, kao i nejednakosti u teoriji matrica i

operatora. Radit će i na organizaciji međunarodne konferencije »Mathematical inequalities and applications 2014 – One thousand papers conference« koja će se održati u Trogiru od 22.–26. lipnja 2014. povodom 1000–og rada akademika J. Pečarića.

– *Marko Tadić*: U 2014. godini planira raditi na metodama eksplicitnog određivanja kompozicionih nizova parabolički induciranih reprezentacija općih linearnih grupa nad lokalnim nearhimedskim poljima (koristeći derivacije reprezentacija). Također, planira rad na određivanju Jacquetovih modula kvadratno integrabilnih reprezentacija klasičnih grupa nad lokalnim nearhimedskim poljima.

Fizičke znanosti

– *Slaven Barišić*: Nastavit će se raditi na opisu metalne faze kuprata, koji na atmosferskom pritisku pokazuju supravodljivost na visokim kritičnim temperaturama T_c , sve do 130K. Pokazali smo naime da se kuprati mogu opisati polazeći od Hartree–Fockovog stanja tri kovalentne bakar–kisik vrpce iako je trenutno odbojno međudjelovanje na bakru izrazito veliko. Razlog je da je prosječna okupacija bakra razmjerno mala. Pokazuje se da se jednočestična stanja dijele na itinerantna i lokalizirana. Itinerantni se elektroni u kupratima ponašaju kao Fermijeve tekućine dok su lokalizirana stanja prethodnici Mottove lokalizacije. Stoga će se provesti proračuni fizikalnih svojstava kuprata u tom dvokomponentnom slučaju, uz usporedbu s iznimno bogatim eksperimentalnim podacima.

– *Ksenofont Ilakovac*: Započet će pripreme sudesnih mjerenja Augerovih raspada unutar-njih šupljina teških atoma sudesnim mjernim metodama. Nastavit će istraživanje dvofotonskih raspada, raspada atoma s dvije šupljine u K– ljusci, kočnoga zračenja pri elektronskom uhvatu u nekim radioaktivnim izotopima, Comptonovog raspršenja na vezanim elektronima, Coster–Kronigovih prijelaza, odziva detektora gama zračenja, te optimiranja kolimatora gama zračenja.

– *Vladimir Paar*: Nastavit će istraživanja iz kompjutorske genomike na primjenu kompjutorskog algoritma za vlastitu novu metodu Global Repeat Map (GRM) koja se odlikuje jedinstvenom robusnošću u identifikaciji i analizi repeticija, a naročito tandemske repeticije i repeticije višeg reda u genomskim sekvencama. U 2013 kompjutorski će se odrediti globalna repeticijska mapa za humane kromosome 2 i 3 i započeti račun za kromozom miša. U drugoj fazi rada napraviti će se CLT (ekstendirana + neekstendirana) dobivenih repeticija i HOR–ova. Nastavit će se razmatrati moguća primjena naših metoda GRM i CLT za genomsku evoluciju i za medicinska istraživanja, posebice na problematici genomskih regulatora koji zadnjih nekoliko godina postaju izuzetno aktualni. U tom sklopu istraživat će se genomsku strukturu koju smo otkrili i publicirali u časopisu Gene 2013. godine.

Istraživat će se fundamentalno pitanje molekularne biologije – genetskog koda sa stajališta da postoje skrivene simetrije i supersimetrije koje ga određuju. Pitanje genetskog koda smatra se već pola stoljeća ključnom misterijom genoma. Ako bi se taj problem riješio pomoću simetrija/supersimetrija, bio bi otvoren i novi put za razumijevanje procesa u »primordijalnoj juhi«. Time bi se ujedno produbila interdisciplinarna veza matematike, fizike, i biologije.

Nastavit će se istraživanja u vezi teorije determinističkoga kaosa i primjene, te razvoj obrazovanja u funkciji znanstveno–tehnološkog razvoja gospodarstva i društva, u čemu važnu ulogu ima školska nastava matematike, fizike, kemije i biologije, koje dolaze u žarište pažnje kao preduvjet uspješnosti Hrvatske u budućnosti.

– *Goran Pichler*: Znanstveni rad se nastavlja na području atomske i molekularne fizike upotrebom pulsnih i kontinuiranih lasera. Održavat će se nastava predmeta Atomska spektroskopija na poslijediplomskom studiju iz fizike na Fizičkom odsjeku PMF–a u Zagrebu. Predviđeno je sudjelovanje na nekoliko konferencija iz fizike s pozvanim predavanjem i priopćenjima. Znanstveni rad s femtosekundnim laserima na Sveučilištu u Kuvajtu bit će obogaćen jednogodišnjim projektom kako bi se mogao pozvati jedan postdoktorand iz Instituta za fiziku u Zagrebu. Predviđeno je održavanje nekoliko seminara na raznim sveučilištima.

– *Stanko Popović*: Primjenom suvremene eksperimentalne tehnike (rentgenska difrakcija, elektronska difrakcija i mikroskopija, infracrvena, Raman i Mössbauer spektroskopija) istraživat će se mikrostruktura (periodičnost u kristalu, veličina koherentno difraktirajućih domena, deformacija kristala), fazne pretvorbe i fazni dijagrami metalnih slitina i višekomponentnih metalnih oksida i oksihidroksida te biominerala. Istraživat će se temperaturna ovisnost mikrostrukture i faznih pretvorbi slitina aluminija s drugim metalima s ciljem utvrđivanja faznog dijagrama. U istraživanju metalnih oksida odredit će se uvjeti uz koje nastaju pojedine kristalne faze odnosno njihove čvrste otopine, utvrditi kristalnost oksidnih faza, stehiometrija, termička stabilnost, te definirati fazne dijagrame, u ovisnosti o postupku pripreme, strukturi metalnih oksida i kemijskim svojstvima metalnih kationa. U tim istraživanjima difrakcijski profili predočit će se zvonolikim funkcijama, te će se istražiti utjecaj eksperimentalne pogreške u detekciji profila na mikrostrukturne parametre, posebno u nanometarskom području veličina kristalita. Završit će rad na Englesko–hrvatskom rječniku iz kristalografije, fizike materijala, fizike kondenzirane tvari i metoda istraživanja materijala.

Obnašat će dužnost predsjednika Hrvatske kristalografske zajednice. Sudjelovat će u obilježavanju Međunarodne godine kristalografije (IYCr2014), koje će uključiti znanstvene skupove u organizaciji Hrvatske kristalografske zajednice, i to 23. slovensko–hrvatski kristalografski sastanak u Sloveniji 2014. i Suvremena kristalografija u Hrvatskoj koji će se održati u HAZU, prikaze u časopisima »Croatica Chemica Acta« i »Kemija u industriji«, popularne prikaze u dnevnom tisku, na radiju i televiziji, predavanja u strukovnim društvima i školama. Sudjelovat će u pripremi 29. europskog kristalografskog sastanka u Rovinju 2015.

– *Ivo Šlaus*: Tijekom 2014. godine istraživanja će biti usmjerena na istraživanja u nuklearnoj fizici, stvaranje uvjeta za istraživanja u astrofizici, te na istraživanja u području održivog razvoja, sigurnosti i znanstvene politike.

– *Dario Vretenar*: Plan rada za 2014. godinu obuhvaća teorijska istraživanja u području nuklearne fizike vezana uz razvoj i primjenu teorije energijskog funkcionala gustoće u modelima strukture atomske jezgre. Istražit će se mogućnost formuliranja mikroskopski utemeljenog relativističkog energijskog funkcionala gustoće koji bi, u usporedbi s dosad korištenima, predviđao bitno realističnije vrijednosti efektivne mase nukleona u mediju. Pritom će posebna pažnja biti posvećena analizi korelacija slobodnih parametara funkcionala i propagaciji teorijskih neodređenosti fizikalnih observabli pri ekstrapolaciji rezultata prema područjima egzotičnih jezgara daleko od doline stabilnosti. Nastavit će se rad na inovativnoj numeričkoj implementaciji relativističke aproksimacije slučajnih faza zasnovane na funkcionalima gustoće prikladnoj za sistematske proračune kolektivnih pobuđenja u deformiranim jezgrama, kao i preciznije izračune parametara mase i momenata tromosti atomske jezgre. Time će se ujedno otvoriti prostor za bitna poboljšanja modela kolektivnog Hamiltonijana koji parametre mase i momente tromosti koristi kao ulazne podatke. Opisani modeli strukture atomske jezgre predstavljaju osnovne alate za istraživanje mehanizma stvaranja grozdova nukleona u lakim atomskim jezgrama, evolucije okupolnih oblika deformacije u području aktinida, kao i strukture i raspada superteških atomskih jezgara. Posebno mjesto zauzimaju primjene u nuklearnoj astrofizici koje uključuju sistematsko modeliranje beta–raspada stotina deformiranih izotopa značajnih za razumijevanje procesa nukleosinteze teških elemenata u periodnom sustavu.

Kemijske znanosti

– *Drago Grdenić*: Nastavlja pisanje udžbenika »Anorganska kemija« za studente kemije, proučavanjem povijesti kemije i popularizacijom znanosti.

– *Nikola Kallay*: U 2014. godini planira se nastavak istraživanja u području fizikalne kemije međupovršina i koloida. Istraživanja će se provoditi u laboratoriju Zavoda za fizikalnu kemiju, Kemijskog odsjeka, Prirodoslovno–matematičkog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu. Ispitivat će se utjecaj naboja vode uz hidrofobne i inertne površine na međupovršinsku ravnotežu i međusobni utjecaj kristalnih ploha. Nastavit će se istraživanja vezana uz projekt sa Sveučilištem u Szegedu na temelju suradnje HAZU i Mađarske akademije. Ispitivat će se svojstva nano–čestica zlata. U ožujku je predviđeno sudjelovanje na »2014– Workshop on Modeling of Coupled Transport Reaction Processes (Karlsruhe)«, kao pozvani predavač. Nastavit će se s izlaženjem časopisa »Croatia Chemica Acta« u elektroničkom i tiskanom obliku, a stariji će se primjerci postupno prevoditi u elektronički oblik. Planiraju se novi tematski brojevi.

– *Leo Klasinc*: Nastavljaju se istraživanja elektronske strukture, reaktivnosti i mehanizma kemijskih reakcija molekula, radikala i iona u plinovitim, plinovito–čvrstim i plinovito–tekućim fazama od važnosti za njihovu biološku aktivnost i atmosfersku kemiju. Iz atmosferske kemije obrađuju se, analiziraju i modeliraju rezultati mjerenja ugljikovodika, fotooksidansa i sekundarnih organskih aerosola.

– *Vitimir Šunjić*: U 2013. godini vodio je e–projekt »Mogućnosti i karijere u kemiji«, koji je svečano otvoren u Akademiji 29. listopada. U 2014. godini planira, zajedno sa suradnicima iz Hrvatskog kemijskog društva (HKD), dalje promovirati inicijative iz ovog projekta; povratak mladih znanstvenika iz inozemstva u Hrvatsku, prijedlog suradničkih projekata s tvrtkama u Hrvatskoj. Također planira se organizirati radionice koje bi više povezivale kemiju, biokemiju i biologiju.

U dogovoru s Agencijom za odgoj i obrazovanje (AZOO)e, na sastanku sa Ravnateljem prof. Vinkom Filipovićem i savjetnicom u Agenciji Mr. sc. Olgicom Martinis, planira se zajednički projekt HKD i AZOO, program e–škole za sve nastavnike kemije i kombinirano kemije i biologije u srednjim školama u Hrvatskoj. Odgovori na prvi anketni upitnik je već korišten za planiranje optimalnog programa e–škole.

Pristup HKD CARnetu omogućio je u 2013. početak projekta »Televizijski prenošene radionice i predavanja mladih hrvatskih kemičara u inozemstvu«, također koncipiranog unutar HKD. Ovom radionicom će se rješavati na konkretan i pragmatičan način ključni problem povratka educiranih mladih kemičara u Hrvatsku.

Završio je rukopis sveučilišnog udžbenika »Organska kemija od retrosinteze do asimetrične sinteze«, u koautorstvu sa V. Petrović–Peroković. Trenutno je Sveučilišni odbor prihvatio rukopis i recenziraju ga tri recenzenta. U 2014. godini predviđa se objava ove knjige. U 2014. planira objavu dva rada, od kojih je prvi prihvaćen za tisak, a drugi je postupku recenzije: Goran Landek, Ivana Ozimec Landek, Dijana Pešić Milan Mesić, Vitimir Šunjić, Conformational properties and chiral separation of dibenzo[b,f]thieno[3,4–d]–fused oxepines and thiepinines, *Montsh. Fur Chemie*, Received: 6 April 2013 / Accepted: 5 August 2013; Ivana Palej Jakopović, Sulejman Alihodžić, Samra Kapić, Vitimir Šunjić, Ethers from Esters. From Exceptional Transformation to Synthetic Method, *Synthesis*, 2014.

– *Nenad Trinajstić*: Nastavit će se istraživanja na razvoju i primjeni matematičkih i računalnih modela u kemioinformatici i bioinformatici. Pripremat će se drugo prošireno izdanje monografije »Graph–Theoretical Matrices in Chemistry« u suradnji s prof. dr.sc. Dušankom Janežič, dr.sc. Antom Miličevićom i dr.sc. Sonjom Nikolić.

Razmatrat će se također osobe i događaji iz novije povijesti hrvatske znanosti, a naročito iz povijesti hrvatske kemije krajem XIX. stoljeća, u XX. stoljeću i početkom XXI. stoljeća. Dio tih istraživanja sakupljen je u monografiji »Hrvatska kemija u XX. stoljeću«, priređenom u suradnji s prof. dr. sc. Snježanom Paušek–Baždar i koja je u tisku, kao zajedničko izdanje HAZU i Školske knjige iz Zagreba. Dovršit će se autobiografski zapisi naslovljeni »Život u znanosti« (Uspomene iz nepovrata).

Razred će u 2014. organizirati više predavanja istaknutih hrvatskih i inozemnih znanstvenika.

Izdavačka djelatnost

1. »Rad« – matematičke znanosti (dva sveska).
2. Zbornike radova znanstvenih skupova koje će organizirati Razred (kao na pr. Hrvatske kristalografske Zajednice).
3. »Englesko–hrvatski rječnik naziva iz kristalografije, fizikekondenzirane tvari, fizike materijala i metoda istraživanja materijala s kratkim definicijama na hrvatskom jeziku«, autora akademika S. Popovića i prof. dr. sc. Antuna Tonejca.

ODBORI RAZREDA

Odbor za nuklearnu, atomsku i molekularnu fiziku

Planira se održati simpozij posvećen istraživanjima u atomskoj i molekularnoj fizici sredinom 2014.g. i prirediti zbornik tih radova.

Odbor za fiziku visokih energija i kozmologiju

Najprije se planira sastanak Odbora s ciljem priprema i dogovora o organizaciji skupa s tematikom visokoenergijske fizike.

U Hrvatskoj akademiji bi se održao skup pod nazivom: »Nova postignuća u visokoenergijskoj fizici u Republici Hrvatskoj i u svijetu«.

Odbor za fiziku kondenzirane tvari

Razmatrat će se tekuća uloga fizike kondenziranih tvari u fundamentalnim znanstvenim istraživanjima i u sveučilišnoj naobrazbi. Ujedno će se uobličiti mehanizmi povezivanja fizike kondenziranih tvari s fizikom i kemijom materijala, odnosno s intenzivnom svjetskom potragom za novim materijalima čija su svojstva interesantna za visoko–tehnološke primjene.

Održat će se serija sastanaka i nekoliko okruglih stolova na spomenute teme.

Odbor za biološku fiziku i bioinformatiku

Razmatrat će se zaključci koji se mogu izvući na temelju opsežnog zbornika radova sa proteklog znanstvenog skupa u Hrvatskoj akademiji o istraživanjima hrvatskih znanstvenika na polju biološke fizike i bioinformatike. Po potrebi će se održati tematska sjednica u vezi pojedinih aktualnih tema te će se razmatrati strategija razvoja interdisciplinarnog znanstvenog polja biološke fizike i bioinformatike u Hrvatskoj i mogućih primjena. Intenzivirat će se suradnja s Odborom Hrvatske akademije za primijenjenu genomiku.

RAZRED ZA PRIRODNE ZNANOST

Djelatnost Razreda za prirodne znanosti u 2014. bit će usmjerena na razvijanje, koordiniranje i praćenje znanstvenoistraživačkog rada u području geoznanosti i bioznanosti, te aktivnosti akademijinih znanstvenih zavoda, znanstvenih vijeća, odbora, povjerenstava i centara. U djelatnosti Razreda su: Antropološki centar Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zavod za ornitologiju, Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, Znanstveno vijeće za zaštitu prirode, Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo, Znanstveno vijeće za prirodoslovno istraživanje Jadrana, Znanstveno vijeće za daljinska istraživanja, Znanstveno vijeće za antropološka istraživanja; Odbor za geokemiju, Odbor za istraživanje kvartara (INQUA), Odbor za obnovu Arboretuma Trsteno, Odbor za primijenjenu genomiku i Povjerenstvo za geodeziju i geofiziku.

Članovi Razreda sudjelovat će u aktivnostima Centra za znanstveni rad u Vinkovcima. Razred će u okviru svojih nadležnosti odobravati planove, prihvaćati izvještaje o radu i recenzije, te provoditi izbore u viša zvanja.

Razred će sudjelovati u organizaciji: javnih predavanja, prezentaciji novoizašlih knjiga svojih članova, preuzimati pokroviteljstva domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova ili drugih manifestacija, obilježavanja obljetnica i sl.

Članovi Razreda recenzirat će rukopise za edicije Razreda, Akademije i njezinih zavoda i vijeća.

Tijekom 2014. **članovi Razreda** individualnim će planovima samostalno ili u timskom radu provoditi istraživanja u okviru prihvaćenih projekata i zadataka kako slijedi:

– *Igor Anić*: Istraživat će u slijedećim projektima: Dinamika pomlađivanja bukovo-jelovih šuma Nacionalnog parka Plitvička jezera, Istraživanja razvoja i strukture prašuma kao ključ definiranja mjera zaštite i upravljanja u Natura 2000 područjima, Njega čišćenjem i strukturne značajke mladika hrasta lužnjaka, Mogućnosti obnove nasada topola nakon višekratnih ophodnji. Za navedene projekte izradit će izvješća, a za projekt pod naslovom Mogućnosti obnove nasada topola nakon višekratnih ophodnji pripremat će rukopis za tisak znanstvene knjige. U suradnji s kolegama s Tehničkog sveučilišta u Zvolenu, Slovačka, uspostaviti će bilateralnu suradnju na istraživanju prašumskih ekosustava.

Kao voditelj Arboretuma Trsteno, u suradnji s upraviteljem, koordinirat će aktivnosti sukladno godišnjem planu Arboretuma za 2014. godinu. Poseban naglasak dat će na sanaciju oštećenih objekata, poboljšanje stanja vegetacije te pripremu dokumentacije za natjecanje na europske fondove. Sudjelovat će u radu Odbora za obnovu i razvitak Arboretuma. Kao voditelj sekcije za šumarstvo Znanstvenog vijeća za poljoprivredu i šumarstvo inicirat će i koordinirati aktivnosti sukladno godišnjem planu sekcije za 2014. godinu. Sudjelovat će u uređenju zbornika radova znanstvenog skupa Proizvodnja hrane i šumarstvo – temelj razvoja istočne Hrvatske. Kao izvanredni član Akademije šumarskih znanosti sudjelovat će u njezinu radu, sukladno planu rada za 2014. godinu.

Kao predsjednik Razreda za šumarstvo Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvene tehnologije sudjelovat će na sjednicama Vijeća komore i drugim značajnim događanjima povezanima s Komorom te organizirati godišnju sjednicu Razreda. Obavljat će i druge aktivnosti suk-

ladno zakonu i statutu Komore. Kao predsjednik nacionalnog ogranka međunarodne asocijacije Pro Silva Europa promovirat će prirodni način gospodarenja šumama i značenja šumarstva za očuvanje prirodnih šuma. Sukladno tomu podносит će redovita izvješća upravi i upravnom odboru Hrvatskoga šumarskog društva u okvirima kojeg je osnovana Pro Silva Croatia. Kao redoviti profesor Šumarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu obavljat će nastavnu djelatnost na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima. Poseban naglasak dat će razvoju međunarodne razmjene studenata šumarstva između Češke i Hrvatske te Slovačke i Hrvatske. Pripremat će za tisak rukopis knjige »Osnove uzgajanja šuma«.

– *Vladimir Bermanec*: U 2014. godini planira istraživanja minerala i njihovih zajednica te njihov utjecaj na okoliš. Posebnu pažnju obratit će se na utjecaj mikroorganizama i minerala. Ovi rezultat će se moći primijeniti u svrhu povećanja kvalitete okoliša. Istovremeno će se publicirati rezultati istraživanja u najboljim znanstvenim časopisima u svijetu. Osim publiciranja u znanstvenim časopisima predviđa se sudjelovanje na sastanku Međunarodne Asocijacije za Mineralogiju u Južnoj Africi (IMA2014).

Ograničenje izvora financiranja od strane Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta dovest će do značajnih smanjenja mogućnosti daljnjeg znanstvenog rada i njegovog prikazivanja, osobito za najmlađe znanstvenike. Smanjenje financiranja i zastarjelost opreme koja se ne obnavlja, ali ni ne održava adekvatno pokušat će se kompenzirati suradnjom s privrednim subjektima i znanstvenicima iz drugih država. Značajnu suradnju očekujemo s Brazilom, Rusijom i Južnoafričkom republikom.

– *Stjepan Gamulin*: Nastavit će dosadašnja istraživanja patogeneze sustavnih poremećaja u reumatoidnog artritisa u okviru znanstveno istraživačkom projekta »Patogeneza sustavnih poremećaja u reumatoidnom artritisu«, voditeljica prof. dr. Jadranka Morović–Vergles, KB Dubrava, Zagreb. Nastavit će rad na knjizi »Klinička epidemiologija i medicina utemeljena na dokazima«.

Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku sudjelovat će u doktorskom studiju »Klinička medicina« i voditi specijalistički studij »Klinička epidemiologija«, a na Medicinskom fakultetu u Splitu voditi doktorski studij »Medicina utemeljena na dokazima« i specijalistički studij »Klinička epidemiologija« te sudjelovati u nastavi tih studija.

– *Ivan Gušić*: U svojstvu tajnika Razreda i člana Predsjedništva sazivat će i voditi redovite i, po potrebi, izvanredne sjednice razreda i sudjelovati na sjednicama Predsjedništva. Nastavit će i vjerojatno završiti rad na knjizi *Crtice iz povijesti geologije* (radni naslov) koja će služiti kao pomoćni udžbenik za kolegij »Povijest geologije« koji sada studentima geologije na PMF–u predaje akademik Mladen Juračić.

– *Mladen Juračić*: Istraživanja sedimenata i sedimentacije u Jadranu nastavit će u okviru projekta predloženog za financiranje HRZZ. Posebnu pažnju posvetit će istraživanju recentne sedimentacije u delti rijeke Neretve. U suradnji sa Sveučilištem u Padovi nastavit će istraživanje holocenske sedimentacije u ušću rijeke Mirne. Nastavit će s aktivnostima vezanim uz komuniciranje i popularizaciju znanosti u društvu. Nastavit će nastavnu aktivnost na Prirodoslovno–matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (nastavu iz kolegija »Geologija mora« i »Geologija zaštite okoliša«, te »Povijest geologije«), restrukturiranjem interdisciplinarnog dokorskog studija Oceanologije (voditelj studija), te aktivnostima oko reakreditacije diplomskih i diplomskih programa geologije. Kao glavni urednik vodećeg hrvatskog geološkog časopisa *Geologia Croatica* promicat će kvalitetu u istraživanjima u geologiji.

– *Ivan Jurković* predat će za tisak dovršeni znanstveni rad (u koautorstvu s Hazimom Hrvatovićem, Sarajevo: »Geochemical characteristics and genesis of Mačje Jame and Vranjski Potok As–Cu–bearing iron deposits west and south–west of the town of Busovača, Mid–Bosnian

Schist Mountains»; i »Chemical and geochemical characteristics of the tin and silver-bearing lead zinc-copper deposit Vrtlasce at Fojnica, Mid-Bosnian Schist Mountains«.

– *Frano Kršinić*: Nastavit će istraživanja u sklopu »Jadranskog projekta« Instituta za oceanografiju i ribarstvo. Nastavit će istraživati kalanoidne kopepode u anhialinim speleološkim objektima u našem priobalju i otocima. Završit će istraživanja ekologije zooplanktona Malostonskog zaljeva, Jezera Mir i Rogozničkog jezera. Završit će specijalističku obradu tintinida ekspedicije Artik – Antartik.

-- *Željko Kučan*: I dalje će istraživati početke biokemije i molekularne biologije u Hrvatskoj, te sistematizirati svoje autobiografske zapise o susretima s velikanima tog suvremenog područja prirodnih znanosti. I dalje će obnašati dužnosti zamjenika tajnika Razreda, člana Odbora za statut i člana Odbora za suradnju s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima. Sudjelovat će u radu međunarodnog Konzorcija za istraživanje genoma Neandertalca. Nastavit će svoje dužnosti u Hrvatskom društvu za biokemiju i molekularnu biologiju.

– *Slavko Matić*: Istraživat će u sljedećim projektima: »Njega i obnova šuma kao značajni čimbenik povećanja njihove kvalitete i pridobivanja općekorisnih i gospodarskih vrijednosti»; »Uzgojni zahvati kao mjera očuvanja i održavanja staništa i vrsta drveća u uvjetima klimatskih promjena i sušenja»; »Šume iskonskih vrsta drveća u današnjim ekološkim i gospodarskim uvjetima»; »Šume i šumarstvo istočne Slavonije»; »Njega i obnova šuma i šumska staništa kao značajni čimbenici pri pridobivanju obnovljivih izvora energije»; »Šume hrvatskog Sredozemlja i njihova do sada podcijenjena općekorisna i gospodarska uloga»; »Poljski jasen (*Fraxinus angustifolia* Vahl) njegovo mjesto, uloga i značaj u šumskim zajednicama Hrvatske s posebnim naglaskom na uzroke njegovog sušenja«.

Kao voditelj Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima inicirat će i koordinirati rad u suradnji s voditeljicom, razvijati suradnju s drugim centrima s posebnim naglaskom na centre Slavonije. Kao voditelj Znanstvenog vijeća za poljoprivredu i šumarstvo inicirat će rad Vijeća, Izvršnoga odbora Vijeća te Sekcije za šumarstvo, Sekcije za gospodarenje poljoprivredom, Sekcije za biljnu proizvodnju, Sekcije za uporabu šuma i Sekcije za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju. Kao član Odbora za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno sudjelovat će u njegovom radu s posebnim težištem na njezi, održavanju i razvoju alohtone i autohtone vegetacije. Kao član Odbora za nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sudjelovat će u njegovom radu. Kao član Odbora za dodjelu nagrada »Josip Juraj Strossmayer« sudjelovat će u njegovom radu ako se njegova aktivnost nastavi u sljedećoj godini u suradnji sa Zagrebačkim velesajmom.

Kao predstavnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje Republike Hrvatske u Hrvatskoj platformi za smanjenje rizika od katastrofa sudjelovat će u njezinom radu kao i u radu naredne četvrte Konferencije. Kao predsjednik Akademije šumarskih znanosti koordinirat će njezin rad po Sekcijama i znanstvenim projektima. Kao *profesor emeritus* u trajnom zvanju na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu nastaviti će rad s kandidatima za izradu magistarskih i doktorskih radova te posebnoj terenskoj nastavi na šumskim objektima u Hrvatskoj i inozemstvu.

– *Pavao Rudan*: Znanstveni savjetnik i redoviti profesor antropologije, zaslužni znanstvenik (emeritus) Instituta za antropologiju, kao glavni tajnik radit će tijekom 2014. godine u skladu sa Statutom sve poslove glavnoga tajnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Predstavnik je Hrvatske akademije u organizaciji EMAN (*Euro-Mediterranean Academic Network*) i član je (kao predstavnik Švicarske, Slovenije, Austrije, Češke, Slovačke, Mađarske i Hrvatske u *Financial and Audit Committee Europske znanstvene fondacije* (ESF). Obavljat će i dužnosti člana Upravnog odbora Hrvatske zaklade za znanost (HZZZ) na koju je funkciju izabran odlu-

kom Sabora Republike Hrvatske. Voditelj je *Antropološkog centra* Hrvatske akademije, a kao zaslužni znanstvenik (emeritus) radit će u Institutu za antropologiju na analizama podataka koje je sakupio tijekom 40 godina, proučavajući biološka, biokulturna i kulturna obilježja stanovnika reprodukcijски izoliranih skupina stanovnika Jadranskih otoka u sklopu znanstvenih projekata posvećenih antropogenetičkim istraživanjima populacijske strukture Hrvatske holističkim analitičkim pristupom.

Molekularno genetička istraživanja provodit će kroz znanstvenu suradnje s kolegama iz Estonian Biocentrum, Tartu, Estonia pod vodstvom predsjednika Estonian Academy of Sciences, akademika Richarda Villems-a, potom sa znanstvenicima iz Department of Genetics, Stanford University School of Medicine, Stanford, USA, pod vodstvom profesora Peter A. Underhilla te s kolegama iz Max Planck Institute of Evolutionary Anthropology u Leipzigu, Njemačka što se provode u suradnji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Berlin-Brandenburg Academy of Sciences pod vodstvom akademika Svante Pääbo-a. S kolegama iz Department of Environmental Health, University of Cincinnati College of Medicine, SAD pod vodstvom profesora Ranjan Deke surađivat će u istraživanjima Metaboličkog sindroma i epigenetičkih svojstava. Kao savjetnik sudjelovat će u radu na implementaciji rezultata znanstvenih istraživanja hrvatskog dijela međunarodnog znanstvenog projekta *Languages in a Network of European Excellence* (LINEE) voditeljice prof. dr. sci. Anite Sujoldžić u Institutu za antropologiju. Pojednim predavanjima sudjelovat će u nastavi iz kolegija »Uvod u antropologiju«, »Biološka antropologija« i »Medicinska antropologija« u preddiplomskoj i diplomskoj nastavi na Prirodoslovno-matematičkom, Medicinskom i Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te kolegija »Medicinska antropologija« na doktorskom studiju Medicinskih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta »Josipa Jurja Strossmayera« u Osijeku i kolegija »Populacijska genetika« na doktorskom studiju forenzike na Sveučilištu u Splitu.

Kao predsjednik sudjelovat će u radu znanstvene udruge *Hrvatsko antropološko društvo* te međunarodne znanstvene udruge *Commission of Medical Anthropology and Epidemiology – International Union of Anthropological and Ethnological Sciences* te *Znanstvenog vijeća za antropološka istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*. Kao predsjednik organizacijskog odbora i znanstveni organizator sudjelovat će u organizaciji domaćih i međunarodnih znanstveno-radnih skupova koji će se održati u organizaciji *Znanstvenog vijeća za antropološka istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* kojeg je predsjednik. Kao glavni i odgovorni suurednik znanstvenog časopisa *Collegium Antropologicum* sudjelovat će u radu uredničkog odbora, kako bi se u 2014. godini objavila 4 redovita broja i 2 suplementa (vol. 38) te kao savjetodavni urednik (Consulting Editor) sudjelovat će u radu uredništva znanstvenog časopisa »Journal of Physiological Anthropology« (Tokyo, Japan), a kao član uredništva i časopisa »Vaprosii Antropologii« (Sveučilište Lomonosov, Moskva, Rusija).

U svojstvu novoizabranoga potpredsjednika Mreže akademija znanosti euro-mediteranskih zemalja (GID-EMAN) obavljat će i tu važnu dužnost.

– *Vlatko Silobrčić*: Nastavit će istraživati pokazatelje kvalitete u sustavu znanstvenih istraživanja i eksperimentalnoga razvoja u svijetu i u Hrvatskoj, te njihovu primjenu pri ocjenjivanju kvalitete znanstvenoga rada. Nastavit će djelovanja usmjerena na prihvaćanje slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama u RH. Moguće tekstove o tomu objavljivat će na mrežnoj stranici www.rifin.com (pod naslovom: O znanosti u Hrvatskoj).

Obavljat će dužnosti predsjednika Odbora za koordinaciju rada znanstvenoistraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica HAZU-a, Povjerenstva za izdavačku djelatnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH, te zamjenika predsjednika Upravnoga vijeća Instituta Ruđer Bošković. Sudjelovat će u radu: Hrvatskoga helsinškog odbora, Odbora za nagrade Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, Odbora za međunarodnu suradnju i Znanstvenoga vijeća za za-

štitu prirode HAZU–a, Hrvatske udruge rimskog kluba, Građansko–etičkoga foruma Hrvatske akademske udruge (Split), te Saveza za građansko–etičku Hrvatsku.

– *Branko Sokač*: Predviđa završiti katalogizaciju zbirke mikropaleontoloških preparata u kojima su sadržani tipski presjeci rodova i vrsta opisanih od B. Sokača i koautora te ih sukladno Kodeksu botaničke nomenklature predati na trajnu pohranu u arhiv Hrvatskog prirodoslovnog muzeja. Paralelno će raditi na izboru ilustrativnih presjeka rodova i vrsta dazikladalnih alga utvrđenih u naslagama Dinarskog krša u cilju pripreme edukativne zbirke njihovog izučavanja tijekom diplomskog i doktorskog studija. Nastavit će rad na projektu »Mikrofosilne zajednice u karbonatnim naslagama Krških Dinarida« sufinanciranog sredstvima MZOS. U okviru ovog projekta usmjerena je analiza na vrstu *Clypeina jurassica* za koju je nalazom novog materijala utvrđeno da su u dijelu dosadašnjih determinacija pod istim nazivom obuhvaćena dva slična ali različita taksona. Ova opažanja uz obilnu fotodokumentaciju osnova su pripreme rada za tisak u narednoj godini.

– *Franjo Tomić*: U svojstvu voditelja Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Koprivničko – kiževačke županije, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u Križevcima, brinut će se o svim poslovima Zavoda. Posebno će voditi brigu o organiziranju znanstvenostručnih skupova, okruglih stolova i predavanja, kao i izdavačkoj djelatnosti Zavoda, prema Planu Zavoda. U svojstvu predsjednika Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, zalagat će se za organiziranje znanstvenostručnih predavanja, odnosno okruglog stola, obrađujući tematiku svake od šest postojećih sekcija Vijeća (Sekcija za tlo, Sekcija za vode, Sekcija za klimu, Sekcija za šume, Sekcija za bioraznolikost i Sekcija za otpad).

Radit će na pripremi tiskanja Zbornika radova znanstvenog skupa: Proizvodnja hrane i šumarstvo–temelj razvoja istočne Hrvatske, održanog u Osijeku 14–15. listopada 2013. Znanstveni skup organizirali su: Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo, Znanstveno vijeće za zaštitu prirode, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, u Požegi, u Vukovaru i Centar za znanstveni rad u Vinkovcima, svi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Nastavit će sudjelovanje u radu Odbora za zaštitu dobara od nacionalnog interesa i Odbora za Arboretum u Trstenom, kao i u svim jednokratnim radnim tijelima imenovanim od Predsjedništva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Nastavit će znanstvena istraživanja, na Agronomskom fakultetu u Zagrebu, na projekta u kojem je suradnik: Utjecaj herbicida i gnojiva na kakvoću vode i tla na hidromorfim površinama (voditelj prof. dr. sc. Ivan Šimunić). Sudjelovat će u radu Hrvatskog društva za odvodnju i navodnjavanje, čiji je počasni predsjednik i član Predsjedništva. Sudjelovat će u znanstvenim i stručnim savjetovanjima agronoma, koje svake godine organizira Agronomski fakultet u Zagrebu s drugim znanstvenim institucijama u zemlji i iz inozemstva. Nastavlja raditi na izradi udžbenika »Voda pri uzgoju bilja«, s više koautora u Zavodu za melioracije, Agronomskog fakulteta u Zagrebu.

– *Ivana Weygand–Đurašević*: Nastavit će višegodišnja znanstvena istraživanja vezana uz biosintezu proteina i peptida. Istraživanja će se provoditi na Prirodoslovno–matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, uz sudjelovanje grupe od desetak mladih suradnika s PMF–a, te u suradnji s kristalografima s »Instituta Ruđer Bošković« (Zagreb) i »Eidgenössische Technische Hochschule« (ETH, Zürich). Baviti će se udruživanjem nekih važnih biosintetskih enzima (aminoacil–tRNA–sintetaza) u makromolekulske komplekse, čime se optimira njihova katalitička i kontrolna aktivnost. Njihovo nedavno otkriće sintetazama srodnih enzima, koji aktiviraju aminokiselne za druge stanične procese, usmjerilo ih je i ka istraživanju neribosomske biosinteze peptida. Budući da se geni za srodnike aminoacil–tRNA–sintetaza u mnogim bakterijskim organizmima nalaze u klastereima s genima za proteine–nosače i oksidoreduktaze, vjero-

jatno se radi o novim biokemijskim putovima koji produciraju različite prirodne spojeve. Nastojat će istražiti karakteristike tih produkata, a eventualno otkriće prirodnih spojeva s antibiotskim djelovanjem dalo bi nove smjernice našim projektima. Pored znanstvenog rada, intenzivno će se baviti nastavom biokemije na PMF-u.

Odbor za geokemiju

U sljedećoj godini se predviđa povećana aktivnost užeg odbora radi otklanjanja manjkavosti u radu i aktiviranje rada članova Odbora za geokemiju. Posebna pažnja će biti posvećena povećavanju broja stručnih predavanja, koja bi trebala biti u službi podizanja kvalitete radova naših znanstvenika u području geokemije i njihove suradnje s inozemnim znanstvenicima. Dio predavanja mogu održati i naši znanstvenici, ali pri odabiru predavača potrebno je voditi brigu o kvaliteti i o dignitetu HAZU.

U idućoj godini poboljšat će se rad na internetskoj stranici Odbora. Internetska stranica Odbora mora biti atraktivnija i jasnije povezana sa zanimljivim stranicama važnim za geokemiju uz jasnu vezu s HAZU. Ovakav način komunikacije sa zainteresiranim danas je postao uobičajen, a najbolja karakteristika mu je velika brzina. Također će se tako omogućiti pretraživanje sličnih i vezanih sadržaja. Svakako je neophodno naglasiti da su tako znatno smanjeni troškovi vezani uz rad Odbora.

Nastavit će se i aktiviranje postojećega članstva, ali i propagiranje rada Odbora, povezivanju srodnih institucija i prikupljanju novih članova. U slijedećem periodu bi se na taj način povećali prihodi Odbora od članarina. Kao i u proteklom periodu dio članova Odbora nije podmiriio svoje prethodne članarine, a od tog novca se mogu financirati tiskanje biltena (u kojem se evidentira aktivnost članova Odbora), poštarina i ostali troškovi. Ukoliko se povećaju prihodi Odbora postoji mogućnost da se barem dijelom pomaže i u pozivanju eminentnih znanstvenika izvan Hrvatske, kako bi obogatili djelatnost Odbora.

Odbor za primijenjenu genomiku

Analizirat će se rezultati provedene ankete o stanju primijenjene genomike u Republici Hrvatskoj. Temeljem rezultata ankete organizirat će se simpozij o stanju primijenjene genomike u Hrvatskoj, U nastavku tog simpozija organizirat će se sastanci o problemima, ograničenjima i manjkavosti različitih vidova primijenjene genomike. Rezultati ankete i tih simpozija i sastanaka bila bi osnova razrade akcijskog plana za unaprjeđenje primijenjene genomike u nas.

RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Osnovna zadaća Razreda za medicinske znanosti su istraživanja i koordinacija znanstvenoga rada na području humane i veterinarske medicine.

Članovi Razreda nastavit će u 2014. godini istraživanja na ovim znanstvenim temama:

– *Slavko Cvetnić*: Nastavlja rad na znanstveno istraživačkom projektu «Istraživanja epizootiologije i imunoprofilakse virusnih bolesti životinja». Nastavlja rad na dopuni novog izdanja Enciklopedijskog rječnika humanog i veterinarskog medicinskog nazivlja. Sudjelovat će na pripremi tiska predavanja održanih na simpoziju Bruceloza u Hrvatskoj i susjednim zemljama, u organizaciji Odbora za animalnu i komparativnu patologiju.

– *Ivo Čikeš*: Vodit će program Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta: »Nove metode u smanjenju kardiovaskularnog mortaliteta i morbiditeta u Hrvatskoj«. Riječ je o multicentričnom, međunarodnom i multidisciplinarnom istraživanju novih dijagnostičkih i terapijskih metoda u smanjenju pobola i smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti u Hrvatskoj. Program uključuje slijedeće znanstvene projekte: Zatajivanje srca u Hrvatskoj (I. Čikeš), Genetska osnova kardiovaskularnih učinaka hormonskog nadomjestnog liječenja (Lj. Banfić), Liječenje koronarne bolesti dijabetičara »drug-eluting« stentovima nasuprot kirurgiji (A. Ernst), Otpornost na antitrombocitne lijekove u ishemijskoj bolesti srca i mozga (D. Miličić), Doppler miokarda u ranom otkrivanju i praćenju kardiovaskularnih bolesti (J. Šeparović–Hanževački), Atrijska fibrilacija: od genoma do fenotipa i kliničke slike (A. Šmalcelj), Aterogeneza i trombogeneza u ishemijskoj bolesti srca (L. Zaputović).

Vodit će i projekt Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa »Zatajivanje srca u Hrvatskoj«. Usavršavat će opremu prema vlastitom patentu, za elektrofiziološke intervencijske zahvate i intramiokardnu primjenu lijekova, matične stanice te gensku terapiju.

– *Dragan Dekaris*: Nastavlja rad na istraživanju imunoloških bolesti čovjeka. Obnašat će dužnosti zamjenika tajnika Razreda za medicinske znanosti te člana Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode i Odbora za međunarodnu suradnju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

– *Vida Demarin*: Tijekom 2014. organizirat će: – 12. znanstveni skup o poremećajima mozga u ožujku 2014. – 25th Summer Stroke School »Healthy Lifestyle and Prevention of Stroke«, koje je osnivač i direktor od 1990. g. u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku od 9 – 13. lipnja 2014. – 54th International Neuropsychiatric Congress (INPC) u Puli od 18 – 21. lipnja 2014. – predsjednica je kongresa i generalna tajnica Kuratorium–a – organizirat će nekoliko tečajeva u okviru stalnog medicinskog usavršavanja (Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i HLK) – vodit će dva kolegija na Doktorskom studiju Biomedicina i zdravstvo i Neuroznanost Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i dva kolegija na Doktorskom studiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru – održat će desetak pozvanih predavanja na međunarodnim skupovima, te više predavanja u okviru projekta: Prevencija moždanog udara – kao predsjednica CEES–a (Central and Eastern European Stroke Society) i Croatian Stroke Society organizirat će regionalne sastanke i radionice, te aktivnosti u suradnji s organizacijom SAFE (Stroke Alliance for Europe), a također se radi na analizi rezultata primjene trombolize u liječenju akutnog ishemijskog infarkta i objavljeno je već nekoliko radova s tim rezultatima.

I dalje radi u okviru projekta na istraživanju mehanizma neuroplastičnosti mozga Iduća godina, 2014., proglašena je »European Year of the Brain«, te planira niz aktivnosti u okviru tog projekta.

– *Ivica Kostović*: 2014.–e godine obnašat će sljedeće dužnosti: počasni direktor Hrvatskoga instituta za istraživanje mozga Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, savjetnik za znanost dekana Medicinskoga fakulteta u Zagrebu, predsjednik Hrvatskoga društva za neuroznanost, član IBRO (International Brain Research Organization) Governing Councila, član FENS (Federation of Neuroscience Societies) Governing Councila, voditelj znanstvenih projekata: »Razvitak kortikalnih putova u čovjeka« (MZOŠ), »Dokumentiranje stradanja civilnih žrtava i kršenja ljudskih prava tijekom agresije na RH« (MZ) te projekt poticanja izvrsnosti u znanosti MZOŠ–a, predavač na Doktorskom studiju Neuroznanost i Doktorskom studiju Biomedicina i zdravlje, pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Kao predsjednik Hrvatskog društva za neuroznanost organizirat će od 10 do 16. ožujka Tjedan mozga, međunarodnu i nacionalnu inicijativu za promociju istraživanja i spoznaja o mozgu. Održat će pozvana predavanja na Sveučilištu u Oslu te na kongresu o cerebralnoj paralizi na Bledu. Sudjelovat će na FENS Forumu u Milanu. Sudjelovat će u radu Neurodevnet–a u Kanadi. Temeljem posebnog poziva objavit će poglavlje u enciklopediji »Brain mapping: An encyclopedic Reference« (Elsevier) te članak u *Frontiers in Neuroscience*.

– *Zvonko Kusić*: U svojstvu predsjednika Hrvatskoga društva za štitnjaču organizirat će zajedno sa Razredom za medicinske znanosti nekoliko znanstvenih i stručnih skupova iz područja bolesti štitnjače.

U svojstvu predstojnika Klinike za onkologiju i nuklearnu medicinu Kliničkog bolničkog centra »Sestre milosrdnice« i pročelnika katedre za Kliničku onkologiju Medicinskoga fakulteta u Zagrebu organizirat će zajedno sa Razredom za medicinske znanosti nekoliko znanstvenih i stručnih skupova iz područja onkologije. Započet će rad na znanstvenom projektu »Molecular Tumor Markers in Thyroid and Iodine Intake Studies« (Molekulski biljezi tumora štitnjače i istraživanja unosa joda) koji uključuje utvrđivanje dostatnosti primanja joda u populaciji posebno u trudnica kao i mogućnost primjene tireoglobulina kao biomarkera za jedni deficit u trudnoći. Također će se utvrđivati mogućnost primjene markera za preoperativno dijagnosticiranje malignosti čvorova u štitnjači kao i prognostičkih markera kod recidiva karcinoma štitnjače. Krajnji je cilj uvođenje personalizirane medicine u bolesnika sa karcinomom štitnjače bazirane na znanstvenim dokazima.

Kao glavni urednik nastavit će rad na pripremi knjige »Štitnjača«. U svojstvu glavnoga urednika »Glasnika Hrvatskoga društva za štitnjaču« radit će na izdavanju 8. broja u 2014. god. Dovršit će izvještaj za znanstveni projekt Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH: Zvonko Kusić: »Karcinogeneza u štitnjači i gušavost u Hrvatskoj«.

Kao glavni istraživač nastavit će rad na znanstvenim projektima: »Ongoing Introducing Interstitial Brachytherapy in Managing Gynaecological, Breast and Prostate Cancer 2009-01-14 CRO6007« i »Ongoing Establishing High Dose Rate Interstitial Brachytherapy Procedures in Cancer Treatment 2012-04-03 CRO6011« u suradnji sa International Atomic Energy Agency (IAEA) iz Beča. Pod njegovim vodstvom nastavlja se istraživanje hormonskoga liječenja bolesnica sa uznapredovalim metastatskim rakom dojke.

Obnašat će dužnosti predstojnika Klinike za onkologiju i nuklearnu medicinu Kliničkoga bolničkog centra »Sestre milosrdnice«, redovitog profesora Onkologije i Nuklearne medicine Medicinskoga fakulteta u Zagrebu i pročelnika katedre za Kliničku onkologiju i člana Povjerenstva za znanstveno istraživački rad Medicinskoga fakulteta u Zagrebu. Kao glavni urednik radit će na dovršenju udžbenika »Onkologija« za studente Medicinskoga fakulteta.

U Akademiji će obnašati dužnosti voditelja *Zavoda za imunologiju i genetiku tumora* gdje će se započeti istraživanje mutacija u genu BRAF kao prediktivnog biljega za odgovor na liječenje inhibitorima BRAF kinaze u bolesnika sa metastatskim melanomom.

Kao voditelj *Odbora HAZU za genomiku i proteomiku u onkologiji* koordinirat će nastavkom rada u području personalizirane onkologije te primjene genomike, transkriptomike, proteomike, sistemske biomedicine i računalne biologije u istraživanjima i liječenju raka s posebnim naglaskom na rak štitnjače i melanom.

Također će obnašati dužnosti člana Područnoga vijeća za biomedicinske znanosti Ministarstva znanosti i tehnologije, Povjerenstva za onkologiju i radioterapiju, Povjerenstva za nuklearnu medicinu Ministarstva zdravstva, Upravnog odbora Hrvatskoga onkološkog društva, US-Croatian Oncology Task Force i Nacionalnoga koordinacijskog tijela za izradu Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije.

– *Josip Madić*: U sklopu projekta »Imunologija i epizootiologija aktualnih virusnih bolesti životinja« nastavit će rad na epizootiološkim istraživanjima bolesti uzrokovanih virusom influenzae u sisavaca, papilomavirusom u goveda te virusom Zapadnog Nila u konja. Kao suradnik radit će na projektu »Određivanje proširenosti krpeljnog meningoencefalitisa u Sjeverozapadnoj Hrvatskoj i procjena rizika širenja uzročnika mlijekom koza«. Radit će na organizaciji simpozija o hepatitisu E.

– *Davor Miličić*: 2014–e godine obnašat će sljedeće dužnosti: dekan Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, predstojnik Klinike za bolesti srca i krvnih žila KBC–a Zagreb, voditelj dvaju referentnih centara Ministarstva zdravstva RH: za intenzivno kardiološko liječenje i za zatajivanje srca i transplantacijsku kardiologiju, voditeljstvo novoodobrenog znanstvenog projekta Sveučilišta u Zagrebu (individualizirani pristup antitrombocitnom liječenju u kardiovaskularnih bolesnika).

Mentorstvo četiri doktorata u izradbi s prihvaćenom temom, mentorstvo jednog doktorata iz transplantacijske kardiologije (prijava u tijeku), predsjednik Alpe Adria Cardiology Association za 2013./2014., predsjednik Kongresa Alpe Adria Cardiology Association, lipanj 2014., predsjednik Hrvatskoga kardiološkog društva, predsjednik X. Kongresa Hrvatskoga kardiološkog društva s međunarodnim sudjelovanjem, Zagreb, 6.–9.11.2014., voditelj znanstvenoga projekta »ETICS« u suradnji s Charite klinikom u Berlinu, voditelj dviju multicentričnih studija, predsjednik Zaklade »Hrvatska kuća srca«,

Kancelar Europskoga kardiološkog društva, suradnik na znanstvenom projektu Europskog kardiološkog društva Euroaspire IV, autor poglavlja u sveučilišnom udžbeniku, autor ekoliko publikacija u »CC«. Član uredništva: *Liječnički vjesnik*, *Cor et Vasa*, te časopisa Turskoga kardiološkog društva, pozvani predavač i predsjedatelj na Svjetskom kardiološkom kongresu, Europskom kardiološkom kongresu, Europskom kongresu o zatajivanju srca i nizu međunarodnih i domaćih skupova.

– *Marko Pečina*: Nastavlja istraživanje u okviru Evropskog projekta FP–7 i to preko Sveučilišta u Zagrebu, kao jedan od 8 partnera konzorcija. Projekt je prihvaćen pod naslovom: »Bioreactor–based, Clinically Oriented Manufacturing of Engineered Tissues« ili skraćeno BIO–COMET. U okviru projekta »Genska terapija mineraliziranih tkiva« nastavlja se suradnja s Klinikom za ortopediju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Beču i Sveučilišta u Baselu te Harvard Medical School u Bostonu. Također nastavlja se suradnja sa Zavodom za molekularnu biologiju PMF–a Sveučilišta u Zagrebu. U okviru navedenog projekta istražuju se mogućnosti preciznije dijagnostike ozljeda i reparacije/regeneracije zglobne hrskavice koljena. Nastavlja se i istraživanje u okviru suradnog istraživačkog programa Hrvatske zaklade za znanost, pod naslovom »Nova ciljana anabolička terapija za liječenje osteoporoze: BONE6 konzorcij«.

Sudjelovat će kao pozvani predavač na svijetskom ortopedskom kongresu (XXVI SICOT Triennial World Congress, Rio de Janeiro 20.–22. studeni 2014) te na kongresu Francuskog društva za ortopediju i traumatologiju. Do 2015. godine glavni je i odgovorni urednik jednog od najprestižnijih ortopedskih časopisa, International Orthopaedics. Obnašat će dužnost tajnika Razreda, glavnog urednika RAD-a Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Medicinske znanosti i urednika »Rasprave i građa za povijest znanosti«, te predsjednika Knjižničkoga odbora i Odbora za osnivanje »Hrvatskoga muzeja medicine i farmacije«.

– *Ivan Prpić*: Nastavlja rad na projektima *Rak dojke u tijeku trudnoće* i *Aksilarni limfni čvorovi kod ranog raka dojke*. Prisustvovat će na više znanstvenih skupova. Pripremat će Zbornik radova Bolesti dojke, znanstvenog sastanka koji će se održati u rujnu 2014.

– *Željko Reiner*: U sljedećih godinu dana dovršit će rad na projektu koji je financiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta pod naslovom »Percepcija i prevencija čimbenika rizika kardiovaskularnih bolesti u Hrvatskoj« broj 108–1080–134–0121. U sklopu toga projekta planira objaviti najmanje dva rada u časopisima indeksiranim u CC te s referatima kao pozvani predavač nastupiti na najmanje dva međunarodna i dva domaća kongresa.

Na natječaju kojeg je raspisalo Sveučilište u Zagrebu za financiranje znanstvenih projekata u sljedeće 3 godine prijavio je projekt pod naslovom »Metabolički sindrom i njegove sastavnice kao čimbenici rizika za aterosklerozu i kardiovaskularne bolesti« za kojeg očekuje da će biti prihvaćen za financiranje pa namjerava početi raditi i na tom projektu.

Kao voditelj Odbora za aterosklerozu Razreda za medicinske znanosti HAZU organizirat će u travnju 2014. tradicionalni znanstveni sastanak »Prevenција ateroskleroze» u palači Akademije.

– *Danijel Rukavina*: Kao Voditelj Zavoda radit će na ustroju i izradi programa rada novo-osnovanog »Zavoda za kliničku i transplantacijsku imunologiju i molekularnu medicinu« Razreda za medicinske znanosti HAZU.

Nastavit će istraživanja s područja temeljne i kliničke imunologije i alergologije, imunologije reprodukcije, autoimunosti, imunoreakcija protiv transplantata, imunoloških mehanizama u kontroli rasta i imunoreakcije u psorijazi. Rezultati istraživanja bit će objavljeni u časopisima uvrštenim u Current Contents, kao i drugim publikacijama. Istraživanja će biti financirana sredstvima projekta na kojem je voditelj: »Citokini i citolitički mehanizmi tijekom rane trudnoće«, br. 062–0620402–0376, a kojeg financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH, kao i znanstvenog programa br. 0620402: »Imuno–endokrini mehanizmi na majčino–fetalnom spoju tijekom rane trudnoće«, na kojem je također voditelj. U okviru ovog programa izvode se četiri projekta. Aplicirat će na Natječaj Hrvatske zaklade za znanost s novim projektom.

Mentor je mladim kliničarima i novacima, koji rade na njegovom projektu, u izradi tri doktorske disertacije. Obnašat će dužnosti člana: Etičkoga povjerenstva HAZU; Odbora za podjelu državnih nagrada za znanost Sabora RH; Predsjednika Stručnoga povjerenstva MZOS za državne nagrade u području biomedicinskih znanosti i Odbora za priznanja Grada Rijeka. Počasni je predsjednik Svjetskog društva za reprodukciju imunologiju (ISIR) i član je više znanstvenih odbora u okviru ISIRa i Europskoga društva (EFIR). Član je Uredničkoga odbora *open access* časopisa *Advances in Medicine*. U svojstvu voditelja istraživačke grupe, u suradnji s europskim grupama s kojima je surađivao u europskoj mreže izvrsnosti (Network of Excellence) u okviru FP6 projekta, radit će na realizaciji istraživačkih programa u suradnji. Nastavit će znanstvenu suradnju s kolegama na znanstvenim institucijama u SAD (University of Miami, Medical School; Northwestern University, Chicago), Japanu (Medicinski fakulteti u Nishinomiya i Toyami), Mađarskoj (University of Pecs) i Engleskoj (University of Liverpool).

– *Marko Šarić*: U suradnji s Institutom za medicinska istraživanja i medicinu rada nastavit će se s praćenjem incidencije mezotelioma plućnice nakon zabrane upotrebe azbesta.

– *Teodor Wikerhauser*: Nastavlja rad na pripremi sveučilišnog udžbenika Parazitske bolesti domaćih preživača. Osim toga planira sudjelovati na tribinama i znanstvenom skupu Odjela za prirodoslovlje i matematiku Matice hrvatske.

Ostala aktivnost

Razred će u 2014. organizirati više predavanja svojih članova, kao i istaknutih znanstvenika iz Hrvatske i inozemstva i desetak znanstvenih simpozija pojedinih odbora Razreda.

Izdavačka djelatnost

U 2014. Razred namjerava objaviti sljedeće edicije:

1. «Rad» – jedan svezak.
2. Rasprave i građa za povijest znanosti (jedna knjiga).
3. Zbornike radova/sažetaka znanstvenih skupova u organizaciji Razreda, kao na pr.:
4. Zbornik radova XXIV. znanstvenog sastanka *Bolesti dojke*, urednik Ivan Prpić
5. Zbornik radova 6. znanstvenog skupa o temporomandibularnim poremećajima, urednik Vjekoslav Jerolimov
6. Zbornik radova znanstvenog sastanka *Prevenција ateroskleroze*, koji će se održati u travnju 2014., urednik Željko Reiner.

ODBORI RAZREDA

Odbor za alergologiju, kliničku imunologiju i biološke preparate

Članovi Odbora (Nada Čikeš, Filip Čulo, Branko Čvorišćec, Dragan Dekaris, Iva Dekaris, Alenka Gagro, Drago Ikić, Stipan Jonjić, Jasna Lipozenčić, Alemka Markotić, Sabina Rabatić, Daniel Rukavina, Asja Stipić Marković, Marko Šarić) nastaviti će istraživanja s područja temeljne i kliničke imunologije i alergologije. Istraživanja će se obavljati u okviru projekata podržanih od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, u okviru suradnje sa Slovenskom akademijom znanosti i umjetnosti i međunarodnih projekata. Članovi Odbora planiraju organiziranje domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova i predavanja u Akademiji i izvan Akademije. Nadalje, sudjelovati će u organizaciji i provođenju poslijediplomske nastave s područja imunologije, alergologije i kliničke imunologije u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu.

Odbor za animalnu i komparativnu patologiju

Članovi odbora nastaviti će prikupljati leksičku građu iz područja veterinarske medicine. Pripremiti će se predavanje i simpozij o aktualnim zbivanjima u području animalne patologije.

Odbor za aterosklerožu

U sljedećih godinu dana Odbor za aterosklerožu Razreda za medicinske znanosti HAZU nastaviti će s aktivnostima koje je provodio i do sada. Budući da se uobičajilo održavanje znanstvenog sastanka ovog Odbora u prvoj polovici travnja svake godine o nekoj odabranoj problematici iz područja ateroskleroze, prijedlog je da se 2014. godine takav sastanak održi ponovno u tom terminu, tj prvog ili drugog tjedna travnja. Tema tog sastanka bila bi »Prevenција ateroskleroze«.

Objaviti će se i knjiga s *in extenso* radovima prikazanim na znanstvenom sastanku Odbora za aterosklerožu 2014. godine.

Nastavit će se sa suradnjom s Hrvatskim društvom za aterosklerozu te s Europskim udruženjem za aterosklerozu kao i sa Internacionalnim udruženjem za aterosklerozu te Europskim kardiološkim udruženjem s kojima je uspostavljena najuža suradnja.

Odbor za genomiku i proteomiku u onkologiji

Odbor će u 2014. nastaviti s radom u području personalizirane onkologije te primjene genomike, transkriptomike, proteomike, sistemske biomedicine i računalne biologije u istraživanjima i liječenju raka, s posebnim naglaskom na istraživanje i liječenje raka štitnjače i melanoma. Odbor planira u 2014. raditi na integraciji personalizirane onkologije i drugih metoda i postupaka iz područja rada Odbora u zdravstveni sustav Republike Hrvatske. U tome smislu planira se napraviti analizu postojećeg stanja te razraditi modele i smjernice. Odbor će se također baviti razradom modela i samom provedbom edukacije iz svog područja rada na svim razinama, od popularizacije personalizirane onkologije, sistemske biomedicine, genomike, proteomike i računalne biologije u javnosti, preko edukacije najšire populacije liječnika do dodatnoga usavršavanja i razmjene iskustava među stručnjacima. U tu svrhu nastaviti će se s publiciranjem znanstvenih članaka i edukativnih tekstova iz područja rada Odbora te sa organizacijom skupova. Nakon uspješno održanoga prvog znanstvenoga simpozija »Personalizirana onkologija« u listopadu 2013. nakon evaluacije Odbor planira u 2014. organizirati drugi znanstveni simpozij »Personalizirana onkologija« u većem opsegu i s sa stranim pozvanim predavačima. Planira se i objavljivanje publikacije vezane uz Simpozij. Odbor će se posebno posvetiti edukaciji mladih liječnika i drugih stručnjaka (biologa, biokemičara, stomatologa i drugih) iz područja personalizirane onkologije, sustavne biomedicine, genomike, transkriptomike, proteomike i računalne biologije u sklopu diplomskih, dodiplomskih i poslijediplomskih studija. Raditi će se na implementaciji navedenih sadržaja u postojeće kurikulume studijskih programa i osmišljavanju novih kurikuluma. Odbor za kardiovaskularne bolesti

Članovi Odbora za kardiovaskularne bolesti sudjeluju u nizu projekata Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Radit će na organizaciji znanstvenog skupa koji će se održati u Palači Akademije.

Članovi Odbora radit će na pripremama znanstvenih skupova Hrvatskoga kardiološkog društva i European Society of Cardiology i European Echocardiography Association.

Odbor za kardiovaskularne bolesti

Članovi Odbora za kardiovaskularne bolesti sudjeluju u nizu projekata Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Radit će na organizaciji znanstvenog skupa koji će se održati u Palači Akademije.

Članovi Odbora radit će na pripremama znanstvenih skupova Hrvatskoga kardiološkog društva i European Society of Cardiology i European Echocardiography Association.

Odbor za medicinsku leksikografiju

Odbor će nastaviti rad na dopuni novog izdanja Enciklopedijskog rječnika humanog i veterinarskog medicinskog nazivlja. Također će započeti rad na novoj ediciji Medicinskoga leksikona.

Odbor za medicinu rada, športa i zdravstvenu ekologiju

Nastavit će se s praćenjem aktualne problematike u području djelovanja Odbora te će se odlučiti o tematici sljedećega znanstvenog skupa.

Odbor za orofacijalne bolesti

Odbor će organizirati 6. znanstveni skup o temporomandibularnim poremećajima i III. znanstveni skup o orofacijalnim bolestima s međunarodnim učešćem u suradnji sa Stomatološkim fakultetom, u dvorani Akademijine Knjižnice 28. veljače 2014.

Priprema izdavanje publikacija o problematici koja se odnosi na ranije spomenuti skup.

Odbor za tumore

Radit će na organizacijskoj i stručnoj pripremi XXIV. znanstvenog sastanka »Bolesti dojke«. Priprema se tiskanje Zbornika radova sastanka Bolesti dojke.

RAZRED ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Osnovna je zadaća Razreda za filološke znanosti obavljati rad u razrednim odborima te na znanstvenoistraživačkim projektima, što ih vode pojedini članovi Razreda za filološke znanosti, kao i poticati i usklađivati znanstveni istraživački rad pojedinih članova Razreda.

Razredni odbori

Odbor za dijalektologiju

Odbor vodi članica suradnica prof. dr. sc. Mira Menac Mihalić. Vidi Izvješće Zavoda za lingvistička istraživanja (OLA i ELA).

Plan rada na projektu Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ELA) u 2014. godini. U projektu Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ELA) surađuje više istaknutih dijalektologa iz Hrvatske i inozemstva, članovi su hrvatskoga povjerenstva: dr. Dunja Brozović Rončević, dr. Anita Celinčić, dr. Boris Kuzmić, dr. Mijo Lončarić, dr. Mira Menac–Mihalić, dr. Vesna Zečević. Voditelj je projekta Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ELA) akademik Petar Šimunović.

U 2014. godini prikupljat će se, ispisivati i interpretirati hrvatska građa te će se izrađivati karte za knjige OLA i ELA. Hrvatsko povjerenstvo sudjelovat će u međunarodnom radnom zasjedanju OLA i na međunarodnom zasjedanju ELA. Nastavit će se istraživanje hrvatske dijalektne frazeologije.

Odbor za onomastiku

Odbor vodi članica suradnica dr. sc. Dunja Brozović–Rončević. Nastavit će se rad na prikupljanju toponomastičke građe, ta će se građa obrađivati i pripremati za objavljivanje. Uredit će se i objaviti jedan novi broj časopisa Folia onomastica Croatica (broj 22) i prikupljati građa za još jedan broj.

Odbor za etimologiju

Odbor vodi redoviti član HAZU prof. dr. Ranko Matasović (predsjednik Odbora). I dalje je glavna zadaća Odbora rad na Etimološkom rječniku hrvatskoga jezika (polazeći og građe Petra Skoka). Građa toga rječnika prilagođuje se modernomu stanju etimologije kao discipline te da-

našnjemu poznavanju činjenica iz leksičke povijesti hrvatskoga jezika. Dogotovljena je prva knjiga (približno polovica građe koju treba obraditi) i mogla bi biti predana u tisak tijekom 2014. Rad na tom rječniku se nastavlja. Potkraj 2014. Odbor će organizirati međunarodni znanstveni skup o etimologiji »Skokovi etimološki dani« u Čakovcu.

Odbor za leksikografiju

Predsjednik Odbora je akad. Milan Moguš. Vidi Plan rada Zavoda za lingvistička istraživanja.

– *Milan Moguš*: Nastavit će rad na pripremi i završetku četrnaestoga sveska (spužvica – švrljuga) Benešićeva Rječnika hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića koji je, nakon višegodišnjega zastoja, nastavljen sa 13. sveskom. Voditelj projekta je akademik Milan Moguš. Svezak će prema utvrđenim smjernicama prirediti suradnice projekta dr. sc. Anja Nikolić–Hoyt (stas – struktura), Ivana Filipović, prof. (šablona – škrljak) i Bojana Marković, prof. (škrljačić – švrljuga). Suradnik na projektu dr. sc. Alemko Gluhak priredit će svu potrebnu građu za oblike koji znatno olakšavaju i ubrzavaju rad na završnoj obradi svake natakne do završetka obrade cjelokupnoga Benešićeva Rječnika. Rukopis četrnaestoga sveska bit će prijavljen na natječaj Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske za novčanu potporu znanstvene izdavačke djelatnosti za znanstvene knjige i visokoškolske udžbenike u 2014. godini. Uz rad na dovršavanju Benešićeva književnojezičnoga rječnika, suradnici projekta sudjelovat će i u radu znanstvenih skupova i objaviti članke u domaćim i stranim časopisima.

Odbor za hrvatski latinitet

– *Darko Novaković*: Dovršit će započete poslove na projektu *Neolatina Croatica: kritička izdanja, komentari, interpretacije*; koordinirat će poslove u vezi s višesveščanom dvojezičnom hrestomatijom hrvatskoga latinizma Odbora za hrvatski latinitet HAZU. Sudjelovat će u međunarodnom projektu *Croatia et Tyrolensia – a digital comparison of Croatian and Tyrolean Neo-Latin literature* koji započinje u siječnju 2014. Za projekt *Hrvatska latinistička epika*, koji je u listopadu 2013. dobio potporu Zagrebačkoga sveučilišta, priredit će elektronička, mrežno dostupna kritička izdanja Marulićeve Davidijade te zavičajnih epova Ilije Crijevića i Ivana Bolice.

Odbor za orijentalistiku

U 2014. treba se dovršiti prikupljanje radova Šeste međunarodne dubrovačke konferencije o sanskrtskim epovima i purānama (DICSEP) koja se održala pod pokroviteljstvom Akademije od 15. do 20. kolovoza 2011. u Dubrovniku. Planira se konačno objavljivanje radova Pete dubrovačke međunarodne konferencije o sanskrtskim epovima i purānama, a potom recenziranje radova Šeste DICSEP. Urednik će ponovo biti Petteri Koskikallio (Finska), pomagat će mu Peter Schreiner (Švicarska), a glavni će urednik i dalje biti Mislav Ježić. Izdavanje tih zbornika postalo je urgentno jer se u 2014. u kolovozu saziva Sedma međunarodna dubrovačka konferencija o sanskrtskim epovima i purānama.

Nastavlja se rad na istraživanju povijesti teksta klasičnih *upanisadi*.

Nastavlja se sudjelovanje u međunarodnome projektu novoga prijevoda »Rksamhite« na njemački (izdavač: Suhrkamp / Insel Verlag / Verlag der Weltreligionen).

Skupovi

Zbog neizvjesnosti financiranja gotovo do kraja 2014. ne može se sa sigurnošću predvidjeti održavanje skupova. Ipak se nadamo da će se potkraj 2014. u Čakovcu održati znanstveni skup Skokovi etimološki dani posvećen pitanjima etimologije (Organizirat će ga Odbor za etimologiju).

Izdavačka djelatnost

U godini 2014. tiskat će se:

Časopisi i zbornici

- »Filologija« (urednik akademik August Kovačec). Za tisak će se prirediti te objaviti u godini 2014. dva nova broja časopisa (br. 60 i 61). Glavnina radova poslanih za broj 60 prošla je do jeseni 2013. recenzentski postupak. Prikupit će se i recenzirati i radovi za broj 61.
- »Folia onomastica Croatica« (urednica dr. sc. Dunja Brozović–Rončević). Za tisak će se prirediti i objaviti broj 21 te prikupljati i priređivati za objavljivanje građa za broj 22.
- »Hrvatski dijalektološki zbornik« (urednica prof. dr. sc. Mira Menac Mihalić). Radit će se na prikupljanju građe za iduću knjigu (18. knjigu) Hrvatskoga dijalektološkoga zbornika.

Knjige

1. I dalje će se raditi na ediciji »Hrvatska i Europa« (edicija HAZU, gl. urednik član Razreda za filološke znanosti akad. Mislav Ježić). Nakon dovršetka engleskog i francuskog prijevoda IV. knjige slijedi pregled prijevoda od strane urednika sveska i koordinatora za francusko izdanje, odnosno koordinatora za englesko izdanje četvrtoga sveska, te autora i urednika blokova i glavnoga urednika. Pregovori sa Presses Universitaires de Rennes za sunakladništvo četvrtoga sveska na francuskome završeni su, a u otpočeli su i pregovori s engleskim sunakladnikom. Francusko i englesko izdanje četvrte knjige moglo bi izići g. Od 2011. radi se na petom svesku edicije »Hrvatska i Europa. XX. stoljeće (od 1918.)«. Zbog kašnjenja nekih suradnika pripremanje V. knjige kasni. O tijeku uredničkoga rada Uprava je redovito izvješćivana.
2. Nakon dovršetka »Indeksa« – prema obećanju glavnoga urednika akademika J. Bratulića – predat će se u tisak »Acta Croatica« pok. akad. Stjepana Ivšića (priređivač akademik Josip Bratulić dodatno je obradio Ivšićev rukopis).
3. Predat će se u tisak »Pervi otca našega Adama greh« Jurja Habelića (priređivač akademik Josip Bratulić).
4. Prikupljat će se prinosi za »Građu književnosti hrvatske« (urednica akademkinja Dunja Fališevac).
5. Nakon ispravaka, dopuna i doradbi priredenoga rukopisa tiskat će se IV. knjiga »Jadranskih etimologija« (analitički indeksi) akademik Vojmira Vinje (urednik akademik August Kovačec).
6. Tiskat će se »Spomenica« pokojnom akademiku Daliboru Brozoviću (ako tehnička urednica dr. sc. Dunja Brozović–Rončević preda rukopis priređen za tisak; urednik akademik Petar Šimunović).
7. Glavnina radova za zbornik »Hrvatska ćirilična baština« (radovi sa znanstvenoga skupa; urednik akademik S. Damjanović) prošla je recenzentski postupak već tijekom ove godine pa će zbornik 2014. biti spreman za tisak.

Planovi rada pojedinih članova Razreda

– *Stjepan Babić*: I u godini 2013. nastavit će poslove na Hrvatskom odostražnom rječniku. To je rječnička građa od približno 200 000 riječi koje su većim dijelom akcentuirane i popraće-

ne gramatičkim i (djelomice) leksičkim odrednicama (vanjski suradnik je dr. sc. Mario Grčević, član suradnik HAZU).

– *Josip Bratulić*: Kada dobije dovršene indekse, predat će u tisak »Acta Croatica« (što ih je započeo akademik Stjepan Ivšić) koja je priredio. Predat će u tisak »Pervi otca našega Adama greh« J. Habdelića. U V. knjizi edicije Hrvatska i Europa tiskat će raspravu Dijalektna komponenta u hrvatskoj književnosti XX. stoljeća.

– *Stjepan Damjanović*: U 2014. u Matici hrvatskoj bit će objavljena autorova knjiga »Iz povijesti hrvatskoga jezika i filologije«. Istraživat će hrvatske glagoljične tekstove 17. i 18. st. (vrijeme tzv. rusifikacije, zapravo ukrainizacije hrvatskoglagoljskoga korpusa). Uredit će zbornik »Hrvatska ćirilična baština« (prilozi sa znanstvenoga skupa održanoga u HAZU u prosincu 2012). Kao voditelj Zavoda za znanstveni rad HAZU u Varaždinu vodit će organizaciju velikoga međunarodnoga skupa »Prvi svjetski rat u sjeverozapadnoj Hrvatskoj«, koji će se održati u lipnju 2014., i sve druge aktivnosti te ustrojbene jedinice.

– *Dunja Fališevac*: Objavljivanje knjige *Slike staroga Dubrovnika. Filološke i književno-antropološke studije*. Objavljivanje *Grade za povijest književnosti hrvatske*, br. 38. Sudjelovanje na skupu o *Vili Slovinci* Jurja Barakovića

– *Goran Filipi*: Na Odjelu za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli predavat će Povijest talijanskoga jezika, Talijansku dijalektologiju, Leksikologiju talijanskoga jezika i Kontaktnu istarsku dijalektologiju. Nada se uspješnom završetku mentorstva više završnih, diplomskih i doktorskih radova koje trenutno vodi. Namjerava dovršiti i objaviti šestu knjigu istrorumunjskih etimologija. Sa suradnicom dr. Barbarom Buršić Giudici namjerava dovršiti i pripremiti za tisak *Lingvistički atlas istarskih čakavskih govora (LAIČaG)*. U suradnji s dr. Valterom Milovanom namjerava dovršiti *Rječnik roverskih govora*. Namjerava sudjelovati na više znanstvenih skupova i objaviti više izvornih znanstvenih članaka.

– *Eduard Hercigonja*: I u godini 2014. nastavit će istraživati stare hrvatske tekstove, osobito one 17. stoljeća.

– *Mislav Ježić*: Kao glavni urednik IV. i V. sveska edicije Hrvatska i Europa, nastavit će raditi sa suradnicima na dovršenju francuskoga izdanja IV. sveska i na uređivanju V. sveska edicije na hrvatskome jeziku. Sudjelovat će i u pripremanju engleskoga izdanja IV. sveska.

Nastavit će urednički rad na zborniku radova Pete dubrovačke međunarodne konferencije o sanskrtskim epovima i purānama (DICSEP), koji bi se trebao objaviti u 2014. g., i koordinirat će recenziranje radova Šeste DICSEP. Nastavit će sudjelovati u međunarodnome projektu novoga prijevoda Rksamhite na njemački (izdavač: Suhrkamp / Insel Verlag / Verlag der Weltreligionen). Prvi je svezak objavljen, drugi u tisku, treći se priprema. Nastavit će rad na istraživanju povijesti teksta klasičnih upanisadi.

– *Radoslav Katičić*: I dalje će uređivati »Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika«. Za tisak dovršava knjigu »Povijesna gramatika hrvatskoga jezika« koja će vjerojatno biti objavljena tijekom 2014. Sudjelovat će na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima (hrvatska jezična problematika, slavenska mitološka problematika).

– *August Kovačec*: Kao glavni urednik vodit će časopis Filologija i pripremiti za tisak brojeve 60. i 61. Nakon ispravaka i dopuna Indeksa (IV. knjige) »Jadranskih etimologija« pok. akad. V. Vinje (ispravci su dovršeni) pripremio je knjigu za objavljivanje i predat će ju do kraja godine u tisak (kao urednik). Priprema rad o književnom djelu Mihaii Eminescua (na hrvatskom, uz dvojezično izdanje dijela književnikova pjesničkoga opusa). Piše rad (na rumunjskom) o arealnim aspektima istrorumunjskoga. Nastavit će rad na dugoročnom osobnom pro-

jektu prikupljanja i obradbe leksičke građe za kajkavski govor mjesta Jesenje. Nastavit će rad na reviziji gotovih članaka za »Dictionnaire Étymologique Roman« (Sveučilište u Nancyju i Sveučilište u Saarbrückenu) za romanske jezike jugoistočne Europe (rumunjski i njegovi povijesni dijalekti, dalmatski i romanizmi u južnoslavenskim jezicima, istriotski ili istroromanski).

– *Ranko Matasović*: U 2014. Objavit će monografiju »A History of Slavic Nominal Word-Formation«, koja je dovršena i treba ju samo prirediti za tisak. Nastavit će rad na »Etimološkom rječniku hrvatskoga jezika«, čiji bi prvi svezak (slova A–Nj) također tijekom 2014. trebao biti priređen za tisak. Također će raditi na problemima poredbenopovijesne gramatike i etimologije indoeuropskih jezika, te na tipologiji sustava imenske i glagolske sročnosti, o čemu će referirati na konferenciji »Syntax of the Word's Languages VI« u Paviji, u rujnu 2014. O toj će temi prijaviti i znanstveni projekt kod Hrvatske zaklade za znanost.

– *Antica Menac*: Nakon završetka rada na »Ukrajinsko–hrvatskom rječniku« (autorica Antica Menac) nastavit će se i završiti rad na »Hrvatsko–ukrajinskom rječniku« (autorica Antica Menac). Završit će se rad na »Rječniku frazeologije splitskoga talijanskog govora« (autorice Antica Menac i Mira Menac–Mihalić). Završit će se knjiga »Taras Ševčenko – odabrane pjesme« (autorica prepjeva s ukrajinskoga na hrvatski Antica Menac). Nastavit će se i završiti rad na »Novom hrvatskom frazeološkom rječniku« (autori Antica Menac, Željka Fink Arsovska, Radomir Venturin).

– *Milan Moguš*: Obavljat će dužnost voditelja Zavoda za lingvistička istraživanja te voditelja projekta i glavnog urednika Benešićeva »Rječnika«, pa će nastaviti rad na pripremi i završetku četrnaestoga sveska (spužvica – švrljuga) Benešićeva »Rječnika hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića«. I dalje će djelovati kao član uredništva časopisa »Hrvatski dijalektološki zbornik«, predsjednik Odbora za leksikografiju te kao član Odbora za dijalektologiju Razreda za filološke znanosti.

U suautorstvu s članom suradnikom HAZU Markom Tadićem završit će s obradom pjesama Ivana Mažuranića i njegovih dopuna 14. i 15. pjevanja »Osmana«.

– *Anica Nazor*: Nastavit će rad na istraživanju hrvatskih glagoljskih tekstova o životu i čudesima sv. Marije Magdalene, očuvan u dvama glagoljskim zbornicima: Ivančičevom iz XIV./XV. stoljeća i Žgombičevom iz XVI. stoljeća. Tekst iz Žgombičeva zbornika transkribirat će latinicom i prirediti za objavljivanje. Nastavit će suradnju na Rječniku starocrkvenoslavenskoga jezika hrvatske redakcije, dugoročnom projektu Staroslavenskoga instituta i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH, kojemu je od početka objavljivanja pojedinih sveščića bila voditeljica.

– *Darko Novaković*: Dovršit će započete poslove na projektu »Neolatina Croatica: kritička izdanja, komentari, interpretacije«; koordinirat će poslove u vezi s višesveščanom dvojezičnom hrestomatijom hrvatskoga latinizma Odbora za hrvatski latinitet HAZU. Sudjelovat će u međunarodnom projektu »Croatica et Tyrolensia – a digital comparison of Croatian and Tyrolean Neo-Latin literature« koji započinje u siječnju 2014. Za projekt »Hrvatska latinistička epika«, koji je u listopadu 2013. dobio potporu Zagrebačkoga sveučilišta, priredit će elektronička, mrežno dostupna kritička izdanja Marulićeve Davidijade te zavičajnih epova Ilije Crijevića i Ivana Bolice.

– *Ivanka Petrović*: Završit će studiju – sintezu o hrvatskoj književnosti srednjega vijeka, koju piše na talijanskome jeziku za Talijansku akademiju Accademia Ambrosiana (Milano), te je objaviti u ediciji »Slavica Ambrosiana«. Kao urednica istoga izdanja, radit će na uredničkim poslovima izdanja. Odabrat će tekstove i raditi na priređivanju radova Vjekoslava Štefanića i Biserke Grabar (s uvodnim studijama) za knjigu iz serije »Stoljeća hrvatske književnosti« Matice hrvatske. Započet će sa sustavnim istraživanjem hagiografskih i legendarnih tekstova u hr-

vatskim glagoljskim brevijarima (za početak »Dabarski brevijar« iz 1486. g.). U okviru projekta »Hrvatska i europska književnost srednjega vijeka« Staroslavenskoga instituta nastavlja s istraživanjem hrvatskih latinskih, glagoljskih i latiničnih hagiografskih, legendarnih i apokrifnih tekstova i njihovih izvora u europskoj književnosti i u slavenskim književnostima srednjega vijeka.

– *Petar Šimunović*: I u godini 2014. nastavit će rad na svojim izabranim djelima. Predat će u recenzentski postupak nekoliko studija iz područja onomastike i dijalektologije. Predviđa sudjelovanje na nekim znanstvenim skupovima i predstavljanjima knjiga na kojima je imao udjela.

– *Milena Žic-Fuchs*: U 2014. godini Milena Žic Fuchs obavljat će sljedeće međunarodne poslove: nastavit će s radom kao član Odbora za dodjelu *Spinozine nagrade*; – nastavit će s radom kao član Savjetodavnog odbora za znanost CLARIN – ERIC-a (Common Language Resources and Technology Infrastructure – European Research Infrastructure Consortium); nastavit će s radom kao članica Savjetodavnog odbora za znanost u Network of French Institutes for Advanced Study («*Réseau français des instituts d'études avancées*«, RFIEA); nastavit će s radom kao predsjedavajuća Science Review Group for the Humanities, ESF; nastavit će s radom kao članica Savjetodavnog odbora NET4SOCIETY (Transnational Cooperation among National Contact Points for Socioeconomic Sciences and Humanities); obavljat će dužnosti predsjednice Međunarodnog odbora Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Planira objavljivanje dva teksta o inter/multi/transdisciplinarnosti u suvremenim kretanjima u europskom istraživačkom prostoru, jedan na hrvatskome, a drugi na engleskome jeziku. Dovršit će analizu engleskog *present perfecta* na korpusu staroengleskih tekstova koja bi trebala potvrditi postavke iz knjige »Kognitivna lingvistika i jezične strukture: engleski present perfect«. Također planira napisati članak o ulozi pragmatike u stvaranju konvencija u gramatičkim kategorijama.

Članovi suradnici

– *Dunja Brozović Rončević*: S obzirom na to da je od 1. listopada 2013. zaposlena na radnome mjestu v.d. pročelnice Odjela za etnologiju i kulturnu antropologiju Sveučilišta u Zadru, u 2014. godini planira se usredotočiti na reorganizaciju toga Odjela koji je trenutačno u postupku reakreditacije. U Centru za jadranska onomastička istraživanja nastavit će rad na prikupljanju i obradbi onimijske građe. Ovisno o definiranju buduće suradnje s Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovlje nastavit će suradnju na zadacima koji su pokrenuti u okviru projekta »Onomastička i etimologijska istraživanja hrvatskoga jezika« u Institutu. To se u prvome redu odnosi na dovršavanje prvoga sveska etimologijskoga rječnika (A – N) koji se na tome projektu izrađuje pod vodstvom akademika Ranka Matasovića. Sa suradnicima na Odjelu za onomastiku i etimologiju pod mojim će se vodstvom nastaviti rad na računalnoj bazi hrvatskih toponima u kojoj se trenutačno obrađuje više od 14.000 suvremenih toponima u programu Tshwane-Lex, s time da će se nastojati dovršiti obradba imena hrvatskih općina (oko 500 toponima). Pri Hrvatskoj zakladi za znanosti prijavit će se kao suradnik na međunarodnome projektu »Općevalavenski lingvistički atlas« i »Europski lingvistički atlas« koji bi u Zavodu za lingvistička istraživanja HAZU trebao nastaviti voditi akademik Petar Šimunović. Za taj će projekt nastaviti rad na dodijeljenim kartama za ALE i sudjelovati na godišnjem sastanku uređivačkoga odbora ALE. Kao glavna urednica časopisa »Folia onomastica Croatica« planiram početkom 2014. objaviti br. 22 za 2013. godinu koji se trenutačno uređuje te sudjelovati u organizaciji Skokovih susreta. Tijekom 2014. planiram sudjelovati na dva znanstvena skupa.

– *Darija Gabrić Bagarić*: U 2014. godini planira nastavak istraživanja jezika bosanskih frajevačkih pisaca 18. stoljeća. Područje istraživanja proširit će raščlambom jezika fra Augustina Miletića (1763.–1831.), biskupa i apostolskoga vikara sa sjedištem u Fojnici. Iako crkveni

zakon nije naređivao, Miletić je obilazio dobar dio godine svoju biskupiju. Uzimskim mjesecima sastavljao je o tome izvješća, pisao pisma, dopise, žalbe, koje se danas čuvaju u fojničkom samostanu Duha Svetoga. Autor je djela: »Početak slovstva« (1815), »Istomačenje nauka krstjanskoga« (1818), »Naredbe biskupske« (1818). Za razliku od ostalih pisaca njegova djela nisu pisana s književnim pretenzijama, nego kao administrativni dokumenti ili pedagoški priručnici. Međutim, žanrovska i sadržajna razlika nije promijenila jezični izraz, nego je stabilizirani jezik franjevac 17. i 18. st. obogatila knjiškim crtama novoga doba. S toga motrišta Miletićev je jezik bio jedna vrsta prijelaza između pisaca Laštrićeva tipa (18. st.) i bosanskih iliraca (sredinom 19. st.). Do sada nema radova o njegovu jeziku i stilu, jer se proučavatelji uglavnom zadržavaju na izvanrednim ljudskim i moralnim osobinama, teološkim i prosvjetiteljskim nastojanjima fra Augustina Miletića. Budući da se radi o zanimljivu tekstu, o posebnim temama i o pučkom temelju književnoga diskursa, Miletićev je jezik nužno monografski opisati.

– *Mario Grčević*: Tijekom 2014. godine dr. sc. Mario Grčević nastavit će istraživati hrvatski književnojezični razvoj u 19. stoljeću i obavljati poslove na Hrvatskom odostražnom rječniku započete na projektu akad. Stjepana Babića Oblici hrvatskoga književnoga jezika.

– *Josip Lisac*: Terenski rad na istraživanju kajkavskih govora. Rad u uredništvu edicije »Stoljeća hrvatske književnosti«. Uređivanje časopisa »Croatica et Slavica Iadertina« i »Zadarska smotra«. Rad na pripremanju edicije Povijest hrvatskoga jezika, s akademikom Radoslavom Katičićem i Antom Bičanićem. Sudjelovanje na znanstvenim skupovima.

– *Mira Menac–Mihalić*: U okviru rada na međunarodnom Projektu Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ELA) prikupljat će, ispisivati i interpretirati hrvatsku građu te izrađivati karte za knjige OLA. Sudjelovat će u međunarodnom radnom zasjedanju OLA. Istraživat će, prikupljati i obrađivati frazeološku građu hrvatskih govora. Rezultate istraživanja iznositi će u člancima, knjigama i na skupovima u zemlji i inozemstvu. Pod mojim mentorstvom izrađuju se diplomski i doktorski radovi. Nastavit će raditi na uredničkim poslovima Hrvatskoga dijalektološkog zbornika.

– *Milan Mihaljević*: U 2014. godini predat će u tisak »Gramatiku hrvatskoga crkvenoslavenskoga jezika« kojoj sam urednik i autor četiriju poglavlja. Planiram napisati i predati u tisak i dva znanstvena rada, jedan o rukopisnoj gramatici («Brevis grammatica Slavica») fra Benedikta Mihaljevića iz prve polovice 19. st., a drugi o južnom putu dolaska staroslavenskih tekstova na hrvatsko područje. Za 6. hrvatski slavistički kongres pripremit će referat pod naslovom »Optimalistički pristup praslavenskomu zakonu otvorenih slogova«. Zajedno sa suradnicima iz više hrvatskih znanstvenih institucija (Staroslavenski institut, Filozofski fakultet u Zagrebu, Filozofski fakultet u Rijeci, Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu, Institut za povijest umjetnosti, Zadarsko sveučilište i Državni arhiv u Pazinu) planiram započeti višegodišnje istraživanje beramskoga glagoljškoga središta. Krajnji je cilj istraživanja opis, digitalizacija i objavljivanje beramskih glagoljških kodeksa (2 misala i 2 brevijara). Kodeksi će biti obrađeni jezično, paleografski, liturgički i povijesnoumjetnički (iluminacija), a prikupit će se i obraditi i svi povijesni podatci o beramskom skriptoriju i o srednjovjekovnom Bermu općenito.

– *Marko Tadić*: Planirani važniji znanstveni radovi. Ako mu budu prihvaćeni sažetci članka koje kani odaslati na nekoliko skupova, očekuje objavljivanje tri–četiri znanstvena rada sa značajnih konferencija s područja računalnoga i korpusnoga jezikoslovlja kao što su EACL2014, LREC2014, COLING2014 itd. Premda je prvotno bio u planu za 2013., uslijed neočekivanih čimbenika završetak rada na knjizi s akademikom Milanom Mogušem pod naslovom »Mažuranićev rječnik« najvjerojatnije će se dogoditi tijekom 2014.

Planirani istraživački rad: Nastavit će s koordiniranjem istraživanja hrvatskoga partnera (Sveučilište u Zagrebu) na FP7 projektu XLike koji je počeo u siječnju 2012., a trajat će do prosinca 2014. Projekt se bavi crpljenjem obavijesti i znanja iz velikih tekstnih zbirki (npr.

Bloombergove vijesti) na više svjetskih i europskih jezika (uključujući i hrvatski), kako na njihovim standardnim tako i u supstandardnim varijetetima (npr. u blogovima, pričaonicama, raspravnim skupinama itd.).

Nastavit će s radom na COST–PARSEME akciji u koju se uključio tijekom 2013. s planiranim sastancima u Ateni (ožujak 2014.) i za sad još neodređenome mjestu (listopad 2014.).

Bit će glavnim organizatorom značajne konferencije EAMT (European Association for Machine Translation) u lipnju 2014. u Dubrovniku. Odabran je za glavnoga urednika sekcije za demonstracije računalnolingvističkih sustava na kongresu EACL (European Association for Computational Linguistics) koji će se održati u travnju 2014. u Göteborgu.

– *Silvana Vranić*: Nastavit će s leksikografskom obradom natuknica i opimljenja rječnika govora Novalje na otoku Pagu, prijavljena u okviru projekta MZOS–a »Prilozi za istraživanje čakavskih dijalekata na području zapadne Hrvatske«, i prirediti ga za objavljivanje. Nastavit će prikupljati natuknice rječnika govora Kostrene u blizini Rijeke, istraživati frazeologiju čakavskih govora na sjeverozapadnom području i prikupljati podatke o akcenatskim tipovima promjenjivih riječi u trsatsko–bakarskim govorima, u prvom redu u dvama kostrenskim idiomima. Izlaganjima će o svojim istraživanjima sudjelovati na znanstvenim skupovima (VI. Slavistički kongres u Vukovaru i Vinkovcima, Riječki filološki dani u Rijeci), a završit će i započete tekstove za objavljivanje u znanstvenim časopisima i zbornicima.

Mentorirat će doktorsku disertaciju o fonologiji i morfologiji ikavskih štokavskih gorsko-kotarskih govora (doktorandice Mirjane Crnić, Podružnica IHJJ–a u Rijeci).

Uređivat će filološki časopis »Fluminensia« Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta u Rijeci i Zbornik Katedre Čakavskoga sabora Kostrena. Radit će na popularizaciji znanosti i participirati u znanstvenoistraživačkim projektima.

RAZRED ZA KNJIŽEVNOST

Redoviti članovi

– *Ivan Aralica*: Za peto kolo »Djela Ivana Aralice« dovršit će knjigu pripovijesti pod naslovom »Koferče«, kao šestu, novu, knjigu u tom kolu. Dovršit će u prvoj verziji već napisani roman »Bunar na turskoj granici« o ljetnoj ispaši dalmatinskih ovčara na dinarskim pašnjacima.

– *Nedjeljko Fabrio*: Između autora »Jadranskih trilogija« Nedjeljka Fabrija i slovenske izdavačke kuće Zrakogled iz Kopra potpisan je 8. srpnja. 2012. autorski ugovor prema kojem će se sve tri knjige pojaviti u javnosti ne kasnije od studenoga 2014., dakako, pod njegovim nadzorom. Drugi posao su pripreme za početak knjige talijanske lirike u njegovu izboru i prijevodu.

– *Dubravko Jelčić*: Vodit će Zavod u Požegi. Dovršit će »Povijest hrvatske književnosti«.

– *Tonko Maroević*: Nastavlja rad na interpretaciji i prevođenju pjesništva 19. stoljeća na talijanskom jeziku u Dalmaciji, konkretno opuse Giulia Baiamontija i Bernardina Bicega. Svojim priložima kani sudjelovati na Danima hvarskoga kazališta. Uz vlastiti rad na stihovima očekuje objavljivanje barem jedne od dviju zbirki, već predanih za tisak.

- *Zvonimir Mrkonjić*: U 2014. godini nastaviti će svoj rad iz prošle godine.
- *Krešimir Nemeć*: Raditi će na »Sabranim djelima Ive Andrića« u izdanju Školske knjige. Izašlo je pet knjiga, a u 2014. predviđen je izlazak sedam knjiga našega nobelovca. Osim toga raditi će na pripremi i organizaciji Hrvatskoga slavističkoga kongresa u rujnu 2014. na kojem će održati i plenarno izlaganje.
- *Slobodan Novak*: Radi na dramskom tekstu.
- *Luka Paljetak*: U 2014. godini nastaviti će svoj rad iz prošle godine.
- *Pavao Pavličić*: Dovršiti će i objaviti dvije knjige: »Ogledi o Marinkovićevoj prozi« i roman »Glasnik, vlasnik, hodočasnik«.
- *Nikica Petrak*: Radi na zbirci poezije za izdavačku kuću Fraktura.
- *Boris Senker*: Uz redovite poslove na Odsjeku za komparativnu književnost (nastava, mentorski rad) namjerava: organizirati znanstveni skup 41. »Dani hvarškoga kazališta« (u svibnju) na temu Prvoga svjetskog rata u kulturnom pamćenju te urediti zbornik priopćenja s 40. Dana; nastaviti, kao glavni urednik, pripremu »Kazališnoga leksikona« u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža; pri nakladničkom poduzeću Leykam international (Zagreb) nastaviti uređivati biblioteku »Uvodi« koja objavljuje izvorne udžbenike i priručnike hrvatskih znanstvenika; kao dramaturg pripremiti kolaž tekstova za Satiričko kazalište Kerempuh u povodu 50. obljetnice njegova rada.
- *Milivoj Solar*: Namjerava nastaviti rad na svojoj novoj knjizi pod naslovom »Književnost. Vrlo kratak uvod u njezinu teoriju, povijest i kritiku«. Kako se uvod u književnost u kojem bi se izložila znanja od kojih bi počelo studentsko istraživanje književnosti danas čini nemoguć, ova je knjiga je zamišljena kao kratki kritički osvrt, razvrstan prema pitanjima za koje misli da bi svatko mogao postaviti ako ga zanima stanje u kojem je danas proučavanje književnosti.
- *Ante Stamać*: Obnašati će dužnosti i sve poslove u svezi s njima: tajnik Razreda za književnost HAZU, potpredsjednik Matice hrvatske, urednik–voditelj »Stoljeća hrvatske književnosti«, glavni urednik časopisa Društva hrvatskih književnika »Republika«, član Znanstvenoga vijeća Zavoda HAZU u Križevcima. Dovršiti će i objaviti knjigu »Prolazne postaje« u izdanju Matice hrvatske, knjigu pjesama »Posve razasuto«. Dovršiti će i objaviti prijevod s njemačkog znamenitog djela Karla Jaspersa Psihopatologija, u nakladi Matice hrvatske.
- Svojim napisanim književnoznanstvenim izlaganjima sudjelovati će na sljedećim književnim, znanstvenim i kulturološkim manifestacijama: Hrvatski slavistički kongres u Vinkovcima, od 10. do 13. rujna 1914. i VII. »Dani Rana Marinkovića« u rujnu 2014.
- Sudjelovati će i na više znanstvenih simpozija HAZU, DHK i MH.
- *Mirko Tomasović*: Usredotočiti će svoj radni naum na naslov Dante Alighieri, »Božanstvena komedija« (prepjevao Mihovil Kombol, dopjevao Mirko Tomasović). Riječ je o vrlo zahtjevnom radu za kritičko prepjevano jednosveščano izdanje Danteove velepjesni, u kojem će umjereno revidirati Kombolov prijevodni tekst i, što je najvažnije, popuniti izostavljene sastojke mu, koji su promaknuli ili prevoditelju ili korektoru izdanja u Matici hrvatskoj. Štoviše ti se prevodi opetuju u potlašnjim izdanjima, a nitko ih od urednika izdanja nije zamijetio. Također će zamijeniti neka leksička odstupanja od hrvatskoga jezičnog standarda i stanovite metričke propuste u smjeru jambškoga jedanaesterca, koji je upravo Mihovil Kombol kongenijalno rabio u svojem prijevodu. Kombol je završio prijevod prvih 17 pjevanja »Raja«, a M. Tomasović će iznova prevesti XVIII. do XXXIII. pjevanja trećeg dijela Božanstvene komedije s bilješkom, da i ona budu u istomu pjesničkom slogu.
- *Goran Tribuson*: U 2014. godini nastaviti će svoj rad iz prošle godine.

– *Viktor Žmegač*: Objavit će knjigu »Temeljni umjetnički pokreti 20. stoljeća« (književnost, glazba, likovna umjetnost) u nakladi Matice hrvatske. Knjiga »Duhovna načela« u europskoj tradiciji izaći će u nakladi Profil.

Članovi suradnici

– *Mladen Machiedo*: Koliko god to izgledalo groteskno, njegov glavni plan u idućoj godini bit će obilaženje nakladnika kod kojih ima šest rukopisa, a ostaje u potpunoj neizvjesnosti glede sredstava koja će oni – predvidljivo na kapljicu – nada se, kad–tad, dobivati. Obilaženje nakladnika, naravno, uključuje korekture i dopune zbog čekanja. Izvan toga ima još nepredani rukopis jednog refleksivnoga dnevnika na kojem radi, kao i uznapredovalu knjigu kroatističkih studija.

I ostali članovi suradnici Jakša Fiamengo, Branko Hećimović, Stanislav Marijanović, Nedjeljko Mihanović, Tomislav Sabljak i Stjepan Tomaš u 2014. godini nastavit će svoj rad iz prošle godine.

RAZRED ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Članovi Razreda za likovne umjetnosti održavat će i nadalje redovito svoje sjednice te će svojim zaključcima i prijedlozima aktivno sudjelovati u svakodnevnom životu i svim aktivnostima Akademijine Uprave i Predsjedništva. U prvoj polovici godine 2014. članovi Razreda raspravljat će o mogućem izboru novih članova, zatim o prijedlozima za dodjelu sredstava iz Akademijine zaklade, aktivno će sudjelovati u radu Akademijinih muzejsko–galerijskih jedinica; svojim radom na području slikarstva, kiparstva, arhitekture i povijesti umjetnosti djelovat će i poticati razvitak kulturnog života Hrvatske. U okviru izdavačke djelatnosti, Razred će objelodaniti dva broja »Art Bulletin« Razreda za likovne umjetnosti, a pripremat će i nadalje materijal za izradu Spomenica preminulim članovima Razreda. Članovi Razreda i nadalje će sudjelovati u radu znanstvenih vijeća i odbora za koje su zaduženi.

Redoviti članovi

– *Boris Bućan* priredit će izložbu slika i izlagati u Gliptoteci Hrvatske akademije u Zagrebu, zatim u Luxemburgu i u Modernoj galeriji u Dubrovniku.

– *Igor Fisković* privodeći kraju znanstvenoistraživački projekt, koji je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu vodio više godina uz potporu Ministarstva znanosti RH, na početku 2014. godine privede će kraju pripreme za tisak knjige »O identitetu samostanskih crkava 13. – 16. stoljeća na istočnom Jadranu«. Njezino je objavljivanje odobreno u programu izdanja Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske, te su pokrenuli prikupljanje neophodnih sredstava. U individualnome znanstvenom radu planira nastaviti istraživanja na više sadržaja o likovnoj kulturi i baštini primorske Hrvatske od 13. do 16. stoljeća, odnosno iz uže tematike spomenutog projekta, te može najaviti nekoliko studija i radova bez konačno definirana naslova:

1. Za »Bulletin VII. razreda HAZU« dat će osvrt na najznačajnije portale crkava gotičkog stila iz južnodalmatinskih gradova s pratećom arhivskom i tehničkom dokumentacijom, koju nastavlja sakupljati na terenu, te obrađivati na primjeren način.

2. Za »Anale Centra za povijesne znanosti HAZU« u Dubrovniku priprema studiju o nekoliko drvenih kasno–renesansnih oltara mletačkog podrijetla s otoka Lopuda, što uključuje pro-

pitivanje arhivske građe i komparativno–atribucione studije. Svrhom sastavljanja tih tekstova nastojat će ostvariti kraći studijski boravak u Italiji.

3. Za druge stručne časopise finalizirat će izvješća o istraživanjima i interpretacije arheološkog lokaliteta na otočiću Majsan u Pelješkom kanalu, te nove poglede na spomenički sklop franjevačkog samostana na susjednom otoku Badiji, koji je u fazi obimne restauracije. Do kraja godine namjerava produbiti istraživanja o starijim fazama u potresu 1667. godine porušene dubrovačke Katedrale, čemu je osnove iznio u prilogu netom od zagrebačkog Instituta za povijest umjetnosti pripremane monografije o tom spomeniku.

4. Za edicije »Književnog kruga« u Splitu završit će uređivanje Zbornika sa znanstvenog simpozija »Ivan Duknović i krugovi njegova djelovanja«, koji se održao u režiji te ustanove pod njegovim vodstvom.

Nastavit će djelovanje oko znanstvenog skupa »Dani Cvita Fiskovića – XVI«, što će se sa zadanom radnom temom »Norma i forma« održati ujesen u Dalmaciji. U svojem pedagoškom djelovanju osim redovite nastave iz predmeta opće i nacionalne povijesti umjetnosti srednjega vijeka i renesanse na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, privest će kraju preuzete zadatke mentora na doktoratima koji su u tijeku, a ritmički s predavanjima sudjelovati i na drugim Sveučilištima.

– *Vera Horvat–Pintarić*: Nastavit će započeti rad na knjizi »Descriptio ili umijeće opisivanja«. Knjiga će se sastojati od tri poglavlja: *Descriptio ili umijeće opisivanja, Oko koje vidi i Blizu i daleko* na 120 stranica s oko 110 ilustracija.

– *Nives Kavurić–Kurtović*: Izlagat će na samostalnoj izložbi u Velikoj galeriji grada Zaboka, Zabok do 17. siječnja 2014.; pripremat će samostalne izložbe: Muzej grada Labina i u Galeriji Hadžić u Zagrebu u veljači 2014.

– *Zlatko Keser*: Izlagat će na samostalnoj izložbi u Galeriji Sv. Šimuna u Šibeniku.

– *Vladimir Marković*: Obavljat će i nadalje dužnost zamjenika tajnika Razreda, voditelja Strossmayerove galerije, predsjednika Odbora za obnovu i unapređenja Arboretuma u Trstenom, i člana radne skupine koja će prirediti materijale o povijesnim spomenicima na području grada Dubrovnika u vlasništvu Akademije (Arboretum s ljetnikovcem *Gučetić* u Trstenom, ljetnikovac Sorkočević na Lapadu i samostan Sv. Jakova na Višnjici). Svrha je natječaja osigurati sredstva EU namijenjena obnovi i revitalizaciji spomenika kulture. Nastavlja prikupljanje slikovnog materijala i arhitektonske dokumentacije za knjigu »Crkve 17. i 18. stoljeća u Dalmaciji – prošlost i stil« te će rukopis predati u tisak. Kao mentor, sudjelovat će i nadalje u posljediplomskom studiju na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani. Nastavit će rad na rukopisu knjige »Izvan središta – usvajanje, trajanje i promjene u hrvatskoj arhitekturi starijih povijesnih razdoblja«.

– *Andrija Mutnjaković*: Planira kao urednik »Art bulletina« Razreda za likovne umjetnosti urediti i objaviti brojeve 64 i 65 »Bulletina«. Kao voditelj Hrvatskog muzeja arhitekture i urednik edicije »Architectonica« planira pripremiti za tisak i objaviti monografiju arhitekta Ernesta Weissmanna autorice dr. sc. Tamare Bjažić Klarin, urediti monografiju arhitekta Bernarda Bernardija autorice dr. sc. Ive Ceraj, znanstvenih novakinja na radu u Muzeju, te urediti i objaviti dovršene rukopise edicije »Studije«. Kao urednik Spomenice planira urediti i objaviti spomenice preminulih članova Razreda akademika Dušana Džamonje, Ede Murtića, Borisa Magaša. Kao urednik edicije »Mursa« Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku planira dovršiti uređenje i pripremiti za tisak knjigu Mursa autorice dr. sc. Danice Pinterović, te urednički surađivati na rukopisu knjige Mursa u antičko doba autora prof. dr. sc. Emilija Marina. Kao samostalni znanstveni rad planira dovršiti i pripremiti za tisak monografiju arhitektonskog opusa Jur-

ja Dalmatinca. U profesionalnom radu planira dovršiti projekte i pratiti gradnju Klasične gimnazije u Rijeci i Katoličkog školskog centra u Žepču.

– *Duro Seder*: I nadalje će obnašati dužnost voditelja Akademijine Gliptoteke s pripadajućim obvezama razmatranja planova izlaganja, otvaranja izložbi i ostalo. Kao *profesor emeritus* na akademiji likovnih umjetnosti bit će član komisija za prijelaz u viša znanstvena zvanja, kao i komisija raznih namjena. Po potrebi, bit će mentor–savjetnik studentima i doktorandima. Nastavit će pripreme monografsko–retrospektivne izložbe svojih radova. Kontinuirano nastavit će rad u atelijeru na novim slikarskim projektima i zadacima.

– *Radoslav Tomić*: Nastavit će rad na projektu »Slikarstvo i skulptura od 16. do 19. stoljeća na hrvatskoj obali. Pripremat će izložbu Slikarstvo XVII. i XVIII. stoljeća u Hrvatskoj« (Talijski majstori) u Galeriji Klovićevi dvori, Zagreb. Radit će na monografiji o slikaru Filippu Naldiju. Nastavit će s radom u sveučilišnoj nastavi. Planira, također, studijski boravak u inozemstvu (Italija, Njemačka).

– *Šime Vulas*: Radit će na prikupljanju građe za monografiju sakralnih radova: izrada skice i modela za raspelo u katedrali u Požegi; izrada modela za *križni put* za crkvu u Voćinu.

Članovi suradnici

– *Željka Čorak*: Za kraj 2013. i početak 2014. priredit će izložbu akademkinje Nives Kavurić–Kurtović u Galeriji Matejaš. Nastavit će rad na temi *Umijeće nasljeđivanja*. To je tema koja istražuje, tumači i predstavlja odnos epoha, stilova, religija, u susretima, srazovima i novim ostvarenjima, prvenstveno u arhitekturi, ali i u ostalim umjetnostima. Ona je u osnovi posvećena mogućnostima kontinuiteta, kreativnih transformacija, poticajnosti naslijeđenog. Bavit će se, također, temom *Adogmatska arhitektura*, to jest pojavama usporednima s radikalnim modernizmom prve polovice XX. stoljeća. Postavit će i obraditi zbirku stare sakralne umjetnosti u franjevačkom samostanu u Dubravama kraj Brčkog, nekoliko stotina predmeta od XIV. do XIX. stoljeća. Dovršit će prijevode knjiga »Les pierres sauvages arhitekta Fernanda Pouillon i Malicroix Henrija Boscoa«. Brojne sitnije zadaće pedagoške, konzultantske, društvene, medijske itd. naravi, dakako, da je nemoguće navoditi.

– *Kažimir Hraste*: Predavat će i nadalje na Odsjeku za kiparstvo Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu predajem kao redovni profesor u trajnom zvanju predmete Kiparstvo III i IV. Kao vanjski suradnik održavat će nastavu iz predmeta Crtanje I i II te Oblikovanje na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu. U prvoj polovici godine priredit će izložbu novih kiparskih radova u Akademijinoj Gliptoteci.

– *Kuzma Kovačić*: U idućoj godini planira u okviru redovite djelatnosti: održavanje predavanja na Umjetničkoj akademiji sveučilišta u Splitu (predmet »Kiparstvo«, diplomski studij Kiparstva); održavanje predavanja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu (predmet »Kršćanstvo i suvremena umjetnost«, postdiplomski studij Teologije). Izložbe: Samostalna izložba (Opatija, Galerija »Juraj Šporer«), prosinac 2013. – siječanj 2014.; Monografska izložba (Hvar, »Arsenal«), ljeto 2014.; Samostalna izložba »Portreti« (Slavonski Brod, Galerija »Vladimir Becić«) studeni – prosinac 2014. Kiparska djela (javna/sakralna); Novi oltar i ambon u Šibenskoj katedrali; Reljef (drvo, 200x190 cm), »Sv. Franjo Asiški« (za Franjevački samostan u Kraljevoj Sutjesci); Zavjetni kip Sv. Antuna Padovanskog (vrt Župne crkve u Busovači); Spomenik o. Rajmundu Kupareu (Varboska, na otoku Hvaru); Predstavljanje monografije »Kuzma Kovačić« (autor Milan Bešlić, 2013., Zagreb, nakladnik »AGM«). Do konca 2013. godine monografija će biti predstavljena u petnaestak gradova diljem Domovine, a sljedeće godine planirano je predstavljanje u inozemstvu: Rim i Trst (Italija) i Gradišće (Austrija).

– *Mladen Obad Šćitaroci*: Tijekom 2014. godine planiran je intenzivniji rad na znanstvenim istraživanjima, posebice na pripremi rukopisa za objavu znanstvenih članaka i rukopisa za knjigu te mentoriranje doktoranada čija se istraživanja privode kraju. Planira se također izrada studija i stručnih projekata za obnovu povijesne perivojne arhitekture.

Znanstvenoistraživački rad: Krajem 2013. godine završen je znanstvenoistraživački projekt »Urbanističko i pejzažno nasljeđe Hrvatske kao dio europske kulture« (glavni istraživač prof. dr. sc. Mladen Obad Šćitaroci), kojega je podupiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske. U projektu je aktivno sudjelovalo 20–ak istraživača. Osim završnog izvješća o ostvarenim rezultatima na projektu (Hrvatska znanstvena bibliografija CROSBİ – www.bib.irb.hr), prijavljen je novi znanstvenoistraživački projekt na temelju objavljenog natječaja Hrvatske zaklade za znanost. S obzirom na dobre rezultate dosadašnjega znanstvenog projekta očekuje se prihvatanje novog projekta. Ako se ostvare ta očekivanja tada će 2014. godina biti posvećena početnim istraživanjima na novoj istraživačkoj temi, ali i nastavku istraživanja na dosadašnjim temama. Nastavit će se istraživanja koja su započeta u dosadašnjem istraživačkom projektu: a) Povijesni razvoj perivojne arhitekture (od antike do 21. stoljeća); b) Hrvatski dvorci – središta kontinentalnog turizma (istraživačka studija s katalogom odabranih dvoraca sjeverne Hrvatske i njihovo korištenje u turističke svrhe); c) Urbanističko, perivojno i graditeljsko nasljeđe Hrvatske u kontekstu 25 stoljeća urbane kulture na tlu Hrvatske; d) doktorska istraživanja – mentorstvo doktorandima i znanstvenim novacima.

Objava znanstvenih članaka i sudjelovanje na znanstvenim skupovima: u koautorskoj suradnji s istraživačima na znanstvenoistraživačkom projektu planira se objava znanstvenih članaka u inozemnim i domaćim časopisima, a na temelju provedenih istraživanja prethodne godine, te sudjelovanje s izlaganjem i/ili s objavom radova u zbornicima međunarodnih i domaćih znanstveno–stručnih skupova.

Istraživačke studije i stručni projekti: u pripremi za 2014. godinu nekoliko je znanstvenostručnih studija obnove zaštićenih povijesnih perivoja te izrada idejnih i glavnih projekata za njihovu obnovu, a na temelju prethodno izrađenih studija i idejnih rješenja.

Javno djelovanje i rad u povjerenstvima i odborima: rad u Savjetu prostornog uređenja Države (član Savjeta s mandatom od 4 godine, imenovanje Vlade Republike Hrvatske 13. rujna 2012.). Sudjelovanje u radu odbora i znanstvenih vijeća HAZU – Odbor za zaštitu dobara od nacionalnog interesa, Odbor za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno, Izvršnog odbora Znanstvenog vijeća za turizam, Izvršnog odbora Znanstvenog vijeća za graditeljstvo, obnovu i razvoj, Uredničkog odbora »Art Bulletin« Razreda za Likovne umjetnosti. Sudjelovanje u radu drugih gradskih odbora i povjerenstava.

RAZRED ZA GLAZBENU UMJETNOST

I MUZIKOLOGIJU

Organizacijski rad

U 2014. godini članovi Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju nastavit će svoju aktivnost na području glazbenog stvaralaštva, pedagoškog rada, znanstvenih istraživanja, organizacije znanstvenog rada i izdavačke djelatnosti. Pratit će rad u Odsjeku za povijest hrvatske

glazbe Akademijinoga Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, razmatrati i prihvaćati izvješća tog Odsjeka o izvršenim i planiranim znanstvenim istraživanjima, te provoditi izborni postupak u znanstvena zvanja njegovih djelatnika. Pojedini članovi Razreda ostvarivat će svojo znanstvenoistraživačku djelatnost u okviru Odsjeka.

Članovi Razreda sudjelovat će u radu Akademije i Predsjedništva te ostvarivati njihove odluke i zadatke. Putem svojih predstavnika redovito će pratiti i podupirati rad Akademijinih savjeta, odbora, komisija, sudjelovati u pokroviteljstvu nad znanstvenim skupovima, prezentacijama izdavačkih projekata i organizaciji javnih predavanja. Članovi Razreda sudjelovat će u međunarodnoj i međukademijskoj suradnji, na međunarodnim skupovima, recenzirat će rukopise i brinuti se za tiskanje edicija.

Koncerti, javni sastanci i znanstveni skupovi

U 2014. Razred će nastaviti s organiziranjem koncerata na Guarnerijevoj violini »King« u atriju Akademije, te s javnim predstavljanjem i promocijama djela čiji su autori članovi VIII. razreda. Također će se nastaviti s predstavljanjem/promocijama notnih izdanja, odmah po njihovom objavljivanju.

U studenome 2014. Razred će obilježiti 100. obljetnicu rođenja Natka Devčića, Ive Mačeka i Stjepana Šuleka (*Naraštaj 1914.*). prigodnim znanstvenim skupom, prigodnim cjelovečernjim koncertima i izdavanjem njihovih partitura (*VII. simfonija* Stjepana Šuleka, *Ševa* Natka Devčića i *Concertino za glasovir i komorni orkestar* Ive Mačeka).

Akademik Nikša Gligo imenovan je organizacijski Odbor skupa kao predsjednik, a članovi Odbora su svi članovi Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju. Predloženi su referente i prihvaćene teme referata koje će se održati na skupu.

U listopadu 2014. u organizaciji Odsjeka za povijest hrvatske glazbe i Hrvatskog muzikološkog društva pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije održat će se znanstveni skup posvećen 100. obljetnici smrti Ivana pl. Zajca (u. 1914.).

I u 2014. Razred će u Atriju Akademije pripremiti već tradicionalni Božićni koncert.

Planovi rada redovitih članova Razreda:

– *Pavle Dešpalj* dirigirat će Zagrebačkom filharmonijom, Simfonijskim orkestrima HRT-a i Splitskog HNK, Hrvatskim, Varaždinskim i Zadarskim komornim orkestrom, te splitskom Kameratom.

– *Nikša Gligo*: 1) Nastavak rada na projektu Hrvatska glazbena terminologija: standardizacija nazivlja u teoriji glazbe. Projekt će se, ovisno o mogućnostima financiranja, priključiti STRUNI, bazi podataka hrvatskog strukovnog naziva pri Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje.

2) Nastavak rada na hrestomatiji tekstova iz skladateljske teorije u glazbi 20. stoljeća (Schönberg, Berg, Webern, Stockhausen, Boulez, Xenakis, Berio i drugi – prijevodi tekstova s anotacijama i komentarima).

3) Istraživanje percepcije i recepcije hrvatske glazbe na internetskim stranicama. Najprije bi se u obradu uzeo popularni internetski servis YouTube. Odabir autora i djela još nije fiksiran. Posebna će se pozornost posvetiti analizi komentara.

– *Anđelko Klobučar*: Ostvarit će nekoliko skladbi za razne komorne sastave. Ta će se djela iste godine praižvesti.

– *Koraljka Kos*: Dovršenje knjige »Hrvatska umjetnička popijevka«. Suradnja na projektu »Molto cantabile«, Koncertne direkcije Zagreb.

– *Franjo Parać*: Rad na skladbama za Zagrebački gitarski trio i Zagrebačke soliste.

– *Stanislav Tuksar*: Rad na projektu HERA »Music Migrations in the Early Modern Age: The Meeting of the European East, West and South« (Venecija, Rim); nastavak rada na antologiji tekstova iz povijesti i estetike glazbe od antike do suvremenosti; redovito održavanje nastave na Muzičkoj akademiji i Hrvatskim studijima; predavačka gostovanja u okviru programa Erasmus na Queen's University u Belfastu (UK) i Sveučilištu Adama Mickiewicza u Poznańu (Poljska); aktivno sudjelovanje na međunarodnim znanstvenim simpozijima u Trstu, Mainzu, Varšavi i Zagrebu; suorganiziranje simpozija »Ivan Zajc: glazbene migracije i kulturni transfer« (Zagreb, listopad 2014); i rad kao glavnog urednika na 45. godištu časopisa »International Review of the Aesthetics and Sociology of Music«.

Izdavačka djelatnost:

1. U ediciji »Djela suvremenih hrvatskih skladatelja« objavit će se partitura Anđelka Klobučara: *Muzika za orgulje i simfonijski orkestar*.

U ediciji »Spomenici hrvatske glazbene prošlosti«:

2. Partitura Brune Bjelinskog: *I. simfonija (Simfonija ljeta)* – (i ova partitura bi morala izaći o.g.!!!).

3. Partitura Stjepana Šuleka, *VII. Simfonija*.

4. Partitura Natka Devčića, *Ševa za bariton solo, zbor i simfonijski orkestar*.

5. Partitura Ive Mačeka, *Concertino za glasovir i gudački orkestar*.

6. Suizdavaštvo časopisa *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music* (IRASM) i hrvatskog muzikološkog zbornika *Arti musices*.

RAZRED ZA TEHNIČKE ZNANOSTI

Razred, sa svojih dvanaest redovitih članova i devet članova suradnika, nadležan je za šest znanstvenih vijeća kojima predsjedavaju članovi razreda. To su Znanstveno vijeća za energetiku, Znanstveno vijeće za naftu i plin, Znanstveno vijeće za pomorstvo, Znanstveno vijeće za promet, Znanstveno vijeća za tehnološki razvoj te Znanstveno vijeće za istraživačku infrastrukturu Hrvatske. U dva su zavoda članovi Razreda voditelji: Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju voda – Dubrovnik i Zavoda za znanstveni i umjetnički rad – Osijek.

Glavna će se znanstvena aktivnost Razreda odvijati u zavodima i znanstvenim vijećima koji okupljaju preko tisuću vrhunskih stručnjaka i istraživača iz cijele Hrvatske. Unutar samog Razreda rad će se odvijati na sjednicama Razreda. Razred će u idućoj godini održati 10 sjednica prema unaprijed utvrđenom rokovniku. Posebno će se razmatrati aktualni problemi tehničkih znanosti bliski članovima Razreda, znanstvenih vijeća i znanstvenih jedinica, a o važnim

pitanjima organizacije znanosti i društva općenito Razred će donositi stavove i po potrebi izvještavati upravna tijela Akademije. Rad u tijelima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u kojima Razred ima predstavnike, pratit će se na sjednicama Razreda i po potrebi o tome donositi preporuke i zaključke. Posebno se to odnosi na rad Predsjedništva i na odbore Akademije.

U okviru izdavačke djelatnosti pripremat će se novi broj RAD–a (tehničke znanosti 16), a nakon javnih predavanja i znanstvenih skupova objavit će se predavanja s punim sadržajem u Biltenu Razreda. Za svoja izdanja, kao i na zahtjev drugih izdanja bliskih Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, članovi će Razreda preuzeti ili organizirati recenzije radova i knjiga. Konačni prijedlog za objavljivanje donosit će se na redovitim mjesečnim sastancima Razreda, što se posebno odnosi na RAD – Tehničke znanosti, kojega je Razred ujedno i Uredništvo. Po posebnom odabiru predviđa se organiziranje do dva predstavljanja znanstvenih knjiga u Knjižnici Akademije.

I u idućoj godini Razred će preko svojih članova razvijati i njegovati odnose s odgovarajućim znanstvenim institucijama, kako u zemlji tako i u inozemstvu, organizirajući zajedničke znanstvene skupove i predavanja o aktualnim temama. Ovisno o zahtjevu i procjeni, davat će Razred i pokroviteljstva takvim skupovima. Prema mogućnostima i po potrebi, u rad Razreda uključit će se i pojedini članovi suradnici. Radi bolje povezanosti s redovitim članovima, na sjednice Razreda jednom u proljeće i jednom u jesen bit će pozvani svi članovi suradnici. U pravilu će se sva komunikacija s članovima Razreda obavljati putem elektroničke pošte.

Redoviti članovi

– *Josip Božičević*: U sklopu plana rada Znanstvenog vijeća za promet, u suradnji s članicama Sveučilišta u Zagrebu, Udrugom za razvoj prometnih znanosti, Institutom prometa i veza, Brodarskim institutom iz Zagreba, Lukom Ploče i drugima, organizirat će se tijekom 2014. znanstveni skup Valorizacija intermodalnog logističkog koridora Ploče–Mostar–Sarajevo–Vukovar (Srednji Jadran – Podunavlje).

U suradnji s Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture RH organizirat će tijekom 2014. znanstveni skup Osnovne smjernice razvitka željezničkog sustava u Hrvatskoj i njegova integracija u prometni sustav Europske unije. Pripremat će i koordinirat rad tematskih savjetovanja u organizaciji granskih Sekcija: Sekciji za cestovni i gradski promet, Sekciji za željeznički i intermodalni promet, Sekciji za zračni promet, Sekciji za informacijsko–komunikacijski promet, Sekciji za vodni promet, Sekciji za međunarodnu suradnju, Sekciji za prometnu infrastrukturu, Sekciji za ekologiju u prometu i Sekciji za medicinu u prometu. Kao član izdavačkog odbora sudjelovat će u pripremi edicija časopisa »Promet Traffic & Transportation«.

– *Leo Budin*: Nastavit će svoje nastavne i istraživačke aktivnosti u okviru doktorskog studija na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. U koautorstvu pripremit će sveučilišni udžbenik »Analiza i projektiranje računalom«. Priprema (također u koautorstvu) dva udžbenika za prirodoslovno–matematičke gimnazije («Rješavanje problema programiranjem u Pythonu» i »Napredno rješavanje problema programiranjem u Pythonu») te udžbenik »Osnove informatike« za srednje škole. Nastavit će svoje djelovanje u *Nacionalnom operativnom tijelu za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije* Vlade Republike Hrvatske (do donošenja Strategije) te *Povjerenstva za istraživačku infrastrukturu* Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

– *Marin Hraste*: Nastavit će rad na cjelovitom rješavanju povezanosti procesa, proizvoda i njegove uporabe, što predstavlja iskorak u odnosu na prethodna istraživanja, gdje su ovi dijelovi sagledavani pojedinačno, a nikad kao cjelina. Nastavak istraživanja smičnog granulacijskog procesa višerazinskim pristupom (rad »High shear granulation of dolomite – II: Effect of amo-

unt of binder liquid on process kinetics« prihvaćen je za tisak u časopisu »Chemical Engineering Research and Design«). Kao predsjednik Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sudjeluje pri organiziranju javnih rasprava, poglavito vezanih uz izgradnju hrvatskog inovacijskog sustav, te savjetovanja i predavanja od interesa za temeljnu namjenu Vijeća. Djeluje u Radnoj skupini za praćenje rada na izradi Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije i Knjižničnom odboru Akademije, a član je Savjetodavnoga odbora za strategiju inovacija u Republici Hrvatskoj 2013 – 2020., s Akcijskim planom za razdoblje 2013–2014. Član je nadalje međunarodnog izdavačkog savjeta »Kemije u industriji« i u redakcijama nekoliko znanstvenih i stručnih časopisa. Professor je emeritus Sveučilišta u Zagrebu.

– *Stjepan Jecić*: Nastavit će rad na enciklopedijskom rječniku tehničkog nazivlja za struke strojarstva i brodogradnje. Za elektronička izdanja Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža pisat će i uređivati članke iz temeljnih znanosti, posebno vezanih uz tehniku ističući ona tehnička dostignuća koja su vrijedan doprinos općoj hrvatskoj kulturnoj baštini. Obavljat će poslove tajnika IX. Razreda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Kao član sudjelovat će u radu Predsjedništva Akademije i njezinog Odbora za statut, a kao glavni i odgovorni urednik izdanja RAD Tehničkog razreda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti uredit će pristigle članke za 16. svezak. sudjelovat će u radu Tehničkog komiteta IMEKO – TC 15 na području razvoja mjerne tehnike za određivanje naprezanja i deformacija u mehaničkim konstrukcijama, kao i u aktivnostima međunarodnog komiteta Danubia–Adria, kojega je počasni član. Kao *professor emeritus* Sveučilišta u Zagrebu sudjelovat će u radu Laboratorija za eksperimentalnu mehaniku na Fakultetu strojarstva i brodogradnje. Posebno će se to odnositi na primjenu novih metoda na probleme biomehanike u sklopu novog projekta u zajednici s medicinarima.

– *Sibila Jelaska*: Sa suradnicima završit će istraživanja, i pripremiti konačan izvještaj o istraživanju na produženom projektu: »Faktori i biljezi embriogenog potencijala i fenolnog metabolizma u biljaka« odobrenog od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske. Nastavit će se analiza multiproteinskih kompleksa izoliranih iz transgeničnih biljaka uročnjaka *Arabidopsis thaliana* u kojima je ugrađen pšenični TaMAB2. Istražit će se lokalizacija uročnjakova proteina AtBPM1 unutar stanice u ovisnosti o staničnom ciklusu. Nastavit će se detaljno istraživanje uloge dvaju gena *AtBPM1* i *TaMAB2*. Također, nastavit će se istraživanje različitog nakupljanja ružmarinske kiseline u ovisnosti o raznim tkivima. Ispitat će se djelovanje biljnih hormona 2,4–diklorofenoksiacetne kiseline, naftalenoctene kiseline i abscizinske kiseline na rast i nakupljanje ružmarinske kiseline u kulturi ukrasne koprive. Obnašat će dužnost zamjenika tajnika Razreda, člana Odbora za suradnju s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima, te kao član Etičkog povjerenstva i član Znanstvenog vijeća za antropološka istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Nastavit će na pripremi monografije »Molekularno genetičke osnove biljnog razvitka«.

– *Elso Kuljanić*: Nastavit će rad u The International Academy for Production Engineering (CIRP) sa sjedištem u Parizu u svojstvu redovitog člana i to u: Scientific Technical Committee »Cutting«, Scientific Technical Committee »Optimization«, Scientific Technical Committee »Machine Tools« i u Scientific Technical Committee »Nonconventional Machining«. U sklopu Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, čiji je Professor Emeritus, prijavit će na Natječaj Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske novi znanstveni projekt na području obrade odvajanjem čestica novih materijala i optimizacije ovih procesa. Radit će na organizaciji međunarodnog kongresa Advanced Manufacturing Systems and Technology – AMST 14 kojeg je utemeljio i koji se redovito održava od 1987. a bit će u Malom Lošinj u sljedeće godine.

– *Božidar Liščić*: Kao član (Fellow) američkog društva American Society for Materials (ASM International), pisat će za novo izdanje ASM Handbook, Vol 4A (Steel Heat Treating

Fundamentals and Processes) prilog pod naslovom: »Inverse Hardening«. Budući da je završen računalni program za predviđanje raspodjele tvrdoće nakon kaljenja u realnim osno–simetričnim dijelovima, na temelju pokusa sa Liscic/Petrofer sondom, radit će na popularizaciji upotrebe spomenutog programa i Liscic/Petrofer sonde. Kao Predsjednik stručne komisije za metaloprerađivačku industriju i strojogradnju Centra za kvalitetu Hrvatske gospodarske komore, vodit će postupke za dodjelu prava uporabe znakova »Hrvatska kvaliteta« i »Izvorno hrvatsko«.

Nastavit će aktivnost u cilju suradnje između Centra za istraživanje i razvoj tehnologije gašenja pri kaljenju (Quenching Research Centre) pri Zavodu za materijale Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu i njemačke firme Petrofer. Kao član Izvršnog odbora Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj HAZU, aktivno će sudjelovati u radu tog vijeća. Nositelj je područja »Vjetroelektrane« u Odboru za zaštitu dobara od nacionalnog interesa HAZU. Aktivno će sudjelovati u radu tog odbora, uz pripremu odgovarajućih materijala.

– *Vlasta Piližota*: U 2014. godini, prijavit će novi istraživački projekt za čiju prijavu natječaj raspisuje HRZZ. Pod njenim vodstvom, nastavit će se istraživanja na nacionalnom projektu »Razvoj procesa proizvodnje visokokvalitetnih proizvoda« do prijave novoga istraživačkog projekta. Na projektu »Razvoj procesa proizvodnje visokokvalitetnih proizvoda« primljen je jedan znanstveni novak u 2011. godini koji bi, pod njenim mentorstvom trebao obraniti disertaciju u 2014. godini. Znanstveni rad odvijat će se na proučavanju sastojaka u hrani (prvenstveno na voću i povrću) koji imaju pozitivan učinak na ljudsko zdravlje (polifenoli, vitamini, i dr.), upotrebi različitih tvari (koji se nalaze u visokom udjelu u *korisnom* otpadu nakon prerade voća i povrća i šećera) čijim dodatkom u hranu (*funkcionalna hrana*) se poboljšavaju kemijska, fizikalna (reološka i termofizička) i organoleptička svojstva (aroma, boja, konzistencija), prehrambena vrijednost te trajnost proizvoda. Istraživanja će se nastaviti i u području sigurnosti i kakvoće hrane, minimalno procesiranog voća i povrća, primjene metoda konzerviranja (prvenstveno sušenja liofilizacijom i zamrzavanja) i postupka ekstruzije (dobivanje tzv. *snack* proizvoda). Rezultati istraživanja će se prezentirati na nekoliko inozemnih i domaćih kongresa te objaviti u časopisima.

Sudjelovat će u aktivnostima Razreda za tehničke znanosti HAZU, Znanstvenoga vijeća za tehnološki razvoj, ZV za poljoprivredu i šumarstvo, voditelja Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Osijeku, predstojnika Zavoda za prehrambene tehnologije Prehrambeno–tehnološkog fakulteta u Osijeku te obnašati dužnosti glavnog urednika časopisa »Croatian Journal of Food Science and Technology« (izdavač: Prehrambeno–tehnološki fakultet Osijek). Također će aktivno sudjelovati u svojstvu ambasadora GHI (Global Harmonization Initiative) za Hrvatsku, i nacionalnog predstavnika u IUPAC (International Union of Pure and Applied Chemistry – Chemistry and the Environment Division, VI) te nacionalnog delegata u European Association for Chemical and Molecular Sciences–Division of Food Chemistry (EuCheMS–FCD).

Ivo Senjanović: Na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu vodit će grupu istraživača koji sudjeluju u radu projekta 06201–GCRC–SOP »Technology for onboard equipment – induced underwater radiation noise analysis and evaluation«, prema ugovoru sklopljenom između The Institute for Research & Industry Cooperation, Pusan National University i Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, u okviru National Research Fundation of Korea, koji financira Vlada Koreje. Izvršit će se pripreme za sastanak svih sudionika na globalnom projektu »Global Core Research Center for Ships and Offshore Plants«, na kojem će se iznijeti rezultati istraživanja u prve tri godine te će se dati smjernice za nastavak rada; Posvetit će se istraživanju danas aktualnog problema hidroelastičnosti brodskih konstrukcija kao što su kontejnerski brodovi, LNG brodovi i dr., a u suradnji s klasifikacijskim društvom Bureau Veritas iz Pariza.

Sudjelovat će u pripremi posebnog broja međunarodnog časopisa »International Journal of Naval Architecture and Ocean Engineering – JNAOE«, u kojem će biti objavljeni odabrani radovi ostvareni u okviru FP7 Project TULCS (Tools for Ultra Large Container Ships), a prethodno razmatrani na skupovima: »1st International Workshop on Springing and Whipping of Ships, Dubrovnik 2010.«, »2nd International Workshop on Springing and Whipping of Ships, Split 2012.«; Posebno će se baviti razvojem analitičkih metoda i numeričkih postupaka za analizu vibracija debelih pravokutnih i okruglih ploča, te objavljivanjem rezultata istraživanja u međunarodnim časopisima; Kao predsjednik, i nadalje će voditi Znanstveno vijeće za pomorstvo HAZU. Uređivat će Bilten Razreda za tehničke znanosti Hrvatske akademije. Pratit će rad US Society of Naval Architects and Marine Engineers, kao dugogodišnji redoviti član.

– *Mirko Zelić*: U svojstvu člana Razreda za tehničke znanosti, te u svojstvu predsjednika Znanstvenog vijeća za naftu i plin HAZU, aktivnost će se očitovati kako slijedi: 1. Nastavak koordinacije i aktivnog sudjelovanja u izradi »Monografije Znanstvenog vijeća za naftu i plin HAZU«; 2. Organizacija i aktivno sudjelovanje na simpoziju o strateškom globalnom energetskom razvoju koji će se održati u Mađarskoj; 3. Organizacija, koordinacija i priprema aktualnih znanstveno–stručnih tema kroz održavanje: okruglih stolova, predavanja; energetskih konferencija, simpozija; 4. Nositelj razvoja i primjene u našoj praksi sofisticiranih tehnologija istraživanja, razrade ležišta i proizvodnje nafte i plina iz nekonvencionalnih ležišta; 5. Aktivnost u koordinaciji projekta razvoja tehnologije utiskivanja otpada u duboke geološke formacije; 6. Nastavak suradnje u Odboru za koordinaciju rada znanstveno–istraživačkih i muzejsko–galerijskih jedinica HAZU; 7. Sudjelovanje u radu Znanstvenog vijeća za graditeljstvo, obnovu i razvoj; 8. Na Rudarsko–geološko–naftnom fakultetu sudjelovanje u članstvu komisija za diplomске, magistarske i doktorske radnje.

Članovi suradnici

– *Tomislav Filetin* sudjelovat će u znanstvenom projektu »Modeliranje nanofluida, biomimetičkih i nanostrukturiranih materijala« financiranom od Sveučilišta u Zagrebu. Eventualno sudjelovanje u znanstvenom projektu »Development of suspensions for nanofluids and advanced ceramics« prijavljenom na natječaj Hrvatske zaklade za znanost. Vođenje Centra izvrsnosti za modeliranje u toplinskoj obradi metala (*Quenching Research Centre*). Suradnja s tvrtkama INA Maziva i Končar Institut te tvornica transformatora DŠST na razvoju i ispitivanju novih medija za ohlađivanje pri toplinskoj obradi metala i ulja za transformatore. Istraživanje dinamike ohlađivanja nanofluida uz gibanje i djelovanje ultrazvuka i pod djelovanjem magnetskog polja. Sudjelovanje u izvođenju međunarodnog projekta »LQD – Liquid Quenchants Database«.

Izvođenje nastave na preddiplomskom, diplomskom i poslijediplomskom studiju na Fakulteta strojarstva i brodogradnje, na Arhitektonskom fakultetu – studij Dizajna i na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. Aktivno sudjelovanje u ostvarenju plana rada Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj HAZU. Sudjelovanje u provedbi Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije.

– *Ignac Lovrek* sudjelovat će u daljnjem radu na Strategiji odgoja, obrazovanja, znanosti i tehnologije sukladno »Smjernicama za strategiju odgoja, obrazovanja, znanosti i tehnologije« (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta), u okviru Radne skupine Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Radne skupine Nacionalnog operativnog tijela za izradu Strategije (voditelj). Sudjelovanje u radu Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj Razreda za tehničke znanosti HAZU.

Istraživanja u okviru projekata »ICT Competence Network for Innovative Services for Persons with Complex Communication Needs« (Science and Innovation Investment Fund, IPA Component IIIc) i »Pogled u budućnost« (Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije). Sudjelovanje na međunarodnim konferencijama KES 2014 *18th International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering Systems*, Gdynia, Poljska (član programskog odbora), AMSTA 2014 *8th International KES Conference on Agents and Multi-agent Systems*, Chania-Crete, Grčka (član programskog odbora) i drugima. Koordinacija Erasmus Intensive Programme SUSCOMTEC 2014 *Intercultural Engineering Knowledge Transfer for a Sustainable Global ICT Community* i organizacija radionice (Sofia, Bugarska).

Objavljivat će radove s rezultatima istraživanja višeagentskih sustava, inteligentnih programskih agenata i društvenog umrežavanja u novoj generaciji mreža u knjigama, časopisima i zbornicima radova međunarodnih znanstvenih skupova.

– *Ante Mihanović*: Planira se rad na sljedećim temama: Nastavak istraživanja potresne otpornosti armirano betonskih zgrada u obliku parametarske studije. Dovršetak i tiskanje knjige-udžbenika »Nelinearna građevna statika«.

– *Jurica Sorić*: Nastavit će istraživanja u području razvoja naprednih bezmrežnih metoda za numeričko modeliranje procesa deformiranja kontinuuma. Posebna pozornost i dalje će se posvetiti modeliranju heterogenih struktura primjenom tzv. *multi-scale* postupka. Osim pri analizi deformiranja inženjerskih materijala, razvijene metode primijenit će se i pri modeliranju bioloških tkiva. Također će nastaviti istraživanja u području molekularne mehanike, gdje će se predložiti novi algoritmi primijeniti za modeliranje atomističke strukture grafena, pri čemu je ostvarena suradnja sa Sveučilištem u Cachanu u Francuskoj. Trenutno radi na prijavi znanstvenog projekta Hrvatskoj zakladi za znanost na kojem će biti glavni istraživač, gdje će biti obuhvaćena gore spomenuta istraživanja, a projekt bi se trebao odobriti u 2014. godini. Početkom 2014. prijavit će bilateralni međunarodni projekt zajedno s kolegama sa Sveučilišta Leibniz u Hannoveru, pri čemu će se tražiti financiranje od njemačke zaklade »Alexander von Humboldt«. Planira se dvotjedni posjet Sveučilištu u Hannoveru, gdje će održati predavanje. Aktivno će sudjelovati na 11. svjetskom kongresu numeričke mehanike koji će se održati u Barceloni od 20.–25. srpnja 2014. Kao član Međunarodnog Organizacijskog odbora, sudjelovat će u organizaciji znanstvenog skupa »International Conference on Computational & Experimental Engineering and Sciences« koji će se održati u Changwon, Koreja, u lipnju 2014. Nastavit će sudjelovanje u radu Međunarodnog središta za mehaničke znanosti CISM u Udinama, Italija, gdje je član Znanstvenog odbora, te u radu međunarodnih udruženja IACM: The International Association for Computational Mechanics, gdje je član Općeg vijeća (General Council) i CEACM: Central European Association for Computational Mechanics, u čijem je Upravnom odboru.

– *Josip Sečen*: Kao glavni i odgovorni urednik znanstveno-stručnog časopisa »Nafta« vodit će njegovo uređenje na način objavljivanja stručnih i znanstvenih radova, da i dalje zadrži prvenstveno znanstveni status; objavljivat će u časopisu »Nafta« vlastite stručne i znanstvene radove, osvrte na značajnije svjetske događaje iz područja naftnog i plinskog gospodarstva i energetike, te vijesti iz područja istraživanja ugljikovodika i postignutim pozitivnim rezultatima istraživanja; prema potrebi, obavljati ću recenzije pristiglih članaka za objavljivanje u »Nafti«; aktivno ću sudjelovati u organizaciji i radu okruglih stolova u okviru aktivnosti Znanstvenog vijeća za naftu i plin HAZU; aktivno ću sudjelovati u organizaciji budućih znanstvenih i stručnih susreta u okviru djelatnosti Znanstvenog vijeća za naftu HAZU i HUNIG-a.

– *Olga Šarc Lahodny*: Nastavlja s radom, kao voditeljica Zavoda za istraživanje korozije i desalinaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku, na istraživanju korozije i

zaštite materijala, metala i legura, u morskoj vodi. U okviru Projekta Hrvatske zaklade za znanost pod naslovom: »Ekološki prihvatljiva zaštita metalnih konstrukcija izloženih agresivnom djelovanju mora«, odobrenog izvođačima: Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu i Zavodu za istraživanje korozije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku, sudjelovat će u istraživanju ekoloških inhibitora za ugljični čelik, nehrđajuće čelike, bakar, bakar/nikal legure. Ispitat će se utjecaj specifičnog tipa kemijskih neotrovni spojeva, ekoloških inhibitora, te utjecaj sadržaja kisika, slanosti, potrebne koncentracije inhibitora, temperatura i sadržaja lokalnih mikrobio specija, uglavnom planktona, na procese korozije u prirodnoj morskoj vodi u dubrovačkom akvatoriju, te usporediti rezultate sa analognim mjerenjima u sintetskoj morskoj vodi i vodovodnoj vodi.

– *Vedran Žanić*: Sažeti opis istraživačkog rada: 1) Razvoj algoritama za više-kriterijalno odlučivanje cijena, pouzdanost) i njihova primjena (kao voditelj programa i projekta MZOŠ–a), 2) Voditelj prosudbene grupe Makroprojekta za razvoj proizvoda 'Hrvatska brodogradnja' kao zadatka podržanog od HAZU ZV za pomorstvo; 3) rad na izvješću komiteta Design Methods ISSC2015; 4) diseminacija rezultata (članci, konferencije) kompletiranih doktorata odnosno EU FP6 istraživačkih projekta IMPROVE i DeLIGHT, 5) Integracija funkcionalnog i tehnološkog modeliranja u jedinstveni programski sustav (s Konzorcijem Uljanikom–USCS, FSB, FER i Brodarski Institut), 6) Razrada prijedloga, s partnerima, za nove EU HORIZON 2020 projekte (Zadnji poziv i priprema za sljedeći Framework u okviru SEA Europe). Širi opis:

1) Voditelj multidisciplinarnog programa MZOŠ: »Višekriterijske projektne metode i simulacijski modeli u razvoju proizvoda« Obuhvaća 4 projekta (brodogradnja, građevinarstvo, strojarstvo, zrakoplovstvo); (1b) Voditelj projekta MZOŠ: »Višekriterijski projektne modeli u osnivanju i konstrukciji broda i zrakoplova«. U sklopu znanstvenog projekta rad na (1) višerazinskom višekriterijskom postupku optimiranja velikih brodskih i zrakoplovnih konstrukcija korištenjem odzivnih ploha i teorije eksperimenata (1 doktorand); (2) novim makroelementima tankostijene strukture za brze FEM proračune u projektnim procedurama, novim metodama proračuna pouzdanosti na osnovi granične čvrstoće (2 doktoranda i diplomandi).

2) Hrvatska brodogradnja (Inicijativa Sveučilišta u Zagrebu, prijedlog prihvaćen na Godišnjoj skupštini Znanstvenog vijeća za pomorstvo HAZU, 14. travnja 2010) s ciljem podizanja projektanske razine HB, potrebne za kvalitetnu kontrolu nad sofisticiranim projektom, kao prioritetnim ciljem ne samo brodogradnje već zajednički cilj svih tehničkih orijentiranih industrija u RH koje mogu izvoziti kroz brodogradnju. (1.FAZA –Identifikacija ciljeva potencijalno konkurentnih projekata generičkih tipova brodova s visokom razinom ugradbe opreme proizvedene u RH te identifikacija metodoloških problema i nedostataka u postojećem projektnom. Formiran je stožerni Konzorcij (Uljanik, FSB, FER, BI), na solidnoj osnovi izrađenog elaborata, i traže se izvori sredstava (investitori). 2. FAZA – Istraživanje (Izvršitelji su članovi Konzorcija) koji će u 2013 početi s radom. Dogovorena je suradnja s Uljanikom–USCS (1 doktorant) i 3. FAZA – Implemetacija (Izvršitelji su članovi Konzorcija i USCS–Uljanik).

3) U okviru Izvješća IV. 2 Design methods – voditelj poglavlja: Integration and optimization methods i u novom mandatu.

4) Rad na europskim projektima (4a) IMPROVE (uključivanje troškova održavanja i troškova proizvodnje brodske konstrukcije u proces projektiranja broda). Partneri iz RH: FSB, ULJANIK, Uljanik Shipyard Computer Systems, Tankerska Plovidba Zadar + 16 iz EU uključivši dva vodeća brodogradilišta u EU (St. Nazaire: Queen Mary II i Ščečin) te najvećeg operatera RORO brodova na Mediteranu (Grimaldi Group); (4b) DELIGHT (Lake sandwich–a konstrukcija). Partneri ULJANIK (palubice), FSB+ 18 iz EU. Oba projekta su u fazi kontinuirane eksploatacije i diseminacije rezultata.

5) Organizacija i projektiranje softverskih sustava: (5.1) CREST II – osnovni program za odobrenje konstrukcije za Hrvatski registar brodova, nastavak intenzivnih radova u odnosu na nova harmonizirana pravila IACS-a (stupaju na snagu 1.1.2014). Izrada Pravila za direktni proračun konstrukcije brodova, (5.2) DeMak – za višekriterijalno odlučivanje u tehnici, suradnja s Virginia Polytechnic Institute and State University, Blackburg Virginia; SAD; (5.3) OC-TOPUS – za analizu odziva, podobnosti i pouzdanosti brodske (avionske) konstrukcije, ugradnja razvijenih algoritama zasnovanih na RSM (kriging i RBS) u novi algoritam za dekompoziciju projektnog problema (1 doktorant); (5.4) DeView – grafičko sučelje u višeciljnim problemima; (5.5) suradnja s Virginia Tech. i DRS AMTC iz SAD na programu za projektiranje.

Voditeljstva i članstva: predstojnik Sekcije za morsku brodogradnju u okviru ZVP HAZU, tajnik ZV za pomorstvo; član International Ship and Offshore Structures Congress ISSC 2015 (najznačajnije međunarodno znanstveno tijelo u brodogradnji), Član ISSC Komiteta IV.2 Design Methods; predstavnik FSB-a u udruzi zapadnoeuropskih sveučilišta sa studijem brodogradnje WEGEMT (organizacija poslijediplomskih tečajeva i škola, participacija za novaka iz Hrvatske); voditelj programa i projekata MZOS; predsjednik Odbora za trup Hrvatskoga registra brodova.

ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE JEDINICE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ANTROPOLOŠKI CENTAR

U Antropološkom centru Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti djeluje pet znanstvenika i jedna pripravnica: dr. sc. Mario Šlaus (trajno izabran znanstveni savjetnik), dr. sc. Mario Novak (viši asistent i viši znanstveni suradnik), Vlasta Vyroubal (znanstvena novakinja), Željka Bedić (znanstvena novakinja), Jozo Perić Peručić (znanstveni novak) te Marijana Kljajić (pripravnica). Voditelj jedinice je akademik Pavao Rudan, a upravitelj prof. dr. sc. Mario Šlaus.

Znanstvenoistraživački rad

U 2014. godini prof. dr. sc. *Mario Šlaus* natjecat će se za dva nova znanstvenoistraživačka projekta. Prvi projekt prijavljen je na natječaj Agencije za znanost i visoko obrazovanje u okviru njihova programa osnivanja znanstvenih centara izvrsnosti u Hrvatskoj i naslov mu je: »Doprinos hrvatskog znanstvenog centra izvrsnosti razumijevanju utjecaja koji su migracije imale na zdravlje u Hrvatskoj od antike do ranog novog vijeka«. Drugi projekt prijavljen je na natječaj Hrvatske zaklada za znanost a naslov mu je: »Utjecaj endemskog ratovanja na zdravlje kasnosrednjovjekovnih i ranonovovjekovnih populacija Hrvatske«. Oba projekta karakterizira multi-institucionalna (u prvi projekt uključeno je devete znanstvenih centara izvrsnosti iz Hrvatske i dvije iz inozemstva, a u drugi tri iz Hrvatske i jedna iz inozemstva) i multidisciplinarna istraživanja (bioarheološka, molekularno–genetička, analize stabilnih izotopa, paleodontološka, paleoradiološka) ljudske osteološke građe pohranjene u Osteološkoj zbirci naše akademije. Dr. Šlaus će tijekom godine dovršiti i više ranije započetih znanstvenih istraživanja koja će rezultirati radovima objavljenim u međunarodnim znanstvenim časopisima. Radi se o analizama rasta kod srednjovjekovnih i novovjekovnih hrvatskih populacija (predviđene za objavljivanje u časopisu *Annals of Human Biology*), pojavi i rasprostranjenosti gube na području Hrvatske i Slovenije od prapovijesti do ranog novog vijeka (*American Journal of Physical Anthropology*), analizi prisutnosti egzostoze slušnog kanala u željeznodobnom ukopu iz Zadra (*Acta Medico–Historica Adriatica*), jednog slučaja hidrocefalusa iz koštanoga uzorka iz Hrvatske (*Antropologische Anzeiger*), te analizi stabilnih izotopa u prapovijesnim i kasnoantičkim arheološkim populacijama iz Hrvatske (*American Journal of Physical Anthropology*).

Dr. sc. *Mario Novak* će tijekom 2014. godine koristiti neplaćeni dopust poradi dvogodišnjeg boravka na the School of Archaeology, University College Dublin, Republika Irska. Dr. Novak je dobitnik dvogodišnje postdoktorske stipendije Vlade Republike Irske (Government of Ireland Postdoctoral Fellowship) u sklopu koje će raditi na znanstveno–istraživačkom projektu »Analyses of the quality of life in Europe during the Early Middle Ages (AD 500–1100) – Comparisons between human skeletal series from Ireland and Croatia based on bioarchaeological, ancient DNA and stable isotope data« pod mentorstvom prof. R. Pinhasija. Dr. Novak će stipendiju i neplaćeni dopust koristiti od 12. listopada 2013. do 30. rujna 2015. godine. U međuvremenu, u suradnji s kolegama iz Hrvatske i inozemstva planira objaviti nekoliko znanstvenih radova koji će se baviti bioarheološkim analizama ljudskih koštanih ostataka iz arheološkog konteksta.

S obzirom da je znanstvena novakinja *Vlasta Vyroubal* tijekom 2013. godine dovršila rad na disertaciji (naslovljen »Antropološka analiza zdravlja i kvalitete života starohrvatskih populacija u kontekstu socijalnog statusa«) na poslijediplomskom doktorskom studiju »Arheologija istočne obale Jadrana«(Sveučilišta u Zadru te će krajem godine pristupiti njezinoj obrani, to će joj omogućiti da se tijekom 2014. godine još predanije posveti znanstvenom radu u sklopu Antropološkog centra Hrvatske Akademije znanosti i umjetnosti. U suradnji s kolegama s Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i drugih institucija planira objaviti nekoliko izvornih znanstvenih radova koji će se baviti temama iz paleopatologije. Bavit će se poslovima vezanim uz sređivanje i inventarizaciju osteološke zbirke Antropološkog centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kao i kranimetrijskim i antropometrijskim mjerenjima ljudskog osteološkog materijala s više arheoloških nalazišta iz Hrvatske. Također, nastavit će rad na izradi fotodokumentacije i digitalizaciji paleopatološke baze podataka i, ako to financije budu dopuštale, planira sudjelovati na nekoliko inostranih i domaćih znanstvenih skupova.

Tijekom 2014. *Željka Bedić* bavit će se paleodemografskim i paleopatološkim analizama materijala s više arheoloških nalazišta iz Hrvatske, kao i kranimetrijskim i antropometrijskim mjerenjima ljudskog osteološkog materijala. Također će obavljati poslove vezane uz sređivanje i inventarizaciju osteološke zbirke Antropološkoga centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Nakon što je predala doktorski rad »Antropološka analiza osteološke građe bjelobrdskih populacija u međuriječju Save, Dunava i Drave«, početkom 2014. godine pristupit će obrani svoje disertacije. U suradnji s kolegama iz Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te drugih institucija planira objaviti nekoliko izvornih znanstvenih radova koji će se baviti bioarheološkim analizama ljudskih koštanih ostataka iz arheološkoga konteksta.

Znanstveni novak *Jozo Perić Peručić* tijekom 2014. godine namjerava nastaviti ispunjavati obaveze vezane uz poslijediplomski doktorski studij iz područja arheologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, te raditi na osteološkom materijalu vezanim uz doktorsku disertaciju. Također namjerava obraniti sinopsis doktorske disertacije. Bavit će se kranimetrijskim i antropometrijskim mjerenjima ljudskog osteološkog materijala kao i paleodemografskim i paleopatološkim analizama istih s više arheoloških nalazišta iz Hrvatske. Pisati će i dokumentirati stručne izvještaje osteoloških analiza. Obavljati će poslove vezane uz sređivanje i inventarizaciju osteološke zbirke Antropološkoga centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. U suradnji s kolegama iz Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i drugih institucija planira objaviti nekoliko izvornih znanstvenih radova koji će se baviti tematikom iz bioarheologije i antropologije, a budu li financijske mogućnosti dopuštale, sudjelovat će na nekoliko domaćih i inozemnih znanstvenih skupova. Nastaviti će digitalizaciju baze podataka osteološke zbirke Antropološkoga centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Pripravnica *Marijana Kljajić* tijekom 2014. godine namjerava nastaviti ispunjavati obaveze vezane uz poslijediplomski doktorski studij na Odsjeku arheologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Također će nastaviti s radom na analiziranju osteološkog materijala vezanim uz doktorsku disertaciju te namjerava obraniti sinopsis doktorske disertacije. Raditi će poslove vezane uz sređivanje i inventarizaciju osteološke zbirke Antropološkoga centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Nastaviti će digitalizaciju baze podataka (SPSS21) osteološke zbirke Antropološkoga centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Svi djelatnici Antropološkog centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nastavit će tijekom 2014. godine s aktivnostima vezanim uz redovito održavanje osteološke zbirke Antropološkog centra koja će nastaviti sa zaprimanjem i pohranom ljudskoga osteološkog materijala s brojnih arheoloških nalazišta u Hrvatskoj. Tijekom 2014. godine dogovoren je dolazak materijala s više arheoloških nalazišta iz Hrvatske i Slovenije: Zmajevac, Torčec, Udbina, Radašinovci, Velim, Žumberak, Kranj. Neki od navedenih (Zmajevac, Torčec, Udbina, Radašinovci i

Žumberak) nastavak su dugogodišnje sustavne analize ovih nalazišta. Prije pohrane u prostori- je zbirke sav osteološki materijal biti će očišćen, signiran, rekonstruiran te analiziran.

Nastavna djelatnost i znanstveno usavršavanje

Prof. dr. sc. *Mario Šlaus* predavat će kao gost predavač u okviru redovitog studija arheolo- gije i antropologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te Sveučilišta u Zadru (iz- borni kolegiji iz područja fizičke antropologije), kao predavač na diplomskom studiju forenzike Sveučilišta u Splitu te na poslijediplomskim studijima iz arheologije na Filozofskom fakul- tetu i antropologije na Prirodoslovno–matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U spo- menutim će ustanovama obavljati i mentorske dužnosti. Prof. dr. Šlaus je trenutno mentor na pet doktorskih disertacija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, dvije na Sveučilištu u Zadru i jednoj na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku. Također je mentor na jed- nom diplomskom radu na Prirodoslovno–matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Željka Bedić predavat će na diplomskom studiju forenzike Sveučilišta u Splitu.

Ostala djelatnost

Dr. sc. *Mario Šlaus* nastavit će s radom u multidisciplinarnoj ekipi stručnjaka koju je Vlada Republike Hrvatske zadužila da provede identifikaciju žrtava Domovinskog rata.

CENTAR ZA ZNANSTVENI RAD – VINKOVCI

Organizacija jedinice

Centar za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nalazi se u Ulici Jurja Dalmatinca 22, 32100 Vinkovci, tel./ fax: 385 32 332 316, e–mail: hazu.centar–vk@vk.t– com.hr

Voditelj Centra je akademik Slavko Matić.

U stalnom su radnom odnosu s punim radnim vremenom zaposlene upraviteljica viša znanstvena suradnica dr. sc. Anica Bilić i administrativna tajnica Ksenija Petričić.

Uredničko vijeće Radova i Posebnih izdanja Centra čine akademici Slavko Matić i Dubrav- ko Jelčić te dr. sc. Anica Bilić.

Centar će nastaviti dosadašnju istraživačku i nakladničku djelatnost, organizirati znanstve- ne i stručne skupove i sudjelovati na njima, obilježavati važne obljetnice, priređivati javna pre- davanja i književne priredbe.

Suradivat će s Akademijinim razredima, posebice s Razredom za prirodne znanosti i Razre- dom za književnost, kao i drugim Akademijinim jedinicama te znanstvenim, stručnim i kultur- nim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu.

Znanstvenoistraživačku i nakladničku djelatnost financirat će Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Vukovarsko–srijemska županija, Grad Vinkovci, a Centar će se prijavljivati na natječajne predviđene za pomoć u znanstvenoistraživačkoj djelatnosti.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Centar će obavljati znanstvenoistraživačku djelatnost na programima iz područja šumarstva i kroatistike.

Akademik *Slavko Matić* usmjerit će svoj znanstvenoistraživački rad prema sljedećim temama iz područja šumarstva: Njega i obnova šuma kao značajni čimbenik povećanja njihove kvalitete i pridobivanja općekorisnih i gospodarskih vrijednosti, Uzgojni zahvati kao mjera očuvanja i održavanja staništa i vrsta drveća u uvjetima klimatskih promjena i sušenja, Šume iskonskih vrsta drveća u današnjim ekološkim i gospodarskim uvjetima, Šume i šumarstvo istočne Slavonije, Njega i obnova šuma i šumska staništa kao značajni čimbenici pri pridobivanju obnovljivih izvora energije, Šume hrvatskog Sredozemlja i njihova do sada podcijenjena općekorisna i gospodarska uloga, Poljski jasen (*Freaxinus angustifolia* Vahl), njegovo mjesto, uloga i značaj u šumskim zajednicama Hrvatske s posebnim naglaskom na uzroke njegova sušenja.

Kao voditelj Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima inicirat će i koordinirati rad u suradnji s upraviteljicom, razvijati suradnju s drugim Akademijinim zavodima s posebnim naglaskom na zavode Slavonije.

Akademik Matić voditelj je Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo te će inicirati rad Vijeća, Izvršnoga odbora Vijeća te Sekcije za šumarstvo, Sekcije za gospodarenje poljoprivredom, Sekcije za biljnu proizvodnju, Sekcije za uporabu šuma i Sekcije za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju. Budući da je član Odbora za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno, sudjelovat će u njegovu radu s posebnim težištem na njezi, održavanju i razvoju alohtone i autohtone vegetacije. Sudjelovat će u radu Odbora za nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te Odbora za dodjelu nagrada »Josip Juraj Strossmayer«.

Kao predstavnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje Republike Hrvatske sudjelovat će u radu Hrvatske platforme za smanjenje rizika od katastrofa kao i u radu sljedeće, četvrte Konferencije. Koordinirat će rad Akademije šumarskih znanosti po Sekcijama i znanstvenim projektima kao njezin predsjednik. Profesor emeritus u trajnom zvanju na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu akademik Slavko Matić nastavit će rad s kandidatima na izradbi magistarskih i doktorskih radova te posebnoj terenskoj nastavi na šumskim objektima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Viša znanstvena suradnica dr. sc. *Anica Bilić* vanjska je suradnica na znanstvenoistraživačkom projektu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske »Od građe do analize – nepoznati hrvatski pisci XIX. i XX. stoljeća« glavnoga istraživača akademika Duhovnog Jelčića od 2002. godine.

Anica Bilić istražuje male i zaboravljene hrvatske pisce XVIII., XIX. i XX. stoljeća, ponajviše iz Slavonije i Srijema kao što su Stjepan Adžić, Ante Benešić, Josip Lovretić, Oto Šijaković, Franjo Ciraki i dr.

Nastavit će rad na započetim istraživanjima kako bi ih dovršila i pripremila za tisak: Dramska djela Ante Benešića, Rijeka Sava i »Scriptores Interamniae«, »Slavonska šuma« Josipa Kozarca – antologijski izuzetak hrvatske deskriptivne književnosti, Zašto je more mrtvo, vrag svet, a smiješak crn u književnoj zbilji Petra Šegedina?, Intertekstualni postupci u »Jankovu ljetovanju« Franje Cirakija, Literarna Slavonija, zemlja bečara i ratara. U sklopu istraživanja književne baštine Slavonije baviti će se književnošću s graničarskom tematikom, urediti i prirediti za tisak knjigu »Vinkovački divan« Joze Ivakića u izdanju SN Privlačice u Vinkovcima.

Nastavit će se baviti hrvatskim latinistima te objaviti rezultate istraživanja o hrvatskim i latinskim prigodnicama Ota Šijakovića te ranokršćanskim svecima u hrvatskoj književnosti. Urediti će i prirediti knjigu »Rukopisi« Stjepana Adžića u prijevodu s latinskoga na hrvatski jezik u izdanju Duhovnog hrašća, Drenovci.

Baveći se slavonskim dijalektom, nastavlja istraživati tradicijski leksik, a temu pod naslovom Mi i drugi u rukopisnoj Etnografskoj građi iz Retkovaca Ivana Filakovca objavit će u zborniku radova Znanstvenoga skupa Slavonski dijalekt Šokačka rič 11.

Anica Bilić sudjelovat će na znanstvenim i stručnim skupovima te književnim priredbama ovisno o pristiglim pozivima, ponajprije na Danima hvarškoga kazališta na Hvaru, Krležinim danima u Osijeku, XII. međunarodnom kroatističkom znanstvenom skupu / XII. nemzetközi kroatistikai tudományos konferencia u Pečuhu, Danima mađarske znanosti / A magyar tudomány napja u Baji, Danima Julija Benešića u Iloku, Šokačkoj riči u Vinkovcima i dr., a teme će uskladiti sa svojim istraživanjima.

Znanstveni skupovi

Akademijin Centar za znanstveni rad u Vinkovcima u suradnji sa Zavičajnim muzejom Stjepana Grubera iz Županje organizirat će Znanstveni skup *Vojna granica* te pribaviti suglasnosti za organizaciju Znanstvenoga skupa »Bosut i Pobosuće«. Multidisciplinarni pristup ovoj temi omogućio bi sudjelovanje brojnih eminentnih visokoškolskih i znanstvenih ustanova kao što su Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Akademija šumarskih znanosti, Državni arhiv Republike Hrvatske, Poljoprivredni fakultet Sveučilišta u Osijeku, Institut za povijest, Zagreb, Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod, Institut za društvena istraživanja Ivo Pilar, Gradski muzej Vinkovci i drugi. Zadatak je znanstvenoga skupa znanstveno istražiti retrospektivu i perspektivu životnoga prostora uz rijeku Bosut s naglaskom na gospodarskom, povijesnom, kulturnom, turističkom i demografskom značaju Bosuta i Pobosuća na razvoj vinkovačkoga kraja i ovoga dijela Europe.

Nakladnička djelatnost

Nakon Znanstvenoga skupa Život i djelo Stjepana Adžića, održanoga 19. – 20. travnja 2012. u Vinkovcima, Centar je prikupio tekstove izlaganja sudionika te će ih uputiti na recenzentski postupak u Akademijine razrede, potom prirediti za tisak zbornik radova i objaviti u svojoj ediciji Posebnih izdanja.

Tekstove s Okrugloga stola Zemlja, održanoga 5. prosinca 2012. u Vinkovcima, a prikupljene tijekom 2013., Centar će poslati u Akademijine razrede nadležne za recenziju te pripremiti zbornik radova za tisak i objaviti u ediciji Posebnih izdanja.

A. Bilić priprema za tisak knjigu o likovima ranokršćanskih svetaca u hrvatskoj književnosti, koja bi, nakon recenzentskoga postupka u Akademijinom Razredu za književnost, bila objavljena u ediciji Posebnih izdanja Centra.

Predstavljanje knjiga

Po izlasku iz tiska Centar planira predstaviti dva svoja izdanja: Zbornik radova okrugloga stola »Zemlja«, te Zbornik radova znanstvenoga skupa »Stjepan Adžić, život i djelo«, te organizirati predstavljanje knjiga drugih Akademijinih jedinica.

Javna predavanja

U okviru svoje djelatnosti Centar tijekom 2014. planira nekoliko javnih predavanja uglednih akademika i znanstvenika, a u suradnji s Gradskom knjižnicom i čitaonicom u Vinkovcima dr. Anica Bilić održat će predavanje u povodu 49. Vinkovačkih jeseni.

Obilježavanje obljetnica

Centar će upriličiti prigodni program obilježavanja 100. godišnjice smrti Antuna Gustava Matoša i 260. godišnjice rođenja Josipa Stipana Relkovića. U sklopu ciklusa predstavljanja vinkovačkih akademika održat će prigodni program u povodu 145. godišnjice rođenja u Vinkovcima Ferde Šišića, nestora hrvatske historiografije XX. stoljeća.

Ostali rad

Centar će u okviru manifestacija Sajam zdravlja, Tjedan cjeloživotnoga učenja, Dani otvorenih vrata Hrvatske akademije 2014. organizirati prigodne prezentacije, filmske projekcije, izložbe te radionice.

Svojim će djelovanjem promicati temeljne vrijednosti znanstvenoga rada, značenje i ugled Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti zastupanjem njezinih interesa u najistočnijem dijelu zemlje. Sukladno tomu surađivat će s regionalnim ustanovama slavonsko-srijemskoga prostora u granicama svojih mogućnosti te ovisno o potrebama i zahtjevima sredine u kojoj djeluje, te medijima javnoga priopćavanja.

Centar će nabavljati znanstvenu i stručnu literaturu te dokumentaciju za priručnu knjižnicu i to prije svega razmjenom s drugim Akademijinim jedinicama te drugim znanstvenim i kulturnim institucijama.

JADRANSKI ZAVOD

Organizacija jedinice

Voditelj je Jadranskoga zavoda prof. dr. sc. Vladimir–Đuro Degan, znanstveni savjetnik,, član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, profesor emeritus Sveučilišta u Rijeci; a u Zavodu su zaposleni: dr. sc. Vesna Skorupan Wolff, viša znanstvena suradnica; dr. sc. Božena Bulum, viša znanstvena suradnica; dr. sc. Marina Vokić Žužul, znanstvena suradnica; dr. sc. Adriana Vincenca Padovan, znanstvena suradnica; Ivana Oršulić, dipl. iur., znanstvena novakinja; Marula Vujasinović, dipl. bibliotekar, voditeljica knjižnice; te Vlatka Živojnović, administrativni referent, tehnička urednica časopisa »Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law«.

Znanstvenoistraživački i stručni rad

Planira se rad na projektu »Developing a Modern Legal and Insurance Regime for Croatian Marinas – Enhancing Competitiveness, Safety, Security and Environmental Standards« te projektu »The Unification of Private Maritime Law and the Tasks of the Republic of Croatia«, koje Jadranski zavod upravo prijavljuje na natječaj Hrvatske zaklade za znanost.

Na temelju dokumenata koji mu budu raspoloživi, profesor emeritus *Vladimir–Đuro Degan* nastavit će praćenje procesa pregovora o razgraničenjima Hrvatske na kopnu i moru sa susjednim državama u svjetlosti međunarodne sudske i arbitražne prakse o morskim razgraničenjima. Kao član Instituta za međunarodno pravo (Institut de droit international) sudjelovat će aktivno u radu njegovih komisija na teme: Pravni režim podrtina ratnih i državnih brodova u međunarodnom pravu; Sukcesija država u oblasti međunarodne odgovornosti; Sudska praksa (jurisprudencija) i presedani u međunarodnom pravu; Humanitarna intervencija; te Sudbeni nadzor odluka Vijeća sigurnosti. Sudjelovat će u nastavi Forenzike na Sveučilištu u Splitu, te na doktorskim studijima na pravnim fakultetima Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Mostaru gdje je voditelj nekih kolegija.

Dr. sc. *Vesna Skorupan Wolff* proučavat će aktualna pitanja iz područja pomorskoga imovinskog prava koja su od interesa za Republiku Hrvatsku, prvenstveno Konvenciju o ugovorima o međunarodnom prijevozu stvari u cijelosti ili djelomično morem (Roterdamska pravila).

Angažirat će se na daljnjem proučavanju njezinih odredbi i bit će na usluzi nadležnim tijelima u pogledu odlučivanja o pitanju treba li Republika Hrvatska pristupiti tom međunarodnom ugovoru. Zajedno s dr. sc. Adrianom Vincencom Padovan, dr. Skorupan Wolff nastavit će se baviti sustavnim proučavanjem materije vađenja i uklanjanja podrtina i potonulih stvari. Na snagu je stupio Zakon o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika koji donosi novo pravno uređenje ove materije. Autorice će biti angažirane na tumačenja novih odredbi i potrebnoj podršci nadležnim tijelima u svezi primjene zakona u praksi.

Dr. sc. *Vesna Skorupan Wolff* proučavat će ugovorne odnose iz materije zakupa broda. Posebnu pažnju posvetiti će proučavanju sudske prakse u tom području. Područje užeg interesa dr. sc. Skorupan Wolff je i sustavno praćenje, proučavanje i prikazivanje sudske prakse domaćih i inozemnih sudova, pa će u svom radu i slijedeće godine odgovarajuću pažnju posvećivati tom važnom pravnom izvoru pomorskog prava.

Na međunarodnom znanstvenom skupu koji će se u organizaciji Pomorskog fakulteta u Splitu u travnju 2014. održati u Splitu izlagat će o noveli Pomorskog zakonika.

Dr. sc. *Božena Bulum* nastavit će pratiti i proučavati pravo Europske unije na području pomorskog prometa, tj. pravne instrumente sekundarnog prava Europske unije (uredbe, direktive, odluke, preporuke, mišljenja) te soft law-a (smjernice, priopćenja) kojima se reguliraju pomorskopravni odnosi. Riječ je o aktualnim temama, posebice s obzirom na članstvo Republike Hrvatske Europskoj uniji. Na razini Europske unije ponovno se aktualizira pitanja pravnog uređenja poslovanja morskih luka i pružanja lučkih usluga pa će osobita pozornost biti posvećena izučavanju tih dijelova pravne stečevine Europske unije, rezultati istraživanja planiraju se objaviti na znanstvenim skupovima Pomorskog fakulteta u Splitu te Prometnog fakulteta u Zagrebu.

Dr. sc. *Bulum* bavit će se proučavanjem i drugih međunarodnih instrumenata iz područja pomorskog prava, osobito međunarodnih pravnih instrumenata Međunarodne pomorske organizacije (IMO) i Međunarodnog pomorskog odbora (CMI) te praćenjem i proučavanjem domaće i strane sudske i arbitražne prakse, s naglaskom na sudsku praksu europskih sudova.

Dr. sc. *Marina Vokić Žužul* nastavit će proučavati pitanja iz područja međunarodnog prava mora koja su od važnosti za Republiku Hrvatsku i zaštitu njezinih najvažnijih razvojnih resursa – mora, obale i otoka. U području njezinoga užeg interesa i nadalje će biti problemi razgraničenja između država čije obale leže sučelice ili međusobno graniče, posebice otvorena pitanja vezana uz konačno definiranje morskih granica naše države sa Slovenijom, Crnom Gorom te Bosnom i Hercegovinom. Osim što će i ubuduće sustavno pratiti međunarodnu sudsku i arbitražnu praksu o morskim razgraničenjima, dr. sc. *Marina Vokić Žužul* posebnu pozornost posvetit će programu Europske komisije o boljem upravljanju Sredozemnim morem i strategiji plavi rast kojom se nastoji pokrenuti održivi gospodarski rast i zapošljavanje u djelatnostima vezanim uz more.

Dr. sc. *Adriana Vincenca Padovan* nastavit će pratiti i proučavati pomorskopravne institute pomorskog osiguranja, spašavanja, zajedničkih havarija i uklanjanja podrtina u hrvatskom pravu, komparativnim pravnim sustavima, autonomnom pomorskom pravu te u međunarodnom pomorskom pravu. Detaljnije će se baviti i problematikom odgovornosti luka nautičkog turizma. U okviru navedenih područja interesa analizirat će pozitivne domaće propise i mogućnosti njihova osuvremenjivanja i usklađivanja s pretežitom međunarodnom pomorskopravnom praksom. Sustavno će pratiti i analizirati međunarodne pravne instrumente iz područja pomorskog prava, osobito Međunarodne pomorske organizacije (IMO) te institucija Europske unije kao i relevantnu sudsku i arbitražnu praksu domaćih i inozemnih sudova. Kao delegat Hrvatskog

društva za pomorsko pravo sudjelovat će u radu Međunarodnog pomorskog odbora (CMI) na reviziji York–antwerpenskih pravila o zajedničkim havarijama, u vezi čega se planira službeno putovanje na konferenciju CMI–a u Hamburgu u lipnju 2014. Nadalje, dr. Padovan će sudjelovati s referatima na međunarodnim znanstvenim konferencijama: 6th International Maritime Science Conference u Solinu, u travnju 2014., te XXI. simpozij »Teorija i praksa brodogradnje – in memoriam prof. Leopold Sorta« u Baškoj na Krku, u listopadu 2014. Rezultate navedenih istraživanja dr. sc. Padovan planira objaviti u 4 znanstvena članka. Angažirat će se na organizaciji tradicionalnog znanstvenog skupa Jadranskog zavoda te će na njemu sudjelovati s referatom. Sudjelovat će s prezentacijom na Europskom danu pomorstva koji organizira Slovensko društvo za pomorsko pravo u svibnju 2014., u Portorožu. Nastavit će suradnju s katedrom za Pomorsko i općeprometno pravo Pravnog fakulteta u Zagrebu gdje povremeno sudjeluje kao gost predavač na vježbama iz predmeta Pomorsko i općeprometno pravo. Predavat će kao gost predavač u sklopu programa poslijediplomskog magistarskog studija Međunarodnog instituta za pomorsko pravo IMO–a na Malti.

Ivana Oršulić će u narednoj godini raditi na pisanju doktorske disertacije koja je rezultat kontinuiranog izučavanja teme prijevoznih isprava u pravnim poslovima prijevoza stvari morem i instrumenata kojima se prijevozne isprave uređuju u međunarodnoj trgovačkoj i bankarskoj praksi. Rad će biti prijavljen pod naslovom Pravni aspekti uporabe elektroničkih prijevoznih isprava u prijevozu robe morem.

S kolegicom dr. Bulum, nastavit će proučavati pravo Europske unije na području pomorskog prometa, te će stoga pratiti i proučavati relevantnu domaću i stranu sudsku i arbitražnu praksu, naročito sudsku praksu europskih sudova.

Knjižnica

Nastavlja se revizija fonda koja, iz objektivnih razloga, nije mogla biti dovršena u prethodnoj godini.

U skladu s financijskim mogućnostima nabavljat će se publikacije.

Kontinuirano se radi na stručnoj, selektivnoj, obradi članaka, te ažuriranju online kataloga i web stranica knjižnice. Planira se i nastavak suradnje na portalu Hrčak, u bazama EBSCO (vezano uz časopis »Poredbeno pomorsko pravo"), a posebno i suradnja u Akademijinom projektu DIZBI.

Knjižnica je krajem 2013. započela skeniranje starih brojeva časopisa Poredbeno pomorsko pravo što bi bilo korisno dovršiti slijedeće godine i postaviti na Internet.

Korištenje elektroničkih izvora ovisit će o uspješnosti nacionalnog Centra za online baze podataka, te dostupnosti ostalih izvora do kojih ćemo moći doći korištenjem povremenih promotivnih akcija izdavača baza podataka i međuknjižničnom suradnjom sa srodnim fakultetima i institutima.

Rad s korisnicima će i dalje, tijekom obimne revizije, biti usmjeren uglavnom na potrebe Zavoda, odnosno na najnužnije zahtjeve vanjskih stručnih suradnika.

U planu je sudjelovanje na manifestacijama koje promoviraju knjigu i znanstveni pristup znanju u domeni knjižničarstva.

Knjižnica će se nastojati uključiti u realizaciju mogućih novih projekata Zavoda.

Nakladnička djelatnost

U planu je e objavljivanje broja 168, god. 53 časopisa »Poredbeno pomorsko pravo – Comparative Maritime Law«. Časopis objavljuje znanstvene i stručne radove iz područja pomorskog i transportnog prava, prava osiguranja i međunarodnog prava mora. Nadalje, uz originalne tekstove pomorskih i transportnih konvencija te dugih međunarodnih unifikacijskih instrumenata, objavljuju se njihovi stručni prijevodi, zatim prikazi domaćih i stranih sudskih i arbitražnih odluka, izvješća sa znanstvenih i stručnih skupova te prikazi novoobjavljenih knjiga iz relevantnih područja.

Glavni i odgovorni urednik časopisa je akademik Davorin Rudolf, zamjenica glavnog urednika je prof. dr. sc. Dorotea Ćorić, a tehnička urednica je Vlatka Živojnović.

Ostalo

U listopadu 2014. godine planira se održavanje tradicionalnoga znanstvenog skupa Jadranskog zavoda pod nazivom »Pomorsko pravo i pravo mora : interesi Republike Hrvatske«.

Nadalje, planira se sudjelovanje i na drugim znanstvenim i stručnim skupovima, savjetovanjima i okruglim stolovima iz područja pomorskog prava, prava mora, međunarodnog prava te knjižničarstva, izdavaštva i upravljanja informacijama.

Nastavit će se suradnja sa srodnim znanstvenim institutima, fakultetima i stručnim tijelima u zemlji i inozemstvu.

Po potrebi, sudjelovat ćemo u pripremama prijedloga za ratifikaciju pojedinih pravnih instrumenata donesenih od strane međunarodnih pomorskih organizacija te pružati stručna mišljenja i savjete nadležnim tijelima i institucijama glede donošenja novih zakonskih propisa odnosno izmjena i dopuna postojećih.

Djelatnici Zavoda aktivni su članovi Instituta za međunarodno pravo (V. Đ. Degan); Hrvatskoga društva za pomorsko pravo (V. Đ. Degan, V. Skorupan Wolff, M. Vokić Žužul, B. Bulum, A. V. Padovan, I. Oršulić); Američkoga društva za međunarodno pravo – American Society of International Law (V. Đ. Degan); Francuskoga društva za međunarodno pravo – Société française pour le droit international (V. Đ. Degan); Hrvatskoga knjižničarskog društva i Hrvatskoga informacijskog i dokumentacijskog društva (M. Vujasinović).

ZAVOD ZA IMUNOLOGIJU I GENETIKU TUMORA

Planira se započeti istraživanje mutacija u genu *BRAF* kao prediktivnog biljege za odgovor na liječenje inhibitorima BRAF kinaze u bolesnika s metastatskim melanomom. U 2014. godini planira se uhodati i standardizirati metodu otkrivanja mutacija u genu *BRAF* u patohistološkim uzorcima tkiva uklopljenim u parafin. Standardizirati će se postupak izdvajanja DNA iz parafinskih kocaka što je zahtjevan postupak zbog oštećenja DNA prilikom uklapanja tkiva u parafin. Također će se uhodati i standardizirati metoda otkrivanja mutacija u genu *BRAF* koja se temelji na kvantitativnoj lančanoj reakciji polimerazom u stvarnom vremenu (real-time PCR). Nakon što se uhoda metodu u 2014. godini planira se i analizirati prvih nekoliko uzoraka tkiva melanoma od bolesnika s metastatskim melanomom.

U 2014. godini će se nastaviti i dalje razvijati ranija istraživanja cirkulirajućih tumorskih

stanica u bolesnika sa solidnim tumorima, s naglaskom na biljeg citokeratin-20 u bolesnika s kolorektalnim rakom i biljeg tirozinazu u bolesnika s melanomom. Pri ovim istraživanjima koristiti će se metoda kvantitativne lančane reakcije polimerazom u stvarnom vremenu (real-time PCR) za koju je u 2013. pokazano u Zavodu da ima prednosti u odnosu na standardnu metodu lančane reakcije polimerazom koja je ranije korištena za istraživanje cirkulirajućih tumorskih stanica. U 2014. godini planira se nastaviti istraživanje mogućeg utjecaja imunološke reakcije na prisutnost cirkulirajućih melanomskih stanica u bolesnika s melanomom koje je započelo u 2013. godini. Ovo se istraživanje temelji na novoj hipotezi kojom se pokušavaju objasniti neki ranije opaženi fenomeni u istraživanju cirkulirajućih melanomskih stanica (nemogućnost detekcije cirkulirajućih melanomskih stanica u dijela bolesnika s melanomom koji imaju klinički potvrđene udaljene metastaze). Osim znanstvenog doprinosa rezultati ovog istraživanja mogu imati i izravnu primjenu u liječenju bolesnika s melanomom.

U 2014. godini nastaviti će se istraživanja novog monoklonskog protutijela za liječenje bolesnika oboljelih od kronične limfocitne leukemije. Istraživat će se potpuno humano monoklonsko protutijelo koje je razvijeno tijekom posljedoktorskog usavršavanja dr. sc. Ivana Šamiće u Laboratoriju za tehnologiju protutijela, pri američkom Nacionalnom institutu za rak (NCI) u sklopu Nacionalnih instituta za zdravlje (NIH) pod vodstvom dr. sc. Christoph Radera. Plan je u 2014. godini nastaviti sa skupljanjem uzoraka krvnih stanica bolesnika s kroničnom limfocitnom leukemijom koje je započelo u 2013. godini.

ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE KOROZIJE I DESALINACIJU – DUBROVNIK

Organizacija jedinice

Znanstvenoistraživačka djelatnost Zavoda odvija se u okviru istraživanja i zaštite Jadranskog mora, a obuhvaća zasad dvije znanstvene discipline:

1. korozija i zaštita materijala od utjecaja morske vode i klime i
 2. desalinacija morske vode i slanih voda
- i jedinstvena je ustanova takve vrste u Hrvatskoj.

U Zavodu su u stalnom radnom odnosu četiri djelatnika: znanstveni suradnik, dr. sc. Franjo Ivušić, dipl. inž., stručni suradnik mr. sc. Jure Ivić dipl. inž. administrator i spremačica.

Znanstvena voditeljica Zavoda je prof. dr. sc. Olga Šarc–Lahodny, dipl. inž. članica suradnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (trajno zvanje), koja je ujedno i znanstvena voditeljica problematike iz područja korozije i zaštite materijala od utjecaja morske vode i klime. Upravitelj je mr. sc. Jure Ivić, dipl. inž., stručni suradnik.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Rad na području istraživanja korozije i zaštite metala od korozije

Nastavlja se rad na istraživanju mehanizama kemijskih procesa korozije i zaštite metala na granici čvrsta/tekuća faza, u morskoj vodi i drugim prirodnim vodama. Ispituje se utjecaj sastava vode, sadržaj naročito agresivnog agensa, klorida, utjecaj sadržaja kisika, temperature, pH, u protočnim i stacionarnim uvjetima, te sadržaj mikrobio organizama, planktona i drugih vrsta.

Ispituje se mehanizam djelovanja ekoloških korozivskih inhibitora, neotrovnih tvari, njihova učinkovitost u smanjenju brzine korozivskih procesa. Ispitat će se djelovanje nekih inhibitora na opću koroziju ugljičnog čelika, te na lokaliziranu koroziju, rupičastog tipa, legiranih čelika u prirodnoj morskoj vodi u dubrovačkom akvatoriju, te radi usporedbe u sintetskoj morskoj vodi i otopinama različitih koncentracija klorida. Slanost u južnom Jadranu je prosječno 3,5%, natrijeva klorida (ovisno o temperaturi), dok je na pr. u Baltičkom moru 1,8%. Ta je razlika od znatnog interesa u primjeni konstrukcijskog materijala, metala i legura na primjer u morskom transportu i drugim morskim tehnologijama.

Istraživanja ekoloških inhibitora se provode u okviru Projekta Hrvatske zaklade za znanost: pod nazivom »Ekološki prihvatljiva zaštita metalnih konstrukcija izloženih agresivnom djelovanju mora«, odobrenog izvođačima: Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu i Zavodu za istraživanje korozije i desalinaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku.

Rad na području desalinacije

Nastavlja se rad istraživanja desalinacije slanih i slankastih voda, koji zahtijeva stalno usklađivanje s međunarodnim i nacionalnim propisima za dobivanje pitke vode, obzirom na raznovrsne postupke pročišćavanja: ultrafiltraciju, nanofiltraciju, te reverznoosmotsku i membransku separaciju.

Mr. sc. Jure Ivić, dipl. inž. nastaviti će rad na doktorskoj tezi radnog naslova: »Ultrafiltracija mora kao predobrada procesu desalinacije«, u okviru dokorskog studija Oceanologija na Prirodoslovno–matematičkom fakultetu u Zagrebu, pod mentorskim vodstvom prof. dr. sc. Ivana Mijatovića, sa Prehrambeno–biotehnološkog fakulteta u Zagrebu. Nakon dosad obavljenih eksperimentalnih ispitivanja, za daljnji rad i dobivanje konačnih rezultata, potreban je automatizirani bioreaktor sa pločastim ultrafiltracijskim membranama, te mr. sc. J. Ivić nastoji naći financijska sredstva za nabavu tog aparata. Potrebne biološke analize obaviti će u Institutu za priobalje u Dubrovniku.

Izdavačka djelatnost

Rezultati istraživanja bit će objavljeni u odgovarajućim časopisima.

Ostale djelatnosti

Nastavlja se suradnja sa znanstvenim i stručnim ustanovama u zemlji i inozemstvu, sa Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu, Zavodom za tehničke i otpadne vode Prehrambeno–biotehnološkog fakulteta u Zagrebu, Fakultetom strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, Sveučilištem u Dubrovniku, Rijeci, te rad u okviru Znanstvenog vijeća za pomorstvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

ZAVOD ZA KLINIČKU I TRANSPLANTACIJSKU IMUNOLOGIJU I MOLEKULARNU MEDICINU – RIJEKA

Zavod za kliničku i transplantacijsku imunologiju i molekularnu medicinu u Rijeci utemeljen je Odlukom Predsjedništva HAZU od 25. rujna 2013. Osnovan je u suradnji sa Sveučilištem u Rijeci, Primorsko–goranskom županijom i Gradom Rijeka. Odlukom Predsjedništva od 25.09. 2013. za Voditelja Zavoda imenovan je akademik *Daniel Rukavina*. Prostori Zavoda nalaze se u novom Kampusu Sveučilišta u Rijeci, u neposrednom susjedstvu Kliničkoga bolničkog centra.

Prema Ugovoru djelatnost Zavoda obuhvaća koordinaciju i poticanje interdisciplinarnu suradnje temeljnih i kliničkih medicinskih znanosti i osmišljavanje zajedničkih projekata i općenito unapređivanje kliničkih istraživanja. U istraživačkom radu Zavod će najuže surađivati s Medicinskim fakultetom i KBC Rijeka, koji će pružiti infrastrukturnu podlogu za istraživački rad. Osim toga, Zavod će ujediniti istraživački potencijal članova riječke znanstvene zajednice, koji su izabrani u Akademijina tijela i odbore Razreda za medicinske znanosti.

Tijekom 2014. godine Zavod će raditi na organizacijskoj strukturi, osnovati će se Vijeće Zavoda i radne grupe, u suradnji s riječkim Sveučilištem i KBC Rijeka, s ciljem osmisliti aktivnosti koje će Zavod poticati i koordinirati. Putem Zavoda osigurat će se i doprinos HAZU i Razreda za medicinske znanosti razvoju vrhunske kliničke medicine u Rijeci. U 2014. Zavod namjerava održati niz znanstvenih sastanaka, tribina i predavanja u područjima djelovanja Zavoda (personalizirana medicina, pretilost, dijabetes, imunost na virusne infekcije i drugo). U istraživačkom radu nastaviti će istraživanja imunoloških mehanizama u normalnoj i patološkim trudnoćama. Posebno će se fokusirati na uloge granulizina kao snažne citotoksičke molekule (granulizin 9 kDa), kao i na ulogu molekule od 15 kDa koja djeluje imunoregulacijski i kao snažni alarmin.

ZAVOD ZA LINGVISTIČKA ISTRAŽIVANJA

Rječnik hrvatskoga književnog jezika od preporoda do I. G. Kovačića, sv. 13–16

U 2014. nastaviti će se rad na pripremi i završetku četrnaestoga sveska (*spužvica – švrljuga*) Benešićeva Rječnika hrvatskoga književnog jezika od preporoda do I. G. Kovačića koji je, nakon višegodišnjeg zastoja, nastavljen sa 13. sveskom. Voditelj projekta je akademik Milan Moguš. Svezak će prema utvrđenim smjernicama prirediti suradnice projekta dr. Anja Nikolić–Hoyt (*stas – struktura*), Ivana Filipović Petrović, prof. (*šablona – škrljak*) i Bojana Marković, prof. (*škrljačić – švrljuga*). Suradnik na projektu dr. Alemko Gluhak priredit će svu potrebnu građu za oblike koji znatno olakšavaju i ubrzavaju rad na završnoj obradi svake natuknice do završetka obrade cjelokupnoga Benešićeva Rječnika.

Rukopis četrnaestoga sveska bit će prijavljen na natječaj Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske za novčanu potporu znanstvene izdavačke djelatnosti za znanstvene knjige i visokoškolske udžbenike u 2014. godini. Uz rad na dovršavanju Benešićeva književnojezičnog rječnika, suradnici projekta sudjelovat će u radu znanstvenih skupova i objaviti članke u domaćim i stranim publikacijama.

U planu je i objavljivanje radova i/ili sudjelovanje na znanstvenim skupovima svih suradnika projekta, a vezano uz problematiku izrade novih svezaka Benešićeva rječnika. U tijeku je i izrada jedne doktorske disertacije.

Voditelj je projekta akademik Milan Moguš, a suradnice su dr. Anja Nikolić–Hoyt, Ivana Filipović Petrović, prof., dr. Alemko Gluhak te znanstvena novakinja Bojana Marković, prof..

Istraživanje hrvatskih dijalekata

Voditeljica projekta je dr. sc. Jela Maresić, a suradnice na projektu su znanstvene novakinje dr. sc. Martina Bašić, Marina Valenčić, prof. i Bojana Marković, prof.

U 2014. godini nastavit će se terensko prikupljanje i obrada dijalektološke građe. Pripremat će se za tisak dijalektni rječnici. Voditeljica projekta bavit će se metodološkim i teorijskim pitanjima izrade višedijalektnoga rječnika. Dr. sc. Martina Bašić na temelju prethodnih istraživanja i materijala iz doktorske disertacije planira objaviti monografiju o crikveničkome govoru. Znanstvena novakinja Bojana Marković, prof. završiti će doktorsku disertaciju te se početkom 2014. očekuje njezina obrana. Marina Valenčić, prof. nastavit će rad na istraživanju govora istočnoga dijela Gorskoga kotara te na svojoj doktorskoj disertaciji.

Rezultati istraživanja prezentirat će se na inozemnim i domaćim znanstvenim skupovima te u znanstvenim časopisima.

Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ELA)

U projektu Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ELA) surađuje više istaknutih dijalektologa iz Hrvatske i inozemstva, članovi su hrvatskoga povjerenstva: dr. Dunja Brozović Rončević, dr. Anita Celinčić, dr. Boris Kuzmić, dr. Mijo Lončarić, dr. Mira Menac–Mihalić, dr. Vesna Zečević. Voditelj je projekta Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ELA) akademik Petar Šimunović.

U 2014. godini prikupljat će se, ispisivati i interpretirati hrvatska građa te će se izrađivati karte za knjige OLA i ELA. Hrvatsko povjerenstvo sudjelovat će u međunarodnom radnom zasjedanju OLA i na međunarodnom zasjedanju ELA.

Hrvatska frazeologija

Voditeljica projekta Antica Menac, stalne suradnice Željka Fink Arsovski i Anita Hrnjak, vanjski suradnici Radomir Venturin i Irina Mironova Blažina.

U 2014. godini bit će priveden kraju rad na nekoliko knjiga. Nastavit će se i završiti rad na Novom hrvatskom frazeološkom rječniku (autori Antica Menac, Željka Fink Arsovski, Radomir Venturin). Nakon što je prošle godine završen Ukrajinsko–hrvatski rječnik (autorica Antica Menac), u 2014. godini će se nastaviti i završiti rad na Hrvatsko–ukrajinskom rječniku (autorica Antica Menac).

Nastavit će se i završiti rad na Hrvatsko–romansko–germanskom rječniku poredbenih frazema (Željka Fink Arsovski i suradnici). Završit će se rad na Rječniku frazeologije splitskoga

talijanskog govora (autorice Antica Menac i Mira Menac–Mihalić). Suradnica projekta Anita Hrnjak završit će doktorsku disertaciju na frazeološku temu.

Suradnici projekta objavljuvat će svoje radove u znanstvenim časopisima i nastupati na znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu.

Strukturiranje semantičkih mreža u funkciji izrade tezaurusa hrvatskoga jezika

Planira se da će se u 2014. godini, premda potpora MZOS–a završava 31. prosinca 2013., nastaviti s pripremom za objavljivanje mrežnoga izdanja somatskoga tezaurusa hrvatskoga jezika. Voditelj je projekta dr. Anja Nikolić–Hoyt, a suradnice su prof. dr. Maja Bratanić, mr. Irena Kolbas i Ines Kotarac, prof. U svojstvu računalnoga eksperta na projektu surađuje i Karlo Schubert.

Oblici hrvatskoga književnoga jezika

Voditelj projekta je akademik Stjepan Babić, a vanjski suradnik dr. sc. Mario Grčević.

Tijekom 2014. godine na projektu će se nastaviti s istraživanjem oblika hrvatskoga književnog jezika.

ZAVOD ZA ORNITOLOGIJU

Zavod za ornitologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnost će tijekom 2014. godine provoditi znanstvenu, stručnu, izdavačku i obrazovnu djelatnost te djelatnost zaštite prirode. Na provođenju ovih djelatnosti radit će: zamjenik voditelja – upraviteljica dr. sc. Jelena Kralj, znanstvena suradnica, dr. sc. Goran Sušić, znanstveni suradnik, dr. sc. Vesna Tutiš, viša stručna suradnica, dr. sc. Davor Čiković, viši stručni suradnik, dipl. ing. Sanja Barišić, znanstvena novakinja i dr. sc. Jasmina Mužinić, viša znanstvena suradnica, prema sljedećim individualnim planovima rada:

Dr. sc. *Goran Sušić* nastavit će provoditi projekt »Istraživanje i zaštita bjeloglavog supa (*Gyps fulvus*) u Hrvatskoj«. Nastavit će voditi dugoročni program njihove zaštite, kao i započeti provedbu mjera za pripremu njihova povratka na Velebit, s kojeg su lokalno izumrli prije 20 godina. U okviru tog programa provodit će terenska istraživanja na otocima Kvarnera (Krku, Prviću, Cresu i Plavniku, kao i na Pagu) nekoliko puta tijekom sezone gniježđenja. Posebno će intenzivna istraživanja biti tijekom svibnja, kad se u svrhu utvrđivanja populacijske dinamike (porast, pad ili stabilnost brojnosti tijekom višegodišnjeg razdoblja) kontinuirano obilaze sva gnijezda (apsolutni cenzus) na svim kolonijama na Kvarneru. Nastavit će s prstenovanjem mladih bjeloglavih supova na otocima u Kvarneru, u svrhu individualnog prepoznavanja supova i mogućnosti praćenja njihovih kretanja te sociobioloških odnosa (intraspecijska kompeticija, uspostava hijerarhije prilikom prehrane itd.). Nastavit će istraživanja s ciljem utvrđivanja čimbenika koji uzrokuju emigraciju subadultnog dijela populacije iz područja cjelogodišnjeg obitavanja adultnog dijela populacije kao i istraživanja za utvrđivanje puteva i dinamike redovite selidbe, odnosno disperzijskih kretanja supova izvan područja stalnog obitavanja (home range–a). U tu će svrhu provoditi analizu podataka prikupljenih praćenjem signala dvaju supova obilježenih satelitskim odašiljačima. Jedan sup obilježen je 2009. godine i već je odras-

la (adultna) ptica, a drugi je star dvije godine i odašiljač nosi od 2013. Započet ću pripreme za ponovno naseljavanje izumrlih vrsta strvinara u Hrvatskoj, odnosno na Velebitu i Kvarneru: supa starješine (*Aegypius monachus*), crkavice (*Neophron percnopterus*) i kostoberine (*Gypaetus barbatus*). Vodit će dva programa važna za zaštitu i istraživanje populacije bjeloglavog supa na kvarnerskim otocima: program »Oporavilišta«, tj. stalnog prihvatilišta za ozlijeđene ili iscrpljene supove, koje služi kao oporavilište, ali i volijera za izučavanje etologije vrste »ex situ« i program »Hranilišta«, uz pomoć kojeg će se, dodavanjem hrane u kritičnim razdobljima godine, nastojati smanjiti mortalitet mladih supova, ali i povećati uspješnost gniježdenja odraslih. U 2014. godini nastojat će pokrenuti hranilište na Velebitu (gdje je 2013. osnovano oporavilište), kako bi se znanstvena i zaštitarska pažnja mogla više posvetiti ovom dijelu posljednje hrvatske populacije bjeloglavog supa.

Nastavit će s provedbom faunističkih i zoogeografskih istraživanja cjelokupne ornitofaune Kvarnera s težištem na istraživanjima gnijezdećeg i negnijezdećeg segmenta zajednice ptica Kvarnera, Velebita i Paga s težištem na istraživanja u SPA Kvarnerski otoci, SPA Velebit i SPA Gorski kotar, Primorje i sjeverna Lika. Pri tome će posebnu pažnju posvetiti pticama grabljivicama (*Falconiformes*).

U suradnji s kolegama iz Bosne i Hercegovine te Srbije sudjelovat će u programu reintrodukcije bjeloglavih supova u Bosnu i Hercegovinu. Program reintrodukcije potrebno je pratiti u hrvatskom graničnom području te će u tu svrhu nastojati pokrenuti hranilište za supove u južnoj Dalmaciji.

Sudjelovat ću u realizaciji obrazovnih i drugih programa u vezi zaštite bjeloglavih supova kroz programe Centra za zaštitu ptica grabljivica iz Senja.

Dr. sc. *Jelena Kralj* će tijekom 2014. godine nastaviti istraživanje izbora staništa i biologije gniježdenja crnoglave strnadice u srednjoj Dalmaciji. Dovršit će istraživanje morfologije primorske bjeloguze (*Oenanthe hispanica*) i objaviti rezultate istraživanja.

Nastavit će istraživanje gnijezdeće ornitofaune značajnog krajolika Klek započeta 2013. godine te istraživanja i rad na praćenju populacija više vrsta ptica u važnim područjima za ptiće Ekološke mreže RH.

U sklopu projekta »Istraživanje selidbenih sustava ptica u Hrvatskoj« obrađivat će nalaze prstenovanih ptica te u vezi s tim surađivat s ostalim europskim prstenovačkim centralama i Europskom unijom za znanstveno prstenovanje ptica (EURING). Nastavit će koordinirati projekte označavanja ptica prstenima u boji koji se provode u Hrvatskoj, među kojima su projekt označavanja mladih galebova klaukavca (*Larus cachinnans michahellis*), riječnih galebova (*Larus ridibundus*), crvenokljunih labudova (*Cygnus olor*), žličarki (*Platalea leucorodia*), crvenokljunih čigri (*Sterna hirundo*) i morskih vranaca (*Phalacrocorax aristotelis*). Nastavit će istraživanje gnijezdeće populacije galebova klaukavca koja će u 2014. godini uključiti istraživanje genske raznolikosti unutar hrvatske populacije.

Nastavit će s koordinacijom rada Hrvatske komisije za rijetke vrste. Kao predstavnik Hrvatske u znanstvenom tijelu Bonske konvencije sudjelovat će u aktivnostima tog tijela i njegovih dviju grupa: radne grupe za selidbene sustave ptica i radne grupe za kopnene ptice Euroazije i Afrike.

Kao član uređivačkog odbora nastavit će obavljati poslove uredništva i recenzije slovenskog ornitološkog časopisa »Acrocephalus«.

Dr. sc. *Vesna Tutiš* će tijekom 2014. godine nastaviti s provođenjem projekta »Istraživanje i zaštita jastrebače (*Strix uralensis*) u Hrvatskoj«. Cilj projekta je stjecanje temeljnih znanja o rasprostranjenosti, biologiji i ekologiji jastrebače u Hrvatskoj te oblikovanje programa monitoringa i mjera za djelotvornu zaštitu hrvatske populacije ove vrste. U sklopu ovog projekta u

2014. godini nastaviti će s istraživanjima biologije gniježđenja jastrebače na području Gorskog kotara istraživanja individualnog razlikovanja jedinki na temelju analize sonograma snimljenog glasanja te istraživanja vezana uz doradu metode zvukovnog vaba za monitoring populacija ove vrste na nacionalnoj razini. U suradnji s Javnom ustanovom »Nacionalni park Plitvička jezera« nastaviti će s provođenjem programa monitoringa populacije jastrebače u bukovo–jelovim šumama na području Plitvičkih jezera.

Nastavit će istraživanje izbora staništa i biologije gniježđenja crnoglave strnadice (*Emberiza melanocephala*) u srednjoj Dalmaciji. To je vrsta čija je ekologija i biologija još uvijek relativno slabo poznata. Areal crnoglave strnadice obuhvaća pretežito područje jugoistočne Europe i Bliskog istoka, a Hrvatska se nalazi na zapadnom rubu područja rasprostranjenosti ove vrste.

Nastavit će s provođenjem projekta »Istraživanje brojnosti i rasprostranjenosti zlatovrane (*Coracias garrulus*) na području Ravnih kotara«. Projekt je započet 2011. godine i prvo je ciljano istraživanje gnijezdeće populacije ove kritično ugrožene gnjezdarice u Hrvatskoj. U 2014. godini nastaviti će projekt postavljanja kućica za gniježđenje zlatovrane na području Ravnih kotara. Projektom će se nastojati osigurati dovoljno gnijezdećih pozicija za zlatovranu i tako eliminirati jedan od mogućih faktora ugroženosti ove vrste. Praćenjem parova u kućicama za gniježđenje olakšat će se istraživanje biologije gniježđenja te ishrane zlatovrane na ovom području. Nastavit će istraživanja ornitofuane značajnog krajolika Klek započeta 2013. godine te istraživanja i rad na praćenju populacija više vrsta ptica u važnim područjima za ptice Ekološke mreže RH.

U sklopu projekta »Istraživanje selidbenih sustava ptica u Hrvatskoj« koordinirat će prstenovanje ptica u zaštićenim područjima kao i prstenovanje ugroženih kolonijalnih vrsta. Sudjelovat će u izradi priručnika za prstenovače te u pripremi internetske stranice s temama selidba ptica i prstenovanje ptica u Hrvatskoj.

Dr. sc. *Davor Ćiković* u 2014. planira nastaviti istraživanje ekologije crnoglave strnadice na kultiviranim površinama srednjodalmatinskog zaleđa. Bit će to četvrta gnijezdeća sezona istraživanja ekologije kojem je za cilj istražiti nove činjenice o izboru staništa i korištenju prostora, reproduktivnoj biologiji i široj ekologiji ove relativno slabo istražene vrste. U 2014. godini ptice će biti označene geolokatorima čime će započeti istraživanje cjelokupnog selidbenog puta ptica iz istraživane populacije. Nastavit će istraživanja i rad na praćenju populacija više vrsta ptica u važnim područjima za ptice Ekološke mreže RH. U 2014. godini D. Ćiković planira objaviti tri rada.

U sklopu projekta »Istraživanje selidbenih sustava ptica u Hrvatskoj« nastaviti će koordinirati rad prstenovača i obrađivati podatke o prstenovanim pticama. Nastavit će s pripremom priručnika za prstenovače kojim će se urediti volonterski rad suradnika na projektu prstenovanja te će organizirati poduku i ispit za nove prstenovače. Tijekom 2014. godine planira nastaviti proces uvođenja računalnog alata namijenjenog arhiviranju i obradi rezultata prstenovanja koji je u izradi uz potporu Europske unije za znanstveno prstenovanje ptica (EURING) i norveške prstenovačke centrale. U sklopu ovog projekta planira provoditi praktičnu obuku prstenovača na prstenovačkim kampovima na Vranskom jezeru kod Pakoštana te na Savici u Zagrebu.

Oblavljat će poslove nužne za održavanje zbirke ptičjih svlakova, jaja, skeleta i perja.

Dipl. ing. *Sanja Barišić* položiti će preostale ispite na poslijediplomskom studiju biološkog odsjeka Prirodoslovno–matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Nastavit će provođenje istraživanja ekologije i gnijezdeće biologije crnoglave strnadice na kultiviranim staništima srednjodalmatinskog zaleđa (okolica Pirovca) u cilju izrade doktorske disertacije. Pod vodstvom Dr. Herberta Hoi–a, mentora za izradu doktorske disertacije, na Ins-

titutu Konrad Lorenz u Beču provest će laboratorijsku obradu uzoraka krvi te analizu ostalih podataka prikupljenih tijekom terenskih istraživanja.

Nastavit će istraživanja populacije zlatovrane na području Ravnih kotara, jedinom poznatom gnjezdilištu ove vrste u Hrvatskoj.

U 2014. nastaviti će surađivati na projektu »Istraživanje i zaštita jastrebače u Hrvatskoj«. U sklopu ovog projekta provodit će se istraživanja biologije gniježđenja jastrebače na području Gorskog kotara, istraživanja individualnog razlikovanja jedinki na temelju analize sonograma snimljenog glasanja te istraživanja vezana uz doradu metode zvukovnog vaba za monitoring populacija ove vrste na nacionalnoj razini.

Nastavit će istraživanja i rad na praćenju populacija više vrsta ptica u važnim područjima za ptice Ekološke mreže RH.

U sklopu projekta »Istraživanja selidbenih sustava ptica« S. Barišić će sudjelovati u organizaciji prstenovanja metalnim prstenima, obradi podataka za izvještaje o prstenovanju, u izradi Biltena za prstenovače te u pripremi internetske stranice s temama selidba ptica i prstenovanje ptica u Hrvatskoj. Sudjelovat će u pripremi priručnika za prstenovače te u organiziranju poduke i ispita za nove prstenovače. Sudjelovat će u procesu uvođenja računalnog alata namijenjenog arhiviranju i obradi rezultata prstenovanja koji je u izradi uz potporu EURINGA. U sklopu ovog projekta planira sudjelovati u prstenovanju ptica na prstenovačkoj stanici na Vranskom jezeru i na Savici u Zagrebu.

Obavljat će poslove vezane uz funkcioniranje biblioteke Zavoda za ornitologiju. Zaduženja će uključivati arhiviranje i posudbu časopisa te među knjižničnu razmjenu.

Izvedba gore izloženog plana rada Zavoda za ornitologiju za 2014. godinu provodit će se sredstvima koja se planiraju osigurati kroz znanstvene i stručne projekte financirane od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Državnog zavoda za zaštitu prirode te Javnih ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima.

Dr. sc. *Jasmina Mužinić* svoj rad u 2014. godini planira kroz zasebne projekte. U 2014. godini J. Mužinić nastaviti će poslove znanstvenog istraživanja i rada na ornitofauni u okviru konzervacijske biologije i ekologije. S tim u vezi radit će na zadacima vezanim uz populacije zavičajnih i stranih populacija u Hrvatskoj uključujući rijetke i zaštićene vrste te njihovu ugroženost od strane čovjeka, u okviru mogućih novih projekata i onih koji su u tijeku:

Rad na projektu »Zadarski arhipelag: ornitološka raznolikost kroz prostor i vrijeme« tijekom 2014. godine obuhvatit će terenska ornitološka istraživanja u razdoblju gniježđenja te proljetne i jesenske selidbe. Osobito će raditi na obradi i interpretaciji dosad sakupljenih ornitofaunističkih podataka za otoke Ist, Molat, Silba, Olib i Premuda te pripremi rukopisa, uz fotodokumentaciju.

Rad na projektu »Rajska ptica: od Magellana do Klovića i Romana« provodit će u suradnji s Arhivom za likovne umjetnosti naše Akademije. Istraživanja Klovićeva motiva za crtež rajске ptice u »Časoslovu Farnese« te motive Romana za njezin prikaz na tapiseriji iz 1540. provodit će u svjetlu ornitološkog i likovnog pristupa ovoj temi koja se odnosi na povijest prvih prepariranih rajskih ptice dopremljenih iz Indonezije u Europu. U okviru ove teme radit će na objavi jednog rada i jedne knjige uz detaljan prikaz biologije rajskih ptica.

Ostali predviđeni poslovi i zadaci odnose se na: izradu nekolicine rukopisa znanstvenih, stručnih i popularnih radova vezanih uz rodu, španjolskog vrapca i drugih vrsta ptica; rad u svojstvu članice »Povjerenstva za sprječavanje sudara zrakoplova i ptica« Ministarstva mora,

prometa i infrastrukture RH; rad u svojstvu članice Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Sekcija za biološku raznolikost; rad u svojstvu članice Odbora za zaštitu dobara od nacionalnog interesa Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti osnovanog 2013., recenziranje ornitoloških radova različitih međunarodnih ornitoloških časopisa; suradnju sa stranim stručnjacima, institutima i laboratorijima te rad na izvanrednim ornitološko-biološko-ekološkim problemima koji se tijekom 2014. mogu pokazati obveznim i prioritetnim.

ZAVOD ZA PALEONTOLOGIJU I GEOLOGIJU KVARTARA

Znanstveni rad Zavoda temelji se na kontinuiranim dugogodišnjim istraživanjima kvartara Hrvatske. Uz neophodna terenska istraživanja, stalni razvoj potpuno novih istraživačkih područja i metoda, omogućuje i nove spoznaje o Zemlji, tlu, živom i izumrlom svijetu, pojavi čovjeka, njegovih kultura, načinu opstanka i utjecaju na okoliš. Neophodna interdisciplinarnost istraživanja postiže se suradnjom s brojnim institucijama

Stupnjevi realizacije ovog Plana neposredno ovise o broju istraživača zaposlenih u Zavodu i novčanoj potpori, koja se do sada realizira kroz znanstvene projekte MZOS-a. Svakako je za napomenuti kako su u Zavodu ispražnjena dva radna mjesta, jedno odlaskom u mirovinu (dr. sc. V. Malez) i drugo otkazom (mr. sc. Lj. Pavičić), na koja nam nije bilo dozvoljeno zaposliti niti znanstvene novake angažirane na projektu MZOS-a, koji završava s 31. prosincem ove godine. Ukoliko se obustavi financiranje znanstvenih novaka, uz već postojeći nedostatak istraživačkog osoblja, naš Zavod zasigurno neće biti u mogućnosti realizirati većinu predviđenih istraživanja. Uz ovu kadrovsku problematiku, na naš znanstveno-istraživački rad neposredno utječe i financijska potpora, koju smo do sada ostvarivali u okviru znanstvenih projekata MZOS-a.

Laboratorijski rad nastavit će se obradom koštanih breča otapanjem matriksa u razrijeđenim kiselinama, mehaničkom ekstrakcijom fosilnog materijala njegovim inventiranjem i pripremom za znanstvenu obradu. Inventirat će se i pripremiti za znanstvenu obradu svi ostaci kralježnjaka sakupljeni 2013. godine terenskim istraživanjima Marlere. Nastavlja se i rad na kemijskoj zaštiti, preparaciji, stručnom fotografiranju i reviziji osteodontoloških ostataka mamuta i velikih sisavaca s raznih nalazišta, pohranjenih u paleontološkom fundusu Zavoda.

Tehničko-stručni rad se nastavlja digitalizacijom metrijskih obilježja kostiju i zuba planinskih svizaca sa 16 gornjopleistocensko-holocenskih lokaliteta i iz Komparativne zbruke Zavoda. Nastavlja se separacija i mjerenje mikromamalijskih fosila s različitih lokaliteta kao i mjerenje i inventarizacija fosila iz skupine gomfoterija (Gomphotheriidae) nađenih na nedavno otkrivenom lokalitetu Cebara kod Tomislavgrada (Hercegovina).

Očekuje se, u potpori i suradnji s domaćim i inozemnim suradnicima, provesti terenska istraživanja u ukupnom trajanju od oko 4 mjeseca. Nastavlja se sustavno iskapanje pleistocenskog paleolitičkog nalazišta na poluotoku Marlera u južnoj Istri, uz nastavak istraživanja špiljskih kvartarnih naslaga šireg prostora zapadne i južne Istre. Na Korčuli je predviđeno nastaviti ove godine započeto istraživanje špilje Žukovica i ograničena iskapanja Vele spile u Veloj Luci. U okviru terenskog istraživanja novog nalazišta gomfoterija (skupina Gomphotheriidae) na lokalitetu Cebara kod Tomislavgrada (Hercegovina) predviđeno je provesti detaljnije sni-

manje i uzorkovanje profila. Nastavlja se prospekcija i rekognosciranje špiljskih lokaliteta u obalnom pojasu otoka Šolte.

Temeljem započete suradnje sa slovenskim geolozima na istraživanju tragova pleistocenskih oledbi na području Medvednice, Hrvatskog Zagorja i graničnog područja Slovenije, očekuje se nastavak u vidu detaljnog sedimentološkog istraživanja i datiranja, što je predviđeno u prijavljenom prijedlogu istraživačkog projekta putem Prirodoslovno–matematičkog fakulteta. U okviru istog projekta, koji se odnosi na geološke dokaze paleoklimatskih promjena u zadnjih tri milijuna godina, predviđa se detaljno istraživanje glaciogenih, aluvijalnih, jezerskih i špiljskih sedimenata na području hrvatskih Dinarida i sjeverozapadne Hrvatske.

Nastavlja se suradnja s Ministarstvom zaštite prirode i okoliša RH i ostalim relevantnim institucijama na zaštiti geološke baštine. Krajem 2013. godine se očekuje se pozitivni ishod natječaja IPA, odnosno sredstva koja bi temeljem znanstvenih podloga, omogućila izradu detaljne stručne studije o uređenju i znanstveno–popularnoj prezentaciji špilje Vindije in situ, uz organizaciju dodatnih znanstvenih istraživanja koja bi se provela pri konzervaciji sedimentološkog stupa Vindije jedinstvenog u Europi.

Tijekom 2014. godine pripremat će se obilježavanje 60. obljetnice Zavoda, koje je planirano organizirati u prvom kvartalu 2015. godine, kao i organizacijske pripreme za 4. znanstveni skup Geologija kvartara u Hrvatskoj s međunarodnim sudjelovanjem, koji bi se u okviru rada Nacionalnog odbora INQUA–e, kojeg je sjedište našoj Akademiji odnosno našem Zavodu održao u Zagrebu. Planira se i održavanje znanstvene terenske radionice DIG – 2nd Workshop on Dinaric Glaciation: Early/Middle Pleistocene glaciations of NE Mediterranean – glacials and interglacials of Northern Dalmatia, u suorganizaciji INQUA–e, Zavoda i Prirodoslovno–matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Nastavlja se determinacija i paleontološka obrada mikromamalija, osobito arvikolida, s brojnih domaćih nalazišta. U suradnji s domaćim i inozemnim suradnicima i institucijama nastavlja se rad na zooarheološkoj obradi gornjopleistocenske faune iz Paleontološke kolekcije Šandalja II. Poboljšanim novim metodama se nastavlja precizna utvrđivanja apsolutne starosti fosilne faune Vindije, koja je uslijed stratigrafskih osobitosti nalazišta, još uvijek većim dijelom nerazjašnjena. Nastavlja se detaljna morfometrijska, taksonomska i tafonomska obrada svih fosilnih kralježnjaka s nalazišta Marlera sakupljenih ovogodišnjim terenskim istraživanjima. U suradnji s različitim institucijama nastavlja se istraživanja faune sisavaca s nalazišta Vlakno, Zala i Zvonimirovo, kao i avifauna iz helenističkog kulturnog sloja nalazišta na Palagruži. U okviru interdisciplinarnih međunarodnih istraživanja nastavlja se paleontološka i zooarheološka obrada faune kralježnjaka Vele spile i špilje Žukovica na Korčuli. I dalje se paleontološki istražuju osteodontološki ostaci planinskih svizaca s brojnih nalazišta Hrvatske, uz usporedbu s istovremenim nalazima s različitih europskih lokaliteta. Nastavlja se morfometrijske i paleontološke analize kostiju i zuba mamuta s raznih lokaliteta Hrvatske, pohranjeni u fondusu Zavoda.

Interdisciplinarnost istraživanja kvartara odvija se kroz dugogodišnju aktivnu suradnju s brojnim domaćim i inozemnim sveučilišnim, znanstvenim, muzejskim i obrazovnim institucijama: Arheološkim odsjekom Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Institutom za antropologiju i Institutom za arheologiju u Zagrebu, Muzejom krapinskih neandertalaca, Hrvatskim prirodoslovnim muzejom u Zagrebu i Prirodoslovnim muzejom u Rijeci, Arheološkim muzejom Istre u Puli, Muzejom Slavonije u Osijeku, Centrom za kulturu Vela Luka i drugima. Suradnja s Geološkim odsjekom Prirodoslovno–matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, uz znanstveno–istraživačku suradnju tercijarnih i kvartarnih naslaga kroz projekt koji financira Sveučilište u Zagrebu, realizira se i kroz sudjelovanje u nastavi i u izradi preddiplomskih završnih seminara, diplomskih radova i disertacija. S Odjelom arheologije Sveučilišta u Zadru je,

uz višegodišnju znanstvenu suradnju, nastavljeno i sudjelovanje u nastavi. Nastavlja se dugogodišnja suradnja s više međunarodnih institucija, kao što su Department of Archaeology – University of Cambridge, Max–Planck Institute for Evolutionary Anthropology – Leipzig, Senckenberg Forschungsstation für Quartärpaläontologie – Weimar, s kojima su za 2014. dogovoreni studijski boravci suradnika na Zavodu i/ili njihovo učešće u dijelu naših terenskih i znanstvenih istraživanja. Sa stručnjacima Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nastavljaju se istraživanja pojedinih elemenata pleistocenske i holocenske faune, s ciljem utvrđivanja genetske povezanosti europskih populacija pripadnika različitih porodica sisavaca. U suradnji s dr. Olegom Mandićem s Prirodoslovnog muzeja u Beču, i prof. dr. sc. Davorom Pavelićem s RGN Fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao i relevantnim institucijama BiH, nastavljaju se istraživanja nalazišta gomfoterija nedaleko Tomislavgrada. Temeljem stečenih kontakata na međunarodnoj terenskoj radionici održanoj u Starigradu–Paklenici u svibnju 2013, te preliminarnih izlazaka na teren, predviđa se razvoj suradnje s C. Mayrom sa Sveučilišta u Münchenu na istraživanju lakustrinskih sedimenata, U. Stepišnikom sa Sveučilišta u Ljubljani na geomorfološkim istraživanjima tragova oledbe na kršu, M. Dolencem sa Sveučilišta u Ljubljani na analizi različitih sitnozrnatih sedimenata, te S. Lowick sa Sveučilišta u Bernu na OSL datiranju pleistocenskih aluvijalnih sedimenata.

Planira se radni posjet Osteološkoj zbirci recentnih ptica Prirodoslovnoga muzeja u Beču i sudjelovanje na godišnjem skupu Hrvatskog arheološkog društva u Karlovcu. Uslijed nedostatka sredstava planiraju se moguća ograničena sudjelovanja na inozemnim skupovima: 12th ICAZ International Conference, San Rafael, Argentina; VIth International Conference on Mammoths and their Relatives, Grčka; 19th International Sedimentology Congress (Geneva, Switzerland).

Radovi prihvaćeni, predani / pripremljeni za tisak

- Brajković, D., Mauch Lenardić, J., Miracle, P.T. (prihvaćen za tisak): Značaj špilja u istraživanjima kvartara Hrvatske. *Spelaeologia Croatica*.
- Brajković, D., Radović, S., Oros Sršen, A. (prihvaćen za tisak): Paleokoliš i fauna krajeva pleistocena., katalog inozemne izložbe Ljubićeva pećina – Istra, AMI, Pula; Monaco.
- Mauch Lenardić, J. (prihvaćen za tisak): First record of *Dicrostonyx* (Rodentia, Mammalia) in the Late Pleistocene/?Holocene sediments of Croatia. *Geologia Croatica*, 66/3.
- Mauch Lenardić, J. (prihvaćen za tisak): Small mammals of Vela spila (Island of Korčula, Croatia). BAR International Series, Archaeopress, Oxford.
- Miracle, P. T., Radović, S. (prihvaćen za tisak): Hunters, Trappers and Herders at Vela spila from 15,000 to 7,500 years ago. U: *Vela Spila*, P. T. Miracle i D. Radić (ur.), British Archaeological Reports, International Series, Archaeopress, Oxford.
- Oros Sršen, A. (prihvaćen za tisak): Bird remains of the eastern profile of Vela spila (Island of Korčula, Croatia). BAR International Series, Archaeopress, Publishers of British Archaeological Reports, Oxford.
- Oros Sršen, A., Brajković, D., Radović, S., Mauch Lenardić, J., Miracle, P.T. (prihvaćen za tisak): The Avifauna of southern Istria (Croatia) during the Late Pleistocene: Implications for the Palaeoecology and Biodiversity of the Northern Adriatic Region. In *International journal of osteoarchaeology*.

- Pavičić, L.J., Mileusnić, M., Radić, D., Miracle, P.T. (prihvaćen za tisak): Cave sediments of the eastern profile of active trench in Vela spila cave, Korčula Island. BAR International Series, Archaeopress, Publishers of British Archaeological Reports, Oxford.
- Perkić, D., Radović, S. (prihvaćen za tisak): Rezultati zaštitnih istraživanja špilje Zale kod Ogulina 2000. godine. *Modruški zbornik*, Ogulin.
- Radović, S. (prihvaćen za tisak): Prehrana u neolitiku Hrvatske: značenje lova i stočarstva. U: *Darovi zemlje*, Šošić Klindžić, R., Hršak, T. Balen, J. (ur.). Arheološki muzej u Zagrebu, Muzej Slavonije Osijek.
- Adžić, I., Marjanac, T., Marjanac, Lj., Blažić, L. (u doradi nakon recenzije): Paleobotanical evidence of early MIS 12 paleoclimate in northern Mediterranean foreland, a case study from External Dinaric Mts. Range, Croatia, *Quaternary Research*.
- Marjanac, Lj., Marjanac, T., Hughes, P., van Calsteren, P. (predano za tisak): Middle Pleistocene age of glacial sediments on the rim of Eastern Adriatic. What if...?
- Marjanac, T., Marjanac, Lj. (predano za tisak): Erratic blocks – evidence of Early–Middle Pleistocene glaciation of external Dinarides, Croatia.
- Radović, S. (predano za tisak): Ekonomsko značenje goveda u neolitiku na istočnom Jadranu. *Archaeologica Adriatica*, 7, Zadar.
- Šošić Klindžić, R. Radović, S., Težak–Gregl, T., Ahern, J., Šlaus, M., Vukosavljević, N., Karavanić, I. (predano za tisak): Stone Age levels of prehistoric site Cave Zemunica, Bisko (Croatia). *Eurasian Prehistory*, Krakow – Harvard.
- Šoštarić, R., Jelinčić, K., Radović, S., Ožanić Roguljić, I. (predano za tisak): Eating and drinking in the Roman village Virovitica Kiškorijska (Pannonia Superior). *Collegium Antropologicum*, Zagreb.
- Marjanac, Lj., Marjanac, T., Hughes, P., van Calsteren, P. (u pripremi): Interpretation and age of mega–diamict lithofacies in Eastern Adriatic (Croatia) and their impact on resolving glacial history of the Dinaric Alps.
- Marjanac, Lj., Marjanac, T. (u pripremi): Sedimentological characteristics of the Middle Pleistocene megabreccia – marker of Dinaric glaciation margin
- Marjanac, Lj., Marjanac, T., Adžić, I., Blažić, L. (u pripremi): Glaciodeltaic to glaciolaustrine sediments succession – an insight to Middle Pleistocene climate.
- Mauch Lenardić J., Bermanec, V., Oros Sršen, A., Radović, S., Horvatinčić, N. (u pripremi): Fossils and biomineralization – case study on the large mammal remains from the Sekuline locality near Molve (Podravina region, NE Croatia). *Geologia Croatica*.
- Mauch Lenardić, J., Pranjić, Z. (u pripremi): *Erinaceus roumanicus* Barrett–Hamilton, 1900: Remains from Vela Spila Cave (Island of Korčula, Croatia). *Geologia Croatica*.

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI – RIJEKA

S PODRUČNOM JEDINICOM U PULI

Organizacija jedinice

U 2014. godini djelatnici Akademijina Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli nastavit će znanstvena istraživanja povijesti i suvremenosti zapadne Hrvatske (Rijeke, Istre, Kvarnerskoga primorja i Gorskoga kotara) te obradu povijesnih vrela i literature vezanih uz to područje, i to u okviru triju polja humanističkih znanosti: povijesti, filologije i etnologije. Pritom će se baviti gospodarskim, socijalnim, crkvenim, političkim, pravnim, nacionalnim, prosvjetnim, jezičnim, etnografskim, etnološkim i drugim temama. Za potrebe svojega znanstvenoistraživačkoga rada, a ovisno o financijskim mogućnostima, provodit će arhivska, terenska i bibliotečna istraživanja u zemlji i inozemstvu. Ovisno o pokretanju novih znanstvenih i drugih projekata u Hrvatskoj i inozemstvu, obavljat će i povjerene im projektne zadatke.

U izvršenju plana rada u 2014. godini sudjelovat će jedanaest djelatnika Akademijina Zavoda u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli, i to znanstveni suradnici: dr. sc. Sandi Blagonić i dr. sc. Maja Polić, viši asistenti: dr. sc. Sanja Holjevac (postupak izbora u zvanje znanstvenoga suradnika je u tijeku) i dr. sc. Milan Radošević, asistentica dr. sc. Nina Spicijarić Paškvan (postupak izbora u zvanje višega asistenta je u tijeku), viši stručni suradnik dr. sc. Alojz Štoković, stručni suradnici mr. sc. Branko Kukurin i Tihomira Stepinac Fabijanić, prof., te knjižničarka Hana Lencović, prof., administrativna tajnica Ljudmila Valčić i spremačica Miroslava Furlanis.

Na razini međuinstitucijske međunarodne suradnje predviđa se nastavak bilateralnoga rada sa Znanstveno–raziskovalnim središćem Univerze na Primorskem u Kopru (UP ZRS Kopar), i to, ako budu prihvaćeni, u okviru dvaju slovensko–hrvatskih IPA projekata prijavljenih 2012. na »3. poziv na dostavu prijedloga projekata u okviru Operativnog programa IPA Slovenija–Hrvatska 2007. – 2013.«. U prijavljenom projektu »Ideologije u prostoru sjećanja Primorske i Zapadne Hrvatske u 19. i 20. stoljeću« Zavod je vodeći partner, a suradnici iz Zavoda su dr. sc. Maja Polić, mr. sc. Branko Kukurin, dr. sc. Milan Radošević i Hana Lencović, prof., dok su vanjski suradnici akademik Petar Strčić, prof. dr. sc. Julija Lozzi Barković, Sandra Bandera, prof., Vedran Krušvar i Igor Vodopivec. U prijavljenom projektu »Glagoljaštvo – jedinstvena sastavnica slavenske kulturne baštine Istre i Kvarnera« vodeći je partner UP ZRS Kopar, a Zavod je jedan od partnera. Uz akademika Petra Strčića, predviđeni suradnici iz Zavoda su dr. sc. Sanja Holjevac, dr. sc. Maja Polić i dr. sc. Nina Spicijarić Paškvan, a vanjski suradnici akademici Josip Bratulić i Franjo Šanjek, izv. prof. dr. sc. Sanja Zubčić i Marta Jašo, prof. Ako bude prihvaćen, Zavod će u okviru znanstveno–tehnološke suradnje sa Slovenijom 2014. – 2015. Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske sudjelovati sa UP ZRS Kopar u projektu »Sjeverni Jadran u komparativnoj perspektivi: Rijeka, Kopar i Trst od 1867. do 1941.«, kojemu je u hrvatskome dijelu voditeljica dr. sc. Maja Polić, a suradnici iz Zavoda

akademik Petar Strčić, dr. sc. Sanja Holjevac, dr. sc. Milan Radošević i dr. sc. Nina Spicijarić Paškvan.

Temeljem Sporazuma o suradnji između Primorsko–goranske županije i Hrvatske akademije (od 25. siječnja 2013.), a u provedbi Zavoda u Rijeci te uz financiranje Županije, u planu je nastavak rada na istraživanju povijesti Primorsko–goranske županije s posebnim naglaskom na djelatnost obrazovanja i kulture te istraživanje nematerijalne baštine Primorsko–goranske županije. Za provedbu tih zadataka zadužen je mr. sc. Branko Kukurin.

Samostalno ili u suradnji s drugim znanstvenim institucijama i udrugama Zavod će sudjelovati u organiziranju i održavanju znanstvenih i stručnih skupova, poput Dana dr. Franje Račkoga (s Udrugom dr. Franjo Rački iz Fužina) te skupova i predavanja posvećenih znamenitim ličnostima zapadne Hrvatske, posebice historiografima itd. Organizirat će i predstavljanja novih edicija te ostale manifestacije s ciljem promicanja znanstvenoistraživačkoga rada članova Hrvatske akademije, rada njezina Zavoda i djelatnika te znanosti uopće.

Svojim izlaganjima djelatnici će sudjelovati na raznim domaćim i inozemnim znanstvenim skupovima. Rezultate svojega znanstvenoistraživačkoga rada objavljuivat će u izdanjima Hrvatske akademije i Zavoda te u ostalim domaćim i inozemnim zbornicima, časopisima i knjigama.

Planira se objavljivanje novoga sveska Zavodova časopisa »Problemi sjevernog Jadrana« čiji je glavni urednik član suradnik i prof. emeritus Miroslav Bertoša, a članovi Uredništva akademici Tomislav Raukar i Petar Strčić.

Dužnost voditelja Zavoda obavljat će akademik Petar Strčić, a upraviteljice dr. sc. Sanja Holjevac. Plan rada akad. P. Strčića vidjeti u planovima rada Akademijina Razreda za društvene znanosti u ovoj ediciji.

Plan rada Zavoda izvršavat će se u okviru djelatnosti Akademijina Razreda za društvene znanosti, a prema sljedećim individualnim planovima rada:

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Povijest

Dr. sc. *Maja Polić*, znanstvena suradnica, nastavlja istraživanja o Matku Laginji, »ocu hrvatske Istre« i prepisivanje Laginjina dnevnika. Prikupljat će materijal za pisanje povijesti Hrvatske čitaonice u riječkome naselju Srdoči. Započet će prikupljanje materijala o pojedinim značajnim i znamenitim ličnostima pokopanim na groblju u Bakru. Ako budu prihvaćeni hrvatsko–slovenski IPA projekti »Ideologije u prostoru sjećanja Primorske i Zapadne Hrvatske u 19. i 20. stoljeću« i »Glagoljaštvo – jedinstvena sastavnica slavenske kulturne baštine Istre i Kvarnera«, kao i bilateralni hrvatsko–slovenski znanstveni projekt »Sjeverni Jadran u komparativnoj perspektivi; Rijeka, Kopar i Trst od 1867. do 1941.«, provodit će istraživanja vezana uz njih. Bavit će se i izradom više biobibliografija. Rezultate svojih istraživanja izložiti će na četiri znanstvena skupa.

Dr. sc. *Milan Radošević*, viši asistent, tijekom 2014. nastavlja s konzultacijom građe u hrvatskim, slovenskim i talijanskim arhivskim, knjižničnim i muzejskim institucijama vezano uz socijalnu povijest Istre prve polovice XX. st. S priopćenjima planira sudjelovati na dva znanstvena skupa.

Dr. sc. *Alojz Štoković*, viši stručni suradnik, nastavit će s proučavanjem arhivskoga fonda »Feudalna jurisdikcija Svetvinčenat« u Državnom arhivu u Pazinu te s istraživanjem fondova matičnih knjiga župnih arhiva u Balama i Rovinju.

Filologija

Dr. sc. *Sanja Holjevac*, viša asistentica, nastavit će prikupljanje rukopisne i tiskane građe te širenje korpusa tekstova za proučavanje hrvatske književnojezične povijesti, ponajprije na sjevernojadranskom hrvatskom prostoru. Nastavit će filološka istraživanja hrvatskim jezikom pisanih tekstova nastalih do konca 19. stoljeća. Pozornost će posvetiti i rukopisnim latiničnim misalima nastalima na riječkom i okolnom području u razdoblju od 17. do 19. stoljeća te riječkoj tiskarskoj produkciji 19. stoljeća. Planira sudjelovanje na nekoliko znanstvenih skupova.

Dr. sc. *Nina Spicijarić Paškvan*, asistentica, nastavit će istraživati toponime u zapadnoj Hrvatskoj, zgotovit će sociolingvističko istraživanje fijumanskoga idioma u Rijeci, nastavit će s istraživanjima s područja romanistike te s istraživanjima općenito vezanima za zapadnu Hrvatsku. U suradnji s Univerzom na Primorskom – Znanstvenim raziskovalnim središćem Koper, 2012. godine Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli je za IPA–u prijavio projekt 'Glagoljaštvo – jedinstvena sastavnica slavenske kulturne baštine Istre i Kvarnera'. Ako taj projekt bude prihvaćen, u sklopu njega radit će na prijepisu i prijevodu dijelova matičnih knjiga Doline – San Dorligo della Valle u Italiji pisanih na talijanskom jeziku. U 2013. god. Zavod je prijavio jedan novi projekt, te ako bude prihvaćen u okviru njega bavit će se kulturološkim i lingvističkim istraživanjima. Održat će predavanje na Lingvističnom krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Planira sudjelovati priopćenjima na znanstvenim skupovima.

Etnologija i etnografija

Dr. sc. *Sandi Blagonić*, znanstveni suradnik, planira dovršenje knjige o regionalnom identitetu u Istri od 1990–ih naovamo. Nastavit će rad na studiji o političkoj povijesti janjetine te će zgotoviti tekst o etnografskim zapisima koji se odnose na lokalne identitete u Istri tijekom 19. i 20. stoljeća.

Tihomira Stepinac Fabijanić, prof., stručna suradnica, nastavit će etnološki znanstvenoistraživački rad u Istri, Primorju i Gorskom kotaru, te u ostaloj Hrvatskoj i Europi. Prikupljat će i obrađivati terensku građu te ostale izvore. Istraživat će tradicijske graditeljske karakteristike, s pažnjom prema komparaciji načina života i kulture stanovanja u ruralnim prostorima u prošlosti i suvremenosti. Nastavit će rad na međunarodnom projektu ASSET udruge ECOVAST: »Mali gradovi i trgovišta Europe«, te na istovrsnom projektu u Hrvatskoj. U suradnji s domaćim i stranim udrugama (ECOVAST, HMRR) nastavit će rad na temi o ruralnom razvoju Hrvatske, a posebno vezano za EUSDR (Strategija Europske unije za Dunavsku regiju).

Istraživanje povijesti Primorsko–goranske županije

(s posebnim naglaskom na djelatnost obrazovanja i kulture te istraživanje nematerijalne kulturne baštine za područje Županije)

Mr. sc. *Branko Kukurin*, stručni suradnik, će u sklopu projekta istraživanja povijesti Primorsko–goranske županije, s posebnim naglaskom na djelatnost obrazovanja i kulture te istraživanje nematerijalne kulturne baštine za područje Županije istraživati i proučavati izvore u predškolskim ustanovama, osnovnim školama, kulturnim institucijama vezane za njegovanje zavičajnoga čakavskog idioma, folklornoga tradicijskog nasljeđa te ostalih oblika nematerijalne kulture sjevernojadranskoga areala i cjeline prostora Primorsko–goranske županije. Ako bude prihvaćen, sudjelovat će u realizaciji hrvatsko–slovenskoga IPA projekta »Ideologije u prostoru sjećanja Primorske i Zapadne Hrvatske u 19. i 20. stoljeću«. Nastavit će istraživanje povijesti istrorumunjskoga naselja Žejane u Općini Matulji.

Izdavačka djelatnost

U 2014. predviđa se objavljivanje novoga sveska Zavodova časopisa »Problemi sjevernog Jadrana«, a ako se osiguraju financijska sredstva i knjige dr. sc. Mirele Slukan Altić: »Povijesna topografija otoka Krka: slike vremena u zrcalu starih karata«.

Djelatnici Zavoda očekuju objavljivanje više znanstvenih radova, prikaza i ocjena koji su im od prethodne godine ili i od ranije u tisku u različitim domaćim i inozemnim znanstvenim i stručnim publikacijama. Djelatnici će Zavoda svoj rad na pripremi i objavljivanju znanstvenih i drugih priloga provoditi sukladno sljedećim individualnim planovima:

Dr. sc. *Sandi Blagonić* objavit će knjigu o regionalnom identitetu Istre u izdanju nakladnika Jesenski i Turk te tekst o rodnoj distribuciji pobjednika Big Brothera na Balkanu.

Dr. sc. *Sanja Holjevac* za tisak će kao rezultat svoga znanstvenoistraživačkoga rada pripremiti nekoliko radova iz jezičnopovijesne problematike. Očekuje objavljivanje nekoliko radova predanih za tisak 2013. godine.

Mr. sc. *Branko Kukurin* će u okviru Matice hrvatske Kastav, čiji je predsjednik, nastaviti rad na izdavanju literature umjetničke i zavičajne tematike – ponajprije dječjih slikovnica vezanih za lokalne tradicije kao što su stari zanati, legende i sl.

Dr. sc. *Maja Polić* objavit će I. knjigu »Dnevnik Matka Laginje«, knjigu »Kalendar Istran«, više članaka vezanih uz teme koje će istraživati, ocjene i prikaze.

Dr. sc. *Milan Radošević* pripremat će za tisak znanstvenu knjigu o tuberkulozi i malariji u Istarskoj provinciji između dva svjetska rata te tri znanstvena članka kao i nekoliko prikaza edicija iz područja historiografije.

Dr. sc. *Nina Spicijarić Paškvan* pripremit će za tisak nekoliko radova kao rezultate znanstvenoistraživačkoga rada te prikaze i ocjene.

Tihomira Stepinac Fabijanić, prof., objavit će rad: Revitalizacijski procesi u malim gradovima Primorsko–goranske županije, Zbornik radova znanstvenog skupa »Etnološke i folklorističke znanosti u Kvarnerskome primorju i Istri u 19. i 20. stoljeću«, Rijeka, 11.–12. 10. 2013., te rad: Tradicijska baština Gorskog kotara, Problemi sjevernog Jadrana, Zavod HAZU, Rijeka.

Dr. sc. *Alojz Štoković* očekuje da će iz tiska izaći radovi predani za objavljivanje u zbornicima Problemi sjevernog Jadrana, Barbanski zbornik, Fažanski libar i Histrija, i to: Povijest kapucinskog reda u Istri; Nakon Vodnjana Filipana, pa Barban; »Cognomen mutatum«, neuobičajena zabilježba u matičnim knjigama u Istri; Albanci u crnogorskoj useljeničkoj kvoti 1657. u Istri. Pripremit će prilog Njegoševa politička percepcija u kontekstu europskih integracijskih procesa za tisak u »Zborniku radova s međunarodnog skupa u povodu 200. godina rođenja Petra II. Njegoša«, Zagreb, 19. listopada 2013.

Ostali rad

Dr. sc. *Sandi Blagonić* promovirat će svoju knjigu »Od Vlaha do Hrvata: austrijsko–mletačka politička dihotomija i etnodiferencijski procesi u Istri« te knjigu o istrijanstvu i simboličkim sukobima na političkom tržištu od 1990–ih.

Dr. sc. *Sanja Holjevac* obavljat će poslove upraviteljice Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli i tajnice uredništva njegova časopisa

»Problemi sjevernog Jadrana«. Ako bude prihvaćen slovensko–hrvatski IPA projekt »Glagoljaštvo – jedinstvena sastavnica slavenske kulturne baštine Istre i Kvarnera«, sudjelovat će u njegovoj realizaciji kao koordinatorica te u znanstveno–stručnome dijelu. Ako bude prihvaćen, sudjelovat će u bilateralnom hrvatsko–slovenskom projektu »Sjeverni Jadran u komparativnoj perspektivi: Rijeka, Kopar i Trst od 1867. do 1941.« Obavljat će sve druge poslove koje joj povjere Uprava Hrvatske akademije i voditelj Zavoda.

Mr. sc. *Branko Kukurin* u povodu proslave Dana Grada Kastva u lipnju mjesecu organizirat će IV. međunarodni znanstveni pogovor o kastavskim učiteljima u Kastvu i prigodnu izložbu. Predviđa sudjelovanje sa znanstvenim priopćenjem, prema pozivu, na znanstvenom skupu u Zrenjaninu, R Srbija. Nastavit će rad na monografiji istrorumunjskoga naselja Žejane u Općini Matulji. U okviru popularizacije znanosti i struke održat će predavanja sa zavičajnom, jezičnom, etnološkom i općekulturološkom problematikom te objavljivati članke. Predviđena je, po pozivu, u Rumunjskoj, fotomonografska izložba pokladnih sjeverno–jadranskih tradicija Pusti i Mesopusti.

Dr. sc. *Maja Polić* nastavit će djelovati kao predsjednica Izdavačkoga odbora Katedre Čakavskoga sabora »Bakarskoga kraja«, Škrljevo (Bakar), i članica njezina Upravnoga odbora, urednica izdanja Udruge Mavrica Srdoči (Rijeka), tajnica Povijesnoga društva Rijeka i njegova časopisa »Rijeka« i članica uredništva »Bakarskoga zbornika« (izdavač Grad Bakar). Sudjelovat će kao predavač i u realizaciji izbornoga kolegija Nacionalizmi na istočnoj obali Jadrana (XIX. i XX. stoljeće na Odsjeku za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Dr. sc. *Milan Radošević* nastavit će biti član uredničkoga odbora znanstvenoga časopisa "Histria" Istarskog povijesnoga društva – Società Storica Istriana te urednikom mrežne stranice Društva (www.ipd-ssi.hr). Ako na natječaju Hrvatske zaklade za znanost bude prihvaćen projekt Odsjeka za povijest Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, sudjelovat će kao suradnik u njegovoj realizaciji. Ovisno o ishodu natječaja sudjelovat će u slovensko–hrvatskim IPA projektima »Ribarstvo: važna kulturna baština turističke ponude obalnih gradova« i »Ideologije u prostoru sjećanja Primorske i Zapadne Hrvatske u XIX. i XX. stoljeću« te bilateralnom slovensko–hrvatskom projektu »Sjeverni Jadran u komparativnoj perspektivi: Rijeka, Kopar i Trst od 1867. do 1941.«.

Dr. sc. *Nina Spicijarić Paškvan* prevađat će stručne tekstove i povijesne izvore s talijanskoga i mađarskoga na hrvatski jezik, te s hrvatskoga na talijanski jezik.

Tihomira Štepinac Fabijanić, prof., predviđa sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu te suradnju s domaćim i međunarodnim znanstvenim i stručnim institucijama i udruženjima (ECOVAST – Europsko vijeće za sela i male gradove, gdje je dopredsjednica, također Europa Nostra, PREPARE – Partnerstvo za ruralnu Europu, HMRR – Hrvatska mreža za ruralni razvoj, DCSF – Forum civilnog društva Podunavlja i dr.).

Dr. sc. *Alojz Štoković* i dalje će surađivati u uredništvu Vjesnika Državnog arhiva u Pazinu, u nakladničkim aktivnostima Croatice–Montenegrine, a vodit će Maticu hrvatsku u Fažani kao njen predsjednik.

Knjižnica

Knjižničarka Hana Lencović, prof. završit će s uređenjem i čišćenjem knjižnice Zavoda. Pokušat će iznaći djelotvoran način zaštite polica od prašine (nakuplja se u znatnom obimu). Dovršit će započeti zapisnik revizije knjižnoga fonda, završene još 2012. godine. I dalje će raditi na zaštiti starijih, kožnih izdanja premazujući »cellugelom« te na umatanju knjiga u beskise-

linski papir. I dalje će razlučivati izdanja u svrhu formiranja zbirke »Rara« i pohranjivati na posebno mjesto zbog procijene vrijednosti knjiga. S obzirom na konstantno pomicanje knjižnoga fonda, radit će i na uređenju fonda te većoj dostupnosti knjiga u svakoj prostoriji gdje se one nalaze. Po pozivima matično–razvojne službe Sveučilišne knjižnice u Rijeci, pohadat će najavljene tečajeve za stručno usavršavanje namijenjeno specijalnim knjižnicama. Posuđivat će građu i pružati informacijske usluge zaposlenicima Zavoda i vanjskim korisnicima.

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI

ODSJEK ZA POVIJESNE ZNANOSTI

Organizacija jedinice:

Odsjek za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Zagrebu tijekom 2014. g. nastavit će rad unutar stalnih skupina znanstvenih i stručnih djelatnosti:

- a) nastavak rada na evidentiranju, prikupljanju i objavljivanju povijesne građe – vrela,
- b) izrada povijesnih studija i pomagala,
- c) izrada priručnika i pomagala za znanstveni rad iz područja povijesnih znanosti,
- d) obrazovanje znanstvenih kadrova s osobitim težištem na istraživački rad iz područja srednjovjekovne hrvatske povijesti, povijesti novog vijeka od 16. do kraja 19. st. i povijesne metodologije.

Znanstvena djelatnost Odsjeka ostvarivat će se do 31. 12. 2013. godine u okviru znanstvenog programa Izvori, studije i pomagala za hrvatsku povijest od srednjeg vijeka do 19. st. (voditelj: dr. Ante Gulin, zaslužni znanstvenik u miru), koji sadrži četiri znanstvena projekata: 1) Izvori i studije za povijest kaptola u srednjem i novom vijeku (voditelj dr. Ante Gulin); 2) Latinički izvori, studije i pomagala za društvenu i gospodarsku povijest (voditelj dr. Damir Karbić); 3) Izvori i studije o Marku Antunu de Dominisu (voditelj dr. Vesna Tadjina); 4) Turški izvori za demografsku sliku hrvatskog prostora i okruženja (16.–18. st.) (voditelj prof. dr. Nenad Močanin). Rad na projektima od br. 1 do br. 3 odvija se u prostorijama Odsjeka za povijesne znanosti HAZU u Zagrebu, a na njima rade i surađuju znanstvenici iz Odsjeka i drugih ustanova unutar HAZU kao i znanstvenici iz drugih znanstvenih ustanova u Hrvatskoj (Odjel za povijest Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, Filozofsko–teološki institut Družbe Isusove, Katolički bogoslovni fakultet u Splitu, Hrvatski memorijalno–dokumentacijski centar Domovinskog rata pri Hrvatskom državnom arhivu, i dr.). Projekt pod br. 4 odvija se pri Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i na njemu surađuje troje djelatnika te ustanove te jedan djelatnik sa Sveučilišta u Heidelbergu, Njemačka. Od početka 2014. trebao bi započeti novi ciklus projekata koji će biti koordinirani i financirani putem Hrvatske zaklade za znanost te je u tijeku prijava projekta Odsjeka na taj natječaj. Ukoliko prijedlog bude prihvaćen rad na tom projektu trebao bi formalno započeti u travnju 2014. godine. Također, u tijeku je prosudba za osnutak centra izvrsnosti za izdavanje izvora i proučavanje pomoćnih povijesnih znanosti na koji se Odsjek prijavio temeljem natječaja Hrvatske agencije za znanost, a u skladu s odlukom Razreda za društvene znanosti HAZU. U svakom slučaju, Odsjek će se vezano uz daljnju znanstvenu strategiju prilagoditi novim usmjerenjima postavljenim od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Kao što je to činio kontinuirano od svog osnutka 1948., Odsjek će i u 2013. osobitu pažnju posvetiti praćenju i razmatranju novih spoznaja iz područja povijesne metodologije i pomoćnih povijesnih znanosti, a u okviru redovitih potreba znanstvenoistraživačkoga rada djelatnika te u svrhu izobrazbe znanstvenih novaka zaposlenih u Odsjeku te mladih istraživača, asistenata, postdiplomana i drugih znanstvenika općenito u cilju osposobljavanja mladih znanstvenih kadrova.

Odsjek za povijesne znanosti nastaviti će intenzivnu znanstvenu suradnju sa srodnim znanstvenim ustanovama (institucijama, akademijama, sveučilištima i knjižnicama) te drugim odgovarajućim znanstvenim i stručnim institucijama u zemlji i inozemstvu. Nastavit će se znanstvena suradnja s Povijesnim institutom i Institutom za povijest književnosti Mađarske akademije znanosti u Budimpešti, Srednjoeuropskim sveučilištem u Budimpešti i njegovim odsjecima za srednjovjekovne studije i povijest, drugim znanstvenim institucijama u Budimpešti, Britanskom akademijom i Školom za slavističke i istočnoeuropske studije u Londonu te Institutom za materijalnu kulturu srednjeg i ranog novog vijeka Austrijske akademije znanosti u Kremsu. Također će se nastaviti suradnja s Francuskim institutom u Zagrebu, pariškim Sveučilištem Paris–I (Panthéon–Sorbonne), te nizom drugih povijesnih instituta i knjižnica Austrije, Bugarske, Francuske, Italije, Mađarske, Rumunjske, Velike Britanije i drugih zemalja. Posebnu važnost u međunarodnoj suradnji ima i postojanje zajedničkog projekta za proučavanje hrvatsko-bugarskih veza koji se kroz više od deset godina odvija u suradnji između Odsjeka i Balkanološkog instituta Bugarske akademije znanosti, a temeljem koje suradnje je do sada organizirano više bilateralnih znanstvenih skupova u Hrvatskoj i Bugarskoj i objavljeno više zbornika radova. U te je skupove, uz same djelatnike Odsjeka i Instituta bio uključen i veliki broj drugih hrvatskih i bugarskih znanstvenika različitih humanističkih disciplina (od povjesničara do jezikoslovaca, uključujući i više članova Akademije). Godine 2013. uspostavljena je znanstvena suradnja djelatnika Odsjeka sa Sveučilištem Salento u Lecceu u Italiji i to na projektu *The Way to Jerusalem: Pilgrimage, Cultural and Maritime Routes* koji podupire Europsko vijeće, a na kojem surađuju i znanstvenici iz Italije, Austrije, Slovenije, Albanije, Grčke, Bugarske i Rumunjske.

Značajan doprinos radu djelatnika na gore spomenutim znanstvenim projektima, kao i programima nacionalne i međunarodne suradnje Odsjeka, pruža njegova knjižnica. U okvirima financijskih mogućnosti, nastaviti će se kontinuirana nabava te razmjena novoobjavljenih domaćih i stranih knjiga kao i znanstvenih publikacija s područja povijesnih i srodnih, prije svega humanističkih, znanosti što će i nadalje biti jedna od temeljnih djelatnosti knjižnice Odsjeka.

U Odsjeku za povijesne znanosti HAZU zaposleno je 12 redovnih znanstvenih i stručnih djelatnika, ali je samo sedam od njih u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, dok su petero znanstveni novaci. Pored toga, od sedam stalno zaposlenih, samo šestoro su na poslovima znanstvenika istraživača, a jedan je knjižničar. To su: dr. Sabine Florence Fabijanec, dr. Branka Grbavac, dr. Damir Karbić, dr. Zoran Ladić, dr. Tihana Luetić, dr. Vesna Tudjina te dr. Ivica Zvonar (knjižničarski savjetnik). Znanstveni novaci u Odsjeku su: dr. Goran Budeč, prof. Suzana Miljan, prof. Zrinka Novak i dr. Mirko Sardelić. Dosadašnji znanstveni novak u Odsjeku dr. Iva Kurelac trenutno je zaposlena na određeno vrijeme u statusu stručnog suradnika na projektu *Latinički izvori*, studije i pomagala za društvenu i gospodarsku povijest, te Odsjek u suradnji s Upravom Akademije pokušava doći do trajnog rješenja i njezinog zapošljavanja na neodređeno vrijeme u statusu znanstvenog suradnika. Dr. I. Kurelac u to je zvanje već i izabrana.

Dužnost voditelja Odsjeka za povijesne znanosti obavlja akademik Tomislav Raukar, a upravitelja dr. Damir Karbić.

Pojedini zadaci iz znanstvenog programa obavljat će se i u suradnji s nizom vanjskih suradnika: prof. Tonija Andrić, dr. Sándor Bene, dr. Lovorka Čoralić, dr. Ivan Erceg, dr. Tomislav Galović, dr. Miroslav Granić, dr. Éva B. Halász, mr. Kornelija Jurin Starčević, dr. Ivan Jurković, dr. Marija Karbić, prof. Maja Katušić, dr. Arijana Kolak Bošnjak, dr. Slavko Kovačić, dr. Meri Kunčić, dr. Krešimir Kužić, prof. Vjeran Kursar, mr. Robert Leljak, dr. Ivan Majnarić, prof. Natko Martinić Jerčić, dr. Mirjana Matijević–Sokol, dr. Nenad Moaćanin, dr. Ante Nazor, dr. Chris Nicholson, dr. Zrinka Nikolić Jakus, dr. Mario Novak, prof. Filip Novosel, dr. Elvis Orbanić, dr. Tomislav Popić, dr. Franjo Pšeničnjak, dr. Martyn Rady, dr. Goran Ravančić, dr. Krešimir Regan, dr. Tajana Sekelj Ivančan, akad. Franjo Šanjek, prof. Bruno Škrebilin, dr. Mario Šlaus, prof. Ivan Šutić, dr. Tatjana Tkalčec, dr. Anna Trono, i drugi.

Znanstvenoistraživački rad na objavljivanju izvora

Nastavak priprema za obnovu rada na Akademijinom projektu *Diplomatički zbornik – Dodaci*. Izvršavanje tog zadatka je iz niza objektivnih i subjektivnih razloga prije više godina vrlo usporeno, te konačno i prekinuto. Budući da su u međuvremenu pronađeni i izvori koji nisu do sada bili uzeti u obzir prilikom ranijeg rada na pripremi ovog izdanja, bilo bi ih potrebno uključiti te je potrebno izvršiti i manja dodatna arhivska istraživanja. Pozitivna činjenica je da su djelatnici Odsjeka (uz temeljnu zbirku koju su prije više od dvadeset godina sakupili djelatnici Odsjeka Josip Barbarić, Mirjana Matijević–Sokol i Vesna Tadjina) tijekom posljednjih godina sakupili veliku većinu potrebne građe iz Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Državnog arhiva u Veneciji, Državnog arhiva u Zadru i Mađarskog državnog arhiva (posebice B. Grbavac, D. Karbić, Z. Ladić, G. Budeč i S. Miljan) te njihovo kompletiranje ne iziskuje neke veće dodatne financijske troškove. Ipak, kako bi se ovaj izuzetno važan zadatak Odsjeka i jedan od najstarijih (a još uvijek nezavršen) projekt Akademije dovršio potreban je višegodišnji timski rad većeg broja djelatnika Odsjeka, koji su već godinama pripremani za taj zadatak radom na objavljivanju izvora unutar timskog rada u Odsjeku te bi bilo potrebno poduzeti sve kako bi se za te mlade znanstvenike pronašla mogućnost zapošljavanja (tim više što je Odsjek u svojoj povijesti uvijek imao više trajno zaposlenih znanstvenih djelatnika nego je to sada činjenica). Budući da, kao što je već istaknuto, jednom od tih mladih znanstvenika, dr. Ivi Kurelac, a koja je tijekom proteklih desetak godina koliko radi u Odsjeku posebno pripremana za rad na tom zadatku, u rujnu ove godine istekao novački ugovor, bilo bi nužno, unatoč gore spomenutom privremenom rješenju, što prije riješiti pitanje njenog trajnog zaposlenja u Odsjeku.

Nastavit će se rad na pripremi izdanja trećeg sveska serije *Spisi splitskih bilježnika*, *Spisi splitskog bilježnika Franje iz Bolonje* (B. Grbavac, D. Karbić).

Završni radovi na objavljivanju prvog sveska spisa zadarskog bilježnika Petra Perencana iz 14. stoljeća, predviđenog za objavljivanje u seriji *Spisi zadarskih bilježnika Državnog arhiva u Zadru* (D. Karbić, T. Andrić, N. Martinić–Jerčić, T. Popić i S. Tutiš).

Nastavak rada na izradi trećeg sveska zbirke izvora *Pisma i poruke rektora Dalmacije i Mletačke Albanije*. Radi se na transkripciji pisama šibenskih rektora Vijeću desetorice (D. Karbić, L. Čoralić i M. Katušić).

Dovršetak rada i objelodanjivanje kritičkog izdanja bilježničke knjige porečkog bilježnika Antuna de Teodoris iz sredine 15. stoljeća u seriji *Spisi istarskih bilježnika* u izdanju Državnog arhiva u Pazinu (Z. Ladić, D. Karbić).

Nastavit će se rad na pripremi izdanja prvog sveska spisa zadarskog kneza Pietra Marcella (16. st.) kao prvog sveska serije *Spisi zadarskih knezova i kapetana* (F. Fabijanec).

Nastavak rada na prijepisu knjige inventara šibenskog bilježnika Karotusa Vitalea iz 15. stoljeća (Z. Ladić, G. Budeč).

Nastavak rada na transkripciji bilježničkog sveščića Testamenta Traguriensia iz 14 i 15. stoljeća koji se čuva u Arhivu HAZU (Z. Ladić, G. Budeč).

Nastavak rada na transliteraciji 17–stoljetne glagoljske matične knjige rođenih mjesta Dobrinja iz Arhiva HAZU u Zagrebu i izradi uvodne demografske studije (Z. Ladić, I. Šutić, G. Budeč, Z. Novak).

Dovršenje izrade kazala osobnih imena i zemljopisnog nazivlja na Akademijinom projektu Acta Croatica (Z. Ladić).

Nastavak rada na pripremi editio princeps cjelokupnog latinskog rukopisa De rebus Dalmaticis (1602.) Dinka Zavorovića (I. Kurelac).

Nastavak rada na izradi diplomatarija obitelji Zrinskih (14. i 15. stoljeće) s ciljem njegovog objavljivanja u seriji Povijesni spomenici obitelji Zrinskih i Frankopana. Monumenta historica familiarum Zrinski et Frankopan, sv. 2. Nastavlja se transkripcija dosad prikupljenih isprava te manja arhivska istraživanja u Hrvatskom državnom arhivu, Nadbiskupskom i kaptolskom arhivu u Zagrebu te Mađarskom državnom arhivu u Budimpešti radi prikupljanja dodatnih isprava (S. Miljan, D. Karbić).

Nastavak rada na obradi arhivske građe sakupljene u Archivium Romanum Societatis Iesu u Rimu (V. Tadjina).

Nastavak istraživanja arhivskog gradiva iz fondova vezanih uz šibenske humaniste. Šibenski notarijat i Šibenski općinski notarijat u Državnom arhivu u Zadru, fondovi u Kaptolskom arhivu Zadarske nadbiskupije, rad u Znanstvenoj knjižnici u Zadru, Sibenicensia Miscellanea XII–XVIII st. AHAZU te fondovi u Biskupijskom arhivu u Šibeniku (I. Kurelac).

Nastavak rada na objavljivanju Protokola turopoljske plemićke općine iz 16. stoljeća (S. Miljan).

Nastavak rada na neobjavljenoj arhivskoj građi vezanoj za temu Zagrebačkog sveučilišta i njegovih studenata krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Izrađivat će se baza podataka o studentima Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu za razdoblje 1874.–1914. na temelju Imenika upisanih studenata iz fonda: Pravni fakultet u Zagrebu iz Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu (T. Luetić).

Studije iz hrvatske povijesti razdoblja srednjeg i novog vijeka do kraja 19. stoljeća

Nastavak rada na prevođenju knjige *Le développement commercial de Split et Zadar au XVe et XVIe siècle* s francuskog na hrvatski (F. Fabijanec).

Završni radovi oko izdavanja monografije o Marku Antunu de Dominisu. (V. Tadjina).

Nastavak rada na prevođenju knjige *Le développement commercial de Split et Zadar au XVe et XVIe siècle* s francuskog na hrvatski (F. Fabijanec).

Predviđa se izrada rada o obitelji Ljubavac (B. Grbavac).

Nastavak istraživanja o crkvenoj povijesti Splita za vrijeme nadbiskupovanja Rogerija iz Apulije (1250–1266) i njegovih nasljednika u 13. stoljeću, te utjecaju nomadskih plemena na razvoj srednjoeuropskih država u srednjem vijeku (M. Sardelić).

Početak rada na monografiji o srednjovjekovnim hrvatskim hodočašćima (Z. Ladić).

Predviđa se objavljivanje niza znanstvenih članaka te prikaza i recenzija u domaćim i stranim znanstvenim časopisima i zbornicima (B. Grbavac, D. Karbić, I. Kurelac, Z. Ladić, T. Luetić, S. Miljan, G. Budeč, M. Sardelić, F. Fabijanec i dr.).

Završetak rada na pisanju tekstova za sintezu hrvatske povijesti u izdanju Matice hrvatske (G. Budeč, B. Grbavac, D. Karbić, Z. Ladić).

Predviđaju se brojna arhivska istraživanja u domaćim (Hrvatski državni arhiv, Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Državni arhiv u Zadru, Državni arhiv u Pazinu, Nadbiskupski i kaptolski arhiv u Zagrebu, Biskupski arhiv u Šibeniku, Znanstvena knjižnica u Zadru i dr.) i stranim arhivima (Državni arhiv u Veneciji, Mađarski državni arhiv i sl.) za potrebe rada na objavljivanju izvora te izrade studija i priručnika (D. Karbić, Z. Ladić, T. Luetić, Z. Novak, G. Budeč, B. Grbavac, I. Kurelac, S. Miljan, F. Fabijanec).

Priručnici, pomagala, pomoćne povijesne znanosti

Nastavit će se rad na pripremi priručnika o dalmatinskom notarijatu od 13. do kraja 14. stoljeća. Nastavljaju se i radovi na prerađivanju doktorske disertacije u knjigu (B. Grbavac).

Nastavak rada na pripremi drugog sveska priručnika Hrvatska srednjovjekovna arhontologija (D. Karbić).

Nastavlja se rad na izradi riječnika pojmova vezanih uz problematiku materijalne kulture na mletačkom narječju talijanskog jezika u dalmatinskim notarskim spisima (G. Budeč, Z. Ladić).

Znanstveno usavršavanje

Nastavak rada na izradi doktorske disertacije na temu Pobožnost stanovništva rapske komune u drugoj polovici XVI. stoljeća (Z. Novak).

Nastavak i završetak rada na izradi doktorske disertacije o plemstvu Zagrebačke županije u doba vladavine Žigmunda Luksemburškog (S. Miljan).

Studijski boravak i sudjelovanje na seminaru *Le cuivre et ses alliages*, u organizaciji LAMOP-a (Laboratoire de médiévisitique occidentale de Paris – UMR 8589 Paris 1–CNRS) s izlaganjem: *Le cuivre et les alliages cuivreux : circuits commerciaux et usage au quotidien sur le littoral croate des XVe–XVIe siècles – une première ébauche*, 6–13.XII.2013. (F. Fabijanec).

Očekuje se studijski boravak u trajanju mjesec dana na Sveučilištu u Londonu pri School of Slavonic and East European Studies, University College of London (15. veljače – 18. ožujka 2014.) (S. Miljan).

Izdavačka djelatnost

Pored objelodanjivanja već spomenutih zbirki izvora, monografija i zbornika, u izdanjima Akademije i drugih uglednih znanstvenih i arhivskih ustanova (vidi gore), predviđa se objavljivanje redovitog broja časopisa Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti za 2013., sv. 31, te prikupljanje radova i priređivanje sv. 32 za 2014. godinu (D. Karbić, S. Miljan, M. Sardelić, A. Gulin, V. Tujina, Z. Ladić, T. Luetić, i dr.).

Ostale djelatnosti

U okviru Dana otvorenih vrata Akademije dana 19. i 20. studenog 2013. održat će se radionice djelatnika Odsjeka o radu na proučavanju i obradi izvora, a predviđa se i stručna posjeta Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Održavat će se nastava pomoćnih povijesnih znanosti na studiju povijesti Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu (B. Grbavac, akademik F. Šanjek).

Suradnja na međunarodnom projektu The Way to Jerusalem: Pilgrimage, Cultural and Maritime Routes kao član Znanstvenog vijeća projekta. Sjedište projekta je pri Sveučilištu Salento u Lecceu, Italija (Z. Ladić).

Nastavit će se rad u Odjelu za povijest Matice hrvatske Zagreb (članovi Odjela Z. Ladić, I. Zvonar), u Društvu za hrvatsku povjesnicu (član Glavnog odbora F. Fabijanec), te u Hrvatskom hagiografskom društvu (Hagiotheca) (tajnik M. Sardelić).

Obavljat će se poslovi urednika edicije i urednika II. knjige na pripremi sinteze naslovljene Hrvatska povijest u sedam knjiga, a u izdanju Matice hrvatske u Zagrebu (Z. Ladić, D. Karbić).

Pojedini djelatnici Odsjeka sudjelovat će u pripremi enciklopedijskog izdanja Hrvatski biografski leksikon.

Djelatnici Odsjeka obavljat će dužnosti urednika i članova uredništva u pojedinim hrvatskim i inozemnim serijskim znanstvenim publikacijama: Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti ZPDZ HAZU, Povijesni prilozi, Historijski zbornik, Cris. Časopis Povijesnog društva Križevci, Central Europe (A. Gulin, D. Karbić, Z. Ladić).

Predviđa se sudjelovanje djelatnika Odsjeka, u okviru financijskih mogućnosti, na više međunarodnih i domaćih znanstvenih skupova. Također, pojedini djelatnici sudjelovat će u organizaciji znanstvenih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu (T. Luetić, S. Miljan).

Pojedini djelatnici obavljat će funkcije mentora pri izradi doktorskih disertacija (D. Karbić, Z. Ladić).

Knjižnica

Tijekom 2012. planira se u Knjižnici Odsjeka obavljati sljedeće zadatke:

Nastavit će se s računalnom obradom serijskih i omeđenih publikacija, te postupno reorganizirati i informatizirati ukupnu knjižničnu djelatnost Redovito će se mjesečno ažurirati online katalog Knjižnice Odsjeka, te ujednačavati obradu knjižnog fonda u suradnji s kolegama u Središnjoj knjižnici HAZU.

Korisnicima će se pružiti potrebne informacije o knjižnom fondu Odjeka; svim korisnicima, koji već više godina ne vraćaju posuđene knjige i časopise, poslat će se pismeni zahtjev da iste vrate u najkraćem mogućem roku.

Inventarizirat će se i katalogizirati novopristigle omeđene i serijske publikacije, koje Knjižnica Odsjeka dobiva razmjenom, darom ili kupnjom. Nastaviti sa revizijom knjižnog fonda.

Nastaviti s računalnom obradom starijih dijelova fonda i ažuriranjem kataloga, te u skladu s tim postupno mijenjati stare kataložne kartice.

Održavati postojeći sistem razmjene publikacija sa oko 100 domaćih i oko 200 inozemnih znanstvenih institucija i knjižnica.

Obavljati poslove premještaja dijelova knjižnog fonda, a posebno paziti na odlaganje duplikata. Zbog stalnog povećanja knjižnog fonda razmotriti mogućnost otpisa dijelova fonda koji se već više godina ne koristi.

Posredovanjem Odjela za izdavačku djelatnost Akademije održavati postojeći sistem razmjene publikacija s domaćim i inozemnim znanstvenim institucijama i knjižnicama.

U skladu s mogućnostima pokušati nabaviti nove knjižne police i/ili ormare za smještaj građe.

ODSJEK ZA ARHEOLOGIJU

U Odsjeku za arheologiju djeluje četiri znanstvena djelatnika: dr. sc. Branka Migotti, znanstvena savjetnica, dr. sc. Alka Domić Kunić, viša znanstvena suradnica, dr. sc. Ljubica Perinić, znanstvena suradnica, i dr. sc. Tino Leleković, viši asistent). Voditelj jedinice je prof. dr. sc. Marin Zaninović, član suradnik, a upraviteljica je dr. sc. Branka Migotti.

Znanstvenoistraživački rad

Dr. sc. *Branka Migotti* će, uz pretpostavku da će Hrvatska zaklada za znanost i u 2014. raspisivati natječaj za znanstvene projekte, prijaviti projekt istraživanja rimskih grobnih spomenika u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, na multidisciplinarnoj osnovi (arheologija, povijest, epigrafija, geologija). Budući da je u 2013. sudjelovala na 5 međunarodnih znanstvenih skupova (Budimpešta, London, Klagenfurt, Šibenik i Pula), u 2014. pripremit će za objavu svih 5 tekstova na engleskom jeziku. Budu li dodijeljena sredstva zatražena od Ministarstva kulture, nastavit će sustavna iskopavanja kasnoantičkog groblja i neolitskog naselja na Štrbincima kod Đakova. Obradit će pokretne nalaze i pripremiti za tisak rezultate iskopavanja na Štrbincima u 2011. i 2012.

Dr. sc. *Alka Domić Kunić* nastavit će rad na knjizi Rimski Ilirik, sveobuhvatnoj monografiji o hrvatskim prostorima u doba ranoga principata. Dovršit će i za objavu pripremiti prilog za katalog izložbe koju Arheološki muzej u Zagrebu organizira s francuskim i katalonskim muzejima, a koja se tiče indigenih pripadnika mediteranske koine; u planu je i izrada dvaju znanstvenih radova, vezanih uz dva protekla znanstvena skupa – jedan o odjeku Batonova ustanka u Rimu, a drugi o grčkoj percepciji autohtone populacije istočne obale Jadrana. Uz to će započeti rad na knjizi o Grcima na istočnoj jadranskoj obali.

Dr. sc. *Ljubica Perinić* je koncem 2013. prijavila Uspostavni istraživački projekt s temom rimskih kultova na prostoru Hrvatske, te će ovisno o tome hoće li projekt biti prihvaćen, prema njemu uskladiti svoj znanstvenoistraživački rad. Dovršit će tekst naslovljen *The god Silvanus and his cult community in the Roman provinces of Dalmatia and Pannonia* i ponuditi ga izdavaču Archeopress iz Oxforda za objavu u ediciji *BAR International Series*. S obzirom na to da je u 2013. sudjelovala s izlaganjima na dva međunarodna znanstvena skupa (Šibenik i Skopje), priredit će za tisak priloge s tih skupova, na engleskom jeziku.

Dr. sc. *Tino Leleković* će od od 1. veljače do 1. lipnja 2014. boraviti na stipendiji za poslijedoktorsko stručno i znanstveno usavršavanje na Austrijskom institutu za arheologiju (Österreichische Archäologische Institut), gdje će pod mentorstvom dr. sc. Stefana Groha obrađivati temu regionalne proizvodnje rimskog keramičkog posuda u rimskoj provinciji Panoniji. Stipendiju u trajanju od 4 mjeseca dodijelio mu je ICM – Zentrum für Internationale Kooperation & Mobilität. Istovremeno će započeti rad na pripremi za tisak svog doktorskog rada *Antičke nekropole Siscije i Murse, obranjenog 2011. godine* na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Ugovor o radu u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti istječe mu 12. svibnja 2014.

Nastavna djelatnost

Dr. sc. Branka Migotti obavljat će mentorske dužnosti za šestoro studenata poslijediplomskih studija na odsjecima za arheologiju i povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Ostala djelatnost

Dr. sc. Alka Domić Kunić obavljat će administrativne poslove vezane uz djelatnost Odsjeka za arheologiju, a dr. sc. Ljubica Perinić obavljat će poslove vezane uz priručnu knjižnicu Odsjeka.

ODSJEK ZA ETNOLOGIJU

Voditelj Odsjeka za etnologiju je akademik Ivan Cifrić, redovni profesor na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Djelatnici Odsjeka su: znanstveni suradnik dr. sc. Jakša Primorac i stručna suradnica Klementina Batina.

U Odsjeku se kontinuirano obrađuju i pripremaju za objavljivanje antologijski arhivski rukopisi iz 19. i prve polovice 20. stoljeća. Riječ je o stručnim i tehničkim poslovima zaštićivanja, prepisivanja, kolacioniranja i digitaliziranja (skeniranja) te znanstvenim poslovima kritičkog obrađivanja i multidisciplinarnog proučavanja etnološkog i folklorističkog gradiva. Djelatnici pritom surađuju s ustanovama i pojedincima iz lokalnih zajednica iz kojih potječe gradivo. Tempo objavljivanja odvija se u skladu s financijskim mogućnostima.

U 2014. u Odsjeku će se obavljati sljedeći poslovi:

1. rad s vanjskim korisnicima arhiva (stručna pomoći pri korištenju arhivskog gradiva i priručne literature: vođenje evidencije korisnika, izdavanje odobrenja za korištenje i obradu arhivskog gradiva, izrada digitalnih preslika i kopija odobrenog gradiva, izrada obavijesnih pomagala).
2. objavljivanje etnoloških monografija iz arhiva Odsjeka pripremljenih za tisak: 1) Do broslav Bono Nedić i Petar Draganović, Toliški kraj, *Zbornik za narodni život i običaje*, sv. 57; 2) Fran Novljan, Boljun (Istra), *Zbornik za narodni život i običaje*, sv. 58.
3. nastavak rada na kritičkoj obradi gradiva predviđenoga za objavljivanje u narednom razdoblju: 1) Luka Lukić, *Klakarje (okolica Slavonskog Broda)*, SZ 128a–d, NZ 28a–e; 2) Rade Bosnić, *Šest sela u okolici Dvora na Uni*, SZ 113a–b, 124, 127a–f; 3) Mijo Žuljić, *Vareš*, SZ 60; 4) Josip Tomec, *Virje*, SZ 18; 5) Milena Sajvert–Pokupska, *Hrnetić (okolica Karlovca)*, SZ 29.
4. rad na zborniku radova sa znanstvenog skupa »Etnološke i folklorističke znanosti u Kvarnerskom primorju i Istri u 19. i 20. stoljeću«, održanog u listopadu 2013. godine u suradnji s Akademijinim Zavodom za povijesne i društvene znanosti u Rijeci.
5. priprema znanstvenog skupa s radnim naslovom »Suvremena etnologija Slavonije i Baranje«, koji se planira održati u drugoj polovici 2015. godine u suradnji s Akademijinim jedinicama u Osijeku, Požezi, Vinkovcima i Vukovaru.

Uz redovitu djelatnost, djelatnici Odsjeka istražuju i pišu znanstvene radove u sklopu svojih specijalističkih područja.

Izvješće o radu akademika *Ivana Cifrića* nalazi se u prikazu djelatnosti Razreda za društvene znanosti.

Dr. sc. *Jakša Primorac* će u 2014. godini u *Zborniku za narodni život i običaje*, sv. 57 objaviti zajedno sa Zvonkom Benkovićem etnološku monografiju *Dobroslav Bono Nedić i Petar Draganović. Toliški kraj: Narodni život i običaji krajem 19. i početkom 20. stoljeća [Prema Radićevoj Osnovi]*«. Nastavit će specijalistički rad na kritičkom obrađivanju dviju višetomnih etnoloških monografija iz arhiva Odsjeka: *Luka Lukić. Klakarje* i *Rade Bosnić. Šest sela u okolici Dvora na Uni*, u suradnji s jezičnim stručnjacima, povjesničarima i lokalnim istraživačima. Uređivat će zbornik radova sa znanstvenog skupa »Etnološke i folklorističke znanosti u Kvarnerskom primorju i Istri u 19. i 20. stoljeću«. Pripremat će znanstveni skup s radnim naslovom »Suvremena etnologija Slavonije i Baranje«, koji se planira održati u drugoj polovici 2015. godine u suradnji s Akademijinim jedinicama u Osijeku, Požegi, Vinkovcima i Vukovaru. Pisat će znanstveni rad o pučkome glagoljaškom pjevanju u Kvarnerskome primorju i Istri u prošlosti i sadašnjosti. Odlazit će na terenska istraživanja i znanstvene skupove.

Klementina Batina će tijekom 2014. godine obavljati redovite administrativne, stručne i tehničke poslove vezane uz pružanje usluga korisnicima arhiva Odsjeka te uz pripremu za objavljivanje akademijinih publikacija *Zbornika za narodni život i običaje* br. 57 i 58 i zbornika radova sa znanstvenog skupa »Etnološke i folklorističke znanosti u Kvarnerskome primorju i Istri u 19. i 20. stoljeću«. U okviru edicije Matice hrvatske (Hrvatske narodne pjesme, Rukopisna baština: *Novi niz*) u suradnji s dr. sc. Tanjom Perić – Polonijo i dr. sc. Irenom Miloš obavljat će uredničke poslove oko kritičkog objavljivanja folklorističke monografije *Filip Banić. Narodne pjesme iz Donjeg Doca i Srijana (Poljica)*. Započet će suradnju s Katedrom čakavskog sabora Modruša na objavljivanju dviju rukopisnih zbirki Odsjeka (*Hrvatske narodne pjesme i građa iz Oštarija* i *Etnografska građa iz Sušnjeva i Čakovca*). Nastavit će obrađivati rukopisne zbirke iz arhiva Odsjeka za potrebe izrade doktorske disertacije "Aspekti ženskog autorstva: komparativna analiza etnološke i folklorističke građe HAZU" (mentorica dr. sc. Lade Čale–Feldman). Posebno će se baviti istraživanjem osnutka i djelovanja Odbora za narodni život i običaje. U okviru projekta Akademijina digitalnog repozitorija ažurirat će stranicu Odsjeka za etnologiju, upisivat će i objavljivati metapodatke za digitalizirano gradivo Odsjeka te kreirati virtualnu izložbu o 125 godina povijesti Odsjeka.

ODSJEK ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA

U 2014. planira se početak tada na projektu »Analiza modela i odrednica dugoročnog ekonomskog razvoja hrvatskog gospodarstva«. Naime, nakon petogodišnjeg razdoblja recesije, gospodarska kretanja ukazuju da se budući hrvatski makroekonomski scenarij suočava s velikim izazovima poduzimanja smjelih mjera. Kako bi Hrvatska mogla potaknuti i unaprijediti svoj gospodarski rast u narednim desetljećima, treba težiti aktiviranju gospodarskih pokretača rasta i poboljšati dugoročnu konkurentnost. Stoga je predmet istraživačkog projekta višestruko složeno područje ekonomske analize – analiza modela i odrednica dugoročnog ekonomskog rasta/razvoja. Budući da je konkretno istraživanje ponajprije namijenjeno nositeljima ekonomske politike, znanstvenoj zajednici, makroekonomskom menadžmentu i poslovnom sektoru, boljim razumijevanjem i pregledom stanja i sputavajućih ograničenja, ali i potencijala hrvatskog gospodarstva, pružit će se kvalitetna podloga za postizanje ekonomske konvergencije hr-

vatske ekonomije sa životnim standardom u Europskoj uniji. Iz definirane svrhe proizlazi i glavni cilj istraživanja: utvrditi i argumentirati ključne makroekonomske čimbenike dugoročnog gospodarskog rasta/razvoja, odnosno istraživanjem se posebno nastoji prikazati stanje i dinamika hrvatskoga gospodarskog sektora prikazom obrazaca ekonomskih performansi i odabranih pokazatelja sektorske konkurentnosti, kao i budućih gospodarskih izgleda i promjena. Spomenuto će omogućiti uvid u ukupni razvojni potencijal koji bi proizvodni resursi trebali generirati, ali i u tržišnu poziciju koju Hrvatska ima ulaskom u europski sustav tržišne razmjene. Ovako definirana svrha i glavni cilj istraživanja generiraju više-fazne ciljeve u realizaciji projekta. S tim u vezi istraživanje je podijeljeno u tri segmenta i tri sukcesivne faze, te se predviđa dovršenje rada u okviru četiri godine. U prvoj fazi kao startnoj poziciji utvrdit će se konceptualna okosnica, povezujući teorijski okvir i metodološke osnove za istraživanje u okviru ekonomsko političkog okruženja. Druga faza svrhovitog istraživanja obuhvaća temeljitu analizu dijagnostike rasta koji uključuje oblikovanje ekonomske politike i faktora razvoja. Naime, istraživanje polazi od hipoteze da se hrvatsko gospodarstvo nalazi na neodrživoj putanji kojoj je nužan zaokret iz prorecesijske u razvojnu politiku prije svega produktivnim korištenjem raspoloživih vlastitih resursa (potencijala), što je uvjetovano radikalnim zaokretom u tekućoj ekonomskoj politici i njezinom zasnivanju na znanstveno utemeljenoj dugoročnoj strategiji ekonomskog razvoja. Treća faza odnosit će se na kombinaciju teorijski razrađene i aplicirane istraživačke metodologije na opsežnoj i valjanoj statističkoj podlozi. Isto će obuhvatiti ekonometrijsko modeliranje i testiranje postavljene hipoteze s aplikativnom dimenzijom u formulaciji dugoročne strategije hrvatskog razvoja. U cjelini istraživanje će činiti sažimajuću raspravu koja objedinjuje ključne teme i pruža širi pogled za arhitekta oblikovanja strategije razvoja.

U 2014. godini predviđa se objavljivanje članka znanstvene novakinje dr. *Martine Basarac Sertić* pod nazivom »PMG Approach to Debt and Growth: Evidence from Central, Eastern and Southeastern European Countries«. Cilj ovog rada je kvantificirati dugoročan i kratkoročan odnos duga i ekonomske aktivnosti u zemljama srednje, istočne i jugoistočne Europe. Stoga je kako bi se istražio utjecaj javnog duga na ekonomski rast primijenjen združeni procjenitelj aritmetičke sredine grupe (PMG) za razdoblje od 2000. do 2011. godine. Prije izvođenja dinamičke panel analize na temelju PMG procjenitelja, provedeni su testovi jediničnog korijena, kao i testovi panel kointegracije. Prema empirijskim rezultatima, javni dug u dugom roku značajno utječe na rast BDP-a, te ima očekivani negativni predznak. Nadalje, u kratkom roku, dug također ima statistički značajan negativan utjecaj na rast BDP-a, uz značajnost ostalih odrednica rasta (trgovinske otvorenosti, ukupnih investicija i dodane vrijednosti industrije). Zaključuje se da fiskalnu konsolidaciju treba nastaviti kako bi se postiglo stabiliziranje razine duga.

Također se predviđa objavljivanje članka dr. *Martine Basarac Sertić* pod nazivom »Determinants of Export Performance in the European Union Manufacturing Industry«. Cilj je ovog rada doprinijeti postojećoj literaturi s aspekta analize čimbenika izvoza ukupne prerađivačke i prerađivačke industrije visoke tehnologije na uzorku od 26 zemalja članica Europske unije. Preciznije, analiza proširuje dosadašnja empirijska istraživanja kroz specificiranje tradicionalne jednadžbe izvozne potražnje ne samo kao funkcije dohotka i cijena, već i kao funkcije industrijske proizvodnje i rasta zaposlenosti kako bi se obuhvatio učinak kapaciteta proizvodnje i tržišta rada. U tu svrhu, korištenjem sistemskog GMM procjenitelja, procijenjeni su panel modeli za razdoblje od 2000. do 2011. godine. Rezultati ukazuju da su varijable inozemna potražnja, industrijska proizvodnja, rast industrijske zaposlenosti i ekonomska kriza statistički značajne u modelu. U tom smislu, radom je pokazano da stabilno makroekonomsko okruženje vodi boljim izvoznim rezultatima i konkurentnosti prerađivačke industrije. Konačno, sa stajališta kreiranja ekonomske politike, može se zaključiti da oporavak prerađivačke industrije predstavlja značajan čimbenik za pokretanje gospodarskog razvoja.

Nadalje se predviđa objavljivanje članka dr. Martine Basarac Sertić pod nazivom »The Impact of Macroeconomic Indicators on Export Dynamics in Furniture Manufacturing: A Panel Analysis«. Unutar industrijske politike Europske unije i strategije održivog razvoja, industrije bazirane na šumarstvu služe kao dobar primjer sektora koji ide u korak s razvojem europskih politika. U tom kontekstu, europski sektor (EU-27) namještaja (prema NACE Rev. 2 klasifikaciji: C31) uključuje 120 tisuća poduzeća, koja su u 2009. godini ostvarila dobit u iznosu od 90 milijardi eura i zapošljavala oko 1,1 milijun ljudi. S druge strane, industrija proizvodnje namještaja u Hrvatskoj, unatoč činjenici da obiluje prirodnim šumama autohtonih drvnih vrsta, ima dovoljan sirovinski potencijal, tradiciju u preradi drva, postojeću infrastrukturu i kadar, suočava se s padom proizvodnje i zaposlenosti, proizvodima niže dodatne vrijednosti, tehnološkom zastarjelošću i padom ukupnih prihoda. Stoga je cilj ovog rada na temelju modela nesavršenih supstituta, ispitati utjecaj odabranih makroekonomskih pokazatelja na izvoz industrije proizvodnje namještaja zemalja članica Europske unije. Naime, zemlje članice pojedinačno imaju različite komparativne prednosti u smislu obdarenosti šumskim bogatstvom, ali kao cjelina čine jedan od najmoćnijih drvnih sektora na svijetu. Rezultati rada upućuju na zaključak da statistička značajnost domaće i strane potražnje, realnog efektivnog tečaja i stope rasta BDP-a, daju odgovore na pitanje koje makroekonomske politike čine pozadinu uspjeha europskog drvnog sektora u cjelini.

Dodatno, predviđa se objavljivanje članka dr. Martine Basarac Sertić pod nazivom »Procjena gospodarskog rasta i indeksa ljudskog razvoja po županijama«.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI – DUBROVNIK

Organizacija jedinice

Zavod u svom sastavu ima dvije po sadržaju rada različite i međusobno odvojene radne jedinice: istraživačku radnu jedinicu (po kojoj Zavod nosi ime), smještenu u renesansnom Sorkočevićevu ljetnikovcu na Lapadu i Zbirku Balda Bogišića u Cavtatu. Voditelj Zavoda je akademik Vladimir Stipetić, zamjenik voditelja je upravitelj akademik Nenad Vekarić, a voditeljica Zbirke Balda Bogišića je mr. Stane Đivanović. Sveukupno je uposljeno 13 djelatnika, i to: 9 na znanstvenim poslovima (5 znanstvenih savjetnika, 1 viši znanstveni suradnik, 1 znanstveni suradnik, 1 viši asistent, 1 znanstveni suradnik u statusu znanstvenog novaka), 1 na stručnim poslovima, 1 na administrativno-računovodstvenim poslovima i 2 pomoćna službenika.

Znanstvenoistraživački rad

Tijekom 2014. godine nastavit će se istraživanja pojedinih tema iz političke, gospodarske i kulturne prošlosti Dubrovnika i okolice koje vezuje zajednički projekt »Povijest Dubrovnika i Dubrovačke Republike« (voditelj projekta akademik Nenad Vekarić).

Pojedinačni rad znanstvenika Zavoda odvijat će se na sljedeći način:

Akademik *Nenad Vekarić*, znanstveni savjetnik, izdat će peti svezak knjige »Vlastela grada Dubrovnika«. Nastavit će istraživanje demografske povijesti Dubrovnika i okolice, rad na prikupljanju i obradi građe o dubrovačkoj vlasteli, o stanovništvu dubrovačkih regija (Dubrovačko primorje, Rijeka i Župa dubrovačka, Elafiti, Dubrovnik), te na pripremi sljedećih knjiga:

»Lastovske oporuke"; »Stanovništvo Dubrovnika 1817. godine« (u koautorstvu sa Stjepanom Čosićem) i »Leksikon dubrovačkih prezimena«. U okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, kojem je uz Sveučilište u Zagrebu i Sveučilište u Dubrovniku suorganizator i Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, nastavit će (s Nellom Lonzom) istraživanja pod radnim naslovima »Kriminalitet u Dubrovniku u 18. stoljeću« i »Dubrovačke oporuke«, kao i rad na projektu demografskog istraživanja stare povijesne jezgre grada Dubrovnika.

Dr. *Slavica Stojan*, znanstvena savjetnica, nastavit će arhivska istraživanja u Državnom arhivu u Dubrovniku iz fondova Dubrovačke Republike u 17. stoljeću. Posebnu pažnju posvetit će povijesti emocija vezanih za događaj Velike trešnje 1667. godine i postpotresno razdoblje. Bavit će se molbama za pomilovanje dubrovačkih kažnjenika za teška nedjela analizirajući ih kao zasebni prozni žanr 17. stoljeća. Objavit će knjigu »Dubrovnik ponovljen« Jakete Palmotića s opsežnom studijom i rječnikom. U okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, kojem je uz Sveučilište u Zagrebu i Sveučilište u Dubrovniku suorganizator i Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, sudjelovat će u istraživanju pod radnim naslovom »Kriminalitet u Dubrovniku u 18. stoljeću«.

Dr. *Vesna Miović*, znanstvena savjetnica, nastavit će istraživanje o židovskim obiteljima iz druge polovine 17. stoljeća i 18. stoljeća u Dubrovniku. Namjerava temeljito istražiti fond Državnog arhiva u Dubrovniku Lamenta del Criminale (1676–1808; 247 svezaka). Riječ je parnicama na Kaznenom sudu Dubrovačke Republike koje su prvorazredni izvor za rekonstrukciju svakodnevice, a parnice koje se tiču dubrovačkih Židova isto tako daju i važne podatke o njihovim obiteljima. Također, namjerava nastaviti temeljito i široko zamišljeno istraživanje o osmansko–dubrovačkim odnosima u 16. stoljeću.

Dr. *Zdenka Janeković–Römer*, znanstvena savjetnica, nastavit će rad na istraživanjima potrebnima za pisanje sinteze »Povijest Dubrovačke Republike« te problematike geneze dubrovačkog građanstva i plemstva u srednjem vijeku, kao i početaka komunalnog, odnosno državnog organiziranja Dubrovnika. Proučavat će i poziciju dubrovačke vlastele pred kraj Republike – njihove političke stavove, gospodarsku poziciju i kulturno stvaralaštvo. Bavit će se i pitanjem dogradnje i održavanje dubrovačkog vodovoda u 16. st., kroz prizmu kolektivne akcije gradske zajednice na samoodržanju i utjecaja takve politike na unutarnji politički status Republike. Istraživat će i odnos Šubića Bribirskih prema dalmatinskim gradovima, pa i Dubrovniku, puteve uspona dalmatinske trgovačke elite, osobito suknara Mihovila Petrova iz Zadra te razlike u komunalnom razvoju dalmatinskih gradova. Istraživat će značenje i sliku srednjovjekovnoga grada u narativnim izvorima, na primjeru djela talijanskog humanista Filippa de Diversis o Dubrovniku. I dalje će se baviti pitanjima glagoljaštva i glagoljaške duhovnosti te problemima teorije povijesti i povijesti historiografije.

Dr. *Nella Lonza*, znanstvena savjetnica, privest će kraju pisanje knjige o sporazumima između Dubrovnika i Venecije, napisat će radove o počecima mletačke vlasti u Dubrovniku te o dubrovačkim srednjovjekovnim rekluzorijima. Kao plod daljnjeg rada na projektu o dubrovačkom kaznenom pravu i praksi u 18. stoljeću izradit će u koautorstvu rad o pokretanju postupaka ex officio i tužbom oštećenika. Nastavit će pripreme za knjigu o dubrovačkim isposnicama (rekluzama) u srednjem vijeku i Dubrovniku pod mletačkom vlasti. Obavit će poslove suurednika na prvom hrvatskom zborniku o povijesti kaznenog prava i kažnjavanja. Radit će na izdaju (prvotisku) priručnika za kazneni postupak Jeronima Mičelovića, hrvatskog pravnika iz 17. stoljeća koji je djelovao u Mletačkoj Republici. U okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, nastavit će (s Nenadom Vekarićem i doktorandima) istraživanja pod radnim naslovima »Kriminalitet u Dubrovniku u 18. stoljeću« i »Dubrovačke oporuke«.

Dr. *Relja Seferović*, viši znanstveni suradnik, dovršit će rad na objavi prvog sveska povijesti Dubrovačke kongregacije Dominikanskog reda u Dubrovniku, po izvorniku Serafina Marije

Cerve iz 18. stoljeća, koji je pohranjen u knjižnici samostana Sv. Dominika. Nastavlja s istraživanjem povijesti propovjednika u dubrovačkoj katedrali, kao i javnih rasprava o vjerskim pitanjima koje su tijekom humanizma i renesanse u posebnim prigodama održavali ugledni dubrovački klerici.

Dr. *Lovro Kunčević*, znanstveni suradnik u statusu znanstvenog novaka, istraživat će političku povijest Dubrovačke Republike u kasnom srednjem vijeku i ranom novovjekovlju, a posebice povijest dubrovačkih republikanskih institucija. Pripremat će tekst o uzrocima iznimne političke i socijalne stabilnosti Dubrovačke Republike. Također priređivat će za objavljivanje tekst svoje doktorske disertacije pod naslovom »Mitovi o Gradu: diskursi o identitetu u Dubrovniku (1300.–1600.).«

Dr. *Rina Kralj-Brassard*, znanstvena suradnica, objavit će rad o troškovima dvora u Dubrovačkoj Republici. Naslanjajući se na rezultate istraživanja troškova državnog nahodišta istraživat će i ostale državne troškove, rashodovnu stranu budžeta Dubrovačke Republike. Suradivat će i na projektnim zadacima »Povijesna jezgra grada Dubrovnika«, »Kriminalitet u Dubrovniku 18. stoljeća« i »Dubrovačke oporuke«, koji se ostvaruju u okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, u suradnji Zavoda za povijesne znanosti HAZU i Sveučilišta u Dubrovniku.

Dr. *Ivana Lazarević*, viša asistentica, nastavit će raditi na ubikaciji vlasteoskih kuća u staroj gradskoj jezgri Dubrovnika i njihovih ljetnikovaca na području cijele Dubrovačke Republike. U prethodnom radu oslanjala se na popis stanovništva iz 1817. godine, a sada nastavlja prema velikom potresu 1667. godine. Suradivat će i na projektnim zadacima »Povijesna jezgra grada Dubrovnika«, »Kriminalitet u Dubrovniku 18. stoljeća«, i »Dubrovačke oporuke«, koji se ostvaruju u okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, u suradnji Zavoda za povijesne znanosti HAZU i Sveučilišta u Dubrovniku. Objavit će knjigu pod naslovom »Vlasteoske kuće prema popisu stanovništva iz 1817. godine«.

Izdavačka djelatnost

Tijekom 2014. godine predviđa se tisak sljedećih publikacija: 1) Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku 52/1 (2014); 2) Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku 52/2 (2014); 3) Dubrovnik Annals 18 (2014); 4) Nenad Vekarić, »Vlastela grada Dubrovnika, knjiga 5. Biografije (E–Pe)«; 5) Zdenka Janeković-Römer, »The Frame of Freedom"; 6) Slavica Stojan, »Dubrovnik ponovljen Jakete Palmotića Dionorića"; 7) Irena Ipšić, »Orebić u 19. stoljeću prema katastru Franje I.«, sv. 2; 8) Ivana Lazarević, »Vlasteoske kuće u Dubrovniku 1817. godine«.

ZBIRKA BALDA BOGIŠIĆA U CAVTATU

Zbirka Baltazara Bogišića će biti otvorena za javnost – izložbeni odjel uz povremena stručna vodstva, znanstvena istraživanja Bogišićeve ostavštine, posudbe. Tematska izložba »Vrijeme Bogišićeva odlaska i 'povratka' – muzeološki aspekt kulture sjećanja« bit će službeno otvorena za javnost tek nakon tiskanja njezina popratnog kataloga. Tiskanje i promoviranje zbornika »Baltazar Bogišić – pravno-povijesni prinosi, memorijal« prolongira se do obilježavanja 180. obljetnice Bogišićeva rođenja (20.12.2014., odnosno do proljeća 2015.).

Nastavit će se primarna obrada, zaštita i izrada digitalnog inventara arheoloških spomenika u Zbirci (Bruno Bijadija i mr. Stane Đivanović) u svrhu registracije fundusa, izrade koncepcije i likovnog rješenja budućeg stalnog postava kolekcije, također i djelomična dorada postojećeg digitalnog inventara konvertiranog iz programa Promus u M++ (S. Đivanović).

Planira se izrada idejnog rješenja za rekonstrukciju i likovni postav čitaonice u Zbirci, ovisno o mogućnostima i nastavak neophodnih radova na obnovi kneževa dvora. Po odobrenju glavnog projekta za rekonstrukciju i uređenje Bogišićeve rodne kuće od nadležnih upravnih službi, uslijedit će i građevinski zahvati na njezinoj obnovi koje će financirati zakupac poslovnog prostora u prizemlju objekta. Predviđaju se daljnji restauratorski i konzervatorski zahvati na fundusu Zbirke, nabava opreme za pohranu fundusa i dokumentacije, te nabava potrebne stručne literature.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI – ZADAR

U idućoj 2014., znanstveni djelatnici Zavoda za povijesne znanosti u Zadru i nadalje će obavljati znanstveno–istraživačke radove obuhvaćene povijesnom tematikom. Pojedinačni rad znanstvenika Zavoda u Zadru bit će proveden na sljedeći način:

Zlatko Begonja, znanstveni suradnik, nastavit će s znanstveno–istraživačkim radom koje tretira problematiku hrvatske političke povijesti tijekom XX. stoljeća, s posebnim naglaskom na stanje u sjevernodalmatinskom području. Radit će također na dovršetku rukopisa i tiskanju knjige pod naslovom »Okupacija duha – Zadar od 1944. do 1974.«, kojom namjerava dati pregled ukupnih društvenih prilika u Zadru u spomenutom razdoblju. Pored toga završava s radom na knjizi naslova »Don Eugen Šutrin – ideološka žrtva«, koju također namjerava naredne 2014. tiskati. Sudjelovat će u pripremi Znanstvenog savjetovanja o znanstvenoj, kulturnoj i javnoj djelatnosti dr. sc. Vjekoslava Maštrovića povodom stote obljetnice njegova rođenja, što će se održati u dvorani Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zadru, 17. prosinca 2013. godine. Na Sveučilištu u Zadru sudjelovat će u organizaciji znanstveno – stručnog skupa Semiologija obrambenog domovinskoga rata, koji će se održati u Zadru 5. i 6. prosinca 2013., kao i znanstvenog skupa Stoljeća zadarskog školstva, koji će biti održan na Sveučilištu u Zadru od 21. do 23. studenoga 2013. godine. Jednako tako u svojstvu tehničkog urednika, radit će na pripremi izrade i tiskanja znanstvenog godišnjaka Radovi Zavoda za povijesne znanosti u Zadru.

Potrebnu istraživačku djelatnost obavljat će u arhivima u Zadru, Zagrebu i Splitu.

Milko Brković, znanstveni savjetnik, planira objavljivati prikupljeno izvorno arhivsko gradivo, ponajviše iz razdoblja hrvatskog srednjovjekovlja i to o odnosima dalmatinskih gradova sa zaleđem, koju obrađuje kronološkim redoslijedom s egdotičkog, paleografskog, povjesničarskog i diplomatičarskog stajališta. Istodobno planira nastaviti s radom na obradbi pojedinih započelih, odnosno započeti s novim temama iz srednjovjekovne i rane novovjekovne hrvatske povijesti, te sudjelovati s prigodnim izlaganjima na hrvatskim i međunarodnim znanstvenim skupovima, kao i sudjelovati s priložima u jubilarnim zbornicima hrvatskim povjesničarima i slično.

Marija Zaninović Rumora, viša znanstvena suradnica, radit će na istraživanju i analizi mjera, odnosno mjernih sustava Dalmacije u mletačkom periodu od 15. do 18. stoljeća. Također, navedena istraživanja povezat će s uporabom mjernih sustava u razdoblju francuske i austrijske uprave tijekom 19. stoljeća, i u tom smislu analizirati sličnosti i razlike, te istražiti način primjene novih mjera, a napose metarskog sustava za vrijeme francuske uprave. Za te potrebe provest će terenska istraživanja na zadarskim otocima. Nadalje, u dogovoru s Katedrama za Povijest i Povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci održat će više predavanja kao gost–predavač, o povijesnoj metrologiji i njenom značenju, kao posebne povijesne znanosti, u istraživanju ekonomske povijesti i povijesti umjetnosti na području Istre i Kvarnera. Obavljat će uredničke i druge tehničke poslove u svezi s tiskanjem i objavljivanjem Zbornika sa znanstvenog skupa »Hvarski pučki ustanak 1510. – 1514.«.

Tado Oršolić, viši znanstveni suradnik, planira nastavak započetog rada na izradbi rukopisa nove knjige radnog naslova »Dalmatinska zbilja; Povijesni kontinuitet društveno–kulturno–običajnih prilika u kopnenoj Dalmaciji od 18. do 20. stoljeća«. U tom smislu obavljat će znanstveno istraživački rad na proučavanju arhivskoga gradiva u Državnom arhivu u Zadru. Također, radit će na projektu za izradbu znanstvene monografije naslova Nepokorena Posavina: Rat u Bosanskoj Posavini – Oraško bojište 1992. – 1995., za što je potrebno obaviti istraživanja u arhivu Hrvatskog dokumentacijsko memorijalnog centra u Zagrebu. Jednako tako kao član uredništva radit će na uređivanju i pripremi za tiskanje Radova Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zadru sv. 55.

Josip Celić, znanstveni suradnik, namjerava objaviti sljedeće članke: Stanovništvo grada i predgrađa Korčule po popisu iz 1748. godine, Bilješke o plemstvu i građanstvu grada Senja, Zadarsko plemstvo i građanstvo početkom francuske uprave u Zadru 1806. godine, kao i prikaz knjige »Vodič Zadarske nadbiskupije«, te knjige dr. sc. Miroslava Granića »Putne bilježnice Mijata Sabljara«. Također, nastavit će s pomaganjem bibliotekarki u provedbi revizije knjižnice u Zavodu.

Grozdana Franov–Živković, asistentica i voditeljica Pomorske zbirke, planira pisati članke vezane uz svakodnevni život zadarskog i biogradskog područja, i to uglavnom na temelju do sada neobrađenih glagoljskih dokumenata. U tom smislu trenutno se u tisku nalazi nekoliko članaka, dok za narednu 2014., namjerava predati još devet članaka navedene tematike. Sudjelovat će na znanstvenim skupovima Stoljeće zadarskog školstva, koji će se održati na Sveučilištu u Zadru od 21. do 23. studenoga 2013., kao i na znanstvenom skupu o Velom Ratu, što će također biti održano na Sveučilištu u Zadru tijekom prosinca 2013. godine. Kao voditeljica Pomorske zbirke radit će na sređivanju knjige inventara i knjižnice, zatim izrađivati elektroničku obradu istih, te proučavati povijest pomorstva zadarskog kraja radi lakšeg vođenja posjetitelja kroz zbirku.

Martina Dubolnić Glavan, znanstvena novakinja – asistentica, planira u 2014., nastaviti s radom na izradi i obrani doktorske disertacije naslova Civitas Aenona. U cilju završetka izradbe jednog od poglavlja radnje, namjerava provesti terenski pregled nekoliko mikrolokacija na prostoru grada Nina. Pored toga planira rad na obradi arheološkog gradiva pohranjenog u Arheološkom muzeju u Zadru i Muzeju ninskih starina u Ninu. Jednako tako u suradnji s djelatnicima Arheološkog muzeja u Zadru, provest će zaštitno arheološko istraživanje grobnog humka na otoku Viru, ubiciranog 2013. godine. Također, ima namjeru izraditi dva znanstvena članka, kao i održati javno predavanje naslova Istraživanje i zaštita kulturno–povijesne baštine južnog Velebita 2008. – 2010.

Ivna Anzulović, viša stručna suradnica, radit će na istraživanju i obrađivanju arhivskoga gradiva iz Državnog arhiva u Zadru, a koje se odnosi na kulturu življenja područja Sjeverne Dalmacije od 13. do 19. stoljeća. Spomenuto gradivo osobito se nalazi u bilježničkim spisima gdje

su zabilježeni inventari, oporuke, dote, i dr. Izvori su pisani latinskim, talijanskim i hrvatskim jezikom – glagoljicom. Napose ima namjeru obrađivati nakit i predmete ukrasno uporabne namjene, kao što su pojasevi, puceta, razne sponje i ostalo. Također, nastavila bi s proučavanjem predmeta iz kućne uporabe, kao što je posuđe, razno oruđe, ali i oružje, zatim namještaj, knjige i kućne knjižnice. U tom pogledu izrazitu pozornost posvetila bi dijelovima odjeće ili predmeta u kući uz koje je postavljena oznaka izradbe na poseban način: *ad modum croaticum, alla venetiana, alla vltromontana, alla zaratina, a spalatensis, ad modum tedescum, ad ungaricum, ad turcescum* i tome slično, kao i onim nazivima predmeta kojima je u latinskim ili talijanskim tekstovima ostavljen hrvatski naziv. U časopisu Diadora, Arheološkog muzeja u Zadru, namjerava objaviti članak Srednjovjekovno selo Domakovci i crkva sv. Ivana, što bi bio prilog topografiji srednjovjekovnih sela Ravnih kotara.

Ljiljana Ugrinić, knjižničarka, obavljat će tekuće poslove nabave, inventarizacije i klasifikacije knjižnične građe, te će raditi na započetoj reviziji knjižnice. Aktivno će pratiti novosti iz struke, te sudjelovati na stručnim predavanjima.

ZAVOD ZA POVIJEST I FILOZOFIJU ZNANOSTI

Organizacija jedinice

Rad Zavoda za povijest i filozofiju znanosti odvija se unutar tri Odsjeka:

1. Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti
2. Odsjek za povijest medicinskih znanosti
3. Odsjek za filozofiju znanosti

Voditelj Zavoda je akademik Žarko Dadić. Zamjenica voditelja, upraviteljica Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti je prof. dr. Snježana Paušek–Baždar, zamjenica voditelja, upraviteljica u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti prof. dr. Stella Fatović–Ferenčić

ODSJEK ZA POVIJEST PRIRODNIH I MATEMATIČKIH ZNANOSTI

Djelatnici Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti istražuju u sklopu svojih tema matematičke, fizikalne, kemijske i astronomske znanosti u Hrvata. Te teme bit će uključene u projekte koje se prijavljuje kod Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske.

Znanstvenoistraživački rad

Prof. dr. sc. *Snježana Paušek–Baždar*, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju će nastaviti s istraživanjem, tumačenjem i valorizacijom tekstova hrvatskih alkemičara i kemičara u europskom kontekstu, u razdoblju od 12. do 18. stoljeća. U 2014. godini istražiti će dva alkemijska

rukopisa u zagrebačkoj Metropolitani. Započet će se proučavanjem, tumačenjem i valoriziranjem kemijskih radova Ignjata Martinovića, člana brojnih europskih akademija, koji su objavljeni u znamenitom kemijskom časopisu iz 18. stoljeća *Beyträge zu den Chemische Annalen*.

S Akademikom Nenadom Trinsstićem će nastaviti istraživati razvitak hrvatske kemijske sredine u 19. i 20. stoljeću.

Dio vremena će posvetiti usmjeravanju rada i pomoći u radu znanstvenoj novakinji na projektu Vanji Flegar.

Nastavit će djelovati kao urednica za kemiju u *Hrvatskom biografskom leksikonu* Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža«, kao član Programskog odbora međunarodnog znanstvenog skupa Dani Frane Petrića: *Od Petrića do Boškovića*, kao član Savjeta za povijest znanosti časopisa *Acta Medica–Historica Adriatica* i časopisa *Geo*, te kao član Uredničkog odbora časopisa: *Jahrbuch* i *Prirodoslovlje*.

Dr. sc. *Branko Hanžek*, viši znanstveni suradnik zaokružit će istraživanje o motrenjima i primjeni matematičkih metoda te razvijanju teorija, kao i o znanstvenim i nastavnim mjerenjima u sklopu egzaktnih znanosti. Istraživanje se odnosilo na Hrvatsku krajem 19. i početkom 20. stoljeća, a uz to istražena je i povezanost sa tematski sličnim stremljenjima u svijetu. Planira se i nastavak suradnje s tvrtkom CROATIA osiguranje d.d.. Nastavit će se i proširiti suradnja s Rektoratom Sveučilišta u Zagrebu. Također će završiti istraživanje u tematskom pravcu hrvatskih znanstvenih i nastavnih vrijednosti i identiteta. Uz to se planira i pokretanje aktivne suradnje s Prirodoslovno–matematičkim fakultetom i Fakultetom elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, a u pogledu započinjanja sustavnog istraživanja razvitka hrvatskog mjeriteljstva i relativističke kvantne fizike.

Dr. sc. *Marijana Borić*, znanstveni suradnik nastavit će istraživanje opusa Marina Getaldića, najvećeg hrvatskog znanstvenika s prijelaza 16. na 17. stoljeće. Rezultat tih istraživanja, će objediniti, s ciljem njegova tiskanje u zasebnoj monografiji. Pored toga dovršit će istraživanje do sada nepoznatih spisa, neobjavljenih rukopisa i skica Fausta Vrančića, vjerojatno nastalih u vrijeme kada je pisao svoje najpoznatije djelo »*Machinae novae*« (1615.), ali nisu objavljeni u samom djelu. Istraživanje će provesti u suradnji s kolegama s Instituta za povijest umjetnosti, a namjera je da se rezultati istraživanja prirede za tisak najkasnije do 400 godišnjice izlaska tog velikog djela, koja će se obilježiti 2015. godine. Pored toga M. Borić će nastaviti istraživati aritmetike iz 18. i 19. stoljeća, korištene za potrebe nastave škola u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini. Također će nastaviti s istraživanjem kalendarske tradicije u Hrvata, a posebno doprinos Pavla Rittera Vitezovića i fra. Emerika Pavića toj tradiciji.. Suradivat će prilozima iz povijesti znanosti s HRT–om i HR–om.

Vanja Flegar, prof. je znanstvena novakinja od 2010. na projektu »Odnos prirodne filozofije i alkemije u renesansi u Hrvata« Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske. Ona se vratila nakon produljenog porodiljnog dopusta u kolovozu 2013. i sada do daljnje radi pola radnog vremena. Nastavit će s istraživanjem dijela opsežne prepiske Andrije Dudića (preko 2000 pisma) hrvatskog prirodnog filozofa 16. stoljeća, s težištem na njegovim alkemijskim i ijatrokemijskim gledištima.

Ostalo

Članovi Odsjeka obavljat će istraživačke i organizacijske poslove u sklopu zadataka koji će biti postavljeni u Hrvatskoj akademiji. Posebno će sudjelovati u radovima koje bude potaknuo Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti. Sudjelovat će na znanstvenim skupovima koji u svom sklopu imaju teme iz povijesti znanosti u Hrvata. Nastavit će suradnju s Leksikografskim zavodom »Miroslav Krleža« i s Odjelom za prirodoslovlje i matematiku Matice hr-

vatske. Suradivati će i u nastavi na sveučilištima i to u kolegijima koji imaju za tematiku povijest znanosti. Prema potrebi će doprinosti i svim djelatnostima u Hrvatskoj koja se barem djelomično odnose na povijest znanosti u Hrvata.

ODSJEK ZA POVIJEST MEDICINSKIH ZNANOSTI

Prof. dr. sc. *Stella Fatović – Ferenčić*, znanstvena savjetnica će dovršiti pripremu 13. knjige edicije Rasprave i građa za povijest znanosti vezane uz razvoj neurologije, realizaciju koncepta palijativne skrbi i razvoja hospicijskog pokreta na području Hrvatske. Nastavit će s istraživanjima vezanim uz razdoblje Prvog svjetskog rata posebice fokusirajući pozornost na ratnu traumatologiju i patologiju u rukopisnoj građi i objavljenim dnevnicima pojedinih predstavnika medicinske i farmaceutске struke. Nastavit će istraživanja vezana uz razvoj kirurških postupaka i hormonske terapije na primjeru akromegalije.

Nastavit će rad na razvojnom projektu izučavanja hrvatskoglagoljskih srednjovjekovnih i ranonovovjekovnih spomenika (14. – 16. stoljeće) s medicinskim sadržajem, koji je u 2013. dobio financijsku potporu Zaklade HAZU.

Sudjelovat će u radu Programskog odbora za utemeljenje i uspostavu Hrvatskoga muzeja za povijest medicine i farmacije oformljenog u svibnju 2011. godine.

Pratit će rad i mentorirati doktorsku radnju Martina Kuhara (znanstvenog novaka) vezanu uz istraživanje razvoja eugenike na području Hrvatske.

U sklopu Farmaceutskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu sudjelovat će u vođenju izbornoga predmeta Farmaceutska muzeologija.

Nastavit će s aktivnostima i radom u uredništvima časopisa *Acta medicohistorica Adriatica*, *Medicinski vijesnik* i *Liječničke novine*, te u Hrvatskome društvu za povijest medicine HLZ-a i Međunarodnoj akademiji za povijest farmacije.

Prof. dr. sc. *Željko Dugac*, znanstveni savjetnik u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti nastavit će istraživanja hrvatske povijest medicine te veza s europskim i svjetskim medicinskim procesima posebice na području javnog zdravstva u 20. stoljeću. Nastavit će rad na dovršenju knjige o javnom zdravstvu u međuratnom razdoblju. Na Sveučilištu u Zagrebu, Filozofskom fakultetu, Odjelu za povijest – doktorskim studijima, vodit će kolegije pod nazivom: *Izabrana poglavlja iz povijest medicine i znanosti te Javno zdravstvo i socijalizacija medicine u 20. stoljeću*.

Martin Kuhar, dr.med., znanstveni novak u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti, u proljeće će predati rukopis doktorske disertacije »Eugenika u hrvatskoj medicini i njezin utjecaj na javnost u razdoblju 1859.–1945.« koji radi pod mentorstvom prof. dr. sc. Stelle Fatović–Ferenčić. Jednako tako dovršit će rad naslovljen »The Rise and Fall of Andrija Štampar's Eugenics« čije je dijelove prezentirao na konferenciji u Atlanti 2013., te ga poslati u tisak. Nastavit će suradnju na međunarodnom projektu vezanom uz istraživanje pseudo–Aristotelovog spisa *Peri pneumatos*, s ciljem njegovog pozicioniranja unutar onodobnih rasprava o pneumima i njenog utjecaja na kasnije autore.

ODSJJEK ZA FILOZOFIJU ZNANOSTI

Djelatnici Odsjeka za filozofiju znanosti bave se proučavanjem znanosti općenito, a posebice razumijevanjem prirodnih znanosti, i to kako njihova povijesnoga razvoja, tako i njihova unutarnjega ustroja. Pri tome se naglasak osobito stavlja na odnos prirodnih prema društvenim znanostima, te na njihovu svezu sa širim duhovnim i povijesnim kontekstom. Posebice se pak istražuje odnos prema ostalim ljudskim djelatnostima. Iznimna se pozornost također polaže i na odnos znanosti i jezika, tako da razmatranje pojedinih pitanja filozofije jezika zauzimalje važno mjesto u istraživanju. K tomu, istražuju se i različiti hrvatski filozofi kojima je znanost, odnosno pojedina znanstvena pitanja, bila sastavnim dijelom njihova filozofiranja. Jedini je djelatnik u Odsjeku dr. sc. Bojan Marotti, a od mjeseca ožujka 2013. na godinu je dana zaposlena vježbenica Iva Šokičić.

Znanstvenoistraživački rad

U idućoj će godini *Bojan Marotti* nastaviti rad na rukopisnoj ostavštini hrvatskoga filozofa, književnika, kazališnoga i književnoga kritičara, te prvoga profesora filozofije na obnovljenome Zagrebačkome sveučilištu (1874.) Franje pl. Markovića (1845. – 1914.). To bi istraživanje trebalo postati jednom od glavnih zadaća Odsjeka, s dugoročnim ciljem da se makar jedan dio te bogate ostavštine i objavi.

Dosad se je iz Markovićeve rukopisne ostavštine ponajviše radilo na opsežnome rukopisu njegove *Logike*, a osnovni je cilj bio kritičko objavljivanje toga Markovićeve djela. Rad se je međutim nastavio na rukopisu njegova *Uvoda u pedagogiku*. Budući da je taj rukopis započela upisivati u računalno vježbenica Iva Šokičić, očekuje se da će iduće godine rukopis u cjelini biti upisan. Zasad je upisano nešto više od polovice toga Markovićeve rukopisa.

U idućoj će godini B. Marotti nastaviti s proučavanjem filozofije jezika, što je jedno od glavnih područja filozofije kojima se bavi. Posrijedi je vrlo široko područje, kojemu se može pristupiti pod različitim vidicima. Ono se naime može razumjeti kako u užem, tako i u širem smislu. Shvati li se u užem smislu, riječ je o određenome dijelu filozofije koji se bavi pitanjima kao što su, primjerice, što je jezik, kako je jezik nastao, kako se je razvijao, itd. Uzme li se pak u širem smislu, posrijedi je jedan osobit pristup različitim filozofskim problemima, te uopće filozofiji kao takvoj, koji se osniva na raščlambi jezika i značenja (*linguistic philosophy*).

Budući da pri bavljenju filozofijom jezika osobitu pozornost valja uputiti na odnos jezika i znanosti, s time će u vezi B. Marotti nastaviti s razmatranjem određenih filozofskih koncepcija u radovima američkoga filozofa Charlesa Sandersa Peircea (1839. – 1914.), jednoga od osnivača semiotike. Poseban će naglasak biti na njegovoj klasifikaciji znanosti te na podjeli znakova. Njegovo poimanje semiotike valja dovesti u vezu te usporediti s pojmom semiologije, koji je razvio Ferdinand de Saussure (1857. – 1913.), pri čem valja usporediti i sam pojam znaka, budući da se Peirce i Saussure u tome znatno razlikuju.

Osim što radi na upisivanju Markovićeve *Uvoda u pedagogiku* u računalno, I. Šokičić ima zadatak izrade jednoga znanstvenoga rada s područja filozofije jezika. Ta njezina buduća rasprava zasad ima radni naslov *Kognitivni pristup jeziku i percepciji stvarnosti*. Posrijedi je pristup što ga u svojim radovima promiče poznati kognitivni lingvist George Lakoff. Dosad je I. Šokičić izra-

dila osnovni ustroj rasprave i napisala uvod, a u idućoj bi godini rad trebao biti dovršen. U svezi s time još se uvijek bavi proučavanjem određene literature.

Također će se istraživati i pojedini hrvatski filozofi koji su se na različite načine bavili filozofijom jezika, kao i neki hrvatski gramatičari, koji su se u svome radu, opisujući hrvatski jezik, doticali spomenutih problema.

Ostalo

B. Marotti bavi se prevodenjem rasprava iz povijesti filozofije i znanosti, te uređivanjem i priređivanjem različitih djela iz hrvatske i svjetske kulturne baštine. U godini 2014. predviđa se sudjelovanje na nekoliko znanstvenih skupova, kao i objavljivanje nekolicine radova, među kojima bi trebala biti i jedna knjiga.

ZAVOD ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI, KAZALIŠTA I GLAZBE

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI

Djelatnici Odsjeka za povijest hrvatske književnosti rade na sljedećim projektima: Projekt Digitalizacije rukopisnih ostavština hrvatskih pisaca koji je pokrenut 2011., nastavit će se i 2014. ukoliko pristignu sredstva za koja se Odsjek natjecao kod Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport. Tako da će nastavak rada ovisiti o pritjecanju financijskih sredstava iz ta dva izvora.

U 2014. Odsjek će nastaviti s objavljivanjem časopisa *Kronika* posvećen istraživanju književne, kazališne i glazbene hrvatske baštine.

Tijekom 2014. Odsjek će sudjelovati u »Danima otvorenih vrata HAZU« i organizaciji izložbe iz fundusa Arhiva, a predložiti će Upravi Akademije da se pokrene ideja o muzeju hrvatske književnosti u Zagrebu.

U Odsjeku preko Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta projekte vode akademik Du-bravko Jelčić projekt *Od građe do analize: nepoznati pisci IX i XX. stoljeća*, prof. dr. sc. Tihomil Maštrović vodi znanstvenoistraživački projekt *Hrvatski književni povjesničari* i Hrvojkina Mihanović–Salopek projekt *Doprinos duhovnih i intelektualnih elita u Bugarskoj i Hrvatskoj za jezičnu i kulturnu raznovrsnost Europe*.

Znanstvenoistraživački rad

– Prof. dr. sc. *Tihomil Maštrović*, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju: Znanstvenoistraživački projekt »Hrvatski književni povjesničari« / Nastavit će vođenje i organizaciju rada na

znanstvenoistraživačkom projektu »Hrvatski književni povjesničari« te koordinaciju rada suradnika na projektu: Hrvojkje Mihanović–Salopek, Antuna Paveškovića, Andree Sapunar Knežević, Martine Čavar i Josipe Dragičević. Kao predsjednik Organizacijskoga odbora Međunarodnoga znanstvenog skupa o Antunu Barcu organizirat će pripreme za znanstveni skup, četrnaesti u nizu Hrvatski književni povjesničari.

Nastavit će istraživanja prinosa Antuna Barca hrvatskoj književnoj historiografiji. U istraživanjima Barčevih književnopovijesnih djela, napose njegovih književnopovijesnih sinteza, i njegov prinos dosadašnjim čitanjima hrvatske književnosti, te upozoriti i na sve ostale prinose što ih je Barac ostvario svojim stvaralačkim opusom.

Znanstveno–istraživački projekt »Sabrana djela Antuna Barca« / Sudjelovat će u pripremanju znanstvenog projekta Razreda za književnost HAZU – Sabrana djela Antuna Barca. Istražit će bibliografiju Antuna Barca, izraditi sadržaje svezaka Sabrana djela Antuna Barca, te plan izdavačke realizacije izdanja

– Dr. sc. *Hrvojkja Mihanović–Salopek*, znanstvena savjetnica: U okviru Akademijina znanstvenog projekta »Hrvatski književni povjesničari« planira istraživanje i proučavanje bibliografske građe o Antunu Barcu te izradu znanstvenog rada pod nazivom Antun Barac o Franu Alfireviću koji će biti izložen na Znanstvenom skupu o Antunu Barcu u travnju 2014. Svoj rad priopćit će na znanstvenom skupu o Antunu Barcu.

Planira temeljito književno i himnodijsko (etnomuzikološko) istraživanje građe za izradu autorske znanstvene monografije »Petar Knežević – pjesnik i glazbenik« u suautorstvu s dr. sc. Hanom Breko–Kustura iz Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU. Knjiga bi trebala biti objavljena do kraja 2014.

U okviru nastavka rada na međuakademijskom projektu »Doprinos duhovnih i intelektualnih elita u Bugarskoj i Hrvatskoj za jezičnu i kulturnu raznovrsnost Europe«, između HAZU i BAN. U lipnju sudjelovanje na Međunarodnom okruglom stolu u Sofiji s temom Suvremeni prijevodi unutar bugarsko–hrvatskih književnih relacija.

Proučavat će tiskanu i rukopisnu ostavštinu Stipana Margetića i sudjelovati na Međunarodnom znanstvenom skupu o Stipanu Margetiću u Sarajevu u svibnju 2014. Planira istraživanje građe i izrada referata za znanstveni skup Pasijska baština Istre u Pazinu 2014. U nastavku rada na projektu Digitalno snimanje hrvatske mariološke baštine u obliku izradit će osmi znanstveno–obrazovni filma (DVD–a) s područja Korčule, Pelješca i Mljeta, koji je pod pokroviteljstvom Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora, te Vijeća za kulturu HBK, kao scenaristica i redateljica.

– Dr. sc. *Antun Pavešković*: Završit će knjigu o Pijerku Buniću Lukoviću nakon novih spoznaja i otkrića do kojih je autor došao tijekom istraživanja, pa je tako pronađeno i nekoliko novih drama. Nastavak istraživanja o Ivanu Gunduliću u suradnji sa Zavodom za Povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku.

Pripremiti za tisak knjigu o žrtvovnim aspektima u govoru o drugom u epu Ivana Mažuranića Smrt Smail–age Čengića. Planiranu i dijelom dovršenu knjigu tako tematski proširiti da obuhvati žirarovske i aspekte generativne antropologije kao metodološko polazište kakvim se nikada dosada još obrađivalo ovo književno djelo.

Nastaviti rad na znanstvenom projektu Odsjeka za povijest hrvatske književnosti HAZU Hrvatski književni povjesničari, sudjelovanjem u simpozijima i pripremom oglada za zbornike. Nastaviti već započet i dijelom realiziran rad na Enciklopediji Matice hrvatske, s osobitim os-

vrtno na djelovanje onih ljudi koji su bili ili članovi HAZU ili svojim radom bili povezani s Akademijom. Sudjelovati na Akademijinu skupu Dani hvarskog kazališta.

Kao urednik u redakciji Male biblioteke DHK nastaviti djelovati na uvrštenju tema i naslova vezanih za Akademiju, aktualnih Akademiji te, po mogućnosti, u ediciju uvrstiti i tiskati književna i publicistička djela članova Akademije, što u protekloj godini nije uspjelo u dovoljnoj mjeri.

Pripremiti i prijaviti istraživački projekt o duhovnim i ezoterijskim temama u hrvatskoj književnosti od 18. stoljeća do novijeg doba.

– Dr. sc. Ivica Matičević: Sudjelovat će na XIX. Šoljanovim danima u Rovinju, u travnju 2014., s temom *Književna kritika Antuna Gustava Matoša*. Sudjelovat će na međunarodnom znanstvenom skupu Dani hvarskoga kazališta, Hvar, svibanj 2014., s temom *Hrvatska književnost i Prvi svjetski rat. Budakovo Ratno roblje*.

Priprema i tiskanje triju svezaka u okviru projekta *Djela Josipa Kosora* (rukopisi i građa iz pišćeve ostavštine, Ex libris, Zagreb, potpora Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH i Zaklade HAZU): sv. 10: autobiografsko–memoarska proza (opseg 18 araka); sv. 11: korespondencija (opseg 16 araka); sv. 12: politički članci (opseg 20 araka).

Priprema i objavljivanje samostalne autorske knjige *Mjera za prozu. Književna kritika i eseji o suvremenoj hrvatskoj prozi*, opseg 17 araka. Priprema i objavljivanje samostalne autorske knjige *Trijumf duše. Knjiga o Kosoru*, opseg 15 araka. Priprema i organizacija »Dana otvorenih vrata HAZU«, studeni 2014, u Odsjeku za povijest hrvatske književnosti (izložba i prezentacija, popratni tiskani materijali).

– Dr. sc. *Andrea Sapunar Knežević*: Znanstvenoistraživački projekt u Zavodu / Nastavak suradnje na znanstveno–istraživačkom projektu Hrvatski književni povjesničari, glavnog istraživača prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića. Znanstvenim priopćenjem sudjelovat će u radu Međunarodnoga znanstvenog skupa o Antunu Barcu, narednoga znanstvenog skupa u nizu Hrvatski književni povjesničari.

Znanstveni radovi / Završit će znanstveni rad Akademik Nikola Benčić kao povjesničar književnosti gradišćanskih Hrvata sa znanstvenog skupa o akademiku Nikoli Benčiću održanog u Beču u studenom 2013. te znanstveno priopćenje Književnopovijesni rad Antuna Barca sa znanstvenog skupa o Antunu Barcu koji će biti održan u travnju 2014.

Znanstveni skupovi / Sudjelovat će u radu Šestoga hrvatskoga slavističkog kongresa u rujnu 2014. te na nekoliko hrvatskih i međunarodnih znanstvenih skupova.

– Dr. sc. *Ana Batinić*: Nastavak istraživanja opusa i djelovanja manje poznatih hrvatskih (dječjih) pisaca odnosno rad na znanstveno–istraživačkim temama započetim u okviru znanstvenog projekta Od građe do analize. Nepoznati i zaboravljeni hrvatski pisci XIX. i XX. stoljeća voditelja akademika Dubravka Jelčića.

U okviru rada u Odsjeku, surađivat će u nastavku projekta digitalizacije književne ostavštine Tina Ujevića (digitalna obrada korespondencije, autorovih bilježnica, rukopisa proznih prijevoda te rad na unosu metapodataka u okviru Akademijina digitalnog repozitorija – www.dizbi.hr), kao i prilogom u Kronici, časopisu Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe urednika dr. sc. Tomislava Sabljaka.

Izlaganjem će se uključiti u rad međunarodnog znanstvenog skupa o Antunu Barcu, koji će se, u okviru projekta *Hrvatski književni povjesničari* voditelja prof. dr. Tihomila Maštrovića, održati u travnju 2014. godine.

Izrada bibliografije djela preminulih akademika za Spomenice preminulim akademikima u izdanju Akademijina Razreda za književnost, ur. akademika Ante Stamaća.

Nastavak suradnje (korektura, izrada popisa literature od 1944. do 1990. te unos jedinica u repozitorij – <http://eprints.ffzg.hr/ibm/>) na projektu kritičkog izdanja Sabranih djela Ivane Brlić–Mažuranić urednika prof. dr. Vinka Brešića, u izdanju Ogranka Matice hrvatske Slavonski Brod.

Daljnja suradnja na projektu »Hlapić u bijelom svijetu«, voditeljice dr. sc. Smiljane Narančić Kovač s Učiteljskog fakulteta u Zagrebu, koja uključuje analizu prijevoda Čudnovatih zgođa šegrta Hlapića na engleski jezik (kolacioniranje izvornika i prijevoda, kulturološko–traduktološki problemi).

Pozivom na suradnju dr. sc. Suzane Marjanić s Instituta za etnologiju i folkloristiku prilogom iz filmske animalistike sudjelovat će u zborniku Filmski zoo.

Od 5. svibnja do 6. lipnja 2014. sudjelovat će u izvedbi nastave u okviru izbornog kolegija Elementi naracije o medicini i u medicini za studente 2. godine Medicinskog fakulteta u Zagrebu nositeljice doc. dr. sc. Ane Borovečki, u trajanju od ukupno pet (5) sati predavanja i seminara, u kojem će biti riječi i o liječnicima književnicima predstavljenima u posebnom otisku Kronike Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe pod naslovom Liječnici pisci u hrvatskoj književnosti od Dimitrije Demetra do danas (prir. A. Batinić, ur. T. Sabljak, HAZU, 2008.).

– *Martina Čavar*: Poslijediplomski studij / Nastavak izvršavanja preostalih obveza na poslijediplomskom znanstvenom studiju kroatistike – smjer književnost pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Znanstveno–istraživački projekt Hrvatski književni povjesničari / U godini 2014. nastavit će rad na znanstveno–istraživačkom projektu Hrvatski književni povjesničari glavnoga istraživača prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića.

Sudjelovat će u organizaciji Međunarodnoga znanstvenog skupa o Antunu Barcu. Skup će se održati u travnju 2014. u Zagrebu i Crikvenici. Istraživat će stvaralački opus hrvatskog književnog povjesničara Antuna Barca te održati priopćenje na Međunarodnom znanstvenom skupu o Antunu Barcu.

Istraživat će bibliografiju Antuna Barca kao i literaturu o Antunu Barcu za Zbornik o Antunu Barcu.

– *Josipa Dragičević*: Znanstvenoistraživački projekt Hrvatski književni povjesničari / Nastavak suradnje na znanstveno–istraživačkom projektu Hrvatski književni povjesničari, glavnoga istraživača prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića.

Sudjelovanje izlaganjem na Međunarodnom znanstvenom skupu o Antunu Barcu koji će se održati od 10. do 12. travnja 2014. u Zagrebu i Crikvenici.

Rad na disertaciji / Nastavak izradbe doktorske disertacije u sklopu poslijediplomskog doktorskog sveučilišnog studija kroatologije na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Članstvo u Komisiji za kritičku obradu rukopisa arhivske zbirke Odsjeka za etnologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKOGA KAZALIŠTA

U Odsjeku za povijest hrvatskoga kazališta, kojemu je honorarni voditelj član suradnik Akademije dr. sc. Branko Hećimović, stalno su zaposleni znanstvena savjetnica prof. dr. sc. Antonija Bogner–Šaban i viša znanstvena suradnica dr. sc. Ana Lederer na radnom mjestu znanstvene suradnice, kao i administrativno računalna djelatnica Tatjana Skendrović, koja jedan tjedan radi tri dana u Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta i dva dana u Odsjeku za povijest hrvatske književnosti, a drugi obratno, te arhivske tehničarke Marica Bugarin i Jasna Đurđević. Na određeno vrijeme uposlena je znanstvena novakinja / znanstvena suradnica (bez izbora na radno mjesto) dr. sc. Martina Petranović.

Znanstveni projekti

A) Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga četvrta

Budući da je provjerama ustanovljeno da nije postignuto posvemašnje usklađivanje sastavnih dijelova obrađenih repertoara te Kazala i Abecednih popisa tiskanje *Repertoara hrvatskih kazališta*, knjiga četvrta odgođeno je za 2014., kada će se obaviti i korektura prijeloma. Osim glavnoga istraživača, znanstvenog savjetnika dr. sc. Branka Hećimovića na dovršenju projekta radit će, prema potrebi, svi djelatnici Odsjeka.

B) Vrijeme i prostor hrvatske kazališne djelatnosti glumca i redatelja Ive Raića

Glavna istraživačica prof. dr. sc. A. Bogner–Šaban, dovršit će znanstveni projekt, monografiju o Ivi Raiću, koju nije uspjela dovršiti 2013. zbog dvije operacije i postoperacijske terapijske rehabilitacije.

Individualni istraživački rad

Viša znanstvena suradnica dr. sc. Ana Lederer dovršit će istraživanje i rukopis knjige Hrvatska scenografija pedesetih godina 20. stoljeća do studenoga 2014. godine.

Znanstvena novakinja / znanstvena suradnica dr. sc. Martina Petranović dovršit će rukopis knjige o povijesti hrvatske kostimografija. Objavljivanje je planirano za jesen 2014. godine. Nakladnik je ULUPUH, a dio nužnih sredstava za tisak dobiven je od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Znanstvena savjetnica prof. dr. sc. Antonija Bogner–Šaban prijavit će priopćenje za znanstveni skup Dani Hvarskog kazališta Razreda za književnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Književnog kruga Split, koji se redovito održava početkom svibnja u Hvaru, kao i za Hrvatski slavistički kongres, Vukovar – Vinkovci, rujna 2014., te za međunarodni muzikološki skup o Ivanu Zajcu, Zagreb, listopad 2014. i za prosinački znanstveni skup u sklopu kazališne teatrološke manifestacije Krležini dani u Osijeku, kojoj su organizatori Odsjek za povijest hrvatskog kazališta Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku i Filozofski fakultet, Osijek.

Viša znanstvena suradnica dr. sc. *Ana Lederer* sudjelovat će na znanstvenom savjetovanju Dani Hvarskog kazališta u gradu Hvaru u svibnju 2014., kao i na Krležinim danima u Osijeku u prosincu 2014.

Znanstvena novakinja / znanstvena suradnica dr. sc. *Martina Petranović* sudjelovat će na znanstvenom savjetovanju Dani Hvarskog kazališta, na međunarodnom znanstvenom simpoziju Komparativan povijest hrvatske književnosti koji će se održati u Splitu te na Krležinim danima u Osijeku.

Voditelj Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta, znanstveni savjetnik dr. sc. *Branko Hećimović* obnašat će i tijekom 2014. dužnost predsjednika Odbora Krležinih dana u Osijeku, a u radu Odbora sudjelovat će kao njegova članica i prof. dr. sc. *A. Bogner–Šaban*. Administrativno računalna djelatnica *Tatjana Skendrović* i arhivske tehničarke *Marica Bugarin* i *Jasna Đurđević* obavljat će organizacijske i administrativno–računalne poslove vezane za znanstveni skup i popratne manifestacije te objavljivanje zbornika Krležini dani u Osijeku 2013.

Izdavačka djelatnost

U sunakladništvu s AGM–om tiskat će se, ukoliko se osiguraju potrebna sredstva, Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga četvrta.

Ukoliko se dobiju zatražena sredstva za izložbu i katalog *Marijan Trepše*, koje priprema znanstvena novakinja / znanstvena suradnica dr. sc. *Martina Petranović*, tiskat će navedeni katalog.

U sunakladništvu s Hrvatskim narodnim kazalištem u Osijeku i Filozofskim fakultetom u Osijeku tiskat će se dvadeset i treći zbornik s priopćenjima sa znanstvenog skupa, održanog u sklopu Krležinih dana u Osijeku 2013. Zbornik će sadržavati i radove znanstvenih djelatnika Odsjeka, a sve računalne poslove za zbornik obaviti će *T. Skendrović*.

Izložbena djelatnost

Znanstvena novakinja / znanstvena suradnica dr. sc. *Martina Petranović* pripremit će izložbu i katalog *Marijan Trepše*. Planira se da izložba bude postavljena u takozvanom muzejskom prostoru, prizemlje, južni krak palače Narodni dom. Za izložbu i katalog zatražena su sredstva od Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Grada Zagreba.

U suradnji s Hrvatskim narodnim kazalištem u Varaždinu, kao nositeljem projekta, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta organizirat će postavljanje i otvaranje međunarodne Biennialne izložbe kazališnih plakata na Krležinim danima u Osijeku 2014.

Za Dane otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Odsjek će prirediti izložbu 25 godina Krležih dana u Osijeku i istodobno predstaviti zbornik Krležini dani u Osijeku 2013.

Digitalizacija muzejsko–arhivske kazališne građe

A) Digitalizacija kazališnih cedulja Hrvatskoga narodnog kazališta, Zagreb

Nastavit će se rad, u skladu s potrebama Europeane, na unošenju metapodataka za već digitalizirane kazališne cedulje Hrvatskoga narodnog kazališta, Zagreb za razdoblje 1873. – 1896. (Izvršiteljica zadaće: *T. Skendrović*).

B) Pripreme za objavljivanje scenografske i kostimografske građe Hrvatskoga narodnog kazališta na digitalnom repozitoriju HAZU

Administrativno–računalna djelatnica T. Skendrović sudjelovat će u 2014. u zajedničkim aktivnostima grupe koja okuplja predstavnike svih Akademijinih jedinica uključenih u zajednički digitalni repozitorij Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Dr. sc. Ana Lederer i dr. sc. Martina Petranović pripremit će scenografsku i kostimografsku građu snimljenu za potrebe izložbe 100 godina hrvatske scenografije i kostimografije za objavljivanje u sklopu digitalnog repozitorija HAZU.

Rad na prikupljanju, sređivanju i obradi kazališne građe

U skladu s temeljnim usmjerenjem i dvodijelnim ustrojem Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta te dugogodišnjom znanstvenom i muzejsko–arhivskom radnom praksom i brigom za istraživanje i reprezentiranje kao i obogaćivanje i ažuriranje Muzejsko–kazališnih zbirki Odsjeka za povijest hrvatskoga kazališta, nastaviti će se rad na prikupljanju i preuzimanju raznovrsne primarnog i sekundarnog muzejskog i arhivskog gradiva profesionalnih (institucionalnih i neovisnih), poluprofesionalnih i važnijih alternativnih kazališta, kazališnih družina i grupa te festivala, smotri i susreta, kao i gradiva o kazališnim umjetnicima i djelatnicima svih relevantnih kazališnih struka, te o dramskim i glazbeno–scenskim autorima.

Kako bi se udovoljilo zahtjevima arhivske i muzejske struke propisanim Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima te drugim općim aktima koji se odnose na čuvanje, pristupanje i evidentiranje arhivskog gradiva i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskom gradivu, arhivske tehničarke će sređivati muzejsko–arhivsko gradivo konzultirajući se s nadležnim stručnjacima Hrvatskoga državnog arhiva i Muzejskog dokumentacijskog centra (Izvršitelji zadatka: M. Bugarin i J. Đurđević).

Nadovezujući se na praksu, začetu još 1902. u Hrvatskom narodnom kazalištu te usvojenu i produženu u Odsjeku, nastaviti će se rad na svakidašnjem odabiranju, bibliografskom označavanju, izrezivanju i lijepljenju članaka, osvrtu, prikaza, reportaža, razgovora i intervjua iz dostupnog tiska (Jutarnji list, Večernji list) o hrvatskim profesionalnim i važnijim poluprofesionalnim i alternativnim kazalištima, kazališnim družinama i grupama, te o festivalima, smotrama i susretima, kao i o dramskim, glazbeno–scenskim i baletnim praižvedbama, premijerama i obnovama, a i gostovanjima, te o kazališnim umjetnicima, dramatičarima, glazbeno–scenskim i baletnim autorima. (Izvršitelj zadaće: M. Bugarin).

Nastaviti će se sustavno presnimavanje svih tekstova o kazališnoj umjetnosti i umjetnicima, te o dramskim i glazbeno–scenskim autorima iz dnevnog tiska dostupnog na Internetu. (Izvršiteljica zadaće: T. Skendrović).

Nastaviti će se preuzimanje kao i razvrstavanje, sređivanje i obrada već preuzetog muzejskog i arhivskog gradiva, kao i njegovo evidentiranje. (Izvršiteljice zadaće: M. Bugarin i J. Đurđević).

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKE GLAZBE

U Odsjeku za povijest hrvatske glazbe stalno je zaposleno šest znanstvenika i istraživača. To su: dr. Hana Breko Kustura (viši znanstveni suradnik), dr. Vjera Katalinić (znanstveni savjetnik), Lucija Konfic (asistent), dr. Sanja Majer–Bobetko (znanstveni savjetnik), Rozina Palić–Jelavić (viši stručni suradnik–istraživač) i dr. Ennio Stipčević (znanstveni savjetnik). Voditeljica Odsjeka je akademik Koraljka Kos, a zamjenjuje ju upraviteljica V. Katalinić.

Znanstvenici će nastaviti s individualnim istraživanjima prema svojim specijalizacijama te u okviru projekta »Music migrations in the early modern age: meeting of the European East, West and South«. U okviru tog projekta bit će angažiran i jedan stručni suradnik (muzikolog), koji će raditi na administrativnim i stručnim poslovima projekta.

Znanstveni i stručni rad

Hana Breko Kustura, viša znanstvena suradnica: obrada izvora za glazbu hrvatskog srednjovjekovlja – nanovo pronađenih franjevačkih kantuala samostana u Kninu te kantuala osorske katedrale s dvoglasnim misama u stilu cantus fractusa; izrada članka: Stanje istraživanja hrvatskih izvora »gregorijanskog korala"– na razmeđu starih legendi i novih spoznaja; izrada članka: »Najstarija dvoglasna misa na hrvatskom jeziku« – nova saznanja.

Vjera Katalinić, znanstvena suradnica: vođenje i rad na projektu »Music migrations in the early modern age: meeting of the European East, West and South«: istraživanje hrvatske glazbene baštine 18. st. u europskom kontekstu i terenska istraživanja; dovršetak knjige o skladateljima u obitelji Sorkočević; djelovanje hrvatskih skladatelji u Poljskoj (Spadina, P. Strmić); istraživanje nacionalnog i internacionalnog u hrvatskoj glazbi 19. st.: Wagnerove opere na sceni hrvatskih kazališta 19. st.; nastavak istraživanja pisanja studije o operi u Hrvatskoj u 19. stoljeću, osobito pitanja financiranja i organizacije kazališta te nekih opera Ivana Zajca.

Lucija Konfic, asistent: rad na projektu »Music migrations in the early modern age: meeting of the European East, West and South«: nastavak rada na obradi i analizi teorijskih traktata J. M. Stratica.

Sanja Majer–Bobetko, znanstvena suradnica: nastavak provođenja kritičke analize glazbenohistoriografskih izvora prve polovine 20. stoljeća na temelju dosad prikupljene bibliografije i rad na studiji o onodobnim glazbenohistoriografskim sintezama; istraživanje, analiziranje i kritička interpretacija odnosa hrvatske glazbene historiografije od kraja 19. stoljeća do kraja 20. stoljeća prema Ivanu pl. Zajcu; komparativnom i analitičkom metodom nastojat će se vršiti kritička interpretacija izabranih izvora; istraživanje ostavštine Josipa Andrića u Osijeku.

Na temelju provedenoga istraživanja napisat će tekst »Croatian music–historiographical syntheses in the first half of the 20th century«.

Rozina Palić–Jelavić, viši stručni suradnik–istraživač: pisanje doktorske disertacije pod naslovom: Početci stvaranja hrvatskoga nacionalnoga opernoga repertoara – Hrvatska nacionalna povijesna operna trilogija (Mislav, Ban Leget, Nikola Šubić Zrinjski) Ivana pl. Zajca.

Dovršetak radova: Zborski ulomci/brojevi u operi Nikola Šubić Zrinjski Ivana pl. Zajca; Mitologizacija nekih ideograma u operi Nikola Šubić Zrinjski Ivana pl. Zajca. Istraživanje i

pisanje radova: Zborske skladbe Ivana pl. Zajca posvećene Prvom hrvatskom pjevačkom društvu »Zora« u Karlovcu. U povodu 155. obljetnice »Zore« (1858. – 2013.) i 100. obljetnice smrti Ivana pl. Zajca (1832. – 1914.); Ivan pl. Zajc i Hrvatsko pjevačko društvo Kolo;

Istraživanje i pisanje rada na temu: »Pasijska tematika u djelima nekih suvremenih skladatelja Istre i Kvarnera«.

Ennio Stipčević, znanstveni suradnik: dovršetak rada na knjizi »Renesansna glazba i kultura u Hrvatskoj«, transkripcije glazbenih primjera, kolacioniranje prijevoda s latinskog i talijanskog jezika, završna redakтура teksta, izrada kazala.

Međunarodni projekti

Međunarodni projekt RILM (New York): suradnja u Hrvatskoj nacionalnoj komisiji: nastavak obradbe novoga materijala i addenda

Međunarodni projekt RISM (Frankfurt): nastavak suradnje sa središnjicom u Frankfurtu i s korisnicima (Katalinić, Konfić).

Organiziranje radionice za program Kallisto (Katalinić, Konfić).

Rad u knjižnici

Lucija Konfić: nastavak vođenja Knjižnice Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU: obrada i unos nove građe; obrada mikrofilmova i indeksiranje digitalizirane zbirke mikrofilmova; nabava časopisa; posudba; održavanje web stranice Knjižnice; istraživanje mogućnosti digitalizacije građe; rad na održavanju glazbenoga dijela digitalnog portala HAZU, priprema i učitavanje nove građe na portal.

Stručni rad

Rad na bazi podataka Hrvatska glazbena historiografija do 1945. godine: prikupljanje, obradba i unos podataka; dopunjavanje baze podataka historiografskim izvorima 20. st.: Sv. Cecilija (Palić–Jelavić).

Rad izvan Odsjeka

Uredništvo u časopisima (*Arti musices* – Majer–Bobetko, Katalinić, *Gitara* – Majer–Bobetko, *Current Musicology* – Katalinić). Suradnja u časopisu *Hrvatska revija* (Majer–Bobetko). Nastava na dodiplomskom i diplomskom/doktorskom studiju na Odsjeku za muzikologiju Muzičke akademije u Zagrebu i Hrvatskim studijima i Filozofskom fakultetu, mentorstvo (Breko Kustura, Katalinić, Majer–Bobetko, Stipčević).

Rad u upravnom odboru Hrvatskoga muzikološkog društva (Majer–Bobetko, Palić–Jelavić). Suradnja u ciklusima emisija Glazbeni abecedarij Hrvatskog radija (Katalinić, Majer–Bobetko). Sudjelovanje u radu HUMKAD–a i Komisije za glazbene knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva (Konfić). Stručno usavršavanje na području bibliotekarstva i digitalizacije (Konfić).

Obveze na doktorskom studiju 6. semestra dokorskog studija na Kunstuniversität u Grazu (predavanja, seminari, vježbe) (Konfić). Obveze dokorskoga studija na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu: istraživanje građe i pisanje doktorske disertacije (Palić–Jelavić).

Autorski rad na rukopisima udžbenika Glazbena umjetnost 3 i Glazbena umjetnost 4 (za 3. i 4. razred opće gimnazije) – dopuna i izmjena teksta, priprema materijala i redakтура, odabir slikovnih, notnih i zvukovnih priloga (Palić–Jelavić). Recenzije znanstvenih i stručnih radova (svi u Odsjeku).

Znanstveni skupovi i seminari

Organizacija i suorganizacija skupova

- 15. godišnji sastanak Hrvatskog muzikološkog društva, svibanj 2014. (Katalinić)
- Međunarodni znanstveni skup »Music Migrations and Cultural Transfer: People, Markets, Patterns, Styles«, s Hrvatskim muzikološkim društvom (14–15. listopada. 2014.) (Katalinić, Konfic)
- Međunarodni znanstveni skup »Ivan Zajc (1832–1914): glazbene migracije i kulturni transfer«, s Hrvatskim muzikološkim društvom (16–18. listopada. 2014.) (Katalinić, Majer–Bobetko)
- Dani otvorenih vrata HAZU 2014., priprema i prezentacije (svi suradnici)

Sudjelovanje na skupovima

- Wagner in Slavic Mitteleuropa: Staging, Aesthetics and National Opera, 3–4. travnja 2014., Trieste (Katalinić)
- Music Migrations: from Source Research to Cultural Studies, 23–24. travnja 2014., Mainz (Katalinić, Konfic)
- «Treći međunarodni umjetničko–znanstveni simpozij za korusologiju: zbornica umjetnost – pjevanje – glas: Ars choralis«, 24–26. travnja 2014., Zagreb (Palić–Jelavić)
- Simpozij »Pasijska baština Istre i Kvarnera«, 15. lipnja 2014., Pazin (Breko Kustura, Palić–Jelavić)
- Međunarodni simpozij »Hagiotheca«, 14–16. rujna 2014., Zadar (Breko Kustura)
- Međunarodni kongres »U susret 300. Sinjskoj alci«, 4–6. listopada 2014., Sinj: (Breko Kustura)
- Međunarodni znanstveni skup »Music Migrations and Cultural Transfer: People, Markets, Patterns, Styles«, zajedno s Hrvatskim muzikološkim društvom 14–15. listopada 2014., Zagreb (Katalinić, Konfic)
- Međunarodni znanstveni skup »Ivan Zajc (1832.–1914.): glazbene migracije i kulturni transfer«, s Hrvatskim muzikološkim društvom, 16–18. listopada 2014., Zagreb (Katalinić, Majer–Bobetko, Palić–Jelavić)
- Tribina Ogranka HAZU Križevci, listopad 2014. (Konfic)
- «Itineraries of Musical Manuscripts and Prints in Modern Europe», 19–20. listopada 2014.) Ljubljana (Katalinić)

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – OSIJEK

Znanstvenoistraživački rad

Projekt »Osječka Tvrđa«

Zavod za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku odlučio je pokrenuti inicijativu i provesti organizaciju izrade povijesnih znanstvenih studija i sintetske znanstvene monografije Osječka tvrđa, temeljenu na slijedećim tezama:

Osječka Tvrđa tijekom dvomilenijskoga postojanja nastala je i održala se kao branik prijelaza preko Drave: njena lokacija neposredno nakon utoka Drave u Dunav prekida snažnu dunavsku barijeru i omogućava najpovoljniji ekspanzijski kontakt jugoistočnih europskih i maloazijskih država sa srednjoeuropskim državama, a to podrazumijeva građenje mosta i njegovih branika. Ova strateška uloga osječke lokacije manifestirala se tijekom povijesti:

Pretpovijesna naselja na lokalitetima sliva Drave u Dunav. Utvrđena antička Mursa s kamenim mostom začetak je organiziranog i branjenoga prijelaza preko Drave. Srednjovjekovni kaštel, te opkopima i zidom opasano naselje na području današnje Tvrde nastavlja zacrtanu povijesnu funkciju.

Turski Osijek izgrađen je kao snažna tvrđava sa zamjetnom gradskom arhitekturom, a sagrađeni famozni most bio je tada shvaćen kao svjetsko čudo i ključni oslonac turskih vojni.

Novovjekovni Osijek oblikovan je kao idealni grad renesansno–barokne fortifikacijske arhitekture i branik prijelaza preko Drave. Moderni Osijek po uzoru na europske gradove pretežno je oslobođen od utvrda i opkopa, no urbana jezgra ostala je gotovo intaktna.

Povijesnost i kvaliteta fortifikacijske baštine Osijeka nameću potrebu znanstvene obrade dosadašnjeg društvenog i arhitektonsko–urbanističkog razvitka grada–tvrđave u cilju prezentacije domaćoj i europskoj kulturnoj i stručnoj javnosti. Recentno stanje osječke Tvrde zahtijeva ispitivanje i sintetiziranje optimalnog programa razvitka.

U cilju kvalitetnog ostvarenja znanstvene monografije Osječka Tvrđa neophodna je suradnja svih kulturnih institucija grada Osijeka i Osječko–baranjske županije. Voditelj projekta: akademik *Andrija Mutnjaković*.

Projekt Arhivska istraživanja u sklopu projekta »Kompleks Franjevačkog samostana u Osijeku – istraživanje, valorizacija, prezentacija«

Nestankom Murse početkom Srednjeg vijeka taj prostor više od tisućljeća – sve do početka 18. stoljeća ostaje neurbanizirano područje u okolici novog gradskog tkiva koje se razvija tijekom Srednjeg vijeka, zapadno od njega, na prostoru današnje Tvrde pod slavenskim imenom Osijek, odnosno mađarskim Esek. Ovo bi bila druga ishodišna točka, a ujedno i druga faza urbanog razvitka današnjeg grada. Urbanu povijest prostora kojeg zauzima suvremeni Osijek tako obilježavaju dvije posve različite lokacije i diskontinuitet urbane naseljenosti.

Pri posljednjem zaštitnom arheološkom iskopavanju provedenom krajem 2003. i početkom 2004. u prostoriji najstarijeg dijela bivšeg franjevačkog samostana u osječkoj Tvrđi, pronađene su velike količine predmeta, te su otkriveni dijelovi arhitekture, što iznova otvara pitanja vezana za ubikaciju pojedinih objekata srednjovjekovnog i turskog Osijeka.

Prostor samostana smatra se, naime, ishodištem kontinuirano naseljenog grada od Srednjeg vijeka do danas, odnosno, pretpostavka je kako se grad u Srednjem vijeku formirao oko ovog povišenog prostora, na kojem se nalazila citadela, tj. na manjoj uzvisini zidom opasani kaštel feudalnih vladara Osijeka – obitelji Korod, i u neposrednoj blizini, južno od nje, crkva.

Arhivsko istraživanje ovog prostora potrebno je provesti u inozemnim arhivima jer je građa u domaćim arhivima nedostatna. Tragom objavljenog podatka kako je u srednjem vijeku postojao u osječkoj Tvrđi samostan augustinskoga reda trebalo bi provesti istraživanje u Mađarskom nacionalnom arhivu u Budimpešti. Isto tako potrebno je potražiti možebitnu građu u Arhivu franjevačkog samostana u Budimpešti koja se odnosi na početke gradnje najstarijeg dijela današnjeg franjevačkog samostana i uopće početku djelovanja franjevaca u Osijeku.

U arhivima u Beču trebalo bi istražiti arhivsku građu i nacрте (tj. planove) vezane uz probleme oko nekada postojećeg kaštela obitelji Korod i okolnih objekata na lokaciji predviđenoj za arheološka istraživanja. S obzirom kako se niti o objektu današnjeg franjevačkog samostana (bivša zgrada Gornje oružane) gotovo ništa ne zna potrebno je također potražiti građu vezanu uz gradnju tog objekta u navedenim bečkim arhivima.

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku u suradnji s Odsjekom za arheologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti iz Zagreba, nastavlja arheološko istraživanje u dvorištu franjevačkoga samostana u Tvrđi. Iskopavanje u cijelosti financira Ministarstvo kulture RH. Istraživanje, slikovito je pokazalo na otvorenih 600 m², izuzetno arheološko bogatstvo i višeslojnost prošlosti tog prostora. Najstariji nalazi datiraju u brončano i željezno doba, no ujedno su pronađeni ostaci rimskog sloja, potom srednjovjekovna crkva, otomanska džamija i na koncu, kao najmlađa faza, ostaci franjevačke crkve i samostana iz 18. stoljeća. Istraživanja, u ime Zavoda za znanstveni i umjetnički rad iz Osijeka, provodi dr. sc. Tino Leleković iz Odsjeka za arheologiju iz Zagreba. Prikupljena građa i dokumentacija bit će obrađena i privremeno pohranjena u Odsjeku za arheologiju u Zagrebu. Voditelj projekta: dr. sc. *Tino Leleković*.

Projekt »Crkvena arhitektura osječke Tvrđe«

Unutar kompleksa osječke Tvrđe, među brojnim vojnim i civilnim građevinama posebno mjesto pripada sakralnim građevinama. Panoramo tvrđe dominira župna crkva sv. Mihovila izgrađena u prvoj polovici 18. stoljeća. U stilskom pogledu ona je preslika austrijskog baroka s vrlo vrijednim i bogatim crkvenim inventarom. Sjeveroistočnim dijelom Tvrđe, između Trga V. Lisinskog, Vodenih vrata i sjevernog tvrđavskoga bedema ističe se crkva sv. Križa u kompleksu franjevačkog samostana. Franjevačka crkva sv. Križa građena je na samom početku 18. stoljeća, a tijekom prve polovice 18. stoljeća podignut je i novi veliki franjevački samostan. Crkve i samostan bili su središta kulture, znanja i duhovnog života, te su u njima već u prvoj polovici 18. stoljeća organizirane škole, prvi studij, djelovala je tiskara i sl.

Prilikom izvođenja zaštitnih radova na crkvi sv. Križa 1989.–1990. godine arheološkim je istraživanjem otkriveni su ostaci romaničko gotičke crkve dijelom u crkvi a dijelom u dvorišnom dijelu samostana. Crkva je rađena u gotičkom slogu a masivni kameni portal ima sva obilježja romanike. U apsidalnom dijelu crkve nađeni su ostaci nadgrobne ploče Filipa Koroga iz kraja 14. stoljeća. Postavlja se pitanje kad je zapravo izgrađena prva crkva u Tvrđi. Iz povijesnih izvora znamo da se u 12. stoljeću u Osijeku pojavljuju Cisterciti, postavlja se pitanje je li romanička faza izgradnje vezana uz njihovo djelovanje. Povijesni izvori također govore da je u vremenu između 14. i 16. stoljeća u Tvrđi bila još jedna crkva o kojoj nemamo nikakvih podataka, pa čak ne znamo ni njezinu lokaciju. Iz svega proizlazi potreba da se crkvenim građevina-

ma u Tvrdi posveti posebna pozornost, da se temeljito istraže i publiciraju. U tom smislu predlažemo temu istraživanja i prezentacije sakralnih građevina osječke Tvrdi:

1. Prva pojava sakralnih građevina u Tvrdi: izvori i literatura – povijesni podatci; ubikacija sakralnih građevina u urbanom tkivu Tvrdi; kronologija i okolnosti izgradnje.

2. Crkva sv. Mihovila: povijesni podatci, vrijeme izgradnje; opis građevine, stilske karakteristike; digitalizacija tehničke dokumentacije (tlocrt, presjeci, karakteristični detalji): obrada inventara (može se obraditi kataloški ili samo napraviti izbor najvrjednijih); fotodokumentacija.

3. Crkva sv. Križa sa franjevačkim samostanom: povijesni podatci, vrijeme izgradnje; rezultati arheoloških istraživanja iz 1989./90. s opisom ostataka romaničko-gotičke; bazilike, vrijeme nastanka, stilsko određenje, valorizacija; opis građevine, stilske karakteristike; digitalizacija tehničke dokumentacije (tlocrt, presjeci, karakteristični detalji); obrada biblioteke i inventara (kataloški ili samo izbor najvrjednijih djela); fotodokumentacija; obraditi i crkvu i samostan.

4. Zaključna razmatranja o nastanku, položaju, stilskim karakteristikama i ulozi sakralnih građevina i njihov značaj u osječkoj Tvrdi.

5. Pripreme za tisak: lektura tekstova; recenzija; prijevod na engleski; dizajn publikacije, prijelom i tisak. Autori: Zvonko Bojčić, prof., mr.sc. Henrik Damjanović, Domagoj Tomas, prof.

Nakladnička djelatnost

Zbornik radova znanstvenog skupa »Kazališna baština Valpova (1809. – 2009.)«

U suradnji s Maticom hrvatske Ogrankom Valpovo i gradom Valpovo Zavod je organizirao znanstveni skup prilikom obilježavanja 200. obljetnice osnivanja kazališta u Valpovu. Na skupu je održano deset izlaganja znanstvenika i stručnjaka iz područja teatrologije, povijesti umjetnosti, glazbe, germanistike i arhitekture.

Knjiga »Mursa i njeno područje u antičko doba«

Tisak novog izdanja knjige dr. sc. Danice Pinterović »Mursa i njeno područje u antičko doba« u okviru projekta Osječka Tvrdi – i prijevod cjelovitog teksta na engleski jezik.

Autor knjige, Danica Pinterović je bila istaknuti istraživač antičke građe Murse, čija su bogata saznanja prezentirani u knjizi Mursa i njeno područje u antičko doba. Knjiga je tiskana u nakladi Jugoslavenske (Hrvatske) akademije znanosti i umjetnosti, koja ima zadržana sva autorska prava. Izvanredna građa knjige znanstveno je obrađena i sintetizirana u cjelinu koja omogućava upoznavanje do tada nađenih antičkih artefakata. Međutim, izvrsni tekst ilustriran je reprodukcijama crno-bijelih fotografija na nivou onodobne fotografske i tiskarske tehnike, tako da je sadržaj reprodukcija praktički nečitljiv. Cjeloviti tekst knjige objavljen je na hrvatskom jeziku, a sažetak na njemačkom jeziku ne omogućava međunarodnim znanstvenicima i javnosti uvid u bogatu građu knjige. Time je onemogućeno sagledavanje povijesnog značaja Murse kao strateške sastavnice rimskog limesa i prometnog čvorišta s kamenim mostom kojim su bile povezane jugoistočne i maloazijske regije sa srednjoeuropskim pokrajinama rimske imperije. Budući da se granice Rimskog carstva danas razumijevaju kao jedinstveni spomenik u nastojanju da se proglase svjetskom kulturnom baštinom nužno je u taj europski projekt aktivno uključiti saznanja o Mursi i njenom području. Time bi se afirmirala naša kulturna i strateška povijesna uloga u europskim razmjerima i pridonijelo uvažavanju Hrvatske kao baštinika antičke civilizacije. Ovo novo izdanje knjige bit će popraćeno predgovorom našeg međunarodno uglednog arheologa prof. dr. sc. Emilia Marina, člana Francuske akademije. Uredništvo knjige

preuzeo je akademik Andrija Mutnjaković, koji je objavio ili uredio preko trideset knjiga iz povijesti ili teorije arhitekture.

Monografija »Mursa – Hadrijanova kolonija uz limes rimskog carstva«

Knjiga Emilia Marina »Mursa – Hadrijanova kolonija uz Limes Rimskog carstva« na potpuno novi način predstavlja antički grad Mursu, prethodnicu Osijeka. Naime, naslanjajući se na izvrsnu monografiju o Mursi i njezinim spomenicima iz pera Danice Pinterović te na objavljena djela i rezultate arheoloških istraživanja u proteklih četiri desetljeća, autor postavlja saznanja o tom antičkom gradu u široki kontekst Rimskog carstva i njegova Limesa, nadilazeći konkretna otkrića i spomenike same Murse.

Tri su glavne posebnosti te sinteze: Prva je naglasak na vezivanje povijesti grada i njegova osnivača cara Hadrijana. Odatle i podnaslov knjige. Naime, upravo je Hadrijan, rođen na teritoriju današnje Španjolske, ponajviše učinio na osiguranju granica Carstva, uključujući i u Panoniji, te je njegova odluka da uspostavi koloniju Mursu zastalno dio širokog projekta koji će nedvojbeno naći odraz u urbanizmu i arhitekturi grada, sociološkoj i religijskoj slici antičke Murse (Prolog i Poglavlja I–IV).

Druga je posebnost naglasak na osobe i događaje koje znače da je taj grad bio mnogo važniji od onoga što bismo mogli suditi na temelju poznatih nam njegovih spomenika. Naime, njih je neusporedivo manje od nekih drugih važnih antičkih gradova na području Hrvatske, primjerice Salone, Narone, Jadera, Pule. Međutim, razni događaji, pa uostalom, na prvom mjesti i bitke koje su se na tom području vodile, a od značenja za europsku povijest, udio kako rimskih careva tako i Mursijaca, čine da je Mursa bila grad koji svojim značenjem nadilazi svoju vlastitu spomeničku baštinu (Poglavlja V–VII).

Treći je naglasak na proučavanju Murse u okviru dinamičkih zemljopisnih koordinata: Zapad–Istok i Sjever–Jug. Prva se konkretizira kroz svojevrsne todobne autoputove koji su vodili od Italije ili današnje Francuske prema Istoku: Mursa je bila na tim glavnim pravicima te je stoga zajamčeno bila u kontaktu s gradovima koji su bili na toj trasi, u prvom redu onima na teritoriju današnje Slovenije, naravno, Hrvatske, kao i Srbije. Koordinata Sjever–Jug pak konkretizira se u odnosu Jadran–Dunav, te na obrambene i prometne pravce. Slijedom toga imamo osobitu priliku usporediti Mursu s najpoznatijim arheološkim lokalitetima na odgovarajućem dunavskom prostoru (Poglavlja VIII–IX).

Zaključno, autor inzistira na raznim profilima oživljene Murse i na mogućim literarnim ili arheološkim ekskursima (Poglavlje X i Epilog). Autor: prof.dr.sc. *Emilio Marin*.

Monografija »Sulejmanov most u Osijeku – povijesni dossier i suvremena interpretacija«

Već više od jednog stoljeća drveni most koji je ljeti 1566. preko Drave kod Osijeka i baranjskih močvara sve do Darde dao podići sultan Sulejman Veličanstveni provlači pažnju povijesničara. Most je uništen u jesen 1687. tijekom borbi za oslobođenje Ugarske i Slavonije od Osmanlija, no njegovi drveni ostatci – hrastovi piloni – još su uvijek mjestimično sačuvani na pojedinim lokacijama njegove trase. U posljednje vrijeme poduzimaju se pokušaji rekonstrukcije trase mosta i njegova stvarnog fizičkog izgleda – sve do prijedloga za fizičku obnovu mosta. U sklopu tih interesa Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u suradnji s Institutom za povijest umjetnosti pokreće projekt istraživanja mosta u svim aspektima njegove historiografske i fizičke opstojnosti. Tijekom istraživanja provedena je kritička analiza svih verbalnih i vizualnih informacija o mostu i prikupljena dokumentarna građa koja prema načelima povijesnog očevida s velikim stupnjem potpunosti prikazuje most u doba njegova postojanja i neposredno nakon njega, u vremenu svježeg povijesnog pamćenja u zapadnim izvorima (M. Pelc).

Istodobno provedena su istraživanja osmanskih povijesnih izvora u arhivu u Carigradu, kojima se dobivaju jasnije spoznaje o strateškoj gospodarskoj, vojnoj i prometnoj važnosti mosta, odnosno grada Osijeka (N. Močanin). Most kao specifična urbanistička činjenica osmanskoga Osjeka, povezan s gradom i okolišem, ujedno i kao važno djelo inženjerske arhitekture u drvu, predmet je studije I. Haničar i R. Vučetića. U njoj se temeljem sinteze recentnih arheoloških istraživanja i spoznaja dobivenih analizom kartografskih, topografskih, katastarskih i geofotografskih podataka pokušava postaviti stvarna trasa mosta u doba osmanske vlasti.

U cjelini ova studija sadrži do sada najpotpuniju »autopsija« osječkoga mosta u historioografskim i empirijsko–terenskim horizontima. Njezina je namjena da posluži kao pouzdani *dossier* povijesne i recentne evidencije jednog graditeljskog objekta goleme identitetske važnosti za grad Osijek, pa i za čitavu Slavoniju. Na njegovoj podlozi mogući su daljnji pokušaji restitucije mosta kao kulturološkog označitelja koji u simboličkom aspektu nosi značajne potencijale povezivanja zapadne i orijentalne kulturne sfere. U tom sklopu su istraživanja povijesnog identiteta Osijeka u ranom novom vijeku – tijekom osmanske vladavine – nerazdvojna od istraživanja povijesti Sulejmanova mosta, njegove recepcije u suvremenim vizualnim i verbalnim vrelima i njegova značenja za sudionike povijesnih zbivanja u srednjoistočnoj Europi. Činjenica da je na prostoru Hrvatske postojao tako značajan objekt, koji se svojedobno doživljavao kao svojevrsno svjetsko čudo, poticajna je za njegovu suvremenu valorizaciju i, marketinški rečeno, za njegovo puno korištenje kao jedan od hrvatskih kulturnopovijesnih brendova. Urednici: akademik *Andrija Mutnjaković* i dr. sc. *Milan Pelc*.

Knjiga »Konzervatorske i urbanističke posljedice rušenja bedema Tvrde u Osijeku«

Istovremeno s prestankom ratnih opasnosti na jugoistoku Europe u drugoj polovini 19. stoljeća smanjuje se vojno i strateško značenje Tvrde. Iako su na njoj radili vrhunski vojni inženjeri, utvrda nikada nije oživjela u obrambenom smislu. Na temelju novih potreba 1912. godine izrađena je Regulatorna osnova koja povezuje tri gradske općine (Tvrđu, Gornji i Donji grad). Ona eliminira fortifikaciju i daje joj novu funkciju. Nakon I. svjetskog rata vlasti donose odluku o rušenju bedema. Ideju ubrzava planirana izgradnja električnog tramvaja izvan korpusa utvrde. Iznimno važna barokna jezgra Tvrde uslijed novonastalih promjena ostaje bez zidne ovojnice čime je izgubila volumen i izvorni oblik, ali se na taj način povezala s ostalim gradskim jedinicama te je na urbanističkom planu promijenila sliku grada.

Današnji prostor između Tvrde i Gornjeg grada ima reprezentativnu ulogu u gradskoj strukturi te je pojedinačno bio predmetom domaćih znanstvenih istraživanja u arhitekturi i urbanizmu. Stoga postoji potreba da se uz dosadašnja istraživanja uvrsti i povijesno umjetnički pristup i obuhvati kontinuirani razvoj urbanističkog prostora od 17. do 21. stoljeća s naglaskom na uzroke i posljedice koje su i danas prisutne. Rad će pridonijeti sintezi proučavanja fortifikacijske arhitekture kontinentalnog dijela Hrvatske na primjeru osječke Tvrde kao skladnog vojnog i civilnog središta koji se kroz povijest mijenjao prestankom jedne i potrebom za nastavak nove funkcije. Obuhvatit će cjelovit prikaz bedema, objediniti do sad neistražene i nepoznate podatke gradskih sjednica, način rušenja te uzroke i posljedice tog čina. Regulatorne osnove, natječajni radovi i nerealizirani projekti bit će dokumentirani i vrednovani, a njihov cjeloviti prikaz pridonijet će sveobuhvatnoj valorizaciji prostora, povijesno–urbanističkom razvoju i uređenju tog dijela grada. Povijesno–umjetničko vrednovanje prostorne cjeline bit će podloga za buduće istraživanje, daljnje konzervatorske studije, planove obnove, revitalizaciju Tvrde i okolnog prostora. Tko su idejni začetnici rušenja bedema, koji su vojni administrativni i upravni razlozi, kakve su odluke i ciljevi gradskih zapisnika, te pristup i način rušenja, podjela i ponovna namjena građevinskog materijala također će biti istraženi. Istraživanje će obuhvatiti kompletan urbanistički razvoj kako unutar tvrđavske jezgre, tako i mikroregije izvan nje, neposredno nakon rušenja zidina. U radu će biti govora o tome koliko je brisan prostor oko ut-

vrde odigrao važnu ulogu u kasnijem prostornom, urbanom i povijesnom rastu i razvoju grada (što se rušenjem dobilo) uz još uvijek stroge vojne propise na potezu *topničke potege*. Osnovna polazišta uz upotrebu dosadašnjih spoznaja uključuju prikupljanje, sistematiziranje, proučavanje i korištenje postojeće izvorne arhivske građe, projektne i kartografske dokumentacije, obradu dostupne domaće i strane literature te prikupljanje podataka kojima raspolažu relevantne institucije.

Znanstveni doprinos ovog rada bit će cjeloviti prikaz do sada neistraženog kontinuiranog povijesnog razvoja urbanističke cjeline na području Osijeka između Tvrde i Gornjeg grada od 17. do 21. stoljeća. Korištenjem postojeće dokumentacije i analize, stilske komparacije i sinteze dosadašnjih i novih spoznaja ocijenit će se uloga i pozicija nekadašnje fortifikacije u odnosu na urbani razvoj i potrebu integracije u novo gradsko tkivo. Do sada nije objavljena građa koja objedinjuje period prije I. i između I. i II. svj. rata, tj. period prije, za vrijeme i nakon rušenja bedema Tvrde u Osijeku. Prilikom izrade rada koristit će se teorijske podloge povjesničara, povjesničara umjetnosti, arhitekata i urbanista koji su se bavili obradom povijesti arhitekture i urbanizma na području Slavonije jer tema zahtijeva interdisciplinarni pristup, te literatura s područja europskog urbanizma i knjige iz vojne povijesti. Autorica: *Irena Pauk Sili*, povjesničar umjetnosti.

Monografija »Zavjetni spomenik presvetog Trojstva u osječkoj Tvrđi«

Barokni kužni pil koji zauzima središnji prostor Trga u osječkoj Tvrđi nastao je po uzoru na brojne slične koji su postojali u gradovima Austrijske monarhije. Izradu kipa 1729.–1730. godine financirala je barunica Marija Ana Petraš, udovica husarskog generala, podmaršala Maksimilijana Petraša, zapovjednika osječke Tvrde, u znak trajnog sjećanja i zavjeta na haranje kuge u Slavoniji i Osijeku. Kompozicija ovog baroknog spomenika izvedena je kamenom pješčenjakom u obliku stupa na kružnom razvedenom podnožju položenom na pravokutnoj platformi s prilaznim četverostranim stubištem. Na vrhu spomenika je prikaz Sv. Trojstva; grupa kipova s atributima. Kipovi Krista i Boga Oca su kameni, a lik Duha Svetoga i aureole su izrađeni od metala. Na glavnom postolju smješteno je pet svetačkih likova: Sv. Sebastijan, Sv. Franjo Ksaverski, Sv. Karlo Boromejski i Sv. Rok te Sv. Rozalija u ležećem položaju. Naknadno su u uglove stuba, prilikom obnove 1784. godine, ugrađeni postamenti s kipovima Immaculate, sv. Katarine, sv. Ivana Nepomuka i sv. Josipa, za koje se zna da su izvorno stajali na drugim mjestima u gradu. Postolje spomenika raščlanjeno je na vijenac, valjkasto tijelo s ugaonim volutama i poligonalno podnožje a leži na širokom, piramidalno oblikovanim stubama. Na spomeniku je uklesano pet latinskih natpisa koji imaju kronograme. Na njima se čitaju godine izgradnje te obnove spomenika: 1729., 1730., 1829. i 1867. godina. Kako je osječki Pil najznačajniji barokni spomenik javne plastike nužno je predstaviti ga kroz monografiju domaćoj i stranoj javnosti. U sklopu monografije obradit će se sve povijesne podatke i svu arhivsku dokumentaciju, napraviti će se kronologija svih zahvata rađenih na spomeniku s iscrpnom fotodokumentacijom i dati jedna povijesna i povijesnoumjetnička valorizaciju. Autori: Eduard Hudolin, Darija Cvitan.

Knjiga »Kroz nutarnji grad: gostionice, svratišta i jedan samostan«

Autorica: prof. dr. sc. Helena Sablić Tomić U istraživanju građe za upoznavanje s ritmom privatnog vremena građana u Tvrđi u 18. i 19. stoljeću nailazi se na niz podataka o gostionicama (Kod šarana, K volu, Tri potkove, K zvijezdi, Kod kugle, K topu, ...) i svratištima (Labudovo pero, Patka, ...) koja su bila dijelom svakodnevnja brojnih Osječana toga razdoblja. U knjizi »Kroz Tvrđu« donio bi se detaljan opis svake od njih s primjerenom fotodokumentacijom uz navođenje imena uglednika i književnika koji su u njih zalazili. Posebice je stoga važan »Osječki ljetopis 1686–1945« urednika Stjepana Sršana (Povijesni arhiv u Osijeku, Osijek,

1993.) u kojemu se nalazi niz dnevnčkih zapisa npr. Matije Petra Katančića, Marijana Lanosovića, Antuna Papušlića, i dr. o *Nutarnjem gradu* odnosno Tvrđi.

O brojnim zbivanjima u franjevačkom samostanu u Tvrđi posebice vezanim uz književna okupljanja (u njemu su se susretali književnici poput Velikanovića, Paviševića, Lanosovića, Relkovića...) te uz blagovaonske svečanosti koje su se tim povodom upriličavale pisao je Stanislav Marijanović u knjizi »Od turskoga do suvremenog Osijeka« (Zagreb/Osijek, 1996.) pa će se tim tragom i nastaviti istraživanje na rukopisnoj dnevničkoj ostavštini Antuna Josipa Turkovića čije je odlomke na latinskom jeziku naslovljene »Diarium Parachialis Ecciesiae Interi- oris Civitatis Essek Sancto Michaeli Archangelo« objavio u »Osječkom Ljetopisu 1686–1945« Stjepan Sršan, a o njemu je više pisao Milovan Tatarin u članku »Tvrđa–nevidljivi tragovi« u knjizi »Povijest, istina, prašina« (Zagreb, 2002.).

Monografija »Tri katedrale – Osijek, Đakovo i Pečuh«

Tisak monografije u okviru projekta Tri katedrale – Osijek, Đakovo i Pečuh, autora Pavla Hegeduša, akademskog slikara.

Monografija »Umjetnost 19. stoljeća u Osijeku«

Galerija likovnih umjetnosti u Osijeku od 2005. godine radila je na projektu »Umjetnost 19. stoljeća u Osijeku«, koji je obuhvaćao istraživanja kasnog baroka, klasicizma, bidermajera, historicizma, romantizma, realizma i akademizma. Rezultati istraživanja prezentirat će se tiškom istoimene monografije u izdanju Zavoda krajem 2012. godine. Struktura projekta obuhvaća: arhitekturu, slikarstvo, kiparstvo, primijenjenu umjetnost, fotografiju, tiskovnu građu i društvene i gospodarske prilike.

Dnevnik Vatroslava Florschütza iz I. svjetskog rata

U suradnji s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti, Odsjekom za povijest medicine, planira se napraviti pretpisak ekskluzivnog materijala obitelji Florschütz iz I. svjetskog rata. U Arhivi obitelji dr. Darka Florschütza i Ivice Boban sačuvan je prijepis i rukopis o ratnim sjećanjima znamenitog hrvatskog kirurga Vatroslava Florschütza (1879.–1967.). Riječ je o ratnom dnevniku, dragocjenom izvornom dokumentu u koji je Florschütz notirao svoju kiruršku praksu i ostala ratna opažanja za vrijeme Balkanskoga rata (1913. godine u sklopu rada u 29. Rezervnoj bolnici u Beogradu) i Prvog svetskoga rata (1914.–1918.). U dogovoru s obitelji, kopija navedenog dnevnika pohranjena je u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. U sklopu suradnje Akademijinog Odsjeka za povijest medicinskih znanosti (prof.dr.sc. Stella Fatović–Ferenčić) i Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku (prof.dr.sc. Antun Tucak prof.emeritus) nastavit će se raditi na istraživanju ovog materijala, na njegovom sređivanju, raščlambi i priređivanju za tisak. Za razliku od susjednih europskih zemalja Hrvatska je izrazito siromašna tekstovima, svjedočanstvima i fotomaterijalom iz navedenih ratnih razdoblja. Stoga će rad na ovom rukopisu i njegovo objavljivanje pridonijeti razotkrivanju jednog važnog segmenta historiografije i hrvatske medicinske baštine. Autori: prof.dr.sc. *Antun Tucak*, professor emeritus i prof.dr.sc. *Stella Fatović–Ferenčić*.

Časopisi

- Znanstveni časopis »Anali« svezak 27
- Svečane akademije posvećene 150. obljetnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.
- Znanstveni časopis »Anali« svezak 29
- Znanstveno–stručni skup »Stara knjiga – kulturno, povijesno i znanstveno izvorište«, održan 25. i 26. listopada 2013.

Skupovi

1. Treći međunarodni znanstveni simpozij «Gospodarstvo Istočne Hrvatske – jučer, danas, sutra» – u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta »Josipa Jurja Strossmayera« u Osijeku.

2. Drugi znanstveno–stručni skup »Stara knjiga – kulturno, povijesno i znanstveno izvorište« – u suradnji s Odjelom za kulturologiju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

3. Četvrti znanstveno–stručni skup »Okolišno prihvatljiva proizvodnja kvalitetne i sigurne hrane« – u suradnji sa Sveučilištem »Josipa Jurja Strossmayera«, Poljoprivrednim fakultetom u Osijeku, Prehrambeno–tehnološkim fakultetom, Poljoprivrednim institutom i Hrvatskom agencijom za hranu.

4. Znanstveno–stručni skup »Bioekonomija – povezivanje primarne proizvodnje s prerađivačkom industrijom« (učinkovitije iskorištenje obnovljivih resursa): 1. Prerada obnovljivih sirovina – biomase; 2. Razvoj tržišta i konkurentnosti u sektoru bioekonomije uz: održivo povećavanje primarne proizvodnje; pretvorbu otpada (otpadnih produkata) u proizvode dodane vrijednosti; učenje o mehanizmima poboljšane proizvodnje i učinkovitijem korištenju sirovina.

Održavanje skupa se planira održati zavisno o prihvaćanju poziva za skup potencijalnih predavača. Organizaciju skupa vodi akademkinja *Vlasta Piližota*.

Znanstvenostručna predavanja

U suradnji s Medicinskim fakultetom Sveučilišta »Josipa Jurja Strossmayera« u Osijeku održat će predavanja:

- akademik Pavao Rudan: »Populacijska struktura Hrvatske viđena očima jednoga antropologa – od povijesne demografije do molekularne genetike«. Vrijeme održavanja: svibanj 2014.
- prof. dr. sc. Marko Turina. Vrijeme održavanja: lipanj 2014.

Izložbe

1. Izložba akademika Zlatka Boureka »Čiklovi i dereglije« – u suradnji s Muzejom Slavonije Osijek i Turističkom zajednicom grada Osijeka. Vrijeme održavanja: 2014.
2. Izložba posvećena akademikima Miroslavu Begoviću i Andriji Mutnjakoviću – u suradnji s Hrvatskom komorom arhitekata i Udruženjem hrvatskih arhitekata. Vrijeme održavanja: rujna 2014.
3. Izložba »Stara knjižna građa iz Muzeja Slavonije Osijek« u okviru znanstveno–stručnog skupa »Stara knjiga – kulturno, povijesno i znanstveno izvorište« – u suradnji s Muzejom Slavonije Osijek.

Ostalo

Podizanje skulpture posvećene glumcu Fabijanu Šovagoviću autora akademika Zlatka Boureka – u suradnji s Gradom Osijekom

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – POŽEGA

Znanstveni skupovi i predstavljanja

Dani Vjekoslava Babukića – veljača 2014. godine. (znanstveni skup)

Međunarodni znanstveni skup iz područja vinogradarstva i vinarstva (Radovi Zavoda br. 5, tiskat će se 2015. god.).

Predstavljanje knjige »Vaskularna flora Požeške kotline i okolnog gorja«, autora Mirka Tomaševića, prof. (ako se bude tiskala).

Predstavljanje knjige »Radovi br. 4 Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Požegi«.

Aktivnosti koje planiramo provesti će se ovisno o financijskim sredstvima Zavoda HAZU u Požegi, a točni termini biti će naknadno navedeni obzirom na raspoloživost sudionika pojedinih događanja.

Nakladnička djelatnost

Zavod HAZU u Požegi planira u 2014. godini tiskati knjigu »Vaskularna flora Požeške kotline i okolnog gorja«, autora Mirka Tomaševića, prof. i knjigu »Radovi br. 4 Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Požegi«.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – SPLIT

Izdavačka djelatnost

Tiskat će se 19. broj časopisa ovoga Zavoda »ADRIAS«, u kojemu će biti objavljeni članci iz područja društvenih znanosti, povijesti umjetnosti i književnosti.

Manifestacije

- Književna večer « Poezija Jakše Fiamenga » održat će se u ožujku 2014.
- »Marulićevi dani« u suradnji s Književnim krugom Split održat će se u trajanju od dana tijekom travnja 2014 godine.
- Okrugli stol »Ribolovna politika Europske Unije s osvrtom na ribolov u Hrvatsko djelu Jadranskog mora « uz sudjelovanje znanstvenika HAZU–a, Pravnog fakulteta u Splitu i Jadranskog zavoda HAZU–a u Zagrebu održat će se u svibnju 2014.
- »Klasicizam u Dalmaciji II« znanstveni skup, u trajanju od dva dana u suradnji s Institutom Cvito Fisković u lipnju 2014. godine, očekuje se sudjelovanje 15–tak znanstvenika i stručnjaka.

- »LCH Days in Split«, međunarodna konferencija u organizaciju Sveučilišta u Splitu, u trajanju od 21. do 28. rujna 2014. godine. Sudjelovat će 80 fizičara iz cijelog svijeta, među kojima i 30–tak hrvatskih fizičara sa Sveučilišta u Rijeci, Zagrebu i Splitu, te Institut Ruder Bošković.
- »Knjiga Mediterana«, u suradnji s Književnim krugom Split, u trajanju od 7 dana tijekom rujna / listopada 2014 godine. Očekuje se sudjelovanje 60 znanstvenika i stručnjaka iz područja književnosti, povijesti umjetnosti, arheologije i prava.
- Književne večeri dalmatinskih pisaca tijekom 2014.

Predavanja

Organizirat će se ciklus predavanja »Petkom u Zavodu HAZU« u proljeće i jesen 2014 godine. Izlagat će znanstvenici, političari i stručnjaci o aktualnim zbivanjima u Hrvatskoj i o stručnim temama iz područja međunarodnog prava, arheologije, arhitekture i povijesti umjetnosti (predavanja akademika Davorina Rudolfa, Nenada Camia, Dinka Kovačića, Radoslava Tomića, članova suradnika HAZU–a koji stalno žive u Splitu, te profesora Sveučilišta u Splitu).

Izložbe

Planiramo organizirati izložbe likovnih umjetnika samostalno (u organizaciji ovog Zavoda) i u suradnji s kulturnom ustanovom Galerija Kula u Splitu:

- Davora Mandete Vrdoljaka, Brodske minijature, veljača 2014.
- akademskoga slikara Matka Mijića, ožujak / travanj 2014.
- akademskoga slikara Christian Ludwig Atersee (Austrija), svibanj / lipanj 2014.
- akademskoga slikara Antonio Segui (Argentina, Francuska), srpanj / kolovoz 2014.
- akademskoga slikara Dimitrija Popovića, rujan 2014.
- Lili Gluić, rujan / listopad 2014.
- akademskoga slikara Tomislava Buntaka, listopad / studeni 2014.
- slikara, grafičara Ivana Picelja, prosinac 2014.

Predstavljanje knjiga

Zavod će organizirati tradicionalno predstavljanje novo objavljenih knjiga pretežito autora koji žive i djeluju na području Splitsko – dalmatinske županije.

Uz navedena predstavljanja u prostorijama ovoga Zavoda priredit će se i druge znanstvene i kulturne manifestacije u organizaciji institucija izvan ovoga Zavoda.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI RAD – VARAŽDIN

Organizacija Zavoda

Zavod za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu smješten je u prostorijama palače Keglević, Vladimira Nazorova 14 u Varaždinu.

Voditelj Zavod je akademik Stjepan Damjanović. Zamjenik voditelja je prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, član suradnik Hrvatske akademije. Upravitelj Zavoda je mr. sc. Eduard Vargović. U Zavodu su zaposleni: viši asistent dr. sc. Vladimir Huzjan i Ljiljana Biškup.

Članovi Znanstvenoga vijeća Zavoda su: akademik Stjepan Damjanović – voditelj Zavoda (predsjednik); prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, član suradnik HAZU, zamjenik predsjednika; prof. emeritus dr. sc. Franjo Ruža; Darinka Hajduk–Vučić, Grad Varaždin; mr. sc. Blanka Glavica Ječmenica, Varaždinska županija; mr. sc. Eduard Vargović – Zavod Varaždin (upravitelj).

Zavod se kontinuirano bavi znanstvenoistraživačkim radom. To je njegova osnovna djelatnost. Zavod je jedina takva institucija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na prostoru sjeverozapadne Hrvatske. Njegov rad obuhvaća interdisciplinarna istraživanja: gospodarstvo, povijest, kultura, književnost, jezik, glazba, umjetnost i druga područja.

Osnovna djelatnost

Djelovanje Zavoda za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu temelji se na Ugovoru o djelovanju Zavoda koji je potpisan 2005. godine između Hrvatske akademije, Grada Varaždina i Varaždinske županije te Sporazuma koji su potpisali Varaždinska županija i Grad Varaždin a sastavni je dio Ugovora.

Zavod za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu je znanstvenoistraživačka jedinica u sastavu Akademije i nema svojstvo pravne osobe (čl. 2. Ugovora)

Djelatnost Zavoda za znanstveni rad određen je člankom 3 Ugovora i obuhvaća: poticanje, usklađivanje i objavljivanje znanstvenih istraživanja u Varaždinskoj županiji i Gradu Varaždinu uz mogućnost proširenja djelovanja na šire područje sjeverozapadne Hrvatske; organizaciju znanstvenih skupova i savjetovanja značajnih za razvoj znanosti; objavljivanje rezultata znanstvenoistraživačkog rada u odgovarajućim edicijama, sukladno kriterijima Hrvatske akademije.

Zavod će i u 2013. djelovati u skladu s odredbama Ugovora i kriterija znanstvenoistraživačkog i izdavačkog rada.

Izvori financiranja

Znanstvenoistraživačku djelatnost i izdavačku djelatnost Zavoda financiraju: 1) Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti; 2) Ministarstva Vlade Republike Hrvatske (u skladu s programima i projektima), 3) Varaždinska županija i 4) Grad Varaždin

U skladu s pojedinim konkretnim programima i aktivnostima Zavoda financiranje omogućuju: 1) Grad Ivanec; 2) Grad Ludbreg, 3) Grad Varaždinske Toplice, 4) Koprivničko–križevačka županija, 5) Međimurska županija i 6) druge institucije i organizacije.

Osobni i materijalni rashodi

Osobni i materijalni rashodi, stručno–administrativne te materijalne i druge potrebe Zavoda osiguravaju se iz izvora koji su određeni Ugovorom između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Varaždinske županije i Grada Varaždina i Pravilnikom rada Zavoda.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

1. Znanstveno – istraživački i izdavački projekt: Projekt: »Varaždin i sjeverozapadna Hrvatska u Velikom ratu. Stota obljetnica početka I. svjetskog rata«. Organizator skupa: Zavod za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu. Održavanje skupa: lipanj 2014. u Varaždinu. Sadržaj projekta: a) Varaždin i sjeverozapadna Hrvatska neposredno prije rata; b) Varaždin i sjeverozapadna Hrvatska za vrijeme rata; c.) Varaždin i sjeverozapadna Hrvatska neposredno nakon rata. U tijeku 2013. godini radi se na prijemu radova, recenzijama radova po Razredima Akademije, te pripremama za tiskanje zbornika radova, koji će biti tiskan do početka skupa 2014. godine.
2. Projekt: U tijeku 2014. provodit će se organizacijskome i druge pripreme za znanstvenoistraživački i nakladnički projekt: »45. godina Varaždinskih baroknih večeri«. Projekt uključuje: međunarodni znanstveni skup, i tiskanje radova u časopisu »Radovi« Akademijinog Zavoda u Varaždinu za 2015.

Nakladnička djelatnost Zavoda

1. Tiskanje redovitog broja časopisa »Radovi« 25/2014.
2. Tiskanje Zbornika radova sa znanstvenog skupa: »Varaždin i sjeverozapadna Hrvatska u Velikom ratu. Stota obljetnica početka I. svjetskog rata«.
3. Pripreme za tiskanje »Radova« 26/2015.

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – BJELOVAR

Organizacija Zavoda

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru djeluje na temelju Ugovora o radu Zavoda između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Grada Bjelovara i Bjelovarsko–bilogorske županije koji je potpisan 9. svibnja 2005. Prostorije su Zavoda u Ulici A. B. Šimića 1.

Upravitelj Zavoda je prof. dr. sc. Vladimir Strugar koji je imenovan 21. studenoga 2005., 3. prosinca 2008. i 25. listopada 2012. Poslove administrativne tajnice obavlja Sandra Kljaić od 1. prosinca 2010. Prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, član suradnik imenovan je 24. rujna 2008. i ponovno 27. lipnja 2012. za voditelja Zavoda. Znanstveno vijeće Zavoda utemeljeno je 25. ožujka 2009., a njegovi su članovi prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, prof. dr. sc. Vladimir Strugar, mr. sc. Tatjana Badrov i Ilija Pejić, prof. Od 20. svibnja 2013. Ivana Vrankić, mag. politologije, počela je stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Izvori financiranja

Znanstvenoistraživačku i umjetničku djelatnost te nakladničku djelatnost Zavoda financiraju: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Bjelovarsko–bilogorska županija i Grad Bjelovar.

Pojedinačne programske zadaće i aktivnosti Zavoda financiraju Bjelovarsko–bilogorska županija, Grad Bjelovar te druge institucije i organizacije.

Osobni i materijalni rashodi

Osobni i materijalni rashodi, stručno–administrativni te materijalni i drugi troškovi Zavoda podmiruju se na temelju Ugovora o radu Zavoda koji su potpisali grad Bjelovar i Bjelovarsko–bilogorska županija 9. svibnja 2005. i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.

Znanstvenoistraživačka i umjetnička djelatnost

Znanstveno–stručni skup »Bjelovar i Bjelovarsko–bilogorska županija u Domovinskom ratu«.

Cilj je skupa znanstveno valorizirati ulogu i doprinos Grada Bjelovara i Županije u Domovinskom ratu. Znanstveno–stručni skup održat će se u rujnu 2014. kada Grad Bjelovar obilježava svoj dan. Suorganizatori skupa bit će Grad Bjelovar i Bjelovarsko–bilogorska županija te zainteresirane braniteljske udruge i ustanove (Gradski muzej Bjelovar, Državni povijesni arhiv i dr.).

Znanstveni kolokvij pod nazivom »Znanost u Bjelovarsko–bilogorskoj županiji«.

Cilj je znanstvenog kolokvija prezentirati doktorske disertacije onih autora čiji se predmet istraživanja odnosi na Bjelovarsko–bilogorsku županiju, a pripremljene su u razdoblju od 1990. do 2012. godine. Zavod će tijekom 2014. godine pripremati znanstveni kolokvij koji će se održati u ožujku 2015. godine. Suorganizatori kolokvija bit će Grad Bjelovar, Bjelovarsko–bilogorska županija i Narodna knjižnica »Petar Preradović« u Bjelovaru.

Izložbe i manifestacije

Zavod će se aktivno uključiti u manifestaciju »Dani Ede Murtića« koja će se održati u svibnju 2014. u Velikoj Pisanici, rodnom mjestu akademika Murtića.

Predstavljanje izdanja Zavoda

Organizirat će se predstavljanje dviju knjiga: prof. dr. sc. Dubravko Habek »Iz povijesti zdravstva Bjelovara« i Ilija Pejić »Čitaonice u Grubišnom Polju: Kulturni život Grubišnog Polja od razvojačenja 1871. do kraja Drugoga svjetskog rata 1945.« Zavod će predstaviti osmi broj časopisa Radovi Zavoda u kojem će biti objavljena izlaganja sa znanstveno–stručnog skupa »Bjelovar i Bjelovarsko–bilogorska županija u Domovinskom ratu« te druga objavljena izdanja.

Predavanja

Akademkinja Alica Wertheimer–Baletić održat će predavanje pod nazivom »Demografska kretanja u Hrvatskoj i Bjelovarsko–bilogorskoj županiji«, a prof. dr. sc. Vladimir Strugar govorit će o temi »Hrvatsko školstvo i europski san«.

Nakladnička djelatnost

Zavod će tiskati:

- osmi broj časopisa »Radovi« Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, a sadržavat će izlaganja sa znanstveno–stručnog skupa »Bjelovar i Bjelovarsko–bilogorska županija u Domovinskom ratu«.
- posebna izdanja, 4. knjiga: Dubravko Habek: »Iz povijesti zdravstva Bjelovara«
- posebna izdanja, 5. knjiga: Dubravko Habek: »Životopisi bjelovarskih liječnika«
- posebna izdanja, 6. knjiga: Ilija Pejić: »Čitaonice u Grubišnom Polju: Kulturni život Grubišnog Polja od razvojačenja 1871. do kraja Drugoga svjetskog rata 1945.«

Tiskanje pripremljenih tekstova ovisit će o osiguranim financijskim sredstvima u 2014. godini.

Ostale aktivnosti

Zavod će nabavljati znanstvenu i stručnu literaturu te dokumentaciju za knjižnicu i to prije svega razmjenom s drugim zavodima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te će pribavljati izdanja Akademije kao i izdanja drugih znanstvenih i kulturnih institucija.

Radi upoznavanja javnosti s radom i ostvarenim rezultatima bit će organizirani Dani otvorenih vrata Zavoda.

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – KRIŽEVCI

Organizacija

Voditelj Zavoda je akademik Franjo Tomić, a upravitelj Ivan Peklić.

Znanstveni skupovi i predavanja

Međunarodni znanstveni skup: »Sto godina Hrvatske seljačke stranke« – u suradnji s Povijesnim društvom Križevci

Znanstveno–kulturni skup: »Dani Franje Markovića"»

Okrugli stol: »Sto godina od Hrvatske mlade lirike«, u suradnji s Razredom za književnost HAZU–a;

Okrugli stol: »Marijan Detoni, hrvatski slikar i grafičar« – u suradnji s Razredom za likovne umjetnosti HAZU

Okrugli stol: »Proizvodnja bioenergije u Hrvatskoj« – u suradnji sa Znanstvenim vijećem za zaštitu prirode

Predavanje: »Povijest mjesta Šemovci« – dr. sc. Ivica Zvonar. Predavanje će biti održano u Đurđevcu;

Predavanje: »Novi regionalizam i teritorijalna reforma« – prof dr. Ivan Koprić

Predavanje: »Prva hrvatska primadona Sidonija Rubido Erdödy«, u povodu 130. godišnjice smrti

Predavanje: »Život i djelo Milene Šugh Štefanac« – Lucija Konfic, prof.

Znanstvenoistraživački projekti

Zavod će podnijeti zahtjev određenim institucijama za financiranje projekata: 2Ekološko stanje potoka Kamešnica"; »Kršćanska ikonografija predtridentinskog razdoblja"; »Mikromorfološka karakterizacija nekih samoniklih i kultiviranih biljnih vrsta"; »Određivanje potencijala produktivnosti tla Koprivničko–križevačke županije«.

Nakladnička djelatnost Zavoda

- Monografija Tamburaškoga orkestra Glazbene škole Alberta Štrige;
- »Civitas Crisiensis« – Radovi zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Koprivničko–križevačke županije u Križevcima, brojevi 1 i 2;
- Monografija: »Etička misao Marka Marulića«. Autor dr. sc. Davor Balić.
- Monografija: »Život i djelo Franje Markovića«. Autor Ivan Peklić, prof.
- Monografija grada Križevaca – višegodišnji projekt.

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – VUKOVAR

Organizacija

Na inicijativu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Vukovarsko–srijemske županije i Gradskog poglavarstva grada Vukovara, u Vukovaru je 2. travnja 2008. godine osnovana ustrojbeno jedinica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, pod nazivom Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vukovaru. Zavod je smješten u neposrednoj blizini gradskog centra, u ulici Josipa Jurja Strossmayera 25, na I. katu rodne kuće nobelovca Lavoslava Ružičke. Zavod je počeo s radom 15. prosinca 2011. Za voditelja Zavoda je imenovan akademik Zvonimir Baletić, upravitelj Zavoda je Henrik Ivan Damjanović, lic.lit., a članovi Znanstvenog vijeća su predsjednik vijeća akademik Zvonimir Baletić kao voditelj Zavoda, akademikinja Vlasta Piližota kao predstavnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, gospodin Ivan Penava, prof., kao predstavnik Vukovarsko–srijemske županije, gospodin Željko Sabo, gradonačelnik, kao predstavnik grada Vukovara i Henrik Ivan Damjanović, lic.lit., upravitelj Zavoda. Znanstvenoistraživačku i umjetničku te nakladničku djelatnost financiraju Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Vukovarsko–srijemska županija i grad Vukovar; za pojedine aktivnosti i projekte će se Zavod uključivati u fondove predviđene za pomoću znanstvenoistraživačkoj i umjetničkoj djelatnosti.

Manifestacije

Projekt »Revitalizacija i reindustrijalizacija industrijskih urbanih središta u Vukovarsko–srijemskoj županiji (VSŽ) i širem okruženju s posebnim osvrtom na Grad Vukovar« u suorganizaciji s Ekonomskim institutom, Zagreb (EIZ) i Institutom društvenih znanosti Ivo Pilar – Područni centar Vukovar.

Okrugli stol na temu »Voda« u prvoj polovici 2014. godine.

Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem »Vinogradarstvo i vinarstvo – nasljeđe i perspektive« u listopadu 2014.

Predavanja

Kroz 2014. godinu Zavod planira predstaviti vukovarskoj javnosti Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti kroz niz predavanja akademika i drugih znanstvenika i stručnjaka kroz aktualne teme u znanosti i društvu. Pored navedenih tema iz znanosti, Zavod će prirediti kulturne manifestacije.

Nakladnička djelatnost

Zavod u okviru svoga djelovanja planira izdavanje znanstveno–stručnog godišnjaka pod nazivom »Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Vukovaru«.

ZNANSTVENA VIJEĆA

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI U UMJETNOSTI

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ANTROPOLOŠKA ISTRAŽIVANJA

Tijekom 2014. godine Znanstveno vijeće za antropološka istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sudjelovat će u organiziranju sljedećih međunarodnih znanstveno–radnih sastanaka i skupova zajedno s Antropološkim centrom Hrvatske akademije, Hrvatskim antropološkim društvom, Hrvatskim društvom za medicinsku antropologiju Hrvatskoga liječničkog zbora, Institutom za antropologiju – Zagreb, Hrvatskim društvom za psihoanalitičku psihoterapiju te nizom sveučilišta iz zemlje i inozemstva:

1. 35. Znanstveni skup Antropologija i zdravlje: »Konvergencija užih stručnih područja antropologije u istraživanjima zdravlja i bolesti: kulturološki, biološki, arheološki i lingvistički čimbenici/ 35th Anthropology and Health Conference: The Convergence of Anthropological Subfields in Research on Health and Illness: Cultural, Biological, Archaeological and Linguistic Factors«, Dubrovnik, 2014.
2. 36. Znanstveni skup Antropologija i zdravlje: »Antropologija i starenje živčanog sustava/ 36th Anthropology and Health Conference: Anthropology and the Aging Nervous System«, Dubrovnik, 2014.
3. Treća međunarodna LINEE konferencija »Jezična i kulturna raznolikost u vremenu i prostoru/ 3rd LINEE International Conference: Linguistic and Cultural Diversity in Space and Time«, Dubrovnik, 2014.
4. »Od nasilja do dijaloga – Psihodinamski pristup/ From the Violence to the Dialogue – Psychodynamic Approach«, Zagreb, 2014..
5. 40. Škola biološke antropologije 'Dr. Hubert Maver': »Antropologija u 21. stoljeću/ 40th School of Biological Anthropology 'Dr. Hubert Maver': Anthropology in the 21st Century«, Zagreb, 2014.
6. »Panel Komisije za medicinsku antropologiju i epidemiologiju Internacionalne unije antropoloških i etnoloških znanosti – Intercongress of the IUAES/ Panel of the Commission on Medical Anthropology and Epidemiology of the International Union of Anthropological and Ethnological Sciences – Intercongress of the IUAES«, Tokyo, Japan, 2014.

Razred za prirodne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kao suizdavač, uz Hrvatsko antropološko društvo, Institut za antropologiju – Zagreb, Hrvatsko društvo za medicinsku antropologiju Hrvatskoga liječničkog zbora i Komisijom za medicinsku antropologiju i epidemiologiju Internacionalne unije antropoloških i etnoloških znanosti tiskat će tijekom 2014. godine časopis »Collegium Antropologicum«, i to: volumen 38, brojeve 1, 2, 3 i 4 te dva Suplementa (glavni i odgovorni urednici su akademik Pavao Rudan i prof. dr. sc. Anita Sujoldžić).

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA DALJINSKA ISTRAŽIVANJA

Na Skupštini Vijeća, koja se planira u proljeće, uskladit će se Poslovnik o radu Znanstvenog vijeća za daljinska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti s izmjenama i dopunama Pravilnika o radu znanstvenih vijeća Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te donijeti Poslovnik o radu Uredničkoga odbora i izdavačkoj djelatnosti ZVDI.

Sekcija za snimanje, opću interpretaciju i GIS (Izvjestitelji: D. Gajski i A. Krtalić)

Na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u 2014. godini planira se održavati nastava iz predmeta vezanih uz područja kojima se bave daljinska istraživanja, obaveznih predmeta: Daljinska istraživanja (preddiplomski studij, V. semestar) i Napredna daljinska istraživanja (diplomski studij, II. semestar), te izbornih predmeta: Primijenjena daljinska istraživanja (diplomski studij, I. semestar) i Daljinska istraživanja – Projekt (diplomski studij, II. semestar). Istraživanja na području daljinskih istraživanja na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu vezana su uz FP7 projekt »Toolbox Implementation for Removal of Anti-personnel Mines, Submunitions and UXO« (TIRAMISU) koji je započeo 01.01.2012. i trebao bi trajati (ukoliko rezultati istraživanja pokazuju opravdanost njihovog nastavka) do 31.12.2015. Istraživanja na projektu u 2014. godini bazirat će se na definiranim planovima i polučanim postignućima u okviru projekta iz 2012. i 2013. godine. Ishod navedenih istraživanja trebao bi biti još robusniji i pouzdaniji Napredni obavještajni sustav za potporu odlučivanju za pomoć ekspertima u humanitarnom razminiranju pri donošenju odluka o definiranju minski sumnjivih područja, u tehničkom i metodološkom pogledu. Na Katedri za fotogrametriju i daljinska istraživanja održavat će se i redovita nastava iz kolegija: Fotogrametrija, Blizupredmetna fotogrametrija, Geoinformacijski sustavi, Izmjera snimaka, Topografski informacijski sustavi, Odabrana poglavlja fotogrametrije i GISa, i GIS u primjeni. Planira se i održavanje praktične nastave sa studentima na ljetnim radionicama. Izgledno je sudjelovanje na međunarodnoj ljetnoj radionici fortifikacijske arhitekture na Brijunima. Fakultet osim toga održava redovnu nastavu na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu iz kolegija: Daljinska istraživanja i Fotogrametrija. Nastavit će se istraživanja u područjima digitalnih modela reljefa, (disertacija S. Šamanović), kalibracija termalnih, hiperspektralnih i multispektralnih senzora (disertacija V. Miljković) i 3D-modeliranja (disertacija M. Gašparović). Nastavit će se rad s fotogrametrijskim snimanjem te izradom relevantne dokumentacije objekata nepokretne kulturne baštine RH za potrebe njihove restauracije i revitalizacije. Planira se nastavak suradnje s Arheološkim muzejom grada Zagreba na istraživanju u primjeni metoda daljinskih istraživanja i fotointerpretacije u izradi dokumentacije o arheološkim artefaktima. Nastavit će se intenzivna promocija i popularizacija metoda daljinskih istraživanja i fotointerpretacije u smislu približavanja rezultata širem krugu stručnjaka ali i potencijalnim korisnicima.

Sekcija za geologiju i geofiziku (Izvjestitelj: I. Hećimović)

U okviru ove sekcije metode daljinskih istraživanja će se u 2014. godini primjenjivati sukladno mogućnostima kako na znanstvenom tako i na privrednom planu. U Hrvatskom geološkom institutu težište primjene metoda daljinskih istraživanja bit će u okviru provedbe projekta RoofOfRock financiranog sredstvima Europske unije. U »INA–SD Istraživanja i proizvodnja

nafte i plina» zbog poremećaja na tržištu došlo je do zastoja u nabavci satelitskih snimaka i održavanju softwera. U narednom razdoblju će se pripremiti i analizirati satelitske snimke na naftno–plinskim poljima Lipovljani i Legrad. Na Prirodoslovno–matematičkom i Rudarsko–geološko–naftnom fakultetu metode daljinskih istraživanja će se koristiti pretežito u edukativne svrhe.

Sekcija za oceanografiju (Izvjestiteljica: M. Morović)

Nastaviti će se prikupljanje podataka, osobito o boji mora (koncentracije pigmentata) od različitih svjetskih baza satelitskih podataka (NASA, ESA). Ti će se podaci obrađivati različitim metodama, a u idućem će razdoblju od osobitog interesa biti korištenje metode neuralnih mreža u obradi podataka boje mora, kojom će se detektirati tipične prostorne strukture, njihova dinamika u vremenu, sezonski ciklusi i područja u kojima prevladavaju. Institut za oceanografiju i ribarstvo radi na novom Jadranskom projektu, kroz koji se planira sedam krstarenja u području od sjevernog do južnog Jadrana tijekom 2013. i 2014. g., s većinom postaja u obalnom dijelu. Premda je glavni cilj projekta ekološki model, planira se i korištenje raspoloživih satelitskih podataka pigmentata. Vrijednosti pigmentata dobivenih daljinskim metodama (uglavnom od MODIS–a) testirat će se prema in–situ mjerenim vertikalnim profilima klorofila, preračunatim u optički ponderirane vrijednosti, za iste koordinate i isti dan. I nadalje će se u suradnji s DHMZ–om održavati korisnička sučelja na web–u virtualnog laboratorija s ciljem praćenja odgovora ekosustava mora na klimatske utjecaje. Predviđa se sudjelovanje u radu nekoliko konferencija s oceanografskom i satelitskom tematikom, kao i objavljivanje radova s tematikom vremenske varijabilnosti oceanografskih parametara na Jadranu, uključujući i podatke različitih satelitskih senzora. Planira se slanje prijedloga projekata uglavnom na Hrvatsku zakladu za znanost.

Sekcija za prostorno planiranje i zaštitu okoliša

Zbog reorganizacije Državna geodetska uprava nije izradila planove za iduću godinu.

Sekcija za arheologiju i povijesno nasljeđe (Izvjestitelj: B. Šiljeg)

Planira se proučavanje snimaka cikličkih snimanja Državne geodetske uprave RH, satelitskih snimaka Google earth, Bing Maps, Geoportala DGU–a te korištenje snimaka Arkod preglednika za područja istočne Slavonije i sjevernog dijela jadranske obale. Sudjelovanje u radu Aerial archaeology reasearch group. Nastavlja se suradnja sa Geodetskim fakultetom tj. Zavodom za kartografiju i fotogrametriju na izvedbi blizupredmetne fotogrametrije arheoloških predmeta te proučavanju multispektralnih snimaka u arheološke svrhe. Nastavit će se rad na projektu Arheološka topografija otoka Raba u suradnji s Konzervatorskim odjelom u Rijeci, gradom Rabom i općinom Lopar gdje razvijamo arheološku GIS bazu.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA DRŽAVNU UPRAVU, PRAVOSUĐE I VLADAVINU PRAVA

U 2014. Znanstveno vijeće nastavit će s održavanjem sastanaka o temama iz područja svoga rada i organiziranjem okruglih stolova na kojima će sudjelovati znanstvenici i vodeći stručnjaci izvan sastava Vijeća.

Prema već ustaljenoj praksi sa svakog će se okruglog stola objaviti knjiga s uvodnim izlaganjima, raspravom koja je povodom njih vođena i zaključnim razmatranjima. Do sada su održana 23 okrugla stola i u nakladničkom nizu *Modernizacija prava* objavljeno je 20 knjiga, a najkasnije u 2014. objavit će se preostale tri knjige. U toj godini će se, ovisno o aktualnosti društvenih tema, održati najmanje dva okrugla stola i, uz već spomenute, objaviti najmanje dvije knjige u navedenom nakladničkom nizu.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA I HRVATSKO GOSPODARSTVO

U 2014. g. Znanstveno vijeće neće provoditi istraživačke projekte, nego će raspravljati o teorijskim i aktualnim temama iz hrvatskoga gospodarstva. Uz članove Vijeća, na rasprave će se pozivati i vanjski stručnjaci koji su kompetentni za temu o kojoj se govori. Trenutačno se pripremaju za rasprave o sadašnjem trenutku krize i definiranju strategije prevladavanja krize. Tijekom godine organizirat će se znanstveni skup o monetarnoj teoriji i politici, te rasprava o reformi poreznog sustava i politike.

Prilozi i diskusije objavit će se u časopisima i zbornicima ili u posebnim publikacijama.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ENERGETIKU

Energetski sektor posljednjih godina doživljava vrlo dinamične promjene. Može se očekivati sličan trend i u budućnosti. Nekoliko je ključnih odrednica koje će definirati kretanja u svjetskoj energetici. Svjetski energetski kongres koji se održao u gradu Daegu u Južnoj Koreji (13–17. listopada 2013.) je kao posebno važne probleme naglasio potrebu osiguranja dostupnosti energije za sve stanovnike Zemlje do 2030. godine. Sljedeći problem je problem klimatskih promjena (osobito emisije stakleničkih plinova) uz kojih se, kao dio rješenja, veže energetska učinkovitost i pojačano korištenje obnovljivih izvora energije.

Nadalje stvaranje uvjeta za razvoj slobodnoga energetskeg tržišta je nužnost ukoliko se želi ohrabriti investitore da ulažu u energetske sektor. S tim je povezan i razvoj energetske tehnologije.

Iako svaka zemlja ima svoje specifičnosti, kada je u pitanju energetske sektor, veći dio spomenutih problema će imati vrlo velik utjecaj i na Hrvatsku. S obzirom na energetske resurse s kojima Hrvatska raspolaže, okolnosti u hrvatskom energetskeg sektoru bi u budućnosti mogle biti vrlo složene. Teška gospodarska kriza koja traje već pet godina kako u Hrvatskoj, tako i u cijeloj regiji je jedan od osnovnih izvora te moguće složenosti.

Zadaća je svih koji se bave energetikom, a Znanstveno vijeće za energetiku HAZU ima također odgovornost u tom smislu, stalno pratiti i analizirati prilike u energetske sektoru, kako u Hrvatskoj i bližem okruženju, tako i na globalnom planu.

Stoga će Vijeće za energetiku HAZU tijekom 2014. godine pratiti i sagledavati energetske prilike u svijetu i Hrvatskoj. Kao i tijekom prošlih godina, članovi Znanstvenoga vijeća pratit će kretanje cijena energenata na svjetskom tržištu, kao i sam utjecaj slobodnoga tržišta na cijene, s naglaskom na tržište električne energije. Tu je potrebno usmjeriti posebnu pozornost na ekonomičnost pojedinih rješenja. Energetika je investicijski vrlo intenzivno područje pa predlagači rješenja moraju imati u vidu i odgovornost koja proizlazi iz toga, a osobito utjecaj na gospodarstvo u Hrvatskoj.

Tijekom sljedeće godine organizirat će se nekoliko stručnih predavanja i rasprava o temama za koje se pokaže da su u središtu interesa. U te aktivnosti ćemo pokušati uključiti što veći broj mladih znanstvenika i stručnjaka, kako bi ih upoznali s energetske prilikama i ukazali na neke probleme koji se mogu pojaviti kao rezultat dvojbenih političkih odluka i na razini Hrvatske i na razini EU, kada je energetika u pitanju.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ISTRAŽIVAČKU INFRASTRUKTURU

Znanstveno vijeće za istraživačku infrastrukturu će u 2104. godini, samostalno ili zajedno s nekim drugim Znanstvenim vijećima HAZU te relevantnim akademskim i ostalim institucijama organizirati rasprave o infrastruktura potrebne za ostvarivanje odrednica nove Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije.

U raspravama će se pokušati oblikovati stavovi o pojedinim vrstama infrastruktura kao što su: infrastrukture za vrhunska istraživanja, infrastrukture za istraživanja usmjerena na povećanje industrijske kompetitivnosti i razrješavanje društvenih izazova, e–infrastrukture. Svrha je tih rasprava priprema podloga i preporuka za planiranje izgradnje istraživačkih i inovacijskih infrastruktura.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA MIR I LJUDSKA PRAVA

Znanstveno vijeće za mir i ljudska prava (čiji su članovi istaknuti znanstvenici koji se bave raznolikom problematikom i aspektima ostvarivanja ljudskih prava i pravnih okvira za takvu učinkovitu zaštitu) u sljedećoj će godini nastaviti napore za razmatranjem raznovrsnih tema iz područja ljudskih prava. Tijekom iduće godine održat će se predvidivo četiri tematske sjednice uz uvodna predavanja i raspravu: »Žene žrtve oružanih sukoba - s posebnim osvrtom na žene žrtve u Domovinske ratu«; »Mir i sigurnost u svijetu - revizija Povelje Ujedinjenih naroda«; »Status Roma u Republici Hrvatskoj« i »Pravni položaj i zaštita nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj«.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA NAFTU I PLIN

Tijekom 2014. godine Izvršni odbor Znanstvenog vijeća za naftu i plin Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti planira nastaviti s uobičajenim aktivnostima koordiniranja rada cijeloga Vijeća. Planira se organizacija nekoliko znanstvenih skupova i simpozija te izrada monografije Znanstvenog vijeća za naftu i plin Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koje će u 2014. godini obilježiti 45 godina postojanja.

Izvršni odbor će pažljivo raditi na odabiru tema predavanja i simpozija, kako bi bile u skladu s trenutnim stanjem u plinsko–naftnoj industriji i gospodarstvu te kako bi bile atraktivne javnosti.

Tijekom 2014. godine Izvršni odbor planira održati nekoliko sjednica na kojima će se koordinirati rad sekcija Znanstvenoga vijeća.

U sljedećoj godini planiraju se održati sljedeća predavanja i okrugli stolovi na temu:

1. Konvencionalna i nekonvencionalna ležišta i njihovi potencijali
2. Koncesioniranje hrvatskih područja i istraživanje ugljikovodika
3. Zbrinjavanje otpada i tehnologija utiskivanjem u duboke geološke formacije
4. Potrošnja derivata u RH
5. Analiza rada rafinerijskih postrojenja
6. Aktivno sudjelovanje u pripremi i realizaciji »Treće međunarodne konferencije i izložbe o naftno–plinskom gospodarstvu u središnjoj i istočnoj Europi«, Šiofok, Mađarska, 2014, zajedno sa Mađarskom udrugom OMBKE KFVSz
7. Analiza dugoročnog strateškog energetskog razvoja RH s naglaskom na fosilne i geotermalne izvore energije.

I. Sekcija za geologiju, geokemiju i geofiziku

1. Održavanje predavanja domaćih i inozemnih znanstvenika i stručnjaka u Zagrebu.

1. Sanjin GRANDIĆ & Paolo SCANDONE (ožujak 2014.)

2. Organizacija ekskurzija:

- Istarski rudnici (21. travanj 2014.)
- Geologija Srednjeg Jadrana (22. –24. lipanj 2014.)
- Geologija Zagorsko–Transdanubijske Zone (14. – 16. rujanj 2014.)
- Kreševo (5. – 7. listopad 2014.) posjet XI. Sajmu minerala, ruda i fosila, te obila zak doline rijeke Neretve

2. Priprema i organiziranje 5. međunarodnoga naftnogeološkog znanstvenog skupa i III. međunarodne konferencije i izložbe o naftno–plinskom gospodarstvu u središnjoj i istočnoj Europi. Organizatori su Sekcija za geologiju, geofiziku i geokemiju ZVNP HAZU, Rudarsko–

geološko–naftni fakultet i INA–Industrija nafte d.d., a pokrovitelj European Association of Geoscientist and Engineers (EAGE).

4. Nastavak suradnje s European Association of Geoscientists and Engineers (EAGE).

5. Sudjelovanje na 76. godišnjem skupu EAGE–a u Amsterdamu (16.–19. lipanj 2014.) Tom prilikom predstaviti će se djelatnost Znanstvenog vijeća za naftu i plin, naftno – geologijski časopisi u Hrvatskoj i sudjelovati u radu konferencije. Vodeći naslov simpozija je »Experience the Energy».

6. Suradnja s drugim znanstvenim i stručnim udruženjima i organizacijama u zemlji i inozemstvu.

II. Sekcija za naftno rudarstvo

Planom rada Sekcije za naftno rudarstvo za 2014. godinu obuhvaćeno je:

- Sudjelovanje članova u znanstvenoistraživačkim i tehnologijskim projektima prihvaćenim od Ministarstva znanosti obrazovanja i športa;
- Sudjelovanje članova u organizaciji i radu XXIX. Međunarodnog znanstveno–stručnog susreta stručnjaka za plin u Opatiji u svibnju 2014. godine;
- Sudjelovanje članova u organizaciji i radu Ljetne škole naftnog rudarstva u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku u lipnju 2014. godine;
- Sudjelovanje članova u organiziranju DANA PLINA, 2014. god.;
- Recenzije elaborata o rezervama nafte i plina;
- Recenzije rudarskih projekata;
- Izrade studija o utjecaju na okoliš rudarskih zahvata;
- Angažiranost dijela članstva na izvođenju nastave i mentorstvu magistrskih i doktorskih radova na RGN fakultetu Sveučilišta u Zagrebu;
- Sudjelovanje članova u radu raznih domaćih i inozemnih znanstveno–stručnih skupova;
- Sudjelovanje članova u uredničkom odboru znanstveno stručnog časopisa NAFTA;
- Sudjelovanje članova u uredničkom odboru RGN Zbornika, Rudarsko–geološkog–naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu;
- Sudjelovanje članova u uredničkom odboru stručnog časopisa PLIN, Hrvatske stručne udruge za plin;
- Angažiranost dijela članstva u pripremi i izradi Monografije ZVNP
- Sudjelovanje članova u organizaciji Okruglih stolova ZVN HAZU i HUNIG , Zagreb, 2013. god.;
- Sudjelovanje članova u organizaciji Okruglih stolova HSUP–a , Zagreb, 2014. god.;
- Organizacija izleta u Peklenicu sa ciljem posjeta izdancima nafte (PEKLE).

III. Sekcija za ekonomiku naftnoga gospodarstva

Gospodarsko stanje gospodarstva i energetike općenito, kao i članice u punopravno članstvo EU, su načelan okvir djelovanja Sekcije, bilo kao predavanja bilo kao prilozi na stručnim skupovima i zavisno o okolnostima prilagođavat će se aktivnosti u drugim sekcijama kroz direktno sudjelovanje ili tehničku pomoć.

Plan rada za 2014. predviđa predavanja i sudjelovanje u stručnim skupovima i to:

1. pristupiti programu unapređenja povećanja atraktivnosti članstvu

2. dva do tri predavanja sa sljedećim temama:

- teorija i praksa cijena naftno–plinsko–energetškoga gospodarstva
- u suradnji sa ostalim sekcijama pokušati osiguravati bolju suradnju sa organizacijama i institucijama iz energetškoga gospodarstva (izvori relevantnih podataka)
- alternativni izvori – smještaj u prostoru – osvrt/dileme prilagodbe
- suradnja sa časopisom »Nafta »sa stručnim priložima iz ekonomike naftnoga gospodarstva
- sudjelovanje u stručnim skupovima
- suradnja s ostalim sekcijama u području ekonomike nafte i energetike

Zavisno o okolnostima Sekcija će prilagoditi svoje aktivnosti, aktivnostima drugih sekcija kako bi Znanstveno vijeće postiglo što interesantnije i primjenjivije stručne radove u praksi.

IV. Sekcija za petrokemiju

Tijekom 2014. godine Sekcija za petrokemiju planira sljedeće aktivnosti:

- Radne sastanke s predavanjima kompetentnih stručnjaka iz industrije o aktualnom stanju u petrokemiji, te rasprava o budućem razvoju.
- Održavanje predavanja poznatih domaćih i stranih stručnjaka s općom tematikom interesantnom za Sekciju.
- Suradnju s ostalim Sekcijama Znanstvenog vijeća za naftu.
- Suradnju s Društvom za plastiku i gumu.
- Nastavak suradnje i zajednička predavanja s Hrvatskim društvom kemijskih inženjera i tehnologa i s Hrvatskim kemijskim društvom.
- Organizacija zajedničkih predavanja s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije.
- Suradnja sa stručnjacima i stručnim društvima iz inozemstva.
- Rad na prijevodu IUPAC–ovih dokumenata iz područja terminologije i nomenklature makromolekula.
- Sudjelovanje članova Sekcije u radu stručnih komisija u području normizacije, kvalitete
- proizvoda, zaštite okoliša i sl.
- Sudjelovanje članova Sekcije na znanstvenim i stručnim skupovima.
- Pristupna predavanja kandidata i prijam novih članova Sekcije.

V. Sekcija za preradu nafte

1. Organiziranje sastanaka u okviru kojih će se održati predavanja i rasprave iz područja:

- Razvoj energetike u RH, položaj, učešće i razvoj prerade nafte unutar energetškoga sektora
- Upoznavanje novim tehnologijama u rafinerijskoj preradi
- Svjetski i europski trendovi u zahtjevima kvalitete goriva
- Trendovi promjena cijena nafte i derivata te utjecaj na rafinerijsku maržu i efekte poslovanja.
- Usklađenost tržišta i optimalno korištenje rafinerijskih kapaciteta i tehnologija

- Dopunski izvori energije; uvođenje i primjena biogoriva u RH
 - Implementacija ekoloških direktiva EU u zakonodavni sustav RH
 - Ispitivanje mogućnosti upotrebe rafinerijskih proizvoda i poluproizvoda kao sirovina za petrokemijsku industriju
2. Sudjelovanje na znanstveno stručnom simpoziju GORIVA 2014. Članovi Sekcije će sudjelovati u organizaciji skupa, a sudjelovati će i u radu prezentiranjem svojih znanstvenih i stručnih radova.
 3. Sudjelovanje članova Sekcije u radu stručnih i znanstvenih skupova i publiciranje radova u stručnim i znanstvenim časopisima.
 4. Povezivanje s drugim sekcijama ZVNP kako bi se definirale i obradile moguće zajedničke teme.
 5. Aktivnosti vezane uz operativni rad Sekcije (organizacija, revizija članstva, primanje novih članova, prikupljanje financijskih sredstava, informiranje članova o aktivnostima itd.)
 6. Pozivanje uvažених vanjskih stručnjaka iz područja rada Sekcije u cilju prezentiranja i/ili doprinosa u diskusijama u radu Sekcije.
 7. Organizacija kratkih prezentacija i upoznavanje novih doktorskih disertacija iz područja vezanih na preradu nafte.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA POLJOPRIVREDU I ŠUMARSTVO

Sekcija za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju

Na Poljoprivrednom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, 14. i 15. lipnja 2013. godine održan je znanstveni skup Proizvodnja hrane i šumarstvo – temelj razvoja istočne Hrvatske, u organizaciji Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Povod ovom skupu bilo je obilježavanje 20. obljetnice utemeljenja Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo i djelovanja Akademijinih znanstvenih jedinica u Osijeku, Vinkovcima, Požezi i Vukovaru. Održana su tri plenarna predavanja, dva iz područja hrane i jedan iz područja šumarstva. U okviru Sekcije za hranu održano još 28 usmenih izlaganja o stanju i perspektivama razvoja poljoprivrede i prehrambene industrije u istočnoj Hrvatskoj, te još 15 usmenih izlaganja o stanju i razvoju šumarstva u istočnoj Hrvatskoj u okviru Sekcije za šumarstvo. Predavanja su održali eminentni akademici i znanstvenici iz cijele Hrvatske. Članovi Sekcije za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju aktivno su sudjelovali u organizaciji i provedbi ovog znanstvenog skupa.

Radovi prezentirani na skupu, bit će objavljeni u Zborniku radova koji je u pripremi, a koji će tiskati Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Očekuje se da će proces recenzije radova završiti početkom veljače 2014. godine, te će radovi biti tiskani sredinom 2014. godine.

Sekcija za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju će nastaviti poticati prijavljivanje i rad na interdisciplinarnim domaćim i međunarodnim projektima svojih članova, stalnom razmjenom informacija o aktivnim domaćim i međunarodnim natječajima za znanstvene i stručne projekte.

Također će se poticati objavljivanje znanstvenih knjiga i udžbenika članova Sekcije, te razvoja mladih i perspektivnih znanstvenika kroz stipendije Zaklade Hrvatske akademije.

U 2014. godini planira se održati tri sastanka: ožujak, lipanj i rujan, na kojima će se dogovoriti detalji oko pripreme i provedbe svih planiranih aktivnosti.

Sekcija za stočarstvo

Sekcija za stočarstvo ove je godine, početkom ožujka, u suradnji s djelatnicima Hrvatske poljoprivredne agencije (HPA) organizirala stručno putovanje u Irsku, čija je svrha bila upoznavanje s uzgojem i sustavima uzgoja autohtonih pasmina te specifičnostima proizvodnje autohtonih proizvoda (mesa, mlijeka, sira). Članovi sekcije za stočarstvo sudjelovali su kao autori u pisanju Zelene knjige izvornih pasmina Hrvatske/ Green book of indigenous Breeds of Croatia čiji su izdavači bili Državni zavod za zaštitu prirode i Ministarstvo zaštite okoliša i prirode. Uz navedeno, na Poljoprivrednom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, 14. i 15. lipnja 2013. godine održan je znanstveni skup Proizvodnja hrane i šumarstvo – temelj razvoja istočne Hrvatske, u organizaciji Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Povod navedenom skupu bilo je obilježavanje 20. obljetnice utemeljenja Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo i djelovanja Akademijinih znanstvenih jedinica u Osijeku, Vinkovcima, Požegi i Vukovaru. Radovi prezentirani na skupu, biti će objavljeni u Zborniku radova koji je u pripremi, a koji će tiskati Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Očekuje se da će proces recenzije radova završiti početkom veljače 2014. godine, a radovi će biti tiskani sredinom 2014. godine.

Sekcija za stočarstvo i dalje će poticati prijavljivanje i rad svojih članova na interdisciplinarnim domaćim i međunarodnim projektima, stalnom razmjenom informacija o aktivnim domaćim i međunarodnim natječajima za znanstvene i stručne projekte. Također će se poticati objavljivanje znanstvenih knjiga i udžbenika članova Sekcije te razvoja mladih i perspektivnih znanstvenika kroz stipendije Zaklade Hrvatske akademije. Uz to, sudjelovat ćemo u organizacija stručnog putovanja u Španjolsku čija je svrha upoznavanje s uzgojem i sustavima uzgoja autohtonih pasmina te proizvodnje autohtonih proizvoda (mesa, mlijeka, sira). U sklopu navedenoga planira se boravak na jednom agronomskom fakultetu i /ili poljoprivrednom institutu.

Sekcija za šumarstvo

Tijekom 2014. godine Sekcija za šumarstvo Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo planira ostvariti sljedeće aktivnosti:

- Izraditi zbornik radova znanstvenoga skupa Proizvodnja hrane i šumarstvo – temelj razvoja istočne Hrvatske.
- Sudjelovati na skupovima i u donošenju mišljenja prilikom planiranja projekata koji mogu utjecati na funkcioniranje šumskih ekosustava
- Sudjelovati u radu asocijacije Pro Silva Europa koja promiče očuvanje i gospodarenje prirodnim šumama
- Organizirati ekskurziju u prirodne šumske i prašumske ekosustave.

Sekcija za gospodarenje poljoprivredom

Tijekom 2014. godine Sekcija za gospodarenje poljoprivredom planira organizirati okrugli stol na temu Program ruralnog razvoja u Hrvatskoj. Program ruralnog razvoja (u pripremi) sadržavat će niz mjera od prijenosa znanja i inovacija, obnova i razvoj sela, poljoprivredu na područjima sa prirodnim i specifičnim ograničenjima, mjere agrookoliša i klima, dobrobit životi-

nja..., do mjera koje se odnose na šumarstvo. Cilj je okruglog stola raspraviti predložene mjere i njihov učinak na razvoj poljoprivrede i seoskih područja u Hrvatskoj s osvrtom na najbolju praksu iz Europske unije.

Tijekom 2014. godine očekuje se niz aktivnosti na obilježavanju obljetnice agroekonomskih zavoda Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: okrugli stol o obrazovanju agroekonomista i predstavljanje monografije. Planira se aktivno uključivanje Sekcije u navedene aktivnosti na način koji će se dogovoriti na jednom od redovnih sastanaka početkom 2014. godine.

Sekcija za gospodarenje poljoprivredom će nastaviti poticati prijavljivanje i rad na interdisciplinarnim domaćim i međunarodnim projektima svojih članova, razmjenom informacija o aktivnim domaćim i međunarodnim natjecajima za znanstvene i stručne projekte.

Također će se poticati objavljivanje znanstvenih knjiga i udžbenika članova Sekcije, te razvoja mladih i perspektivnih znanstvenika kroz stipendije Zaklade Hrvatske akademije.

U 2014. godini planira se održati tri sastanka: ožujak, svibanj i rujna, na kojima će se dogovoriti detalji oko pripreme i provedbe svih planiranih aktivnosti.

Sekcija za biljnu proizvodnju

Tijekom 2014. godine Sekcija za biljnu proizvodnju Znanstvenog vijeća za poljoprivredu i šumarstvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti revitalizirat će svoj rad formiranjem jedinstvene baze podataka o članovima sekcije na način da se znanstvenici svih hrvatskih znanstveno obrazovnih i istraživačkih institucija kao i oni koji djeluju izvan njih, a područje istraživačkog rada im je biljna poljoprivredna proizvodnja, ponaosob pozovu za aktivno sudjelovanje u radu sekcije popunjavanjem prijavnice za članstvo. Nakon toga organizirat će se zajednički sastanak svih članova sekcije na kojem će se proanalizirati dosadašnje i usuglasiti predstojeće aktivnosti.

Krajem ožujka 2014. godine Sekcija za biljnu proizvodnju nastojat će organizirati okrugli stol s tematikom: Poljoprivredna biljna proizvodnja Republike Hrvatske po ulasku u Europsku uniju. Naime provedba donesenih operativnih programa za razvoj pojedinih sektora poljoprivredne biljne proizvodnje nije dala zadovoljavajuće rezultate koji su do ulaska Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije trebali podići razinu domaće biljne proizvodnje i stvoriti je konkurentnom otvorenom europskom tržištu. Članovi akademske zajednice koji se bave pojedinim područjima biljne proizvodnje za okrugli stol bi napravili detaljnu analizu jedinog dok bi rasprava za okruglim stolom trebala dati realnu viziju položaja hrvatskog poljoprivrednog proizvođača i stanja ruralnog prostora prvih nekoliko godina punopravnog članstva.

Početkom lipnja sekcija za biljnu proizvodnju također planira organizirati raspravu o biljnim genetskim resursima Republike Hrvatske, njihovoj ugroženosti, očuvanju i održivom korištenju u poljoprivredi. Članovi sekcije koji se bave tim područjem uvodno bi informirali o dosada provedenim aktivnostima, istaknuli bi probleme vezane za očuvanje i održivo korištenje starih domaćih i udomaćenih tradicijskih sorti i ekopopulaciju poljoprivrednog bilja te naznačili smjernice budućih aktivnosti u svrhu očuvanja biološke raznolikosti, krajjobraza te održivog gospodarenja ruralnim prostorom.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA POMORSTVO

Predsjednik akademik Ivo Senjanović

Djelatnost Znanstvenog vijeća za pomorstvo odvija se kroz rad četiri sekcije:

- Sekcija za morko brodarstvo,
- Sekcija za morsku brodogradnju,
- Sekcija za morske luke i
- Sekcija za morsku tehnologiju.

Sekcija za morko brodarstvo

Pročelnik prof. dr. sc. Damir Zec, Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Tijekom 2014. godine, osim pojedinačnog sudjelovanja u znanstvenim i stručnim projektima podržanim od nadležnih ministarstava ili gospodarstva te nastupa članova Sekcije na savjetovanjima u zemlji i inozemstvu kao i u javljanja u znanstvenim i stručnim časopisima predviđaju se aktivnosti na sljedećim temama:

- Piratstvo – Trenutno stanje, očekivani pravci razvoja, oružana pratnja – primjena, posljedice i učinkovitost,
- Energetski učinkovito brodarstvo – standardni postupci, pravni okvir, tehnološke mogućnosti, utjecaj na poslovnu sposobnost i učinkovitost brodara,
- Balastne vode – procjena ekonomskih učinaka primjene mjera predviđenih BWM konvencijom,
- Promjena strukture svjetskog brodarstva – očekivani razvoj i utjecaj na gospodarstvo Republike Hrvatske.

Sekcija za morsku brodogradnju

Pročelnik prof. dr. sc. Vedran Žanić, Fakultet strojarstva i brodogranje Sveučilišta u Zagrebu

Na razini Sekcije kao cjeline (trajni zadaci):

- pokretanje rada na zajedničkom projektu svih sekcija Znanstvenog vijeća za pomorstvo pod nazivom »Integralni razvoj pomorskoga gospodarstva RH«;
- pokretanje međusekcijske rasprave o mogućem zajedničkom djelovanju/radu npr. o temama »Višenačinski (multimodalni) transport u nas« ili »Brodovi za prijevoz tekućega tereta – problem plovidbe Jadranom« ili »Brodovi hrvatske jadranske obale – problem brzih brodova na našoj obali – veza kopno–otoci – dužobalna brodska veza« ili »Upravljanje kvalitetom u pomorskim tvrtkama □ razmjena iskustava« ili »Mogućnosti gospodarskog opstanka RH / pravci industrijskog razvitka nakon gašenja hrvatske brodogradnje« i sl.;
- Intenzivni rad na organizaciji kongresa IMAM–a – Pula, 2016 na zadacima Sekcije za morsku brodogradnju Znanstvenog vijeća za pomorstvo HAZU kao Nacionalnog odbora International Maritime Association of the Mediterranean (IMAM) za Hrvat-

sku te izrada prijedloga Statuta Nacionalnog odbora IMAM-a za RH u skladu sa Statutom IMAM-a te kongresom u La Coruni IMAM 2013. godine.

- Intenzivni rad na pripremi osnivanja Udruge brodograditelja Mediterana (SNAMED) zacrtane na IMAM-u 1995 u Dubrovniku (HAZU pokrovitelj)
- rad na prijedlogu Kolaborativnog projekta (prema nomenklaturi Hrvatske zaklade za znanost) za razvoj proizvoda: »Hrvatska brodogradnja« (Inicijativa Sveučiliša u Zagrebu, prijedlog prihvaćen na Godišnjoj skupštini Znanstvenog vijeća za pomorstvo HAZU, 14. travnja 2010) s ciljem podizanja projektanske razine HB, potrebne za kvalitetnu kontrolu nad sofisticiranim projektom, kao prioritarnim ciljem ne samo brodogradnje već zajednički cilj svih tehničkih orijentiranih industrija u RH koje mogu izvoziti kroz brodogradnju. Koordinacija rada s novoosnovanom udrugom Hrvatski klaster konkurentnosti pomorske industrije

Provedba po fazama:

I. FAZA –Identifikacija ciljeva (Izvršitelji su članovi Sekcije za morsku brodogradnju Konzorcija – Uljanik, FSB, FER, Brodarski Institut)

1. Završna identifikacija potencijalno konkurentnih projekata generičkih tipova brodova (RoPax, jaružala, ribarski, brzi putnički za jadranske veze, itd).
2. Identifikacija metodoloških problema i nedostataka u postojećem projektom postupku te formuliranje natječajnog predloška na osnovi identificiranih tipova brodova. (Razine: Funkcionalno modeliranje (projektne metode vezane uz tip broda, konstrukciju, hidromehaniku, brodske sustave) i Tehnološko modeliranje u sustavu TRIDENT Hrvatske brodogradnje.
3. TRIDENT GREEN PROFIT – Uljanik, USCS, BI, FSB, FER – nadopunjavanje programa za optimizaciju glavnih dimenzija u cilju postizanja najveće dobiti broda u plovidbi uz najmanje zagađivanje.
4. Provesti natječajni postupak za identifikaciju kadrova i tema (uz tehničku podršku Brodarskog Instituta),
5. Provesti recenzijski postupak (uz tehničku podršku FSB) i izraditi elaborat tipa EU FP6 STREP IMPROVE za projekte inovativnih brodova (RoPax, jaružalo i sl.) te unapređenje naprednih projektnih metodologija.
6. Proširenje Konzorcija, na solidnoj osnovi izrađenog elaborata, i iznalaženje investitora (Hrvatska zaklada za znanost, MZOŠ, MGORP, poticajni fondovi (EU, HR), ostali potencijalni investitori,...).

II. FAZA – Istraživanje (Izvršitelji su članovi Konzorcija, početak tijekom 2014. kao priprema za 3. FAZU – Implemetacija (Izvršitelji su članovi Klastera i Konzorcija USCS–Uljanik–FER–FSB–BI. Konzorcij je otvoren i ostalima s nastavkom aktivnosti krajem 2013.).

Na razini pojedinačnoga odnosno združenoga djelovanja članova Sekcije: djelovanje u okviru projekata/program kao što su:

- sudjelovanje u istraživačkom radu u EU kroz samostalne ili zajedničke projekte znanstvenih, istraživačkih i obrazovnih institucija u našoj zemlji
- rad na projektu »Matematički modeli brodova za promet Jadranskim morem« sa sadržajem: Izraditi i održavati višekriterijske matematičke modele brodova namijenjenih Jadranu. Tipični su brodovi za brzi prijevoz putnika i/ili vozila u svim predvidivim

konfiguracijama: jednotrupni gliserske ili oble forme, katamarani potpomognuti kri-lom, hidrokrilni brodovi, brodovi s efektom površine (SES), trimarani, ultra vitki sta-bilizirani brodovi, itd. Ovi modeli omogućavaju optimiziranje pojedinih brodova, flote brodova ili cijeloga transportnog problema u višekriterijskoj okolini za donošenje odl-uka i optimizaciju. Ovo je trajni zadatak jer održavanje matematičkih modela navede-nih vrsta brodova mora uzimati u obzir sve aktualne promjene u opremi, pogonu, konstrukciji, itd., kako bi sustav odlučivanja stalno bio primjenjiv u realnoj situaciji;

- sudjelovanje u istraživačkom radu kroz EU FP7 projekte : Throughlife, GRIP, AdaM4EVe
- sudjelovanje u radu Međunarodnog kongresa za brodske konstrukcije (ISSC) i to u ko-mitetima:
 - a. Design Loads
 - b. Quasistatic Response
 - c. Design Methods
 - d. Materials and fabrication technology
 - e. Design Principles and Criteria
 - f. Offshore renewable energy
- razvoj projektnih metoda« uključivanjem u projekte EU;
- Komisija za istraživanje i očuvanje brodograđevne baštine u Hrvatskoj radit će na su-radnji na srodnim međunarodnim projektima istraživanja mediteranske brodograđev-ne baštine;
- međunarodni projekt »Structure Analyses of Ships and Offshore Floating Units«, koji su 2001. godine oformili Bureau Veritas, Marine Division – Pariz i Centar za transfer tehnologije Fakultete strojarstva brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu □ u svrhu anali-ze sigurnosti brodskih i pomorskih konstrukcija za potrebe odobrenja tehničke doku-mentacije za gradnju objekata u klasi Bureau Veritasa,
- suradnja s Bureau Veritasom u istraživanju hidroelastičnoga problema njihanja, val-nog opterećenja, čvrstoće, vibracija, zamora materijala, te pouzdanosti i sigurnosti velikih kontejnerskih brodova,
- suradnja s Norwegian University of Science and Technology, Center of Ships and Ocean Structures, Norwegian Center of Excellence, Trondheim na problemima pro-cjene pada brzine brodova i emisije ugljičnog dioksida na ekstremnim stanjima mora,
- nastavak suradnje s Instituto Superior Tecnico iz Lisabona i Universita di Trieste na problemima dodatnog otpora i parametrijskog ljuljanja,
- nastavak suradnje s Lloyd's Register of Shipping na problemima udara pramca na va-lovima,
- razvoj metodologija za ultra–brzi proračun odziva i pouzdanosti tankostjene kons-trukcije i projektnih kriterija (projektnih atributa i projektnih ograničenja) te generira-nje hiperplohe nedominiranih (Pareto optimalnih) projekata korištenjem graničnih ploha za potrebe višekriterijskog projektnog postupka (suradnja sa znanstvenicima u SAD),
- organizacija i projektiranje softverskih sustava:
- CREST II– program za odobrenje konstrukcije za Hrvatski registar brodova, nastavak radova: Izrada Pravila za direktni proračun brodske konstrukcije prema novim har-moniziranim zahtjevima IACS–a (stupaju na snagu 1. siječnja 2014.),
- DeMak – za višekriterijalno odlučivanje u tehnici, suradnja s Virginia Polytechnic Institute and State University, Blackburg Virginia; SAD, uključivanje DeMaka u ORCA sustav (plug in),

- OCTOPUS – za analizu odziva, podobnosti i pouzdanosti brodske (avionske) konstrukcije, dekompozicija projektnih problema i hibridni rješavači,
- TRIDENT FEM modeler – izrada FEM modela putem neizrazitih funkcija i višekriterijskih metoda ocjene kvalitete mreže (doktorat),
- DeView – grafičko sučelje u višeciljnim problemima novi pristup sekvenciranju optimizacijskih procesa;
 - potom:
 - sudjelovanje na sljedećem Skupu projekatanata hrvatskih brodogradilišta;
 - organiziranje pozvanih predavanja i uređivanja Biltena Razreda za tehničke znanosti HAZU;
 - unaprijeđivanje organizacijskog djelovanja Udruge »International Maritime Association of the Mediterranean« (IMAM) preko predstavnika članova seniora (FSB–Zagreb, BI–Zagreb, TF–Rijeka (nositelj slijedećeg Kongresa IMAM 2016.) iz Republike Hrvatske;
 - sudjelovanje u znanstvenim, stručnim i staleškim međunarodnim i domaćim institucijama i skupovima kao što su ISSC, SNAME, ISOPE, IACS, ISO, IMO, DNV–Oslo, BV–Pariz, IST–Lisabon, HZN, HAA, HDOI, HRB, CROSSIM, SORTA, WINKLER, »INAUTICA«, Udruge inovatora – TIC Rijeka, European Journal of Operational Research, Strojarstvo;
 - sudjelovanje u uređivanju i izdavanju stručnoga časopisa »Brodogradnja«;
 - suradnja u časopisima »Naše more«, »Ukorak s vremenom« i »Kapetanov glasnik«;
 - sudjelovanje sa znanstvenim i stručnim radovima na znanstvenim skupovima ili njihovim objavljivanjem u stranim i domaćim stručnim časopisima.
 - suradnja na izradi projekta »Polivalentnog plovila modularne gradnje«.
 - sudjelovanje u radu organizacijskog i znanstvenog te uredničkog odbora Zbornika radova savjetovanja o morskoj tehnologiji – in memoriam akademiku Zlatku Winkleru,
 - sudjelovanje na 9th Fin–Cro Seminaru on Naval Architecture u Finskoj.
 - prijevod rječnika »Dictionary of Ship Hydrodynamics« na hrvatski jezik kojeg je objavio ITTC 2008
 - sudjelovanje na izradi HRB Pravila za klasifikaciju pomorskih brodova, dijelovi 7–Strojni uređaj i 9–Strojevi, kao i hrvatskih Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova, dio 22–Sprječavanje onečišćenja,
 - sudjelovanje u kreiranju normi Hrvatskog zavoda za norme, tehničkog odbora HZN/TO8 Brodogradnja, Zagreb,
 - sudjelovanje u stručnim komisijama Hrvatskog registra brodova: – Komisije br. 1 za Opća pitanja i Komisije br. 6 za Sigurnosnu opremu,
 - sudjelovanje u članstvu Upravnog odbora Hrvatskog strojarškog i brodogradevnog inženjerskog saveza (HSBIS), Zagreb,
 - stručna vještačenja za Županijski sud u Splitu.
 - sudjelovanje u razvoju programa: Torsional Vibrations of Rotational Branched Systems with or without the Gearbox, (analiza prisilnih vibracija).
 - rad na problematici utjecaja zračnosti među zubima reduktora na torzijske vibracije osovinskog voda,
- Rad na perspektivnim tipovima brodova:
 1. Dvovijčani Suezmax Shuttle Tanker,
 2. Aframax Tanker nove generacije,
 3. MR Tanker nove generacije,
 4. Handymax Bulk Carrier nove generacije,

5. Noćni trajekt za potrebe domaćih prijevoznika,
6. ROPAX 2200 lm dual fuel,
7. Brod za prijevoz hlađenog tereta s kompozitnim panelima,
8. Brod za ulov i preradu ribe duljine 70m,
9. Mega-jahte
10. Jaružala,
11. Plutajući hotel,
12. Car-Carrier,
13. višenamjenski matični brod za ulov i preradu ribe duljine 150m i istisnine 20000 t,
14. tanker za prijevoz naftnih produkata i kemikalija nosivosti 36000 t,
15. tanker za prijevoz naftnih produkata i kemikalija nosivosti 52000 t,
16. višenamjenski brod ograničenog gaza nosivosti 17000 t,
17. plutajući dokovi raznih veličina i opremljenosti,

te također rad na stalnim aktivnostima male brodogradnje i preinake:

- standardni brod za turističko krstarenje visokog standarda
- poluuronjivi turistički brod za promatranje podmorja
- modernizacija putničkih brodova duljine 125m
- suradnja s graditeljima malih brodova i nadzor nad objektima u gradnji, i
- rad na inovacijama:
- razrada inovacije kontrarotirajući vijci s fiksnim krilima za tanker nove generacije-52000t
- trimaranska forma za obalni i među-otočni transport.
- Rad na odobrenim europskim projektima:
- Diseminacija rezultata projekta IMPROVE (3 inovativna projekta i projektna metodologija, zajedno s 16 EU partnera,
- Diseminacija rezultata projekta DeLIGHT (lake sandwich konstrukcije). Partneri su: ULJANIK (palubice), FSB + 18 iz EU,
- Diseminacija rezultata projekta TULCS (Tools for Ultra Large Container Ships«, zajedno sa 13 europskih institucija, pod vodstvom Bureau Veritasa, Pariz,
- Diseminacija projekta GRIP (Green Retrofit through Improved Propulsion).
- Diseminacija projekta ThroughLife,
- Diseminacija projekta AdaM4Eve (Adaptive Materials For Effective Vessels)
- Kontinuirana prijava/re-prijava europskih HORIZON 2020 Framework projekata:
- 1. Advanced Real-Time Emergency Response (WRECK) sa 9 EU partnera
- 2. 2 nova projekta iz Poziva 5: Oceans of tomorrow, vezano uz sigurnost plovidbe

Sekcija za morske luke

Pročelnik prof. dr. sc. Čedomir Dujmović, Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Planom rada Sekcije za morske luke za 2014. godinu obuhvaćene su brojne aktivnosti članova koje će se realizirati kroz izradu znanstvenih i stručnih projekata, znanstvenih radova te kroz sudjelovanje na nacionalnim i međunarodnim znanstvenim i stručnim skupovima.

I u sljedećoj godini, najvažniji zadatak članova Sekcije za morske luke bit će aktivnosti na promicanju razvitka i unaprijeđenja hrvatskih morskih luka. Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju otvaraju se nove mogućnosti razvitka hrvatskog lučkog sustava što će članovi Sekcije pomno analizirati i obraditi kroz svoju znanstvenu i stručnu djelatnost.

Članovi Sekcije će sudjelovati u izradi europskog projekta »Developing of Motorways of Sea system in Adriatic region« (Acronym: AdriaticMoS) kojeg je voditelj Alen Jugović.

Članovi Sekcije će sudjelovati i u izradi stručnih i razvojnih projekata hrvatskih morskih i riječnih luka i Lučkih uprava te u izradi elaborata i studija razvitka luka nautičkog turizma.

Pored navedenog, planom su predviđene i sljedeće aktivnosti:

- suradnja s ostalim Sekcijama u Znanstvenom vijeću za pomorstvo HAZU,
- provedba zaključaka i smjernica sa zajedničke sjednice svih Sekcija Znanstvenog vijeća za pomorstvo HAZU
- sudjelovanje u organizaciji znanstvenih savjetovanja i tematskih rasprava iz područja razvitka lučkog sustava.

Sekcija za morskou tehnologiju

Pročelnik prof. dr. sc. Julijan Dobrinić, Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci

Prema karakteru Sekcije program Sekcije je skup pojedinačnih programa rada njezinih članova i njihovih suradnika u znanstvenim područjima od interesa za Sekciju.

A. Na razini Sekcije kao cjeline

Članovi Sekcije radit će na pripremama i realizaciji Zbornika radova 5. Savjetovanja o morskoj tehnologiji – in memoriam akademiku Zlatku Winkleru, koje je održano u studenom 2013. godine na Tehničkom fakultetu u Rijeci. U tom smislu članovi postojećeg Organizacijskog odbora i Izvršnog odbora obaviti će sve potrebne pripreme te biti u kontaktu s autorima priopćenja.

B. Na razini pojedinačnog ili združenog djelovanja članova Sekcije

Zoran Vukić, planira rad kroz djelovanje LAPOST-a gdje se planiraju aktivnosti koje će biti financirane iz inozemnih i domaćih izvora financiranja. Tako će se raditi na FP7 projektu »Cognitive autonomous diving buddy« (CADDY). Radi se o prvom STREP ITC projektu s hrvatskim koordinatorom (Nikola Mišković). U ovom projektu ronionac pratitelj ("diver buddy") zamjenjuje se robotom i površinskom platformom, te se ronioncu omogućuje poznavanje njegove pozicije na Google mapi, kao i komunikacija s komandnim centrom. Površinska platforma prati ronionca i dostavlja mu njegovu poziciju dok autonomna bespilotna ronilica u blizini ronionca prati njegovo stanje, ima sposobnost prepoznavanja znakova koje mu ronionac daje i pomaže ronioncu u radu. Jednako tako odvijati će se istraživačke aktivnosti u okviru FP7 projekta »New operational steps toward an alliance of European research fleets« (EUROFLEETS2). Projekt je započeo 01.03.2013. i traje 4 godine. U okviru tog projekta razvijati će se sustav navigacije, vođenja i upravljanja hibridnom bespilotnom ronilicom (HROV) koju je izgradio francuski institut IFREMER (Toulon, Francuska). HROV će se koristiti za mapiranje podmorja s 3D kamerom (koju je izgradio Fraunhofer institut) po zahtjevu instituta MARUM iz Bremena. 3D kamera je visoke rezolucije. EUROFLEETS2 projekt je infrastrukturni sa 31 partnerom i financiranjem EU od 9 mil. EUR-a. Raditi će se na EU projektu »Autonomous underwater vehicles ready« (URready4OS) iz programa European humanitarian aid and civil protection – ECHO. Cilj URready4OS projekta je pomoći Europskoj civilnoj zaštiti (European Civil Protection) usvajanje postupka rada s robotskim sustavom koji se sastoji od flote autonomnih bespilotnih ronilica (AUVs), bespilotnih letjelica (UAVs) i autonomnih površinskih plovila (USVs) koje se koriste u intervencijama u slučajevima naftnih mrlja na moru. Ovakav robotski sustav imati će sposobnost samoorganiziranja kako bi poboljšao praćenje naftnih mrlja. Predloženi sustav trebao bi

biti jeftin, učinkovit, proširiv, fleksibilan i precizan kako bi omogućio brzi sustav odlučivanja u civilnoj zaštiti s ciljem što brže reakcije prije nego što naftna mrlja dođe do obale. Organizirat će se trening »Breaking the surface« (BtS2014) u prvom tjednu listopada 2014. Office of Naval Research Global (američke mornarice) financira BtS radionice kroz tri godine (2012, 2013 i 2014). Očekuje se odobrenje jednog projekta ili više njih na otvorenim natječajima EU (FP7) odnosno NATO science for peace. Planira se prijava na natječaj koji su otvoreni (HRZZ) ili će biti otvoreni kao npr. PoC (Proof of Concept). Ostale aktivnosti: Testiranje opreme laboratorija na jezeru Jarun u Zagrebu i na moru za potrebe gore navedenih projekata; u svibnju 2014. planira se misija s arheolozima iz SAD i Izraela na lokaciji izraelske luke Aka gdje se očekuju otkrića vezana uz period Ptolomeja. Ova će misija biti sponzorirana od strane Office of Naval Research Global (ONRG); U svibnju 2014. realizirat će se radionica u Rimu koja će biti organizirana od strane konzorcija više FP7 projekata: CADDY, PANDORA, MORPH, ARROWS; Publikacija radova na međunarodnim konferencijama te organizacija specijalnih sekcija (IFAC World congress, IFAC MCMC, MED2014, ...). Osim toga planira se objavljivanje radova u časopisima; održavanje nastave za izborni kolegij na FER-u u zimskom semestru ak.g. 2013/2014 diplomskog studija pod naslovom »Vodjenje i upravljanje plovilima"; umrežavanje i pokretanje suradnje s drugim sličnim istraživačkim grupama te aktivnosti za veću medijsku prisutnost ove problematike u R. Hrvatskoj.

Jakov Dulčić iz Instituta za oceanografiju i ribarstvo u Splitu planira izlazak iz tiska knjige: »CIESM Atlas of Exotic fish species in the Mediterranean Sea« u izdanju CIESM, Monaco (urednik F. Briand) (autori: Golani, D.; Orsi–Relini, L.; Massuti, E.; Quignard, J.–P.; Dulčić, J.; Azzurro, E.), i dovršenje rada na rukopisu knjige »Povijest ihtiologije« (autor: J. Dulčić). Očekuje se tisak tri znanstvena rada koja su već prihvaćena za objavljivanje (Sulić Šprem, J., Dobroslović, T., Kožul, V., Kuzman, A. & Dulčić, J. – First record of a Lessepsian migrant *Lagocephalus sceleratus* (Gmelin, 1789) (Actinopterygii: Tetraodontidae) in the Adriatic Sea (Croatian coast). *Cybium*, in press.; Bello, G., Causse, R., Lipej, L., Dulčić, J. »A proposal to overcome unverified »first records in ichthyology« *Cybium*, in press; Dulčić, J., Dragičević, B., Antolović, N., Sulić–Šprem, J., Kožul, V., Grgičević, R. »Additional records of *Lobotes surinamensis*, *Caranx crysos*, *Enchelycore anatina* and *Lagocephalus sceleratus* in the Adriatic Sea«. *Acta Ichthyologica et Piscatoria*, in press), dok je nekoliko radova još uvijek na recenzentskim postupcima. Predat će se izvješće po projektu MZOŠ–a 001–0013077–0844 »Gospodarenje i bioraznolikost živih bogatstava u hrvatskom priobalju« (2007–2013). Nastavak rada na tekućem monitoringu DCF (Data Collection Framework) – Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja RH, na projektu ADRIAMED – Scientific Cooperation to Support Responsible Fisheries in the Adriatic Sea, te na projektu »Program praćenja stanja Jadranskog mora« – balastne vode. Nastavit će voditi Hrvatsko–crnogorski bilateralni projekt: »Usporedba stanja resursa malog obalnog ribolova na istočnoj obali Jadrana« (2013–2014).

Igor Rožanić će u skladu s mogućnostima sudjelovati na uređivanju Zbornika radova 5. Savjetovanja o morskoj tehnologiji – in memoriam akademiku Zlatku Winkleru.

Albert Zamarin planira objaviti dva znanstvena rada, jedan na domaćem i jedan na znanstvenom skupu u inozemstvu. Također planira sudjelovanje u radu: Uredničkog odbora časopisa *Brodogradnja*; ISSC–a (*International Ship and offshore Structure Congress*, odbor *Committee II.1(Quasi Static Response)*), dva godišnja sastanka u inozemstvu; Prisustvovanje sastancima i sudjelovanje u radu Sekcije za morsku tehnologiju; XXI simpozij Teorija i praksa Brodogradnje (in memoriam prof. Leopold Sorta) SORTA 2014 u okviru Uredničkog odbora. Planira rad na prijavi više znanstveno–istraživačkih projekata, nacionalnih i međunarodnih; mentoriranje više diplomskih i završnih radova na diplomskom, preddiplomskom i stručnom studiju brodo-

gradnje; recenziranje više stručnih i znanstvenih radova s međunarodnih znanstvenih skupova i međunarodnih znanstvenih časopisa.

Lidija Runko Luttenberger radit će na promicanju pomorstva i morske tehnologije prihvatljivih za okoliš u svakodnevnom životu, na radnom mjestu, kao znanstvenik i kroz sudjelovanje u domaćim i međunarodnim građanskim inicijativama, interesnim i stručnim organizacijama. Pisat će znanstvene radove za znanstvene časopise, te domaće i međunarodne konferencije o integralnoj zaštiti obalnog prostora, uvođenju brodova čiji pogon manje utječe na okoliš, satelitskom praćenju stanja u morskom prostoru, zaštiti i obnavljanju morskih plaža, prostornom planiranju prihvatljivom za okoliš, ekologiji u turizmu, očuvanju voda, zaštiti obalnog krša, smanjenju onečišćenja obale iz industrijskih izvora, te korištenju obnovljivih izvora energije. Poticat će svijest o važnosti ekologije u planovima i programima fakulteta tehničkih znanosti. Prisustvovati sastancima i sudjelovanje u radu Sekcije.

Olga Šarc Lahodny, voditeljica Zavoda za istraživanje korozije i desalinaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku u 2014 godini nastavit će rad, sa suradnicima, na istraživanju korozije i zaštite materijala u morskoj vodi i klimi. Istražit će se mehanizmi korozijskih reakcija metala i zaštitno djelovanje ekološki prihvatljivih inhibitora, neotrovni kemijskih spojeva, za ugljični čelik, te učinkovitost odnosnih inhibitora na lokaliziranu, rupičastu koroziju, nehrđajućih čelika, bakra, i bakar/nikal legura. Ispitat će se utjecaj koncentracije inhibitora, temperature, pH, sadržaja kisika, slanosti, te specifičnih mikro bio specija, uglavnom planktona, na anodni i katodni proces pojedinog inhibitora s površinom ispitivanog metala u morskoj vodi dubrovačkog akvatorija, te usporediti s rezultatima dobivenim u vodovodnoj vodi i standardnoj sintetskoj morskoj vodi.

S djelatnicima Zavoda u Dubrovniku, radit će na zajedničkom projektu s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu: »Ekološki prihvatljiva zaštita metalnih konstrukcija izloženih agresivnom djelovanju mora« Hrvatske zaklade za znanost.

Julijan Dobrinčić, voditelj Katedre za fiziku i zaštitu okoliša, nastavit će istraživanja smanjenja onečišćenja mora od strane objekata morske tehnologije korištenjem optičkih spektroskopskih metoda i spektroskopije x-zračenja. Tijekom 2013. godine kalibrirana oprema bit će u funkciji da bi se mogao nastaviti rad prema programu projekta MZOŠ-a. Također nastavit će se i završiti rad na idejnom projektu rekonstrukcije balastnih tankova brodskih dvodna, u cilju sprječavanja onečišćenja mora balastnim vodama. U obrazovnom dijelu će kao voditelj smjera Ekološko inženjerstvo i zaštita okoliša na Poslijediplomskom doktorskom studiju nastaviti raditi s doktorandima na području morske tehnologije. Planira se objaviti jedan rad u međunarodnim časopisima. Uspostavit će se suradnja s Odjelom za fiziku Sveučilišta u Rijeci, tako da će se organizirati suradnja njegovog Laboratorija za optičku spektroskopiju Zavoda za eksperimentalnu fiziku i Laboratorija za fiziku i zaštitu okoliša Tehničkog fakulteta. Kao predsjednik Organizacijskog odbora 5. Savjetovanja o morskoj tehnologiji – in memoriam akademiku Zlatku Winkleru vodit će poslove uređivanja Zbornika radova, koordinirati pojedina tijela te kontaktirati s autorima priopćenja.

Tomislav Mrakovčić, s Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci u okviru rada Sekcije planira objaviti 3 članka, od toga barem jedan u časopisima koji su citirani u bazama CC, SCI ili SCI Expanded, raditi na završetku dva znanstvenoistraživačka projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH, te na stručnim projektima vezanim uz pomorske konstrukcije i termotehničke sustave. Planira sudjelovanje u radu Uredničkog odbora XXI. simpozija Teorija i praksa brodogradnje (In memoriam prof. Leopold Sora).

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA PRIRODOZNANSTVENA ISTRAŽIVANJA JADRANA

Vijeće za prirodnoznanstvena istraživanja Jadrana će u 2014. godini usmjeriti pažnju na istraživanja i objavljivanje radova u skladu sa Strategijom zaštite okoliša i održivog razvitka u jadranskom području Hrvatske (HAZU, 1996), te Strategijom i akcijskim planom biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (1999):

- Oceanološka istraživanja jadranskog prostora, uz prilagodbu promijenjenim uvjetima financiranja i u očekivanju financijske potpore budućih projekata.
- Istraživanja biološke raznolikosti i zaštite organizama u Jadranu, što je obveza države prema potpisanoj međunarodnoj konvenciji o zaštiti biološke raznolikosti.
- Koordinirano djelovanje u području urbanizma, građevinarstva, vodoprivrede, turizma, prometa, šumarstva, prava u priobalju.
- Zaštitu i sprečavanje zagađenje krških voda i mora.
- Javno pozicioniranje Vijeća – sprega između prirodnoznanstvenih spoznaja i privrednih aktivnosti na Jadranu.
- Suradnja s drugim tijelima HAZU (Odbor za zaštitu dobara od nacionalnog interesa HAZU, Vijeće za zaštitu prirode i dr.).
- Organiziranje znanstvenih predavanja.
- U 2014. godini Vijeće će pripremiti inicijativu za izgradnju istraživačkoga broda, prikladnoga za oceanografska istraživanja Jadrana, namijenjenoga za provedbu istraživačkih projekata u Hrvatskoj. Na temelju prezentacije projekta Vijeće će pripremiti dokumentaciju i zamoliti potporu HAZU za tu inicijativu.

Radu Vijeća će doprinijeti aktivnost pojedinih članova koji u 2014. godini nastavljaju neke već započete projekte i inicijative:

IRB Zagreb

Projekt Envi–Med u suradnji s Francuzima unutar MERMEX projekta/grupe: Effets of physical forcing on COastal ZOoplankton community structure: study of the unusual case of a MEDiterranean ecosystem under strong tidal influence. Lokaliteti: Rogozničko jezero i Mljet-ska jezera. Pregovori za suradnju napreduju; definiraju se sudionici i institucije, te dodatni lokaliteti za istraživanje u okviru panmediteranskog programa MISTRALS.

Projekt n a programu NATO Science for Peace: Nanoparticles in aqueous environment: Electrochemical detection

Suradnja sa Sveučilištem u Anconi, Life and Environmental Sciences, grupa Roberta Danovara

Nacionalni strateški referentni okvir (NSRO) usmjeren je na četiri ključna sektora za razvoj, koji su nastavak III. i IV. komponente pretpripravnog programa IPA. IRB prijavljuje temu Jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije – ukupna vrijednost oko 13 milijuna eura, u suradnji s gradom Šibenikom, za jačanja kapaciteta na Martinskoj. Grad Šibenik podržava inicijativu. Jačanje morske postaje i osnivanje budućih doktorskih studija u Šibeniku gdje Martinska može biti dio eksperimentalnih laboratorija ali i rasadnik budućih znanstvenika s područja grada i zupanije (13 milijuna eura).

IOR Split

Projekt ADRIAMED: Scientific Cooperation to Support Responsible Fisheries in the Adriatic Sea.

Projekt Hrvatsko–crnogorski bilateralni: »Usporedba stanja resursa malog obalnog ribolova na istočnoj obali Jadrana« (2013–2014)

Projekt PERSEUS FP7: Policy-oriented marine Environmental Research for the Southern European Seas

Projekt EMBOS COST: Development and implementation of a pan-European Marine Biodiversity Observatory System

Projekt UKF: Interpreting and forecasting Adriatic surface currents by an artificial brain (NEURAL)

Projekt PERSEUS, FP7: Policy-oriented marine environmental research for the Southern European Seas

Knjiga u tisku: Golani, D.; Orsi–Relini, L.; Massuti, E.; Quignard, J.–P.; Dulčić, J.; Azzurro, E.: CIESM Atlas of Exotic fish species in the Mediterranean Sea, CIESM, Monaco (Ed. F. Briand).

Općina Župa Dubrovačka i IGH Urbanizam d.o.o., Dubrovnik

Priprema programa IID za Općinu Župa dubrovačka, u okviru Strategije prostornog uređenja RH (dostava Zavodu za prostorno uređenje DNŽ), te izrada izmjena i dopune Prostornog plana uređenja Općine Župa dubrovačka.

PMF Zagreb

Knjiga u tisku: Viličić, D.: Ecology and composition of phytoplankton in the Adriatic Sea. Koeltz Scientific Books, Koenigstein, Germany

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA PROMET

Slijedom dobivenih prijedloga granskih Sekcija, Skupština i Izvršni odbor Znanstvenog vijeća za promet 11. listopada 2013., prihvatili su Plan i Program rada za 2014.

Prema ustroju Znanstveno vijeće za promet u svom sastavu ima devet sekcija: Sekciju za cestovni i gradski promet, Sekciju za željeznički i intermodalni promet, Sekciju za zračni promet, Sekciju za informacijsko–komunikacijski i poštanski promet, Sekciju za vodni promet, Sekciju za međunarodnu suradnju, Sekciju za prometnu infrastrukturu, Sekciju za ekologiju u prometu i Sekciju za medicinu u prometu.

U organizaciji granskih Sekcija planira se održavanje tematskih savjetovanja i okupljanje predstavnika regulatora, industrije i akademske zajednice kao podrške u rješavanju prometnih problema i postavkama daljnjeg razvoja.

Znanstveno vijeće za promet organizirat će tijekom 2014. znanstveni skup Valorizacija intermodalnog logističkog koridora Vukovar–Sarajevo–Mostar–Ploče (Podunavlje – Srednji Jadran).

U suradnji s Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture RH organizirat će tijekom 2014. znanstveni skup Osnovne smjernice razvitka željezničkog sustava u Hrvatskoj i njegova integracija u prometni sustav Europske unije.

Putem Sekcije za međunarodnu suradnju, Znanstveno vijeće za promet Akademije nadalje će aktivno sudjelovati u istraživačkoj mreži sveučilišta i fakulteta prometa Europe, pratiti rad Programskog odbora za promet (uključujući aeronautiku) u sklopu Sedmog okvirnog programa i nastavno Horizon 2020 te se naglašenije uključiti u aktivnosti regionalne istraživačke suradnje u području prometa, posebno u sklopu Strategije za Dunavsku regiju.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA TEHNOLOŠKI RAZVOJ

Općim planom rada Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti predviđeno je, kao i svake godine, promišljanje i predlaganje odgovarajućih aktivnosti za vođenje tehnološke politike na nacionalnoj razini, poglavito onih koji imaju neposredni utjecaj na industrijsku proizvodnju, te povećanje proizvodnjom dodane vrijednosti i izvoza i to organizacijom javnih rasprava, savjetovanja i/ ili predavanja eminentnih znanstvenika.

Hrvatska se u aktualnoj Strategiji obrazovanja, znanosti tehnologije opredijelila za uspostavljanje kompetencijskih mreža koje obuhvaćaju istraživanje, visoko obrazovanje te razvojna i proizvodna poduzeća kako bi se unaprijedile inovacijske sposobnosti i konkurentnost hrvatskih istraživačkih institucija i poslovnog sektora.

Slijedeći Strategijom zacrtane ciljeve Znanstveno vijeće za tehnološki razvoj namjerava potaknuti aktivnosti na sustavnoj razradi i definiranju kriterija i metodologije vrednovanja kompetitivnih područja kako bi se procijenila znanja i ljudski potencijali potrebni za proizvodnju ili sudjelovanje u proizvodnji neke robe ili usluge, primjenjujući odabranu tehnologiju i poznajući tržište. Isto tako definirat će se i analizirati mreže vrijednosti i odnosi obrazovnoga, istraživačkog i poslovnog sektora koji složenom dinamičkom razmjenom stvaraju materijalne i nematerijalne vrijednosti, kao što su znanja i umijeća. U tako definiranim područjima treba se i može ostvariti nova znanstvena, društvena i gospodarska vrijednost, ne zatvarajući pritom prostor istraživačkoj znatiželji i inovacijskom stvaralaštvu. Prioritetne gospodarske aktivnosti treba povezati se s globalnim i nacionalnim društvenim izazovima kako bi se povećao izvoz i smanjio uvoz proizvoda i usluga potrebnih za njihovo rješavanje. Tehnološki prioriteti vezani uz industrijsko vodstvo usmjereni su na potporu istraživanjima i inovacijama u informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji, naprednim materijalima, biotehnologiji i naprednoj proizvodnji.

Proizvodnja hrane izabrana je kao model u ovim aktivnostima, jer po svojim prihodima, broju malih i srednjih poduzeća kao i po broju zaposlenih, jedan je od najvažnijih sektora gospodarstva Republike Hrvatske. Jedan od glavnih ciljeva je podržati i poboljšati konkurentnost poljoprivredne proizvodnje (kroz veći doprinos ruralnih regija) i prehrambenih prerađivačkih poduzeća (subjekata) u RH i obnavljanje povjerenja potrošača omogućavanjem boljeg uvida u kakvoću i sigurnost te dovoljnih količina prehrambenih proizvoda i povećanjem svijesti o visokoj tehnološkoj razini proizvodnje hrane što će subjektima u ovome sektoru pružiti nove metodološke i tehničko–znanstvene alate za povećanje konkurentnosti i sigurnosti proizvodnje, a re-

levantnim institucijama omogućiti bolje praćenje aktivnosti tehnološkog istraživanja i pružanja podrške inovaciji.

Najveći broj aktivnosti koje se oslanjaju na održivu i bio–baziranu proizvodnju definirane su u Obzoru 2020 specifičnim programima, svakako moraju biti utvrđeni suradnjom s ostalim znanstvenim vijećima Akademije, poglavito Vijećem za poljoprivredu i šumarstvo, te Vijećem za zaštitu okoliša.

Nastojeći utvrđene kriterije i metodologiju proširiti i na druge proizvodnje predviđaju se rasprave/ predavanja i o evaluaciji u metaloprerađivačkoj, kemijskoj i drugim industrijama, usvajanju područja morskog tehnologija, te zanatstvu.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ZAŠTITU PRIRODE

U 2014. godini aktivnosti Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode bit će:

1. Znanstveno vijeće za zaštitu prirode, zajedno sa Zavodom za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Križevcima organizirat će okrugli stol – »Proizvodnja bioenergije u Hrvatskoj«.

2. Unutar Znanstvenoga vijeća za zaštitu prirode postoji šest sekcija: Sekcija za bioraznolikost, Sekcija za klimu, Sekcija za otpad, Sekcija za tlo, Sekcija za vode i Sekcija za šume. Svaka Sekcija održat će jedno znanstveno – stručno predavanje, odnosno okrugli stol o problemima iz njihove djelatnosti. Sekcija za bioraznolikost obradit će: »Probleme uzgoja i sortiment jabuka«. Sekcija za klimu: »Utjecaj klimatskih promjena na poljoprivrednu proizvodnju«. Sekcija za otpad razmotrit će: »Proizvodnju bioenergije u skladu novog Zakona o otpadu«. Sekcija za tlo imat će temu: »Značaj tla za proizvodnju hrane i ostale uloge potrebne čovjeku«. Sekcija za vode održat će predavanje: »Poplave i mjere od njezine zaštite«. A Sekcija Za šume organizirat će okrugli stol: »Zaštita šuma«.

3. Znanstveno vijeće za zaštitu prirode i Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo tiskat će »Zbornik radova s održanog znanstvenoga skupa u (Osijeku, 14. -15. lipnja 2013.) pod naslovom: Proizvodnja hrane i šumarstvo – temelj razvoja istočne Hrvatske«.

MUZEJSKO–GALERIJSKE JEDINICE

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

GLIPTOTEKA

Gliptoteka se nalazi u sastavu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 1950. godine, a 1940. godine smještena je industrijski objekt nekadašnje kožare čija je izgradnja započela 1864. U muzejskom fundusu se nalazi sveukupno 11.855 muzejskih eksponata; od kojih je 7.841 u statusu vlasništva i 4.014 u statusu pohrane, koja su jednim dijelom temeljem stručnog odabira postavljeni u stalnom postavu podijeljenom u slijedeće cjeline, a ostala djela se nalaze u čuvaonicama:

1. Zbirka skulptura 19. i 20.st. hrvatskih autora
2. Zbirka medalja i plaketa 19. i 20.st
3. Studijska zbirka crteža 20.st hrvatskih autora
4. Zbirka sadrenih odljeva antičke skulpture
5. Zbirka sadrenih odljeva nepokretne hrvatske kulturne arhitektonske baštine /8–15 st./
6. Zbirka sadrenih odljeva djela Jurja Matejeva Dalmatinca
7. Studijska zbirka sadrenih odljeva grbova na području Dalmacije
8. Studijska zbirka sadrenih odljeva zavjetnih pločica iz sv.Marije od Škrpelja u Boki Kotorskoj

Uz stalni postav u sklopu Gliptoteke se realiziraju samostalne, retrospektivne, tematske izložbe u četiri galerijska prostora /Galerija I., Galerija II., Galerija III., Galerija IV./ i Park skulpture. Stalna likovna manifestacija je Trijenale hrvatskoga kiparstva osnovana 1982. godine. Sveukupna površina prostora za stalni postav, galerijski prostor, čuvaonice, uredske prostorije, tehničke radionice, Park skulpture iznosi 12.000 m².

Struktura Gliptoteke

Muzejski odbor: akademik Đuro Seder – voditelj, akademik Šime Vulas, akademkinja Marija Ujević Galetović, akademik Branko Kincl, akademik Boris Magaš, upraviteljica Ariana Kralj.

Voditelj Gliptoteke: akademik Đuro Seder, upraviteljica: Ariana Kralj

Zaposleno je devet djelatnika: upraviteljica Ariana Kralj; dvije kustosice (status – muzejske savjetnice) Vesna Mažuran Subotić i Lida Roje Depolo; muzejski dokumentarista Filip Turković Krnjak /zamjena za bolovanje M.Getaldić/; tajnica–viši muzejski tehničar Milena Rumiha Kanižaj; tehnička služba: preparatori Dražen Sokolić, Josip Halić; čistačica/dostavljačica Marija Sabol, domar Luka Grgić.

Programi izložaba, digitalizacije, informatizacije, investicije se apliciraju za financijsku potporu na natječajne programe u kulturi u 2014. (Ministarstvo kulture RH i Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport grada Zagreba).

www.hazu.hr i www.mdc.hr/gliptoteka, gliptoteka@hazu.hr

Planirani program Gliptoteke u 2014.:

- izložba GORAN ŠTIMAC – skulptura
- izložba BRANKO LEPEN – skulptura
- izložba novoga ciklusa slika 2013. akademika BORIS BUĆANA
- izložba KAŽIMIR HRASTE – skulptura (član suradnik HAZU)
- izložba ŽELJKO KIPKE »Srebrno, srebrenije od srebnog«
- izložba belgijskih umjetnika CARLA AROCHA i STEPHANE SCHRAENEN
- izložba VESNA POKAS
- izložba gluhojeme i slijepe slikarice SANJA FALIŠEVAC
- izložbe u povodu Dana otvorenih vrata HAZU
- izložbe u povodu Noć muzeja
- izložba u povodu Međunarodnoga dana muzeja
- izložba NADIA MUSTAPIĆ i TONI MEŠTROVIĆ
- izložba VEDRAN PERKOV
- izložba Židovski Zagreb (Židovska općina u Zagrebu; autorica dr. Snješka Knežević, Aleksandar Laslo)
- izložba retrospektiva BRANKA UZUR
- izložba SILVAN OMERZU (Slovenija)
- knjiga »Tabula rasa – primarno i analitičko u hrvatskoj umjetnosti« (prof. dr. Zvonko Maković član suradnik)
- izvršno uredništvo znanstvenoumjetničke edicije »Artis Historia« – knjiga akademkinje Vere Horvat Pintarić
- stručni nadzor nad Donacijom Zlatka Zlatića gradu Zagrebu (stalni postav u sklopu Zoološkoga vrta u Zagrebu)
- nadogradnja repozitorija Digitalne zbirke
- informatizacija
- investicije

HRVATSKI MUZEJ ARHITEKTURE

Hrvatski muzej arhitekture je muzejsko galerijska jedinica HAZU. Voditelj jedinice je akademik Andrija Mutnjaković. Upraviteljica i voditeljica središnjeg odjela i zbirke Muzeja je mr. sc. Dubravka Kisić dipl. inh. arh.. Na radnom mjestu istraživača suradnika radit će Ivana Nikšić Olujčić dipl. ing. arh. do umirovljenja koje nastupa u srpnju 2014. godine. Na njezino radno mjesto istraživača suradnika, planira se zapošljavanje novog zaposlenika u stručnom zvanju kustos.

U sklopu znanstvenog rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u sustavu financiranja Ministarstva znanosti obrazovanja i športa Republike Hrvatske tijekom 2014. godine na rad u Muzeju na određeno vrijeme raspoređene su dvije znanstvene novakinje. U suradničkom zvanju viša asistentica radit će znanstvena novakinja dr. sc. Tamara Bjažić Klarin, a u suradničkom zvanju asistentica znanstvena novakinja Ana Kršinić Lozica prof.

Znanstvenoj novakinji dr. sc. Ivi Ceraj 30. studenoga 2013. istječe ugovor o radu u sustavu financiranja Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, te će se za sljedeće razdoblje istražiti mogućnosti za financiranje ovog radnoga mjesta u sklopu drugih izvora financiranja.

1. Skupljanje građe

U sklopu temeljne i redovne djelatnost nastavlja se rad na prikupljanju i preuzimanju ponuđenih osobnih arhivskih fondova arhitekata čiji su opusi obilježili arhitekturu dvadesetog stoljeća u Hrvatskoj kao i svih ostalih primarnih i sekundarnih izvora relevantnih za arhitektonsku kulturu. Muzejsko gradivo prikupljat će se putem donacija ili otkupom u skladu sa financijskim mogućnostima. Paralelno vršit će se poslovi na osiguravanju njegovog smještaja i odgovarajuće pohrane u prostoru Muzeja.

2. Zaštita građe

Nastavit će se rad na nadzoru nad fundusom muzeja, nabavi opreme za čuvanje, obradi i prezentaciji prikupljenog gradiva. Također će se nastaviti rad na uređivanju i redovnom održavanju prostorija čuvaonica.

3. Dokumentacija

U godini 2013., sukladno planu, nabavljena je informatička i odgovarajuća programska podrška za puno pokretanje M++, S++ i K++ digitalne muzejske baze. U razdoblju od 2014. do 2016. godine u rad na upisu postojeće sekundarne dokumentacije u digitalnu bazu bit će raspoređena znanstvena novakinja Ana Kršinić Lozica. Također planiramo zapošljavanje jednog polaznika stručnog osposobljavanja za zvanje dokumentarist bez zasnivanja radnog odnosa koji bi se aktivno uključio u rad na unosu podataka uz odgovarajuće stručno vodstvo.

Nastavit će se rad na razvrstavanju, inventiranju, signiranju i digitalizaciji zbirke nacрта, fotografija, dijapozitiva i digitalnih arhitektonskih projekata (*digitalnog arhiva*) te zbirke video, filmskih, i zvučnih zapisa o arhitekturi. Nastavit će se rad na selektivnoj prezentaciji digitaliziranog gradiva na digitalnom repozitoriju Akademije DIZBI. Izbor gradiva i uredničke poslove obavljat će Dubravka Kisić a unos u bazu Ana Kršinić Lozica i Ivana Nikšić Olujčić.

4. Knjižnica

Planiramo daljnje popunjavanje specijalizirane studijske biblioteke za arhitekturu s nakladama Muzeja, donacijama i otkupima starih izdanja, iz razmjene sa muzejima i institucijama kao i nabavom suvremenih izdanja. Nakon pokretanja K++ sustava za inventarizaciju knjižnog fonda u lipnju 2013. godine započeta je konverzija podataka iz dosadašnjeg sustava unosa podataka koja će se nastaviti i tijekom 2014. godine. Na unosu će raditi Ana Kršinić Lozica.

5. Stručni rad

Težište stručnog rada bit će na obradi zbirki osobnih arhivskih fondova arhitekata, izradi informatičkih pomagala i pripremi za prezentaciju zbirki putem izložbi i publikacija. U radu na stručnoj obradi zbirke Muzeja bit će uključeni svi zaposlenici u skladu s potrebama dosad prikupljenog gradiva kao i prihvata novog gradiva.

Nastavit će se rad na dugoročnom projektu *Digitalizacija arhivske građe muzejske zbirke – Virtualni arhiv arhitekata*. Opseg poslova digitalizacije zbirki ovisit će o visini prikupljenih sredstava za poslove digitalizacije velikih formata gradiva koju mora izvršiti tvrtka vanjski suradnik.

U razdoblju za 2014. godinu, u sklopu projekta digitalizacije Muzeja pokrenut ćemo novu programsku cjelinu »*Digitalna biblioteka arhitekata*« s ciljem digitalizacije pisanih dokumenata pojedinih fondova to jest objavljenih i neobjavljenih tekstova pojedinih arhitekata koji su bili aktivni publicisti i svojim pisanjem utjecali na razvoj discipline i njezinog društvenog statusa. Najveći dio tih tekstova objavljen je u dnevnoj štampi i časopisima a manji dio u brošurama i knjigama. Sačuvan je i manji broj neobjavljenih radova. Usljed raspršenosti po različitim publikacijama cijeli taj bibliografski korpus teško je dostupan i nedovoljno poznat iako je mjerodavan ne samo za proučavanje pojedinih arhitektonskih opusa nego i discipline u cjelini. Projektom se planira prikupljanje cjelovitih bibliografija pojedinih arhitekata, priprema i obrada pojedinih bibliografskih jedinica, njihova digitalizacija i unos metapodataka te prezentacija putem web sučelja Hazu. U ovom jednogodišnjem razdoblju ovi poslovi izvršili bi se za bibliografske cjeline autora Vlade Antolića, Nevena Šegvića, Egona Steinmanna, Alfreda Albinija, Milovana Kovačevića, Ernesta Weismanna, Bernarda Bernardija i Marijana Haberlea. Voditeljica projekta je Dubravka Kisić u suradnji s Ivanom Nikšić Olujčić i Anom Kršinić Lozica. Svi pripremljeni radovi obaviti će se u sklopu redovne djelatnosti Muzeja a za troškove skeniranja koje treba izvršiti tvrtka vanjski suradnik zatražena su sredstva od odgovarajućih fondova.

Nastavit će se rad na stručnoj pripremi izdavačkog projekta i izložbe *Arhitekti članovi HAZU*

U sklopu stručnih aktivnosti planira se upućivanje stručnih i znanstvenih suradnika Muzeja na stručno usavršavanje na radionicama i seminarima koje organizira MDC ili druge mjerodavne institucije. Također se planira da novakinja Tamar Bjažić Klarin pristupi polaganju ispita za stručno zvanje arhivist.

Muzej će nastaviti surađivati sa strukovnim organizacijama i ustanovama kao što su Muzejski dokumentacijski centar, Hrvatsko muzejsko društvo, Udruženje hrvatskih arhitekata, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu, Hrvatski Državni arhiv, Međunarodna konfederacija muzeja arhitekture ICAM, i Međunarodno udruženje arhiva arhitekture ICAA.

6. Znanstveni rad

Rad na temama projekta »Modernizam i prostorni identitet hrvatske u dvadesetom stoljeću«, koji predstavlja trajnu dogradnju stručnog rada Muzeja, nastavit će se izvan sustava financiranja Ministarstva znanosti obrazovanja i športa RH.

Novakinja dr. sc. *Tamara Bjažić Klarin* nastavit će raditi na temama druge i treće problem-sko kronološke cjeline projekta: *Moderna – međunarodni poticaji i tradicija (do 1945.)* i *Procesi rekonceptualizacije moderne (do 1970.)*. sa posebnim naglaskom na istraživanju i interpretaciji poslijeratnog angažmana arhitekta Ernesta Weissmanna u međunarodnom kontekstu. Novakinja Ana Kršinić Lozica uz obaveze na poslijediplomskom studiju uključit će se u istraživanje tema vezanih za socijalistički društveni okvir hrvatske arhitekture u periodu poslije drugog svjetskog rata do 1970-ih s posebnim naglaskom na projektiranje, oblikovanje i izgradnju spomen domova koji komemoriraju pojedine događaje i osobe iz drugog Svjetskog rata.

7. Izložbena djelatnost

U tijeku 2014. godine planiramo izvršiti sve potrebne pripreme za realizaciju izložbe *Arhitekti članovi HAZU* kojom želimo početkom 2015. godine obilježiti dvadesetu godišnjicu osnivanja Muzeja. Na izložbi će biti predstavljeni izabrani radovi svih dosadašnjih živućih i preminulih članova HAZU. Svaki autor to jest svaki pojedini opus bit će predstavljen sa po tri projekta i to putem originalnih nacrt crteža i fotografija. Biografski i karijerni podaci bit će prikazani putem video zaslona na kojima će se prikazivati arhivski filmski i video materijal o preminulim autorima te intervju s živućim autorima. Svi pripremni radovi izvršit će se vlastitim radom Muzeja, a za materijalne troškove postava zatražili smo sredstva od odgovarajućih fondova.

U sklopu manifestacije *Noć Muzeja* (31. siječnja 2014.) promovirat ćemo knjigu *Arhitekt Julije De Luca*, i prirediti istoimenu izložbu na kojoj ćemo putem nacrt crteža, fotografija i videozapisa predstaviti osobni arhivski fond arhitekta De Luce pohranjen u Zbirci Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU.

U ovoj godini, u suradnji s *Arhivom Škole narodnog zdravlja* realizirat ćemo i izložbeni program *Škola narodnog zdravlja u Zagrebu u kontekstu hrvatske moderne arhitekture*. Autor projekta izložbe je Dubravka Kisić u suradnji s Tamarom Bjažić Klarin. Izložba *Rudarski grad Raša* autorice Dubravke Kisić u suradnji s Borisom Cvijetanovićem i Mladenom Bajramovićem bit će realizirana u opsegu prilagođenom do sada prikupljenim sredstvima za materijalne troškove izložbe .

8. Izdavačka djelatnost

Nastavit će se rad na izdavačkim nizovima *Architectonica* i *Studije*.

U izdavačkom nizu *Architectonica* tijekom godine pripremamo tiskanje monografije *Ernest Weissmann* autorice Dr. sc. Tamare Bjažić Klarin.

Obavit će se također i pripremni radovi za objavljivanje u ovom nizu monografije *Bernardo Bernardi* autorice Dr. sc. Ive Ceraj.

Nastavit će se rad na pripremi za tiskanje monografije *Arhitekti članovi HAZU* također u nizu *Architectonica*. Monografija je koncipirana kao zbir individualiziranih doprinosa arhitekata članova HAZU kreativnim, znanstvenim, pedagoškim i društvenim aspektima arhitektonske discipline. Posebno će biti predstavljena njihova uloga i doprinos u sklopu umjetničko–znanstvenog ambijenta HAZU. Za svakog autora priredit će se iscrpna radna biografija s cjelovitom bibliografijom. Doprinosi pojedinih autora, s obzirom na njihove osobne preferencije unutar discipline bit će dokumentirano kontekstualizirani u hrvatsku i svjetsku arhitektonsku kulturu. U likovnom prilogu svaki od autora bit će predstavljen s tri relevantna rada. Monografijom su obuhvaćeni svi dosadašnji, živući i preminuli, članovi HAZU i to redovni, izvanredni i dopisni članovi te članovi suradnici. Sve pripreme radnje za izdavanje ove monografije izvršit će se u sklopu redovne djelatnosti Muzeja a sredstva za pripremu i tisak zatražili smo od odgovarajućih fondova.

Za nastavak niza *Architectonica* istražiti će se mogućnosti objavljivanja monografije arhitekta Kornelija Budinića u suradnji s *Civici Musei di Storia ed Arte* u Trstu, u obradi akademika Andrije Mutnjakovića.

Također će se obaviti pripremni radovi, u suradnji s Knjižnicom HAZU, na objavljivanju faksimila knjige o arhitektonskom opusu Pape Siksta V. čiji su autori Domenico Fontana i Bonifacio Natale. Voditelj i urednik ovog projekta je akademik Andrija Mutnjaković.

U izdavačkom nizu *Studije* očekujemo izlazak iz tisak prve četiri publikacije za koje su izvršene sve potrebne pripreme radnje: *Studija 1*, Tamara Bjažić–Klarin: *Društveno odgovorna arhitektura – primjer međuratnog Zagreba / Socially Responsible Architecture – the Case of Interwar Zagreb*, *Studija 2*, Ana Kršinić Lozica: *Grad bez flâneura / The City Without a Flâneur*, *Studija 3*, Ana Kršinić Lozica: *Muzejsko iskustvo: konstrukcija imaginarnog / Museum Experience: Constructing the Imaginary*, *Studija 4*, Iva Ceraj: *Uloga arhitekta Bernarda Bernardija i neoavangardne grupe Exat 51 u procesu uspostave hrvatskog dizajna / The role of architect Bernardo Bernardi and neo–avant–garde group Exat 51 in establishment of Croatian design*.

Također, tiskat će se prateći deplijani i plakati za izložbe i druge programe.

9. Prihod od vlastitog rada Muzeja

Vlastitim radom planira se ostvariti prihod iz djelatnosti prodaje muzejskih izdanja (knjiga, kataloga, CD–a), naplate usluga korisnicima gradiva Zbirke Muzeja i iznajmljivanjem prostora Muzeja za manifestacije u skladu s djelatnošću Muzeja. Ovim prihodom planira se sufinancirati programsku djelatnost Muzeja.

10. Ostale akcije

U sklopu razvoja osnovnih Muzejskih djelatnosti, a u skladu sa strateškim planom Muzeja i naraslim potrebama u radu na Zbirci osobnih arhivskih fondova prioritetno ćemo raditi na poboljšanju ustroja Muzeja te na osiguravanju radnih mjesta s odgovarajućim kompetencijama kako u stalnom radnom odnosu tako i u sustavu bez stalnog zapošljavanja.

KABINET GRAFIKE

Kolektiv Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u sastavu: upraviteljica mr. sc. Slavica Marković, muzejska savjetnica, Vesna Kedmenec Križić, viša kustosica, Ružica Pepelko, viša kustosica, Ana Petković, kustosica pripravnica, Tanja Lisec, viša muzejska tehničarka, Stanislav Novak, muzejski tehničar, tijekom 2014. godine obavljat će poslove i zadatke:

1. digitalizacije fundusa (nove web stranice, fotografiranje, skeniranje, unos i obrada po dataka)
2. preventivne zaštite građe (restauriranje i opremanje građe u beskiselinske kartone i za štitnu opremu prema EU standardima)
3. izložbenih aktivnosti (prema odobrenom programu)
4. izdavaštva (prema odobrenom programu)
5. pedagoških aktivnosti (radionice, vodstva ..)
6. prijema i inventiranja donacija i otkupa /(omunikacija s potencijalnim donatorima, umjetnicima).

Nakon uspješno provedene revizije fundusa tijekom 2013. godine, opremanja i uređenja izložbenog prostora, nastavlja se s izložbenim i pedagoškim aktivnostima. Paralelno se obavljaju poslovi digitalizacije građe suradnje na pripremi novih web stranica koje će omogućiti kvalitetnu internetsku dostupnost najvrijednijih predmeta iz fundusa. Slijede i pripreme za registraciju Zbirke plakata i Zbirke 20. i 21. st. Nastavljamo s radovima preventivne zaštite fundusa koji su nekoliko posljednjih godina bili primarni zadaci cijeloga radnog tima.

Planira se izdanje monografija Miroslava Šuteja i Branka Kincla, za koje su pripreme obavljene tijekom 2012/13. godine. Očekuje se financijska podrška Ministarstva kulture, Gradskog u reda za kulturu i naše Akademije.

Preventivna zaštita i digitalizacija fundusa

Uz podršku i novac Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport, nastavlja se proces restauracije i preventivne zaštite fundusa. Polako ali temeljito opremamo umjetnine u skladu suvremenim EU standardima očuvanja i zaštite muzejske građe. Posao se obavlja u skladu s planom, a u 2014. godini očekujemo sredstva za nastavak radova. Projekt čišćenja restauracije, opremanja i arhiviranja grafičkih listova, zamišljen je kao suradnja unutar Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Laboratorij za restauriranje) i Hrvatskog restauratorskoga zavoda. Nastavak čišćenja restauriranja i zaštite grafičkih matrica (oko 400 kom) realizirali bismo u suradnji s umjetnikom grafičarom Igorom Konjušakom i kustosicom Zbirke. Restaurirane i zaštićene grafičke matrice odlagali bismo u specijalne arhivske ormare koje smo nabavili 2013. godine za novu čuvaonicu u II. odjelu Kabineta grafike.

Procesom preventivne zaštite i restauracije fundusa, sistematično, kontinuirano i dosljedno provodimo važnu aktivnost s ciljem očuvanja nacionalne baštine, sve u skladu sa standardima suvremene muzeologije.

Projekt Digitalizacija i oblikovanje novih interaktivnih sadržaja te razvoj funkcionalnosti za Panoptikum Kabineta grafike odnosi se na razvoj i unaprjeđenje interaktivnog, dvojezičnog (hrvatski – engleski) online kataloga koji omogućuje prezentaciju odabranih predmeta iz fundusa. Panoptikum Kabineta grafike koji predstavlja elektroničku inačicu studijske zbirke proisteklu iz nastojanja da se »virtualnim« posjetiteljima omogući novo mjesto susreta s jedinstvenim vrijednostima zbirke koje Kabinet grafike čuva, istražuje i publicira.

U ovom trenutku, u skladu s dosadašnjim razvojem i financiranjem projekta, Panoptikum je javno dostupan na adresi: <http://212.92.192.147:2222/>, a realizacijom i dovršenjem funkcionalnosti koje su predmet ovog prijedloga programa, bit će integriran i dostupan na mrežnim stranicama Kabineta grafike.

U projekt su uključeni djelatnici Kabineta grafike te tvrtka Link2 d.o.o., specijalizirana za izradu i implementaciju mrežnih publikacija, vanjski suradnik angažiran na poslovima sustavne podrške u izradi virtualnog kataloga digitalizirane građe.

Ovim projektom nastojat će se utjecati na povećanje broja korisnika muzejskih usluga i proizvoda Kabineta grafike. Isto tako, kroz bolju dostupnost informacija pokušati povećati interes za djelatnost muzeja te brojnim multimedijalnim i interaktivnim sadržajima educirati i približiti široj javnosti hrvatsku kulturnu baštinu.

Kako bi se povećala dostupnost i atraktivnost materijala, u sklopu projekta će se nadograditi on–line katalog kojim će se osim pregledavanja i pretraživanja metapodataka i digitaliziranih predmeta omogućiti povezivanja više predmeta u relevantne cjeline, omogućiti izdvajanje i interaktivni prikaz detalja djela. Implementacijom napredne Microsoft Deep Zoom tehnologije za digitalno prenošenje i detaljno pregledavanje slika i grafika otvorili bi nove mogućnosti procuvavanja izabranog materijala širem dijelu zainteresiranih korisnika.

Izvedbom ovog projekta unaprijedit će se postojeći katalog, omogućiti pristup vrhunskim, detaljnim reprodukcijama građe, omogućiti nova razina prezentacije informacija o građi, olakšati pristup potrebnim informacijama bez obzira na prostorna i vremenska ograničenja i dodatno zaštititi izvornu građu, omogućiti veću razinu kontrole nad objavljenim sadržajem, a upotrebom interaktivnih elemenata očekujemo bolju educiranost javnosti i konačno, povećan interes za našim muzejskim proizvodima i uslugama.

Ovaj projekt obogatit će i upotpuniti portal »Hrvatska kulturna baština« specifičnim i vrlo vrijednim sadržajem kojeg nudimo. Prezentacija zbirke Kabineta grafike kroz prisutnost i na portalu www.kultura.hr omogućit će i poticati široku dostupnost, korištenje i razmjenu kulturnih sadržaja, olakšati pristup i predstavljanje ovog dijela nacionalne kulturne baštine te voditi lakšem stvaranju novih digitalnih sadržaja i usluga utemeljenih na suvremenim informacijskim tehnologijama. Također, Panoptikum planiramo, u suradnji s našim dugogodišnjim partnerom, tvrtkom Link2 d.o.o., predstaviti i na portalu *Europeana* (www.europeana.eu), te time dodatno iskoristiti razvijene informacijske i komunikacijske tehnologije u prezentiranju izabranih remek–djela kulturne baštine koju Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti čuva i stručno obrađuje.

Projekt se planira realizirati i finalno dovršiti u prvom tromjesečju 2014. godine.

Izložbena djelatnost

Tijekom 2014. planiraju se izložbe:

- Ivan Picelj / izbor iz grafičkoga opusa / uz 90. obljetnicu rođenja
- Pejzaži iz Stare zbirke Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
- Daniela Cikatić Javorčić / grafike
- Karina Sladović / izbor iz donacije grafika

- Mario Matoković / grafike
- Tomislav Buntak / recentni crteži

Ivan Picelj / izbor iz grafičkoga opusa / uz 90. obljetnicu rođenja

27. ožujka do 17. svibnja 2014., Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Ivan Picelj (Okučani, 1924.– Zagreb, 2011.) bio je svestrani hrvatski umjetnik, koji je svoj likovni izričaj jednako uspješno ostvarivao kroz medij slikarstva, grafičke umjetnosti, skulpture i dizajna.

Grafike realizirane tehnikom serigrafije, mapirane ili otisnute u serijama tijekom šest desetljeća Piceljeva umjetničkoga djelovanja komplementarna su dionica njegove umjetnosti i važno poglavlje u povijesti hrvatske grafike 20. stoljeća.

Od 1957. godine kada u Zagrebu objavljuje prvu mapu do 2006. kada u atelijeru Međunarodnoga grafičkoga likovnoga centra u Ljubljani objavljuje posljednju mapu s predgovorom Brane Koviča, realiziran je niz od ukupno jedanaest mapa i serija u atelijerima Zagreba i Pariza, s predgovorima tada najistaknutijih europskih likovnih kritičara Gilla Dorflesa, Abrahama A. Moulina, Raoul–Jean Moulina, Annie Le Brun. Piceljev grafički opus sukus je njegova umjetničkoga kreda i stoga samodostatna dionica opusa. Tako koherentno djelo u nekoliko područja umjetničkoga izražavanja plod je dosljedne umjetničke orijentacije koju je sistematski gradio tijekom desetljeća stvaranja. Ta je orijentacija rezultat intuitivnoga poimanja stvarnosti i umjetnosti, životnih i umjetničkih spoznaja, njegove naravi, povjesnoga trenutka, ali i predispozicija u skladu s okruženjem i tehničkim mogućnostima koje prepoznaje, posvaja i trajno primjenjuje.

U povodu 90. obljetnice rođenja Ivana Picelja, Kabinet grafike organizira izložbu iz toga fascinanta grafičkoga opusa (šezdesetak serigrafija iz fundusa Kabineta grafike, sa skicama i uputama za realizaciju serigrafija) kao zahvalu za trajnu prisutnost i suradnju tijekom pola stoljeća zajedničkoga djelovanja na promociji i prezentaciji grafičke umjetnosti.

Pejzaži iz Stare zbirke Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

svibanj, lipanj, srpanj 2014., Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Izložba Pejzaži iz Stare zbirke Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti programska je nadopuna dosadašnjem opredjeljenju za sustavnim istraživanjem i objavljivanjem građe iz fundusa. Uz dosad utrt put sagledavanja građe kroz sferu europskih nacionalnih produkcija i najutjecajnijih sredina, namjera je komplementarno nadopuniti prezentaciju Stare zbirke i Zbirke 19. stoljeća (puni naziv pri registraciji zbirke) obuhvativši je i s gledišta motivsko–tematskih vrsta. Prezentacijom teme kroz odabir građe od 16. stoljeća do početka 19. stoljeća (F. Wolf i A. Kunuke), čije bi jezgro činila europska sjevernjačka umjetnička produkcija 17. i 18. stoljeća te istaknuta imena poput Anthonie Waterloo, Herman Swanewelt, Johan Elias Ridinger i Martin Ridinger te Gabriel Perelle, izložba bi vremenskim presjekom dala uvid u razvoj pejzaža od likovnog motiva do samostalne teme te bi naznačila sve njegove podvrste (mitološko idilični pejzaž, herojski pejzaž, realističko–topografski pejzaž, pastoralni pejzaž ...).

U sklopu sustavnog izlaganja građe iz fundusa, bilo bi izloženo i obrađeno 50–ak grafičkih listova iz Stare zbirke. Izložba i katalog slijedili bi koncepciju obrade stare građe koja se temelji na interpretaciji pojedinačnoj grafičkog lista ili ciklusa, ali i stručne i znanstvene nadopune ikonografskim i likovnim tumačenjima građe koja bi se predstavila kao homogena tematska cjelina heterogene umjetničke produkcije. Osim revizije već davno izlagane građe kroz novu

literaturu te suvremenu metodologiju deskripcije izložba i katalog bi publici omogućili uvid u dosad još neobjavlvenu građu Stare zbirke.

Riječ je o prezentaciji grafičke produkcije ponajviše u dubokom tisku i to poglavito u bakropisu i bakrorezu.

Dakle, izložbom »Pejzaži iz Stare zbirke Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti« želja je ponuditi još jednu vizuru sagledavanja Stare zbirke te izložiti dio dosad neobjavljene građe fundusa.

Daniela Cikatić Javorčić / grafike

17. lipnja do 20. srpnja 2014., Studio Kabineta grafike Hrvatske akademije

Daniela Cikatić Javorčić (Split, 1969.) važna je predstavnica splitskog kruga hrvatske grafičke scene. Slikarica – grafičarka te likovna terapeutkinja, pohađala je srednjoškolski Centar za kulturu i obrazovanje Natko Nodilo, diplomirala je 1996. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi prof. Miroslava Šuteja. Od 1997. godine djeluje kao likovna terapeutkinja u Centru za autizam u Splitu.

Završava doktorski studiji grafike – smjer visoki tisak, na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu kod prof. Nevenke Arbanas. Članica je HDLU–a u Zagrebu te HULU–a u Splitu. Sudjelovala je na art–radionici mozaika Laurenta Hunzingera te izlaže na skupnoj izložbi "Biennale Mediterana" u Aleksandriji gdje je – uz Renatu Ladović Meštrović i Gordanu Kovačić, predstavljala Hrvatsku.

U Studiju Kabineta grafike izložilo bi se dvadesetak novonastalih grafika Daniele Cikatić Javorčić. Izložba je zamišljena kao praktični dio doktorskog rada na temu ambalažiranja ženskog identiteta u reklamnom oglašavanju. Umjetnica reinterpetacijom teme problematizira i propituje kako se putem medijskih slika i reklama, manipulira i djeluje na formiranje "poželjnog" ženskog identiteta, odnosno društvene slike o tomu kako bi suvremena žena trebala izgledati, razmišljati i ponašati se te koji bi trebali biti njeni životni prioriteti. Prevođenjem gotovih vizualno–verbalnih reklamnih oblika (riječi, slika) i medijski plasiranih stereotipa u grafike, jezikom popularne kulture i ikonografijom reklama, rekontekstualizira i uobličuje "poželjni" identitet u subverzivnu osudu potrošačkog društva vođenog industrijom zabave i ljepote.

Karina Sladović/ izbor iz donacije grafika

7. listopada do 7. studenoga 2014., Kabinet grafike Hrvatske akademije

Karina Sladović umjetnica grafičarka koja se bavi i crtežom, slikarstvom, performanceom, malom keramikom te ilustracijom knjiga i časopisa. svojim je radovima godinama prisutna na hrvatskoj i međunarodnoj grafičkoj sceni. Rođena je 1965. u Zagrebu gdje se školovala i završila 1989. godine Akademiju likovnih umjetnosti u klasi profesorice Dubravke Babić, a 1991. usavršavala se u atelijeru Cité Internationale des Arts u Parizu. Tijekom godina predstavila je svoje radove na stotinu samostalnih te na dvjestotinjak skupnih izložaba kako u zemlji tako i širom svijeta. Redovito izlaže na hrvatskim trijenalima grafike i crteža u organizaciji Kabineta grafike, a svojim se radovima kao predstavnica Hrvatske predstavila i na brojnim uglednim međunarodnim tematskim, problemskim i bijenalnim izložbama. Za svoje grafike dobila je više priznanja i nagrada: diplome u Švedskoj, Stockholmu na Art addiction international prize most talented artist i na 1 st international drawing contest world of art (1997.), Poljskoj, Racibórz na I i II Miedzynarodnowego bienalu (1998., 2000), Certificat of merit u Japanu, Kochi International Triennial Exhibition of Prints (2002., 2005.), te je dobitnica nagrade Space grand Prizea na The 13th Seoul space International Print Biennalu (2004.) O njezinom radu na-

pisana je i monografija pod naslovom Fantastični svijet Karine Sladović autorice dr. Ivanke Reberski (Denona, 2007.)

Godine 2011. Karina Sladović je Kabinetu grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti donirala šezdesetak svojih grafika u tehnikama dubokoga tiska iz različitih razdoblja stvaralaštva od druge polovice osamdesetih godina prošloga stoljeća sve do 2008. godine. Njezin specifičan autorski rukopis karakterizira bogata fantazija i fina obrada mnoštva motiva kao i sjajno grafičko umijeće vrsne grafičarke dubokoga tiska. Imaginacija i začudna fantastika isprepliću biljne i životinjske oblike te znakovlje i vizije u minucioznom rukopisu kojim umjetnica gradi svoj osebjuni svijet autentične izražajnosti.

Budući da je izbor za donaciju u autoričinu atelijeru načinila upraviteljica, već je učinjena selekcija opusa. Broj izloženih radova prilagodit ćemo izložbenom prostoru i na taj način bismo dostojno predstavili široj publici vrsnu grafičarku dubokoga tiska, zaokruženi opus njezina izričaja i umjetničke domete.

Mario Matoković / grafike

14. listopada do 7. studenog 2014., Studio Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Mario Matoković rođen je u Osijeku 1985. godine. Diplomirao je 2010. godine na Umjetničkoj akademiji u Osijeku na Odsjeku likovne kulture (smjer grafika kod prof. J. Butkovića). Dobitnik je Rektorove nagrade Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Sudjelovao je na mnogobrojnim likovnim radionicama te je izlagao na brojnim domaćim i međunarodnim skupnim izložbama (Grožnjan, Labin, Osijek, Pula, Split, Vukovar, Zabok, Zagreb, Berlin, Dordrecht, Pečuh). Od 2010. postao je član Hrvatskog društva likovnih umjetnika u Osijeku. Živi i radi u Osijeku.

Poliptih Traditional vs. Digital zapažen je i kritički vrednovan na 6. hrvatskom trijenalu grafike 2012. što je potaknulo planiranje njegove samostalne izložbe u Kabinetu grafike 2014. te prezentaciju serije recentnih grafika ovog inovativnog i kreativnog mladog grafičara i njegova grafičkog izričaja. Matoković je prepoznat kao grafičar koji se realizira kako tradicionalnim grafičkim tehnikama dubokog tiska tako i digitalnim i/ili video medijem.

Najnovija serija radova Bez naziva u tehnici bakropisa, akvatinte, rezervaža, suhe igle i suhe akvatinte u procesu je nastanka te je svojevrsan Matokovićev »povratak« tradicionalnim tehnikama dubokog tiska. Kombinirajući navedene tehnike umjetnik gradi kompoziciju direktno, bez predloška u vidu skice, spontano intervenirajući na matricu. U nekim segmentima trenutnih radova, koji su još u procesu nastanka, nazire se figuracija koja kao takva nije u fokusu budućih radova. Ona nastaje u punom smislu kao refleksija okoline koja je na neki način ostavila utisak na autora. Nakon nekoliko godina nenamjernog nerada klasičnim grafičkim tehnikama, uslijed iskoraka u digitalni medij i video projekcije, a uzevši u obzir njegove prethodne zapažene grafičke serije, ovaj ciklus grafika biti će svojevrsni Matokovićev »povratak« u grafički medij u punom smislu riječi.

Tomislav Buntak / recentni crteži

17. studenog do 22. prosinca 2014., Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Tomislav Buntak rođen je 24. travnja 1971. godine u Zagrebu. Diplomirao je slikarstvo 1997. na Nastavničkom odjelu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi prof. Miroslava Šuteja. Godine 2005. sudjelovao je u rezidencijalnom programu s izložbom (P. S. 1 New York). Docent je na Slikarskoj katedri ALU u Zagrebu od 2010. godine. Izlagao je na pedese-

tak samostalnih i mnogobrojnim skupnim izložbama u Hrvatskoj i inozemstvu. Dobitnik je nekoliko nagrada (izbor): 2005. Nagrada hrvatske sekcije AICA, 2008. Nagrada Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na 4. hrvatskom trijenalu crteža, 2009. Nagrada Vladimir Nazor i Odlikovanje Reda hrvatskog pletera. Upravo je Nagrada Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 4. hrvatskog trijenala crteža za monumentalnu crtačku kompoziciju na zidovima izložbenoga prostora Kabineta grafike otvorila put prema autorovoj samostalnoj izložbi 2014. godine.

Samostalna izložba u Kabinetu grafike predstavila bi nekoliko autorovih crtačkih cjelina, proizašlih iz njegovih dosadašnjih propitivanja medija crteža za koje je dobio priznanja domaće i međunarodne kritike.

Riječ je o recentnim figurativnim kompozicijama velikog formata koje autor stvara na natron papirima, a koje u svojoj potki nose specifične mitološko–religijske reinterpretacije i koje karakterizira prepoznatljiv rukopisni idiom i osebjuni crtački prosede. Raspon crtačkog metjerstva najnovijih radova Tomislava Buntaka obuhvatio bi nekoliko različitih crtačkih cjelina – od zlatno–srebrnih kompozicija na platnu preko fluorescentnih zidnih crteža koji se promatraju pod UV svjetlom do radova u tehnici ugljena na papirima velikih formata. Crteži zadržavaju njegov prepoznatljivi figuralni izraz naglašenog vertikaliteta, bujnost simboličkih i arhetipskih sadržaja, mitoloških i kršćanskih motiva, fascinantnu kompozicijsku harmoničnost te minucioznost izvedbe.

Manifestacije i pedagoške aktivnosti

Noć muzeja

Noć muzeja najuspješnija je muzejska manifestacija koju je prihvatila široka publika, veliki broj građana Republike Hrvatske, svih društvenih slojeva, različite dobi i širokoga raspona obrazovanja.

Za Noć muzeja 2014. planiramo niz aktivnosti koje će obogatiti tu po mnogočemu jedinstvenu muzejsku večer.

Uz izložbu, grafika Pejzaž iz stare zbirke Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti organizirali bismo kratke koncerte komorne glazbe. Po pristupačnim cijenama organizirali bismo prodaju izdanja Kabineta grafike (katalozi, monografije, grafički listovi i grafičke mape, elektronička izdanja).

Dan muzeja

Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kao specijalistička muzejska institucija u svom sastavu ima kalkografsku radionicu u kojoj održavamo grafičke radionice u kojima nastojimo učenike osnovnih škola i zainteresirane građane podučavati grafičke tehnike. U povodu Dana muzeja u prostoru Kalkografije Kabineta grafike organizirali bismo grafičke radionice dubokoga tiska u tehnici aquatinte struganjem. Radionica je namijenjena djeci školske dobi i pod vodstvom umjetnika grafičara Igora Konjušaka učenici bi se teoretski upoznali s različitim tehnikama dubokoga tiska te praktično usvojili znanja o tehnici aquatinte struganjem. Djeca bi naučila kako se pripremaju ploče i boja za tisak, kojim se alatom koriste umjetnici grafičari, isprobali sami raditi u tehnici aquatinte struganjem te otisnuli svoje radove na velikoj tiskarskoj preši koje bi kasnije mogli izložiti u svojoj školi.

Izdavačka djelatnost / katalozi, monografije, pozivnice, DVD

1. Ivan Picelj / izbor iz grafičkoga opusa / uz 90. obljetnicu rođenja, katalog, pozivnica

2. Pejzaži iz Stare zbirke Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, katalog, pozivnica
3. Daniela Cikatić Javorčić / grafike, deplijan/pozivnica
4. Grafike iz donacije umjetnice Karine Sladović, katalog, pozivnica
5. Mario Matoković / grafike, deplijan/pozivnica
6. Tomislav Buntak / recentni crteži, katalog, pozivnica
7. Branko Kincl, monografija
8. Miroslav Šutej / mobilne grafike, monografija
9. Noć muzeja, reklamne publikacije, ulaznice, reprodukcije, DVD / video/događaji i intervju s posjetiteljima
10. Dan muzeja, DVD / video/događaji i intervju s posjetiteljima

Monografija Branko Kincl

U pripremi smo opsežne monografije arhitekta i urbanista, sveučilišnoga profesora, akademika Branka Kincla. Monografija će na 350 stranica sadržajati, kroz stručne tekstove akademika Velimira Neidhardta, prof. dr. sc. Ivana Jurasu, dr.sc. Hele Vukadin, arhitekta i kritičara Tonija Bešlica i likovne kritičarke Ive Koerbler sa više od 200 fotografija, kroz nacрте i skice nagrađenih domaćih i međunarodnih projekata, te izvedenih objekata, prezentirati cjeloživotni opus – stručni, znanstveni, pedagoški i javni rad uglednoga akademika.

Akademik Branko Kincl svoje djelovanje započinje kao urbanist i projektant 1965. godine u Urbanističkom zavodu grada Zagreba, potom u Urbanističkom institutu SR Hrvatske, da bi tijekom osmog desetljeća intenzivirao aktivnosti u području edukacije u okviru Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu, na diplomskom, a potom, danas i na doktorskom studiju. Izvodio je nastavu i bio voditelj poznatog Studijskoga centra i Međunarodne ljetne škole arhitekture u Motovunu. Njegovi projekti obuhvaćaju najrazličitije arhitektonske teme od stanovanja do aerodroma i mostova, industrije i poslovnih centara. Brojni su nagrađeni prvim, drugim i trećim nagradama na važnim domaćim i međunarodnim natjecanjima, a preko 40 arhitektonskih realizacija zaokružuju opus i djelovanje.

Navedeni sadržaj objedinjen u opsežnoj monografiji, prezentirat će opus i jasno ocrtati profil uglednoga i zaslužnoga hrvatskog urbanista, projektanta, pedagoga i znanstvenika, a monografija će dati važan prinos povijesti i znanosti o hrvatskoj suvremenoj arhitekturi.

Monografija Miroslav Šutej / mobilne grafike

Miroslav Šutej je jedan od najvećih hrvatskih umjetnika druge polovine 20. stoljeća, a njegov ciklus mobilnih grafika impozantna cjelina koja nas uvlači u koautorski odnos, kreativno građenje novih oblika istoga djela. Fotografiranjem različitih kompozicija, pokazali smo brojnost oblika jedne grafike i ukazali na fascinantnu kombinatoriku.

Nakon što smo organizirali retrospektivni izložbu grafike, 1995. godine, akademik Šutej je donirao Kabinetu grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti stotinjak svojih radova, uglavnom mobilnih grafika. Uz radove iz privatnih kolekcija monografija će obuhvatiti i mobilne grafike koje su ostale u obitelji Šutej.

Knjiga izlazi u biblioteci Crteži i grafike (6) Kabineta grafike.

Ostalo

Upraviteljica i kustosice u trajnoj su komunikaciji sa suvremenim umjetnicima u svrhu praćenja njihova rada, ali i usmjeravanja eventualnih donacija u Kabinet grafike. Takav rad rezultira povećanjem fundusa ali i kvalitetnom informiranošću kustosa potrebnom u pripremama izložbi recentne umjetnosti /hrvatski trijenale crteža i grafike/.

STROSSMAYEROVA GALERIJI STARIH MAJSTORA

Redovita djelatnost

Stalni postav

U stalnom postavu Strossmayerove galerije djelatnici iste obavljat će stručna vodstva za visoke goste Akademije, stručnjake srodnih institucija iz zemlje i inozemstva, studente visokoškolskih institucija s područja umjetnosti.

Inventura

U mjesecu rujnu mjesecu obaviti će se inventura Zbirke Šulentić na Naumovcu u Zagrebu, Zbirke Vanka na Korčuli, a u listopadu obaviti će se redovna godišnja inventura umjetnina iz fundusa Galerije, te onih pohranjenih u Akademijinim Razredima, Zavodima i Knjižnici, kao i onih posuđenih Vrhovnom sudu Hrvatske te Saboru Republike Hrvatske.

Restauriranje i zaštita

Slike

Iznova se upozorava da je što žurnije potrebno dati na novi uvez–restauraciju u Hrvatski državni arhiv časoslov Liber Beate Marei Virginis iz XV. stoljeća, jer je stanje uveza, zbog učestalosti baratanja prilikom pripreme oko izdavanja njegova faksimila, prilično alarmantno.

Uz suglasnost voditelja Galerije, akademika Vladimira Markovića, a u suradnji sa stručnjacima iz Restauratorskog zavoda Hrvatske, tijekom godine restaurirat će se prema planu prioriteta umjetnine iz stalnog postava Galerije. Radovi su planirani na slici "Bogorodica s Djetetom i svetima Kuzmom i Damjanom", firentinskog slikara dr.pol. 15. stoljeća (SG–48), i "Sv. Obitelj", Girolamo Sicciantone Sermonete (SG–195), te dvije slike Carla Maratte (?), "Parnas" i "Papa Leo I. Veliki i Atila" (SG–1., SG–2).

Izdvojene dvije slike iz zbirke Vanka na Korčuli, "Igrači biljara" i "Portret Emericha", za koje je napravljen troškovnik glede potrebnih zahvata, potrebno je dati na restauraciju u Državni restauratorski zavod.

Galerija

Uređenje galerijskoga prostora

Prijeko je potrebno u suradnji sa Zavodom za zaštitu spomenika kulture RH te Restauratorskim zavodom Hrvatske izraditi projekt za adaptaciju Galerije. Ista bi podrazumijevala zamjenu zidnih draperija adekvatnim vatro–otpornim materijalom, te instalaciju novog alarmnog sustava, jer dosadašnji ograničava pomicanje i razmještaj slika, što dakako utječe i na samu koncepciju stalnog postava. Istom bi trebalo riješiti mikroklimatske uvjete u Galeriji instalacijom jedinstvenog klima uređaja, te riješiti problem rasvjete.

Projekt uređenja Galerije podrazumijeva i nabavku adekvatnih vitrina za slike manjeg formata koje su uklonjene iz stalnog postava zbog neprimjerenog smještaja ponad izvora topline.

Kako se već niz godina ukazuje, postojeće garniture za sjedenje potrebno je obnoviti te presvući novim materijalom.

Po definiranju arhitektonskih zahvata upravitelj Galerije u suradnji sa stručnjacima iste izradio bi elaborat stalnog postava Galerije.

Znanstvena, stručna i redovna djelatnost

Znanstveni i stručni djelatnici Galerije intenzivirat će rad na kritičkom katalogu Strossmayerove galerije. S time u svezi potrebno je popuniti, već godinu dana, upražnjeno radno mjesto kustosa koji bi radio na zbirci nizozemskih majstora iz fundusa Galerije. Rješenje ovog problema vidimo u zapošljavanju više znanstvene suradnice Dr. sc. Ive Pasini Tržec koja je već obradila pojedina djela iz navedene zbirke, a uz to kao znanstvenik u mogućnosti je biti nositelj projekta i natjecati se za sredstva Ministarstva znanosti ili znanstvenih institucija u inozemstvu. Rad na katalogu predviđen je u Načrtu strateškog plana Galerije koji je predan Ministarstvu kulture RH.

Upravitelj Borivoj Popovčak, dr. sc. Iva Pasini Tržec i dr. sc. Ljerka Dulibić kontinuirano će tijekom čitave godine raditi na pripremi novoga stalnoga postava Galerije. Uz istraživanje novih rješenja (alarmni sustavi, rasvjeta, klimatizacija i sl.) i komparaciju s izvedenim novim postavima u srodnim muzejima u zemlji i inozemstvu, u svrhu pripreme novoga postava cjelovito će stručno i znanstveno obrađivati slike iz zbirke starih majstora, u skladu s podjelom zbirke: Borivoj Popovčak zadužen je za zbirku francuskog slikarstva, Iva Pasini Tržec zadužena je za zbirku nizozemskog, flamanskog i njemačkog slikarstva, a Ljerka Dulibić za zbirku talijanskog slikarstva. U okviru pripreme novoga stalnoga postava i pratećeg sveobuhvatnog kataloga Popovčak, Pasini Tržec i Dulibić bavit će se atributivnom problematikom, ikonografskom i stilskom analizom, te istraživati provenijenciju pojedinih umjetnina, obrađujući pritom arhivske izvore i heraldičke insignije i signature aplicirane na slike. Poduzet će iscrpne komparativne analize, u suradnji s muzejskim, arhivskim i znanstvenim institucijama u zemlji i inozemstvu. Obradivat će i rezultate konzervatorsko–restauratorskih istraživanja, nastavljajući suradnju s Hrvatskim restauratorskim zavodom.

Dulibić i Pasini Tržec pripremaju prijavu projektnog prijedloga na natječaj Hrvatske zaklade za znanost za program Uspostavni istraživački projekt u trajanju od tri godine. Projektni prijedlog, pod naslovom »Lasting Possessions: Works of Art and Their Afterlives (in Croatian Collections) – changes of contexts and their consequences on form, function, display, and content of the artworks«, predviđa istraživanje utjecaja šireg društvenog konteksta na stvaranje, percepciju i recepciju umjetničkih djela. Osim što bi se na taj način osigurala dodatna sredstva za obavljanje znanstvene djelatnosti u Strossmayerovoj galeriji, realizacija takvoga projekta značila bi dodatnu integraciju stručnog i znanstvenog rada u Hrvatskoj akademiji znanosti i

umjetnosti, te daljnje razvijanje suradnje sa srodnim hrvatskim i inozemnim institucijama, uz raznolike mogućnosti prezentacije rezultata istraživanja.»

Pasini Tržec i Dulibić nastavit će s redovitim objavljivanjem stručnih i znanstvenih radova o pojedinim slikama iz zbirke i/ili istraživačkim temama vezanim uz fundus Galerije te sudjelovati na znanstvenim i stručnim skupovima čiji će se program podudarati s planom rada Galerije odnosno područjem kojeg obuhvaća fundus i djelatnost Galerije.

Pasini Tržec i Dulibić sudjelovat će na Znanstvenom skupu Artur Schneider (1879.–1946.) u organizaciji Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske, koji će se održati u Zagrebu, 20. studenog 2013., s izlaganjem: »Schneiderovi prilozi za Strossmayerovu galeriju«, te napisati tekstove o slikama odabranima za izložbu »Barok u Hrvatskoj« koja će se održati krajem 2014. u Galeriji Klovićevi dvori (autor izložbe i urednik kataloga: akademik Radoslav Tomić).

Pasini Tržec i Dulibić očekuju objavljivanje desetak ranije priređenih i za tisak prihvaćenih stručnih i znanstvenih radova, te knjige »Slike Muke i Uskrsnuća u Strossmayerovoj galeriji starih majstora«, čiji je rukopis pozitivno ocijenjen i preporučen za objavljivanje (recenzenti: akademik Radoslav Tomić i dr. sc. Sanja Cvetnić).

Pasini Tržec i Dulibić planiraju predati za objavljivanje nekoliko znanstvenih radova:

– »A fragment 'delle Marche disperse' at the Strossmayer Gallery in Zagreb« za tematski broj časopisa *Il Capitale Culturale. Studies on the Value of Cultural Heritage* (10/2014), pod nazivom: *Periferie. Dinamiche economiche territoriali e produzione artistica*

– »Die Strossmayer–Galerie Alter Meister in Zagreb in der Zeit des Unabhängigen Staates Kroatien (1941–1945)«, za zbornik radova konferencije *Museen im Nationalsozialismus, Deutsches Historisches Museum, Berlin*

– »Trecento Painting at the Strossmayer Gallery in Zagreb«, za Zbornik u čast akademika Igora Fiskovića, urednik Miljenko Jurković, izdavač Brepols Publishers

– »Le acquisizioni venete per la collezione del vescovo Strossmayer«, za časopis *MDCCC 1800*, izdavač *Università Ca' Foscari, Venecija*

– tekst o zbirci kardinala Haulika, s posebnim osvrtom na djela iz te zbirke koja su danas u Strossmayerovoj galeriji, za neki od domaćih časopisa

– tekst o Društvu prijatelja Strossmayerove galerije, za neki od domaćih časopisa

Pasini Tržec i Dulibić radit će na prvoj fazi pripremnih radova za publiciranje knjige »Biskup Josip Juraj Strossmayer i kanonik Nikola Voršak – izbor iz korespondencije«, u kojoj planiraju objaviti kritički obrađena pisma i ostale arhivske dosad neobjavljene dokumente u kojima se spominju umjetnine iz Strossmayerove galerije. Identificirat će umjetnine, osobe (posrednike i savjetnike) i događaje, te poduzeti komparaciju s drugim izvorima, s ciljem rekonstrukcije tijeka kupoprodaje te utvrđivanja provenijencije i izvornog podrijetla umjetnina koje su danas u zbirci Strossmayerove galerije.

Pasini Tržec i Dulibić priredit će prijedloge za prezentaciju rezultata znanstvenih istraživanja u okviru stalnoga postava Galerije i izložbene djelatnosti u X. dvorani, te osmisliti ciklus predavanja za popularizaciju znanstvene djelatnosti Galerije.

Dulibić u zimskome semestru 2013./2014. izvodi nastavu na kolegiju »Ikonoografija umjetnosti zapadnoga kruga« pri Katedri crkvene povijesti Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Borivoj Popovčak će u prvom redu obavljati poslove navedene u opisu radnog mjesta upravitelja Galerije, a što uključuje pripremu izvještaja o radu i planove rada za Upravu Hrvatske akademije, Muzejsko dokumentacijski centar, natječaja za sredstva Ministarstva kulture RH, očevidnike muzeja, te ugovora za posudbu umjetnina, itd. Istom će sudjelovati u radu Akademijinih komisija i tijela.

Organizirat će istraživački i stručni rad na djelima iz fundusa, koja će biti uvrštena u budućí katalog. Davat će stručna mišljenja i informacije o likovnim djelima u posjedu privatnika ili zbirke izvan ustanove. Stručni rad poglavito će se ticati zbirke francuskih majstora koja mu je povjerena te će glede toga kontinuirati rad na istoj, što podrazumijeva praćenje recentne i relevantne literature i periodike koje se odnose na to području. Istom će glede informacija u svrhu atribucijskih potvrda kontaktirati relevantne muzejske ustanove i stručnjake u inozemstvu. U sljedećoj godini planira dovršenje publikacije i kataloga Donacija Marquis de Piennes.

Objavit će u stručnoj periodici članak »Madame Récamier u Strossmayerovoj galeriji starih majstora – Geneza jedne atribucije«.

Za Noć muzeja 2014. priredit će izložbu u X. Dvorani Galerije – »Donacije Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti – Strossmayerovoj galeriji starih majstora od 2009. do 2013. godine«, te napisati kraći popratni tekst u depljanu izložbe.

Za 12. Strossmayerove dane u Đakovu organizirat će izložbu »Josip Juraj Strossmayer – mecena glazbenika« te napisati tekst za katalog izložbe.

Povodom 130. Obljetnice osnutka Strossmayerove galerije starih majstora u X. dvorani galerije priredio bi izložbu portreta J.J. Strossmayera s djelima iz vlasništva Hrvatske akademije, Gliptoteke HZU, Kabineta grafike HAZU, Moderne galerije iz Zagreba, Povijesnog muzeja Hrvatske iz Zagreba, kako bi se različitim vidovima umjetnosti, slikama na platnu, skulpturama i grafikama evocirao lik i odala počast utemeljitelju Strossmayerove galerije. Za spomenutu izložbu napisat će tekst u katalogu.

Muzejski tehničar Antonio Blaži radit će na prikupljanju i organizaciji materijala za hemeroteku i fototeku, sudjelovati u inventuri fundusa galerije i zbirke, kontrolirati mikroklimatske uvjete u stalnom postavu i spremnici Galerije, te voditi evidenciju o istima, nadgledati čuvarsku službu u Galeriji, raditi na pripremi prostora i pružati tehničku podršku pri izložbama u X. dvorani Galerije, pomagati kustosima u administrativnim poslovima te unosa podataka u M++ bazu, te pomagati voditelju knjižnice pri zaprimanju i organizaciji knjižne građe.

U svrhu stručnog usavršavanja pristupit će polaganju stručnog ispita za zvanje muzejskog tehničara, te pohađati tečajeve i edukacijske seminare u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra, Hrvatskog državnog arhiva, Hrvatskog muzejskog društva i drugih sličnih ustanova.

Ivana Katušić, honorarni suradnik sa stručnim zvanjem kustosa: Uz okončanje procesa sređivanja, obrade i preventivne zaštite dokumentarnog segmenta Ostavštine Maksimilijana Vanka, kontinuirano će raditi na uspostavljanju sustava računalne obrade arhivskog gradiva u Galeriji. Krajnji je cilj toga nastojanja unijeti rezultate obrade arhivskog gradiva vezanog uz zbirke Csikos i Vanka u galerijsku računalnu bazu podataka, kako bi isto postalo lako dostupno i pretraživo te korisno u znanstvenom i stručnom radu kustosima koji vode te zbirke i kolegama iz drugih institucija. Rezultate rada nastojat će prezentirati na domaćim i inozemnim znanstvenim i stručnim skupovima iz oblasti Povijest umjetnosti te Informacijske i komunikacijske znanosti. U suradnji s dr. sc. Ivicom Zvonarom iz Odsjeka za povijesne znanosti HAZU pripremit će članak vezan uz spoznaje stečene tijekom obrade dokumentarnih ostavština.

Nastavit će s redovitim obavljanjem stručnih vodstava za visoke goste Akademije te za grupe građana, učenika i studenata. Također će, voditeljici galerijske knjižnice, Indiri Šamec Flaschar, pomagati u vodstvima vezanima uz Baščansku ploču i kopiju Rake sv. Šimuna. Tijekom Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te Noći muzeja, zajedno s kolegama sudjelovat će u provođenju prigodnog programa.

Tijekom naredne godine djelatnost Knjižnice Strossmayerove galerije, koju vodi knjižničarka Indira Šamec Flaschar očitovat će se kroz:

1. Redovito poslovanje

– inventarizacija te katalogizacija prinovljenih monografskih i serijskih publikacija te dijela neobrađene stare knjižne građe matičnoga fonda

– kontinuirana računalna obrada knjižničnoga fonda: katalogizacija monografskih i serijskih publikacija, klasifikacija te analitička obrada pojedinih časopisa

– izgradnja stručnoga knjižničnoga fonda nabavom recentnih izdanja publikacija (knjiga i časopisa) kupnjom (ovisno o raspoloživim financijskim sredstvima), razmjenom sa srodnim muzejsko–galerijskim ustanovama u zemlji i inozemstvu te poklonima

– noveliranje i unos novih bibliografskih jedinica u računalnu analitičku bibliografsku bazu »Bibliografija Strossmayerove galerije od 1842. do danas« (knjige, studije, članci, novinske vijesti i ostalo) o povijesti nastanka galerijske zbirke, sakupljanju umjetničkih djela te povijesti njihova istraživanja i izlaganja.

– nastavak radova na formiranju »zbirke starih knjiga iz 18. i 19. st.«: identifikacija i izdvajanje iz matičnoga fonda (provjera inventarnih brojeva i signatura) i katalogizacija ostalih neobrađenih jedinica građe

– nastavak radova na identifikaciji i izradi inventarnoga popisa »zbirke reprodukcija«

– posudba knjiga i časopisa studentima, postdiplomantima za potrebe studijskog obrazovanja te ostalim znanstvenim, stručnim te ostalim korisnicima

– pružanje informacija o fondu korisnicima Knjižnice (osobno, telefonom i elektroničkom poštom) te usluga pretraživanja knjižničnoga online kataloga te prema zahtjevima stručnoga galerijskoga osoblja i vanjskih korisnika osiguravanje online pristupa novim elektroničkim bazama

– ugovaranje termina posjeta Akademiji te izvođenje programa stručnih vodstava u atriju palače Akademije namijenjenog djeci i mladima svih uzrasta odraslima te korisnicima s posebnim potrebama. Predavanje uključuje informacije o Baščanskoj ploči o kopiji Škrinje sv. Šimuna, o povijesti gradnje palače Akademije te povijesti, radu i organizaciji.

– stručno usavršavanje kroz sudjelovanje na stručnim seminarima i radionicama u svrhu permanentne izobrazbe u knjižničarskoj i informacijskoj struci

2. Promotivna aktivnost Knjižnice:

– sudjelovanje u organizaciji i provođenju manifestacija: Dani otvorenih vrata HAZU 2014. te Proslavi 130. godišnjice svečanog otvaranja Strossmayerove galerije 9. studenoga 1884. godine postavljanjem tematske izložbe knjiga te izdavanje popratnog izložbenog kataloga

– kraći stručni prikaz izložbe u online izdanju »Novosti«, glasila Hrvatskoga knjižničarskog društva

3. Schneiderov fotografski arhiv

– inventarizacija i katalogizacija zbirke u M++, računalnoj bazi za obradu muzejske građe

– planirano skeniranje Schneiderovog fotografskog arhiva trebala bi realizirati vanjska informatička tvrtka specijalizirana za poslove digitalizacije viševrste građe, s profesionalnom opremom »IN–SITU« tj. kraj spremnice Strossmayerove galerije HAZU, gdje je smještena fotografska zbirka 2648 negativ (staklenih i mikrofilmskih). Rukovanje vrlo osjetljivom građom je na taj način svedeno na minimum.

– Indira Šamec Flaschar sudjelovat će na Znanstvenom skupu Artur Schneider (1879.–1946.) u organizaciji Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske, koji će se održati u Zagrebu, 20. studenog 2013., s izlaganjem: Schneiderov fotografski arhiv – projekt registracije i zaštite hrvatske spomeničke baštine.

– Nakon što su tijekom 2013. u Državnom arhivu u Zagrebu te u Hrvatskom državnom arhivu istražile relevantnu arhivsku i hemerotečnu građu, kolegice Indira Šamec Flaschar i Ivana Katušić pripremaju članak o djelovanju Društva prijatelja Strossmayerove galerije i Benku Horvatu, koji kane objaviti do sredine 2014. godine.

– U planiranom izdanju DPUH, Zborniku radova sa stručno znanstvenog skupa Hrvatski povjesničari umjetnosti – Artur Schneider (1879.–1946.) uz članak o Schneiderovom fotografskom arhivu, Indira Šamec Flaschar objavit će i iscrpnu bibliografiju Artura Schneidera te bibliografiju drugih autora o njegovu radu i djelu.

– Indira Šamec Flaschar prezentirat će rezultate projekta digitalizacije Schneiderovog fotografskog arhiva na skupu Arhivi Knjižnice Muzeji i/ili na Festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata. U planu je i osmišljavanje virtualne izložbe o povijesnom slijedu nastanka zbirke, Schneiderovoj stručnoj koncepciji i doprinosu njegovih suradnika, a koja bi bila objavljena na portalu Digitalna zbirka HAZU <http://dizbi.hazu.hr>.

4. *Sudjelovanje u projektima Galerije*

– izrada bibliografije za publikaciju Dulibić, Lj.; Pasini Tržec, I. Slike Muke i Uskrsnuća u Strossmayerovoj galeriji

5. *Portal Digitalna zbirka HAZU*

– uređivanje postojeće digitalne »Zbirke starih majstora« te postavljenje novih digitalnih objekata – fotografskih reprodukcija umjetničkih djela europskih slikarskih škola od 14. do 19. st. uz sustavno opremanje metapodacima

– nastavak digitalizacije članaka o Strossmayerovoj galeriji, kontrola cjelovitosti i kvalitete snimaka, dodjeljivanje metapodataka te objavljivanje skeniranih objekata na Akademijinim portalu »Hemeroteka Strossmayerove galerije«

6. *Redovita administrativna djelatnost*

– vođenje urudžbenoga zapisnika, odlaganje arhive, otprema pošte, dopisi, prijepisi, vođenje priručne blagajne za potrošni materijal, skladišta publikacija i ulaznica, vođenje i obračun galerijske blagajne, svakodnevna kontrola sredstava za rad

Informatizacija

Sredstvima zatraženima od Ministarstva kulture RH i Ureda za kulturu Grada Zagreba izradila bi se web stranica Strossmayerove galerije na kojoj bi u elektronskom obliku bio on–line dostupan pristup fondusu Galerije

Galerijske aktivnosti

U povodu međunarodnoga Dana muzeja u svibnju mjesecu 2014. godine Galerija će sudjelovati u akciji svih zagrebačkih muzeja i galerija, s prigodnom radnom bilježnicom za polaznike osnovnih škola.

U povodu Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije Galerija će organizirati prigodan program.

Galerija će također sudjelovati u akciji Noć muzeja u siječnju 2014. koju organizira Hrvatsko muzejsko društvo, te u akciji »Zagrebački Donji grad«.

KABINET ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM

ARHIV ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Organizacija jedinica

Kabinet za arhitekturu i urbanizam

Kabinet za arhitekturu i urbanizam istražuje kulturno povijesno nasljeđe iz područja arhitekture, čuva i obrađuje gradivo o našim arhitektima (posebice u planoteci). Kako je dosadašnji zaposlenik Kabineta, arhivski djelatnik prof. Ivan Martinčić umirovljen, u planu je zapošljavanje novog stručnog djelatnika. Kabinet će ostati referentno mjesto za djelovanje arhitekata članova Razreda za likovne umjetnosti pri realizaciji njihovih znanstvenih projekata i istraživačkih studija. U sklopu Kabineta djeluje Arhiv za likovne umjetnosti, u kojem se prikuplja, čuva i obrađuje gradivo o domaćim likovnim umjetnicima (slikarima, kiparima, arhitektima) XIX. – XXI. st.. Voditelj Kabineta je akademik Velimir Neidhardt.

Arhiv za likovne umjetnosti

Popis zaposlenih u Arhivu za likovne umjetnosti: viši stručni suradnici Andreja Der–Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan i Darija Alujević, administrator Nives Kuvačić.

Stručni rad

U 2014. Arhiv će nastaviti s obradom dnevnog tiska i stručne periodike, a u cilju kontinuiranog praćenja i evidentiranja izložaba (likovnih i arhitektonskih) u zemlji i inozemstvu, uz izradu bibliografije (upis u informatičku bazu): Andreja Der–Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević.

Prikupljanje i inventiranje kataloga izložaba (recentni i naknadno prikupljeni): Nives Kuvačić.

Planira se nastavak prijenosa podataka iz kartoteke autora u informatičku bazu podataka, uz dodatni unos podataka iz Zbirke fototeke i korespondencije: Andreja Der–Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević.

Nastavit će se s unosom Zbirke kataloga u informatičku bazu: Nives Kuvačić.

Upis izložaba i kataloga u kartone autora: Nives Kuvačić.

Redovito održavanje i dopunjavanje Zbirke dokumentacije autora: Nives Kuvačić.

Rad s korisnicima: Andreja Der–Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević.

Priprema dokumentacije i posudba materijala za izložbe: Andreja Der–Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević.

Nastavlja se reinventarizacija svih zbirki u svrhu standardizacije upisa u računalnu bazu: Andreja Der–Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević.

Nastavlja se sa procesom digitalizacije građe i pripreme za Digitalnu bazu Hrvatske akademije koja uključuje obradu digitaliziranih datoteka upisom pripadajućih metapodataka, kako bi njihova pretraživost bila što potpunija. U slučaju da se odobre tražena sredstva od strane Ministarstva kulture RH nastavit će se s digitalizacijom kataloga, iz razdoblja od 1955. do 1965., te započeti s digitalizacijom Zbirke fotografija i Zbirke korespondencije.

Znanstvenoistraživački rad

Planira se objavljivanje dvadeset i sedam neobjavljenih pisama Isidora Kršnjavog Ladislavu Mrazoviću, pisana u razdoblju od 1876. do 1878. godine, koja će u tu svrhu biti prepisana, popraćena bilješkama i dopunjena dosad neobjavljenom arhivskom građom iz bogate ostavštine Kršnjavog, koja se čuva u Arhivu za likovne umjetnosti (Andreja Der–Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević).

Andreja Der–Hazarijan Vukić surađivat će na projektu izrade monografije zagrebačke Galerije Arterija (1994–1999.) u organizaciji Antikvarijata Byblos.

Jasenka Ferber Bogdan nastavit će suradnju s dr.sc. Jasminom Mužinić, sa Zavoda za ornitologiju HAZU, na projektu »Rajska ptica od Magellana do Klovića i Romana«, a u suradnji s dr. sc. Stelom Fatović–Ferenčić, dr. med. s Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU, planira se nastavak istraživanja vezan uz ljekarništvo na tlu Hrvatske s posebnim osvrtom na ljekarne u Zagrebu.

JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ARBORETUM TRSTENO

Organizacija jedinice

Arboretum Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Trstenom kraj Dubrovnika na svojoj površini od 28 ha objedinjuje više različitih sadržaja: renesansni perivoj s ljetnikovcem Gučetić–Gozze, romantičarski perivoj na Drvarici, zbirku kultiviranog drveća i grmlja, stari maslinik, rasadnik i staklenik, te površine pod prirodnom vegetacijom, što određuje i različite vrste djelatnosti Arboretuma. Zbirka od 470 kultiviranih vrsta drveća i grmlja smještena je najvećim dijelom na površinama renesansnog i romantičarskog perivoja.

Rad u Arboretumu odvija se u okviru Razreda za prirodne znanosti, voditelj Arboretuma je akademik Igor Anić, upravitelj je dipl. inž. Ivan Šimić, a ukupno je zaposleno 15 zaposlenika.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Nastavit će se praćenje (monitoring) promjena biljne raznolikosti na cjelokupnoj površini Arboretuma s posebnim obzirom praćenja biljnih sukcesija prirodne obnove opožarenog dijela Arboretuma.

Takoder će se nastaviti rad na istraživanju i praćenju invazivnih i subspontanih vrsta u Arboretumu, te iskušavanju odgovarajućeg načina iskorjenjivanja i kontrole nad njima.

Nastavit će se istraživanja povijesnog razvoja perivoja, te praćenje uloge ishrane bilja na revitalizaciju određenih biljnih vrsta.

Stručna i edukacijska djelatnost

Nastavit će se rad na stvaranju zbirke samoniklih ljekovitih i aromatičnih biljnih vrsta Dubrovačkog primorja čiji su prirodni lokaliteti većinom uništeni i oštećeni u mnogim uzastopnim požarima. Stvaranjem navedene zbirke u Arboretumu se provodi zaštita ex-situ, kao mjera za očuvanje komponenata biološke raznolikosti izvan prirodnih staništa uz etnobotanički i edukacijski smisao zbirke.

Edukacijska će se djelatnost provoditi kroz predavanja za vrijeme vođenja specijalnih učeničkih, studentskih i posebno organiziranih grupa posjetitelja, a obuhvaća područje kulturno-povijesne i prirodne baštine Arboretuma.

Nastavit će se izrada tablica za označavanje biljaka od eloksiranog aluminijskog. Novoizrađene tablice će biti usklađene s popisanim i numeriranim biljakama u dovršenoj Studiji postojećega stanja.

Rad na obnovi i održavanju površina i građevina Arboretuma

Rad u renesansnom perivoju odvijat će se kroz redovne poslove vrtlarskog i tehničkog održavanja kultiviranih površina. Posebni i povremeni poslovi obuhvatit će odstranjivanje i kon-

trolu invazivnih biljaka, čišćenje i njegu pojedinih starih stabala, te uređivanje lovorova gaja čišćenjem i kultivacijom.

Rad u romantičarskom perivoju na Drvarici odvijat će se kroz poslove uzgoja i održavanja mladih nasada.

Poslovi obnove starog maslinika provodit će se primjenom odgovarajućih agrotehničkih mjera.

Planira se dodatno proširenje prostornog obuhvata povijesnog maslinika. Na navedenoj površini opožarenoj 2000. godine, prirodno se obnovio velik broj starih maslina, zbog čega se planira čišćenje terena od spontane vegetacije te njega i uzgoj maslina.

Na rasadnicima se nastavlja uzgoj sadnica biljaka potrebnih za redovitu obnovu postojećih starih nasada.

Sve travnate površine Arboretuma održavat će se košnjom, a putovi i šetnice nasipanjem, čišćenjem i redovnim održavanjem. Svi odvodni kanali unutar povijesnih perivoja se planiraju obnoviti s ciljem zaštite šetnica od prevelike erozije.

Planirana je izrada projekta obnove i rekonstrukcije glorijeta. Nastavit će se istraživanje i obnova ljetnikovca Gučetić–Gozze. Planirana je izrada projekta obnove istočnog ogradnog zida koji je u lošem stanju.

Planira se završetak obnove građevine (pojate) zapadno od renesansnog perivoja, te obnova krovšta mlinice i kapelice Sv. Jerolima.

Nastavit će se obnova perivoja na Drvarici protijeđivanjem gustog sklopa čempresa. Također će se nastaviti izrada projekta na osnovi povijesne matrice i podloge postojećega stanja. Težište obnove je usmjereno na ponovno oživotvorenje dijelom izgubljene romantičarske atmosfere perivoja kroz uzgoj perivojnih vegetacijskih sklopova i vraćanje ukrasnih perivojnih detalja. Sadašnje stanje perivojnih građevina zahtijeva temeljite restauratorske zahvate.

Planirano je uklanjanje dijela žičane ograde uz granicu ceste i perivoja na Drvarici te sadnja gustog sklopa grmova oleandri.

Nastavit će se obnova odjela 30b (vrtna terasa sa zapadne strane paviljona). Na toj su površini 70tih godina izvršene grube, neodgovarajuće promjene, uklonjen je nasad starog agrumika (oranžerije) i sagrađen hladni staklenik za uzgoj različitog ukrasnog bilja. Takav je zahvat ošteti renesansnu jezgru povijesnog perivoja ne samo unošenjem novog neodgovarajućeg sadržaja već i degradacijom kompozicije i estetike prostora. Uklonit će se staklenik koji više nije u upotrebi, te će se ponovno uzgojiti nasad agruma. Također se planira početak obnove odjela 31 b (vrtna terasa s istočne strane paviljona).

Ispred Neptunove fontane planirana je obnova vrtne površine i vraćanje izvorne perivojne kompozicije i atmosfere.

Nastavit će se obnova odrine ispred ljetnikovca Gučetić.

Čuvarska i protupožarna zaštita

Arboretum će biti otvoren za posjetitelje tijekom cijele godine.

Protupožarno dežurstvo obavljat će se danonoćno tijekom cijele godine, a posebno pojačano u razdoblju požarno opasne sezone.

Uz redovne poslove protupožarne zaštite, na protupožarno važnim zonama vršit će se rado-vi čišćenja i održavanja protupožarnih putova i pomoćnih prosjeka.

ARHIV

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Rad Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti odvija se u skladu s odredbama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima, Pravilnika o organizaciji i radu Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Pravilnika o zaštiti arhivskogA i registraturnog gradiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Arhiv stručno skrbi o arhivskom gradivu:

1. Središnje zbirke koja sadrži: rukopise i isprave, privatne ostavštine, arhiv Jugoslaven-skog odbora, administrativnu pismohranu HAZU, filigranološku zbirku, zbirku zemljopisnih karata, diploma, svečanih adresa, sigilografski materijal i druge manje cjeline.

2. Orijentalne zbirke koja sadrži arabičke rukopise pisane na arapskom, perzijskom i tur-skom jeziku i osmanske isprave i isprave pisane arapskim pismom.

3. Raznim zbirkama koje na temelju odluke Predsjedništva Akademije mogu imati Akade-mijine jedinice u Zagrebu i izvan njega.

U sastavu Arhiva djeluje laboratorij za restauraciju i konzervaciju, fotolaboratorij i knjigo-vežnica.

Trenutno je u Arhivu HAZU zaposleno 9 djelatnika i to: tri arhivista, jedna arhivska tehni-čarka, viša znanstvena suradnica za Orijentalnu zbirku, restaurator, knjigoveža, fotograf i jedan pripravnik na osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti djeluje u Zagrebu na adresi Strossmayerov trg 2. Uredovno vrijeme za stranke je svakog radnog dana od 9–15. Brojevi telefona: +385 14 895 106, +385 14 895 107 za korisnike Orijentalne zbirke +385 14 895 161 i E-mail: ar-hiv@hazu.hr.

Preuzimanje arhivskoga gradiva i nadzor nad zbirkama

U 2014. godini planira se da će Arhiv nastaviti s preuzimanjem ostavštine dr. Zdravka San-čevića, koje je započelo u 2013. godini. Preuzet će se i drugo gradivo koje bude ponuđeno Hr-vatskoj akademiji znanosti i umjetnostim od strane akademika ili istaknutih osoba iz znanosti i kulture o čemu će odluku donijeti Uprava Akademije. (M. Vuković, J. Kaloper–Bakrač)

Obavit će se obilazak znanstveno–istraživačkih, muzejsko–galerijskih i ostalih jedinica Hr-vatske akademije znanosti i umjetnosti u Zadaru, Splitu, Vukovaru i Požegi. Tijekom obilazaka obavit će se stručni nadzor, što podrazumijeva uvid u stanje arhivskog gradiva, te davanje upu-ta i savjeta za rješavanje uočenih nedostataka prema zahtjevima arhivske struke. Svi podaci do-biveni tijekom pregleda bit će unijeti u dosjee svakog pojedinog imatelja arhivskog gradiva a koji se vode u Arhivu. (M. Vuković)

Jedinicama HAZU, ako to zatraže pomagat će se stručnim savjetima u odabiranju trajnog arhivskog gradiva od registraturnog i izlučivanju registraturnog gradiva s ograničenim rokom

čuvanja na način kako je to propisano Pravilnikom o zaštiti i obradi arhivskog i registraturnog gradiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Posebnim popisom dokumenata s rokovima čuvanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koji je sastavni dio Pravilnika. (M. Vuković).

U slučaju da se potpiše Protokol o suradnji s Institutom Yunus Emre iz Republike Turske obavljat će se permanentni nadzor nad gradivom tijekom provođenja planirane digitalizacije rukopisa Orijentalne zbirke. (T. Paić–Vukić, E. Muftić i N. Kangler)

Nastavit će se svakodnevni nadzor nad arhivskim gradivom pohranjenim u spremištima Arhiva što obuhvaća praćenje i evidentiranje fizikalno–kemijekih i drugih uvjeta sigurnog čuvanja te poduzimanje potrebnih mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti. (M. Jašo, J. Kaloper–Bakrač, T. Paić–Vukić, M. Vuković i N. Kangler)

Arhivističko sređivanje fondova i zbirki i opis gradiva

1. Obavit će se arhivističko sređivanje arhivskog fonda Historijski institut JAZU (1947 –); 1947–1964: kut. 20; 2 d/m i izraditi opis gradiva u skladu s ISAD (G) općom međunarodnom normom za opis arhivskog gradiva. (M. Vuković, E. Muftić).

Pregledat će se registraturno gradivo Arhiva HAZU (20 d/m) kako bi se utvrdilo kada i de facto dolazi do odvajanja Arhiva od Historijskog instituta JAZU. (M. Vuković)

Nakon obavljenog sređivanja i izrade sumarnog inventara popunit će se matični list fonda i unijeti podaci u dosje fonda. (M. Vuković)

2. Izvršit će arhivističko popisivanje gradiva osobnog fonda akademika Zlatka Jankovića (1916–1987). Gradivo se nalazi u 21 velikoj transportnoj kutiji u nesređenom stanju bez popisa sadržaja. Popisano gradivo uložiti će se u beskiselinske arhivske kutije i odložiti u spremište. Sastavni dio popisa bit će opis gradiva s povijesnom bilješkom o tvorcu. (J. Kaloper–Bakrač, M. Vuković)

Dobiveni podaci tijekom sređivanja unijet će se u matični list i dosje fonda. (J. Kaloper–Bakrač)

3. Načinit će se arhivski popis za gradivo osobnog fonda akademika Jakova Sirotkovića (1922. – 2002.). Gradivo je također nepopisano i nalazi se u 9 velikih transportnih kutija. Po završetku gradivo će se uložiti u beskiselinske arhivske kutije te će se izraditi popis s opisom i povijesnom bilješkom. (J. Kaloper–Bakrač, M. Vuković)

Nakon završetka popisivanja popunit će se matični list i isti uložiti u dosje fonda. (J. Kaloper–Bakrač)

4. Nastavit će se rad na pripremi konačne verzije inventara/kataloga arapskih djela iz rukopisa Orijentalne zbirke, koji je priredio M. Ždralović. (T. Paić–Vukić, E. Muftić)

Revizija arhivskih fondova i zbirki i prekartoniranje

U 2014. godini izvršit će se revizija i prekartoniranje gradiva osobnih fondova iz običnih kutija u beskiselinske arhivske kutije. Po završetku revizije gradivo će se preseliti iz radnih prostorija u arhivska spremišta.

1. Osobni fondovi

- Josip Juraj Strossmayer (1815.–1905.) 1874–190.; kut 41 i 11 svež. i ima arhivski popis. (J. Kaloper–Bakrač, N. Kangler, M. Jašo)

- Franjo Rački (1828.–1894.) 1861.–1893.: svež 17, ima arhivski popis. (M. Jašo i N. Kangler)

2. Pregledat će se i prekartonirati i 28 manjih osobnih fondova i to:

Alagović, Aleksandar, svež. 1; Bošković, Ruđer, svež. 1; Bogović, Mirko, svež. 3; Drašković, Karlo i Corberon Edgard, svež 1; Črnčić Ivan, svež. 1; Krešić, Milan, svež. 1; Daničić, Đuro, svež 3; Kurelac, Fran, svež. 7; Tkalčić, Ivan, svež. 2; Nemčić, Antun, svež. 1; Preradović, Petar, svež 2; Sabljar, Mijat, svež. 3; Mesić, Matija, svež. 1; Horvatović, Đuro, svež 1 Vežić, Vladislav, svež.1; Bogdanović, Joco, knj. 1; Vukotinović, Ljudevit, svež. 1; Ožegović, Metel, svež 1; Šulek, Bogoslav, svež. 1; Kaznažić, Antun i Ivan, kut. 1; Starčević, Antun, sv. 1; Kvaternik, Eugen, sv.1; Kukuljević, Sackinski Ivan, svež. 12; Lopašić, Radoslav, svež. 8; Hirc, Dragutin, svež. 1; Sladović, Emanuel (Mane), svež 1; Krizmanić, Ivan, svež. 2.

Signatura fondova od XV–1 do XV–21. (N. Kangler, M. Jašo)

3. Revizija će se provesti i na zbirci Grbovnica /Armales) 1421–1751: 121 isprava, ukupno 8 kut. Za svaki fond nakon provedene revizije dobiveni podaci bit će unijeti u matični list svakog pojedinog fonda i zbirke te uloženi u pripadajuće dosjeje. (M. Jašo i N. Kangler)

Rad s korisnicima

Rad s korisnicima obuhvaća poslove kao što su korespondencija s korisnicima, pružanje stručnih usluga i informacija o građi i načinu njenog korištenja kako je to regulirano u Pravilniku o korištenju arhivskoga i reistraturnoga gradiva Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Pravilnika o radu čitaonice Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U 2014. godine planira se da će oko 300 korisnika koristiti arhivsko gradivo u čitaonici Arhiva i će se za njih pripremiti od 1500 do 2000 jedinica arhivskog gradiva.

Primat će se zahtjevi za skeniranje gradiva, restauraciju i uvezivanje i o tome će se voditi propisane evidencije. (M. Jašo, T. Paić–Vukić, N. Kangler)

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Nastavit će se s istraživanjem osmanskih privatnih bilježnica u okviru priprema za izradu znanstvene monografije. (T. Paić–Vukić)

Nastavit će se započeta suradnja s Odsjekom za etnologiju HAZU na objavi rukopisne ostavštine Luke Lukića »Klakanje – narodni život«. (M. Vuković)

Istražit će se i znanstveno obraditi ostavština Luke Ilića Oriovčanina koja se čuva u Odsjeku za povijest hrvatske književnosti HAZU, Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici i Arhivu HAZU. (M. Vuković)

Stručni i znanstveni djelatnici Arhiva sudjelovat će na znanstvenim i stručnim skupovima.

Kulturnoprosvjerna djelatnost Arhiva

U 2014. godini javnost će biti predstavljena izložba »Arapski, turski i perzijski rukopisi Orijentalne zbirke Arhiva HAZU« koja je bila u planu za 2013. godinu ali nije postavljena zbog nedostatka financijskih sredstava. Izložba bi trebala biti postavljena u Kabinetu grafike HAZU ili u prostoru Strossmayerove galerije. Autorica izložbe i kataloga je dr. Tatjana Paić–Vukić.

Djelatnici arhiva uključit će se kao stručni suradnici i u ostale izložbe koje budu organizirali pojedinci, institucije, ustanove ili udruge na kojima će biti prezentirano arhivsko gradivo iz fondova i zbirke Arhiva HAZU.

Za Dan otvorenih vrata planira se održavanje više javnih predavanja o arhivskoj djelatnosti i radu Arhiva s naglaskom na neprocjenjivom bogastvu arhivalija koje se čuvaju u Arhivu HAZU. Pojedini primjerci, koji su više poznati široj javnosti bit će prezentirani na adekvatan način. (M. Vuković, T. Paić–Vukić. Upravitelj)

Laboratorij za restauraciju i konzervaciju

U 2014. godini planira se restauriranje sljedećeg arhivskog gradiva:

- Arhivski fonda Brački arhiv, kutija 87 od 700 do 1000 listova. (S. Gonzi)
- Kodeks Ila 37, 375 listova. (S. Gonzi, E. Marojević)
- Za potrebe Kabineta grafike nastavljaju se radovi na preventivnom opremanju i restauriranju grafika oko 600 listova. (S. Gonzi)
- Restaurirat će se i ostalo gradivo koje će biti posuđivano za razne izložbe.

Knjigovežnica

Za potrebe Arhiva HAZU planira se uvezivanje, konzerviranje i manje zahtjevno restauriranje kodeksa:

- Signatura: II.c 14; II.c 67; Iic 68; II.c 82. (E. Marojević)
- Signatura: IV.a 37; IV.a 58; (E. Marojević)
- Signatur: II.b 162. (E. Marojević)
- Signatura: IV.d 87. (E. Marojević)
- Signatura: VII. 86.(E. Marojević)
- Signatura: II.a 27. (E. Marojević)

Za Orijentalnu zbirku dva rukopisa s liste prioriteta. (E. Marojević)

Za Odsjek za povijest hrvatskog kazališta HAZU operetne programe–plakate, 1876–1880, ukupno 4 knjige s oko 750 plakata. (E. Marojević)

Za Knjižnicu HAZU uvez 10 knjiga s njihove liste prioriteta. (E. Marojević)

Za Strossmayerovu galeriju uvez 10 knjiga također s njihove liste prioriteta. (E. Marojević)

Za Upravu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti prema njihovim potrebama. (E. Marojević)

Fotolaboratorij

Fotousluge (fotosnimanje, obrada snimaka, izrada fotografija, skeniranje i digitalno snimanje)

- Planira se fotosnimanje svih događanja koja organizira Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti oko 100 različitih događaja. (G. Kos)
- Dovršetak digitalizacije glagoljičkih isprava iz zbirke »Acta Croatica« (G. Kos)
- Digitalizacija i umnožavanje snimaka prema zahtjevu korisnika oko 1200 kom. (G. Kos)
- Izrada fotografija prema zahtjevu korisnika i Uprave HAZU. (G. Kos)
- Skeniranje i digitalno snimanje oko 1000 kom. (G. Kos)

KNJIŽNICA

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Organizacija rada i osoblje

U Knjižnici je trenutno stalno zaposleno 13 djelatnika: upraviteljica (knjižničarski savjetnik), 2 viša knjižničara i 6 diplomiranih knjižničara (1 radi skraćeno radno vrijeme), 3 pomoćna knjižničara te 1 sistemski pomoćni knjižničar. U svojstvu jednogodišnjeg stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa u 2013. radile su tri magistre bibliotekarstva, jedna do 1. listopada 2013., a druge dvije do 20. prosinca 2013. godine. Tijekom 2014. godine planira se uposliti također tri magistra bibliotekarstva, koji će raditi isključivo na retrospektivnoj katalogizaciji odnosno na prijenosu kartičnog kataloga u bazu podataka.

Tijekom 2014. sudjelovat će se u radu Hrvatskoga knjižničarskog društva te će se pratiti rad Udruženja europskih znanstvenih knjižnica – LIBER te po potrebi davati stručne savjete. Obzirom na nedostatak novca, najvjerojatnije će se sudjelovati samo na zagrebačkim stručnim i znanstvenim skupovima te stručnim seminarima, izuzev obaveznih sudjelovanja na sastancima i radionicama u okviru EU projekta Europeana Cloud.

Intenzivirat će se promidžba djelatnosti Knjižnice, te posebno Digitalne zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Knjižnica će organizirati redovite radionice o korištenju online kataloga i Digitalne zbirke.

Tijekom čitave 2014. godine intenzivno će se surađivati na europskom projektu Europeana Cloud (eCloud), u kojem je kao partner uključena Knjižnica i Digitalna zbirka HAZU. Knjižnica će koordinirati sudjelovanje u europskom projektu te rad Digitalne zbirke u domaćim okvirima.

Popisi Akademijinih izdanja

Prikupljanje i obrada Akademijinih izdanja i nadalje će biti jedna od glavnih zadaća Knjižnice. Redovito će se raditi analitička katalogizacija novih Akademijinih izdanja, a koncem godine će se izraditi popis Akademijinih izdanja objavljenih u 2014. godini, koji će biti tiskan naredne godine kao prilog u Ljetopisu.

Očekuje se nastavak sadržajne obrade Akademijinih izdanja koji su iz Popisa izdanja Jugoslavenske akademije 1867–1985 (1986.) od 2006. do 2012. upisani u računalnu bazu podataka.

Izgradnja knjižničnoga fonda i zamjena publikacija

Neizvjesno je planiranje sustavne kupovine izdanja iz hrvatske povijesti, znanosti i kulture za osnovni fond i zbirku priručnika, kao i stranih izdanja na temelju sredstava koja su bila namijenjena u tu svrhu u 2013. i koja su iznosila svega 25.000 kn. I dalje će se izgrađivati buduća zbirka radova naših akademika, uglavnom iz darovanih izvora i razmjenom.

Knjižnica će pretplatu časopisa zadržati na razini 2013. godine: 10 domaćih časopisa, 1 novine (Glas koncila) te ni jedna elektronička baza podataka.

Očekuje se stanoviti pad broja institucija za razmjenu knjiga i časopisa, jer knjižnice sve češće prelaze na distribuciju i razmjenu elektroničkih izdanja. Stoga se planira postepeno uvesti elektroničku razmjenu Akademijinih izdanja, kako bi se smanjili enormno visoki troškovi

poštarine. Dio prinova i nadalje će sačinjavati darovane knjige, koje Knjižnica dobiva na dar od Uprave Akademije, pojedinih akademika te znanstvenika iz Hrvatske i inozemstva.

Obrada knjižničnog fonda

Uz redovan posao formalne i sadržajne obrade građe, i dalje će se vrlo intenzivno raditi na retrospektivnoj konverziji tj. prijenosu kartičnog kataloga u računalnu bazu podataka. Procjenjuje se da je potrebno prenijeti preostalih oko 125.000 listića, odnosno da će se i u 2014. godini obraditi oko 25.000 naslova, ukoliko na tom poslu kao i do sada bude radilo svakodnevno četiri katalogizatora. Kako je praksa do sada pokazala, najvećim će se dijelom morati ponovno i to *de visu* katalogizirati, jer su stari listići kataloga djelomično nečitljivi i nepotpuni.

Redovito će se obrađivati darovane knjige i one koje pristižu razmjenom.

Ukoliko se teška financijska situacija promijeni, obavit će se pripreme za prijelaz na novi, integrirani knjižnični programski sustav Koha, koji će omogućiti umrežavanje svih knjižnica u Akademiji.

Trezor

Obavljat će se rekatalogizacija odnosno retrospektivna konverzija zapisa za rijetke knjige. Vršit će se kontrola zapisa knjiga koje su prilikom selidbe knjižnice iz općeg knjižnog fonda premještene na trajnu pohranu u trezor. Nastavit će se katalogizacija neobrađenih starih knjiga. Zbirka starih i rijetkih knjiga u digitalnom repozitoriju popunjavat će se digitaliziranim fragmentima knjiga, koji nastaju na zahtjev korisnika i izrađuju se u samoj Knjižnici te integralnim digitalnim preslikama starih knjiga.

Sredstvima Ministarstva kulture restaurirat će se dvije stare knjige: Polanco, J. *Ispravniich za erei ispovidniici* (R–270) i *Naručnik plebanušev* (R–675a) u sklopu trogodišnjeg programa restauriranja knjiga. Sredstvima grada Zagreba predviđa se restauriranje dviju knjiga, kako je prijavljeno programom za 2014. godinu i to: Divković, M. *Besiede* (R–643b) i Baraković, J. *Vila Slovincha* (R–338).

Priredivat će se izložbe starih knjiga u specijalnoj Gaylord vitrini te u vitrinama u prizemlju Knjižnice. Uobičajene mjere zaštite provodit će se svakodnevno.

Digitalizacija Akademijinih izdanja

Ministarstvu kulture RH predana je prijava na natječaj za digitalizaciju sljedećih Akademijinih publikacija: 1. Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika (23 sv.); 2. Djela JAZU 1886–1956 (62 sv.); 3. Monumenta historico–iuridica Slavorum meridionalium (14 sv.); 4. Bulletin Razreda za likovne umjetnosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (44 sv.); 5. Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika (11 sv.); 6. Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru (34 sv.); 7. Vjesnik HAZU (21 sv.).

Ukupno se predlaže za digitalizaciju 209 sv. odnosno 70.800 stranica. Bili bismo jako zadovoljni kad bismo uspjeli realizirati polovinu predloženog programa.

Planira se da digitalizaciju obavi vanjska tvrtka s profesionalnom opremom te da se čitav materijal objavi u repozitoriju Digitalna zbirka HAZU na adresi <http://dizbi.hazu.hr>.

DIZBI i eCloud

Knjižnica će koordinirati radom Akademijinih jedinica uključenih u DIZBI (Digitalna zbirka HAZU) i eCloud (Europeana Cloud).

Knjižnica će pregledati metapodatke za 8.637 članaka i 902 sveska knjiga. Oni će u standardnom formatu ESE V3.4 već biti importirani u sustav The European Library, koji agregira podatke iz europskih knjižnica za najveću europsku digitalnu knjižnicu Europeanu. Radit će se na procedurama slanja podataka i digitalizirane građe u Europeanu.

Također se planira daljnji razvoj jedinstvenog repozitorija Digitalna zbirka, posebno u dijelu normiranih metapodataka te tehničke osnove sustava za prikaz digitalnih preslika i pretraživanje.

Revizija posudbe, pohrana i zaštita fonda

Trajno će se poticati vraćanje dugovanja knjiga iz stare kartoteke posudbe, koja nakon revizije u 2013. godini sadrži oko 600 nevrćenih reversa, iz razdoblja do 2009. godine. Redovito će se slati opomene za nevrćenu građu, koja je od trenutka uvođenja računalne evidencije posudbe svedena na minimum.

U dogovoru s Akademijinim Arhivom i knjigovežnicom planira se uvezati samo 10 knjiga, zbog ograničenih kapaciteta knjigovežnice.

Ukoliko se osiguraju sredstva za nastavak digitalizacije Akademijinih izdanja, knjigovežnica će razvezati oko 100 svezaka knjiga za potrebe skeniranja na protočnom skeneru.

Klimatski uvjeti u spremišnim prostorima redovito će se kontrolirati.

Čitaonica, uporaba Knjižnice, davanje obavijesti i radna stanica za Internet

Nastavit će se promovirati rad Knjižnice na svim razinama, od usmenog kontakta, obavijesti elektroničkom poštom te obavijestima na web stranici Knjižnice i Facebook-u. S tom namjerom Knjižnica će se ponovno uključiti u manifestaciju Noć muzeja 2014. početkom godine, u Dane knjižnica 11. studenoga 2014. te u Dane otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u studenome 2014.

Izložbe i radionice u Multimedijskoj predavaonici

Knjižnica će prirediti kvartalne izložbe knjiga te po potrebi kraće prigodne izložbe, a u izložbenoj vitrini za staru knjigu bit će izloženi primjerci knjiga iz trezora. Također će se prirediti godišnja izložba novih Akademijinih izdanja.

U multimedijskoj predavaonici održavat će se redoviti mjesečni sastanci Akademijine Digitalne zbirke te različite radionice.

ODBORI I DRUGA TIJELA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

EDICIJA HRVATSKA I EUROPA

Nakon izlaska četvrtoga sveska edicije »Hrvatska i Europa. Od preporoda do moderne« krajem 2009. na hrvatskome jeziku, i otisnuća sveska u punoj nakladi početkom 2010., dovršen je engleski prijevod sveska i njegova lektura u 2010., te francuski prijevod i njegova lektura do jeseni 2011. U tijeku je urednički posao na IV. svesku na francuskome jeziku. Intenzivno se surađuje sa Presses universitaires de Rennes, koje su sunakladnik četvrtoga sveska na francuskome uz Hrvatsku akademije znanosti i umjetnosti i Školsku knjigu. Prva je polovica uređenih članaka poslana u Francusku na slaganje, uskoro bi trebao biti i preostali dio. U 2014. planira se francusko izdanje IV. sveska. Treba započeti i urednički rad na engleskome izdanju IV. sveska budući da je završen na III. svesku na engleskome.

U 2014. urednički će se rad nastaviti i na petome svesku edicije »Hrvatska i Europa. XX. stoljeće« (od 1918.). Zbog kašnjenja nekoliko autora, i osobito zbog kašnjenja suradnika koji su trebali predložiti bitne elemente likovne opreme, još uvijek nisu urednici, likovni urednik i glavni urednik mogli pripremiti peti svezak za tisak u 2013. g., pa to moraju planirati za 2014. godinu. O tijeku uredničkoga rada i teškoćama s prinosnicima Uprava je povremeno izvješćivana.

HRVATSKA KRISTALOGRAFSKA ZAJEDNICA

Osnovna djelatnost Hrvatske kristalografske zajednice u 2014. bit će usmjerena na obilježavanje Međunarodne godine kristalografije (IYCr2014, rezolucija Opće skupštine Ujedinjenih naroda od 15. srpnja 2012.), pripremu 23. slovensko–hrvatskoga kristalografskog sastanka, te na pripreme 29. europskog kristalografskog sastanka, Rovinj 2015. Program obilježavanja IY-Cr2014 sadrži: 1) znanstveni skup Suvremena kristalografija u Hrvatskoj, u HAZU– po uzoru na skup Kristalografija u Hrvatskoj održan u HAZU 2012. – na kojem bi istaknuti znanstvenici prikazali suvremena postignuća u kristalografiji u Hrvatskoj s pogledom na buduća istraživanja, uz tiskanje Zbornika radova skupa; 2) Hot topics in Contemporary Crystallography, radionica za odabrane mlade znanstvenike iz Hrvatske i susjednih država, svibanj 2014., na kojoj bi predavači bili uvaženi kristalografi iz Europe; radionicu priređuje Hrvatska udruga kristalografa; 3) prikaz IYCr2014 u časopisima Croatica Chemica Acta i Kemija u industriji s osvrtom na postignuća u Hrvatskoj – po uzoru na prikaz Crystallography in Croatia u IUCr Newsletter iz 2012.; 4) 23rd Slovenian–Croatian Crystallographic Meeting, lipanj 2014. u Sloveniji, posvećen IYCr2014; 5) popularni prikazi u dnevnom tisku, na radiju i televiziji, popularna preda-

vanja istaknutih kristalografa u strukovnim društvima u Hrvatskoj, te u srednjim školama s ciljem animacije mladih za istraživanje mikrosvijeta suvremenim metodama kristalografije, animacija srednjoškolaca za organizirani obilazak laboratorija; 6) završiti rad na Englesko–hrvatskom rječniku iz kristalografije, fizike materijala, fizike kondenzirane tvari i metoda istraživanja materijala, autora S. Popović, A. Tonejc, M. Mihaljević, te objaviti isti u 2014.

29. europski kristalografski sastanak (29th European Crystallographic Meeting, ECM29) održat će se u Rovinju od 23. do 28. kolovoza 2015. godine. Na tom znanstvenom skupu očekuje se oko tisuću sudionika. Hrvatska kristalografska zajednica imenovala je Odbor za pripremu ECM29, koji je prerastao u Hrvatsku udrugu kristalografa, te svoje članove Programskog odbora ECM29, koji će se dopuniti znanstvenicima iz Europe u suradnji s Europskom kristalografskom zajednicom. Tehničke poslove oko pripreme tog skupa obavljat će profesionalna agencija Globtour Event, koju je odabrala Hrvatska udruga kristalografa. Na narednim sastancima Savjeta Europske kristalografske zajednice podnijet će se izvješća o napretku priprema za ECM29.

Hrvatsko–slovenski kristalografski sastanci se održavaju od 1992. godine naizmjenice u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji, a priređuju ih Hrvatska kristalografska zajednica i Slovensko kristalografsko društvo. Kao i tijekom prethodnih sastanaka, na programu narednog sastanka bit će nekoliko pozvanih predavanja istaknutih kristalografa iz Hrvatske i Slovenije, te iz trećih država. Očekuje se i pedesetak kratkih usmenih znanstvenih priopćenja sudionika iz Hrvatske i Slovenije, te kristalografa iz ostalih, posebice srednjoeuropskih, država. Teme pozvanih predavanja i kratkih priopćenja odnosit će se na suvremeni razvoj kristalografije i bliških znanstvenih područja, kao biologije, mineralogije, fizike i kemije čvrstog stanja, znanosti o materijalima. Ti znanstveni skupovi su postali prepoznatljiviji u međunarodnoj kristalografskoj zajednici na osnovi svojeg kontinuiteta i visoke razine te se referiraju u međunarodnim glasilima.

Hrvatska kristalografska zajednica će, kao i do sada, poticati i promicati kristalografska istraživanja u Hrvatskoj te suradnju s međunarodnim kristalografskim središtima. Članovi Hrvatske kristalografske zajednice nastavit će svoja istraživanja u okviru znanstvenih projekata pojedinih zavoda, fakulteta i instituta ugovorenih s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske ili u okviru postojećih međunarodnih projekata i raznolike suradnje. Hrvatska kristalografska zajednica je punopravna i aktivna članica Europske kristalografske zajednice (European Crystallographic Association, ECA) i Međunarodne unije za kristalografiju (International Union of Crystallography, IUCr), pa će i nadalje sudjelovati u djelatnostima tih udruga. Od 5. do 12. kolovoza 2014. godine održat će se u Montrealu, 23rd IUCr Congress and General Assembly. Na tom znanstvenom skupu sudjelovat će i hrvatski kristalografi sa znanstvenim priopćenjima. Tijekom tog skupa održat će se sastanak Savjeta Europske kristalografske zajednice, na kojemu će sudjelovati i predstavnici Hrvatske udruge kristalografa te podnijeti izvješće o tijeku priprema za ECM29 u Rovinju.

O djelatnostima Hrvatske kristalografske zajednice redovito se objavljuju prikazi u glasilima međunarodnih udruga (IUCr Newsletter, ECA e–Newsletter). Pojediniosti o djelatnostima, povijesti, članstvu i Odboru Hrvatske kristalografske zajednice nalaze se na mrežnoj stranici www.hazu.hr/kristalografi.

HRVATSKO POVJERENSTVO ZA GEODEZIJU I GEOFIZIKU

Plan rada Hrvatskog povjerenstva za geodeziju i geofiziku (HPGG) Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2014. godinu slijedi iz njegovih prethodnih aktivnosti.

Godine 2011. uspješno je riješen problem dugogodišnjeg neplaćanja hrvatske članarine u Međunarodnoj uniji za geodeziju i geofiziku (International Union of Geodesy and Geophysics – IUGG), čime je sačuvano hrvatsko članstvo u toj međunarodnoj organizaciji, a 2012. godine je učinjen napor da se poveća broj članica HPGG-a i da se uvođenjem skromne članarine omogući organiziranje jednodnevnih radionica kao i redovito uplaćivanje hrvatske članarine IUGG-u – uz očekivanu podršku Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Tijekom protekle, 1913. godine pojedini su članovi Izvršnog odbora HPGG-a i njihovi suradnici bili intenzivno uključeni u aktivnosti Međuvladinog povjerenstva za klimatske promjene (Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC), bilo kao istraživači pojedinih klimatskih procesa bilo kao recenzenti onog dijela Petog izvješća IPCC-a koji se bavi osnovnim fizikalnim procesima. Taj je dio izvješća prihvaćen na sastanku koji se od 23. do 27. rujna 2013. održao u Stockholmu. Dva tjedna nakon toga, HPGG je u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti organiziralo radionicu na temu klimatskih promjena. Radionica je bila izvrsno posjećena te je privukla veliku pozornost medija.

Prva je radionica pokazala da je format koji je zamislio Izvršni odbor HPGG-a – a koji uključuje izlaganje inozemnog predavača, izlaganje domaćeg predavača te jednosatnu diskusiju – izvrstan i da omogućuje da se prikažu suvremeni rezultati znanstvenih istraživanja te da se u diskusiju uključe ne samo geodeti i geofizičari nego i širi krug znanstvenika pa i javnost. S obzirom na uspjeh prve radionice, HPGG planira nastaviti s takvim radionicama i tako postupno obuhvatiti sve one teme iz područja geodezije i geofizike koje su od interesa za suvremeni svijet pa tako i za Hrvatsku. Za 1914. godinu je predviđena radionica koja bi se bavila upotrebom satelitskih podataka u određivanju tektonskih pomaka. Definitivan izbor predavača ovisit će o sredstvima koja se prikupe članarinom. Uz uvjet da financijski uvjeti budu na razini ovogodišnjih, pozvani inozemni predavač prikazat će daljinsko praćenje tektonskih pomaka s globalnog stanovišta, a odabrani domaći predavač obradit će temu u njenom regionalnom, ponajprije hrvatskom kontekstu. Skup će završiti diskusijom svih sudionika radionice. Prilikom izbora predavača nastojat će se da budu uključeni kako geodeti tako i geofizičari, a striktno će se voditi računa da bude riječ o znanstvenicima koji su svoje rezultate istraživanja objavljivali u vrhunskim međunarodnim časopisima.

NACIONALNI ODBOR INQUA

Sukladno osnovnoj djelatnosti Odbora planira se daljnje upoznavanje s rezultatima istraživanja geologije kvartara na području Hrvatske, s ciljem razvijanja i osnaživanja suradnje domaćih istraživača i znanstvenika, i poticanja multidisciplinarnosti. Redovito će se pratiti aktivnosti i postignuća krovne asocijacije INQUA – Međunarodne unije za istraživanje

kvartara. I dalje će se raditi na jačanju interesa studenata diplomskih studija za istraživanjem kvartara, pa je sukladno tome u planu niz stručnih i znanstvenih predavanja koja će održati članovi Odbora i suradnici s različitih institucija.

U siječnju 2014. godine Nacionalni odbor INQUA navršava 15 godina postojanja i rada, te će se obljetnica adekvatno obilježiti. Tijekom godine održat će se nekoliko redovitih sastanaka i godišnja skupština.

Imenovanjem organizacijskog odbora u siječnju 2014. godine započeti će pripreme za trodnevni 4. znanstveni skup »Geologija kvartara u Hrvatskoj« s međunarodnim sudjelovanjem, kojeg je i do sada glavni organizator bio Nacionalni odbor INQUA. Skup će se održati krajem ožujka ili početkom travnja 2015. godine. Očekuje se suorganizacija s hrvatskim i slovenskim geološkim institucijama.

U svibnju će se održati druga po redu međunarodna terenska znanstvena radionica »DIG – 2nd Workshop on Dinaric Glaciation: Early/Middle Pleistocene glaciations of NE Mediterranean – filling the gaps (Focus on glacials and interglacials of Northern Dalmatia)« u suorganizaciji INQUA-e, Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara HAZU i Prirodoslovno–matematičkoga fakulteta, koja je već u pripremi.

ODBOR ZA KOORDINACIJU RADA ZNANSTVENOISTRA- ŽIVAČKIH I UMJETNIČKOGALERIJSKIH JEDINICA

Budući da je Odbor u prošloj godini završio postupak evaluacije rada znanstvenih novaka uz pomoć stručnih recenzenata izvan Hrvatske akademije i rezultate predočio Upravi, taj je posao obavljen, pa će u idućoj godini Odbor nastaviti rad na koordinaciji rada znanstvenoumjetničkih i muzejskogalerijskih jedinica Akademije u skladu s potrebama i zahtjevima Uprave kao i jedinica.

ODBOR ZA MEĐUNARODNU SURADNJU

U 2014. Odbor za međunarodnu suradnju Hrvatske akademije djelovat će u sastavu: akademkinja Milena Žic Fuchs, predsjednica Odbora, akademik Davorin Rudolf (predstavnik Razreda za društvene znanosti), akademik Vitormir Šunjić (predstavnik Razreda za matematičke, kemijske i fizičke znanosti), akademik Vlatko Silobrčić (predstavnik Razreda za prirodne znanosti), akademik Dragan Dekaris (predstavnik Razreda za medicinske znanosti), akademik Mislav Ježić (predstavnik Razreda za filološke znanosti), akademik Ante Stamać (predstavnik Razreda za književnost), akademik Velimir Neidhardt (Razred za likovne umjetnosti), prof. dr. Eva Sedak (Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju) i akademik Božidar Liščić (Razred za tehničke znanosti).

Akademkinja Milena Žic Fuchs u 2014. godini nastavit će djelovati u svojstvu predsjedavajuće Grupe za prosudbu znanstvene djelatnosti humanističkih znanosti Europske zaklade za znanosti (*ESF Science Review Group*), članice Savjetodavnog odbora NET4SOCIETY (*Transnational Cooperation among National Contact Points for Socioeconomic Sciences and Humanities*), Znanstvenog vijeća za prosudbu francuskih instituta (*Conseil Scientifique de Réseau Français des Instituts d'Études Avancées – RFIEA*), Znanstvenog savjetodavnog odbora CLARIN – ERIC-a te Znanstvenog savjetodavnog odbora SASSH (ALLEA). CLARIN – ERIC i SASSH će posebnu pozornost posvetiti radu na istraživačkim infrastrukturama.

U 2014. godini i dalje će se nastaviti rad unutar programa HERA (*Humanities in the European Research Area*), kao i rad na daljnjoj promociji humanističkih znanosti. Odbor će posebnu pozornost posvetiti novom programu EU Obzor 2020 te mogućnosti uključenja hrvatskih znanstvenika u nove znanstvene projekte.

Odbor za međunarodnu suradnju intenzivirat će suradnju s Hrvatskom zakladom za znanost, budući da je Hrvatska zaklada za znanost postala članica organizacije *Science Europe*.

Tijekom 2014. godine nastavit će se suradnja s međunarodnim znanstvenim organizacijama, a to se prije svega odnosi na ALLEA-u (*All-European Academies*), Međunarodnu uniju akademija (*International Union of Academies – UAI*), *Inter-Academy Panel* (IAP) te druge slične znanstvene organizacije. S obzirom na ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti imat će priliku sudjelovati u radu Znanstvenog savjetodavnog vijeća akademija Europske unije (*European Academies Science Advisory Council – EASAC*).

Rad na bilateralnoj suradnji s drugim akademijama nastavit će se u okviru dostupnih financijskih sredstava.

Sva međunarodna suradnja tijekom 2014. godine odvijat će se u skladu s financijskim mogućnostima, s time da će se nastojati više podupirati uključivanje u europske projekte, a manje bilateralnu suradnju.

ODBOR ZA NAGRADE

Po raspisanom natječaju (u studenome 2013.) za dodjelu nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Odbor za nagrade u ožujku 2014. utvrdit će prijedloge (nakon što će oni biti razmatrani u Razredima) za dodjelu nagrada za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj u 2013. i uputiti ih Predsjedništvu Akademije radi donošenja odluke.

U studenom 2014. Odbor za nagrade raspisat će i objaviti u dnevnom tisku natječaj za dodjelu nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2013. godinu.

Odbor za nagrade radi u sastavu: predsjednica Odbora akademkinja Alica Wertheimer Baletić, akademkinja Koraljka Kos, akademkinja Anica Nazor, akademik Marko Tadić, akademik Slavko Matić, akademik Marko Šarić, akademik Zvonimir Mrkonjić, akademik Igor Fisković i akademik Božo Udovičić, a mandat Odbora istječe 25. veljače 2015. godine.

Tajništvo Odbora vodi Alenka Smrečki, dipl. iur.

ODBOR ZA OBNOVU I RAZVITAK ARBORETUMA

Odbor za obnovu i razvitak Arboretuma nastavit će s provođenjem sustavne obnove povijesnih zgrada i arhitektonski organiziranih parkovnih površina ljetnikovca Gučetić koji se nalaze u Arboretumu. Sredstvima koje je odobrilo Ministarstvo kulture RH započet će se s obnovom kamene plastike na pročeljima glavne zgrade ljetnikovca te će se pristupiti obnovi krovišta Mlinice. Također, će se restaurirati dva renesansna kipa (početak 16. st.) koja se nalaze u perivoju Arboretuma. Glorijet (vidikovac) ljetnikovca statički je ugrožen te će se izraditi projektna dokumentacija za njegovu sanaciju. Nastavit će se već započeto prikupljanje i izrada materijala potrebnog za natječaj na međunarodne fondove EU namijenjene obnovi i revitalizaciji povijesnih građevina.

ODJEL ZA ZAŠTITU I ODRŽAVANJE IMOVINE I KULTURNIH DOBARA HAZU

U 2014. godini, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti predviđa kao i do sada, iz zasebne stavke Državnog proračuna RH – tekuće i investicijsko održavanje – obavljati manje, nužne građevinske, obrtničke i instalaterske zahvate, sanacije nastalih građevinskih oštećenja i kvarova na instalacijama uslijed uporabe zgrada. U okviru navedenih radova provesti će se privođenje svrsi centralnog skladišta u zgradi Hebrangova 1 u podrumu i uređenje prostora Arhiva HAZU na Strossmayerovom trgu 2, devastiranoga dugotrajnom uporabom bez obnavljanja. Međutim s obzirom na ponovljeno, i u puno većoj mjeri nego prošlih godina, izraženo ograničenje godišnjih predviđenih sredstava iz Državnog proračuna, sve će se aktivnosti odvijati u smanjenom obujmu u odnosu na protekle godine. To će se nužno znatno odraziti i na kvalitetu održavanja zgrada što smatramo krajnje negativnom okolnošću s obzirom na vrijednost, značaj zaštićene kulturne graditeljske baštine, te vijek trajanja građevina o kojima vodimo brigu s naslova tekućeg održavanja.

U okviru navedenog tekućeg održavanja Akademijinih zgrada, bit će obuhvaćeno kao i svih prethodnih godina, kontinuirano tehnološko održavanje svih sustava instalacija kao i njihovo servisiranje i periodične kontrole, u skladu sa zakonskim propisima.

Kako se već spomenuto značajno ograničenje sredstava Državnoga proračuna odnosi i na kapitalne projekte, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti bila je prisiljena u 2012. i 2013. godini obustaviti realizaciju već započetih višegodišnjih planiranih kapitalnih projekata.

Nastavak istih bit će moguće utvrditi tek po donošenju Državnoga proračuna za 2014. godinu.

Navod se odnosi na sljedeće:

- Zgrada HAZU, Hebrangova 1 u Zagrebu – sanaciju i adaptaciju krovništva po ishodenoj dozvoli za izvođenje radova Zavoda za zaštitu spomenika i kulturne baštine.
- Rekonstrukciju (dogradnja, nadogradnja i prenamjena) građevine Pojata u Arboretumu Trsteno.

ZAKLADA HAZU

Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nastaviti će i u 2014. svoju temeljnu zadaću poticanja znanstvenoistraživačkoga i umjetničkog rada u Republici Hrvatskoj koje su utvrđene Statutom Zaklade. S tim u vezi potkraj 2013. Upravni odbor Zaklade raspisat će 16. javni natječaj za dodjelu sredstava za potpomaganje znanstvenih i umjetničkih aktivnosti, s time da će se raspodjela sredstava izvršiti u prvoj polovici 2014. godine.

Početakom 2014. objavit će se Spomenica posvećena obilježavanju dvadesetogodišnjega rada Zaklade Hrvatske akademije.

U okviru 16. javnog natječaja po prvi puta će se objaviti natječaj za dodjelu godišnje književne nagrade u iznosu od 50.000,00 kuna koja će nositi naziv Književna nagrada Stipana Bilića–Prcića te dvije potpore u iznosu svaka od po 20.000,00 kuna ponajboljim učenicima gimnazije u Imotskom.

Budući da se dio prihoda Zaklade iz Državnog proračuna Republike Hrvatske svake godine smanjuje, to će tijekom 2014. trebati poraditi na osiguranju većih sredstava iz drugih izvora (novi utemeljitelji odnosno podupiratelji Zaklade). Tijekom 2014. poduzet će se dodatni napori radi što boljeg informiranja javnosti o natječaju Zaklade, posebno u dijelu koji se odnosi na dodjelu sredstava iz Fonda Dragutin Tadijanović i to za dodjelu pjesničke nagrade i studentske stipendije najboljim studentima iz Brodsko–posavske odnosno Ličko–senjske županije, te novoosnovane Književne nagrade Stipan Bilić–Prcić.

SADRŽAJ

UVOD

Akademik Zvonko Kusić, predsjednik

Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti..... 3

RAZREDI 7

Razred za društvene znanosti..... 7

Odbor za povijesne znanosti..... 7

Kabinet za pravne, političke i sociološke
znanosti »Juraj Križanić«..... 7

Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti..... 12

Matematičke znanosti..... 12

Fizičke znanosti..... 13

Kemijske znanosti..... 15

Odbor za nuklearnu, atomsku i molekularnu fiziku 16

Odbor za fiziku visokih energija i kozmologiju..... 16

Odbor za fiziku kondenzirane tvari..... 16

Odbor za biološku fiziku i bioinformatiku 16

Razred za prirodne znanosti..... 17

Odbor za geokemiju..... 22

Odbor za primijenjenu genomiku..... 22

Razred za medicinske znanosti..... 23

Odbor za alergologiju i kliničku imunologiju i
biološke preparate..... 27

Odbor za animalnu i komparativnu patologiju..... 27

Odbor za aterosklerozu..... 27

Odbor za genomiku i proteomiku u onkologiji..... 28

Odbor za kardiovaskularne bolesti 28

Odbor za medicinsku leksikografiju..... 28

Odbor za medicinu rada, športa i zdravstvenu ekologiju 28

Odbor za orofacijalne bolesti..... 29

Odbor za tumore..... 29

Razred za filološke znanosti..... 29

Odbor za dijalektologiju..... 29

Odbor za onomastiku..... 29

Odbor za etimologiju..... 29

Odbor za leksikografiju 30

Odbor za hrvatski latinitet..... 30

Odbor za orijentalistiku..... 30

Razred za književnost..... 36

Razred za likovne umjetnosti..... 38

Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju..... 41

Razred za tehničke znanosti..... 43

ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE JEDINICE.....	51
Antropološki centar – Zagreb	51
Centar za znanstveni rad – Vinkovci	53
Jadranski zavod.....	56
Zavod za imunologiju i genetiku tumora.....	59
Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju – Dubrovnik	60
Zavod za kliničku transplatacijsku imunologiju i molekularnu medicinu – Rijeka.....	62
Zavod za lingvistička istraživanja.....	62
Zavod za ornitologiju.....	64
Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara	68
Zavod za povijesne i društvene znanosti – Rijeka s područnom jedinicom u Puli	72
Zavod za povijesne i društvene znanosti	77
Odsjek za povijesne znanosti	77
Odsjek za arheologiju.....	83
Odsjek za etnologiju.....	84
Odsjek za ekonomska istraživanja.....	85
Zavod za povijesne znanosti – Dubrovnik.....	87
Muzej i zbirka Balda Bogišića u Cavtatu	89
Zavod za povijesne znanosti – Zadar	90
Zavod za povijest i filozofiju znanosti	92
Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti	92
Odsjek za povijest medicinskih znanosti	94
Odsjek za filozofiju znanosti	95
Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe	96
Odsjek za povijest hrvatske književnosti	96
Odsjek za povijest hrvatskoga kazališta.....	100
Odsjek za povijest hrvatske glazbe.....	103
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Osijek.....	106
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Požega	114
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Split.....	114
Zavod za znanstveni rad – Varaždin.....	116
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Bjelovar.....	117
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Križevci.....	119
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Vukovar.....	120
 ZNANSTVENA VIJEĆA.....	 122
Znanstveno vijeće za antropološka istraživanja.....	122
Znanstveno vijeće za daljinska istraživanja.....	123
Sekcija za snimanje, opću interpretaciju i GIS.....	123
Sekcija geologiju i geofiziku.....	123
Sekcija za oceanografiju.....	124

Sekcija za prostorno planiranje i zaštitu okoliša.....	124
Sekcija za arheologiju i povijesno nasljeđe.....	124
Znanstveno vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava.....	124
Znanstveno vijeće za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo.....	125
Znanstveno vijeće za energetiku.....	125
Znanstveno vijeće za istraživačku infrastrukturu	126
Znanstveno vijeće za mir i ljudska prava.....	126
Znanstveno vijeće za naftu i plin.....	127
Sekcija za geologiju, geofiziku i geokemiju.....	128
Sekcija za naftno rudarstvo.....	128
Sekcija za ekonomiku naftnoga gospodarstva.....	125
Sekcija za petrokemiju.....	129
Sekcija za preradu nafte.....	129
Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo	130
Sekcija za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju	130
Sekcija za stočarstvo.....	131
Sekcija za šumarstvo.....	131
Sekcija za gospodarenje poljoprivredom.....	131
Sekcija za biljnu proizvodnju.....	132
Znanstveno vijeće za pomorstvo.....	133
Sekcija za morsko brodarstvo	129
Sekcija za morsku brodogradnju.....	130
Sekcija za morske luke.....	137
Sekcija za morsku tehnologiju.....	138
Znanstveno vijeće za prirodnoznanstvena istraživanja Jadrana	141
Znanstveno vijeće za promet.....	142
Znanstveno vijeće za tehnološki razvoj.....	143
Znanstveno vijeće za zaštitu prirode.....	144
 MUZEJSKO–GALERIJSKE JEDINICE.....	 145
Gliptoteka.....	145
Hrvatski muzej arhitekture.....	147
Kabinet grafike.....	151
Strossmaverova galerija starih majstora.....	158
 KABINETI.....	 164
Kabinet za arhitekturu i urbanizam.....	164
Arhiv za likovne umjetnosti.....	164
 JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI.....	 166
Arboretum Trsteno.....	166
Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.....	168
Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.....	172

ODBORI I DRUGA TIJELA.....	175
Edicija »Hrvatska i Europa«.....	175
Hrvatska kristalografska zajednica.....	175
Hrvatsko povjerenstvo za geodeziju i geofiziku.....	177
Nacionalni odbor INQUA	177
Odbor za koordinaciju rada znanstvenoistraživačkih i muzejsko–galerijskih jedinica.....	178
Odbor za međunarodnu suradnju.....	178
Odbor za nagrade.....	179
Odbor za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno.....	180
Odjel za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara.....	180
Zaklada HAZU.....	181

